

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 33 / Hejmar 389 / Gulan 2014

Yeni dönem duruşu aktif savunma

AKP bırakalım çözümün muhatabı olması, bu tutumlarıyla diyalog sürecinin muhatabı olmaktan bile çıkmıştır. Kürt sorununun siyasal çözümünün geniş kesimleri içine katarak gerçekleşebileceği gerçeği dikkate alındığında AKP'nin böyle bir çözüme uygun politika ve ilişkiler içinde olmadığı görülmektedir.

"Yeni dönem duruşu aktif savunmaya dayalı demokratik özerkliği inşa sürecidir..."

Devlet, AKP ne diyor, hangi adımları atacak diye beklemeden özgür, demokratik yaşam mücadelesi çok yönlü verilecektir. Özgürlük Hareketi hiçbir beklenti içinde olmadan mücadelesini yürütecektir. Önder Apo yeni dönem duruşunu aktif savunmaya dayalı demokratik özerkliği inşa olarak önümüze koymuştur.

Sayfa 2'de

Tek seçenek mücadele

Kürdistan gerçeği şunu ortaya koymaktadır; bu süreçte hamleci, inisiyatifli ve kararlı olanlar siyasi olarak başarılı olacaktır. Mücadele ve başarı dışında başka bir seçenek bulunmamaktadır. Önümüzdeki dönem Kürtler için bedeli ne olursa olsun özgür ve demokratik yaşamı kurma dönemi olacaktır.

'68 isyan ve direniş ruhu PKK'de yaşıyor

12 Mart'tan sonra Türkiye'de, devrimci gençliğin örgütlenmesine öncülük eden, devrimci gençliği ilk örgütleyen Önder Apo'dur. Özellikle THKP-C'lilerin ağırlıkta olduğu Siyasal Bilgiler Fakültesindeki gençler Önder Apo tarafından örgütlendi.

Emperyalizme karşı Türkiye'deki gençlerin tepkisinin Fransız ve ABD gençlerinden daha radikal olması, emperyalizmin Türkiye gibi ülkelerdeki topluma yaşattığı acılardan ötürüdür. Gençliği bu kadar radikalleştiren, sorunların köklü olmasıdır.

Sayfa 20'de

Şehitlerimiz doğru yaşamı gösteriyor

Haki Karer'in ölümsüz anısı, onun izinde yürüme binlerce, on binlerce kahramanlığın ortaya çıkmasını sağladı...

Partimiz ilk büyük şehidini 18 Mayıs 1977'de Antep'te verdi. Partimiz, Önder Apo'nun "Benim gizli ruhum gibiydi" dediği Haki Karer yoldaşın katlediliş günü olan 18 Mayıs'ı 'Kürdistan Şehitler Günü' olarak ilan etti. Haki Karer yoldaşın anısına özgürlük mücadelesini yükseltme tutumu, geçen 37 yılda sayıları yirmi bini aşan kahraman şehidimizi yarattı. Mayıs ayının her günü onlarca kahramanlığın yaşandığı, değerli yoldaşımızın şehit düştüğü bir ay haline geldi.

Sayfa 16'da

Ekin Sanem'in sözleri...

Sayfa 24'de

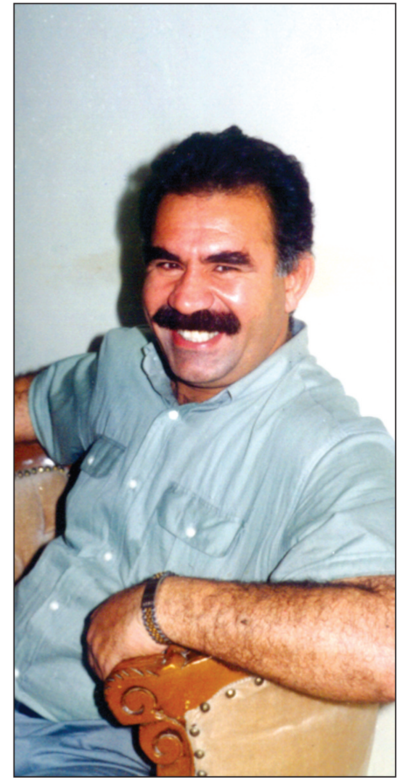
Zargovit ormanları Dêrsim merkezinin üst tarafına düşer. Bir araba yolu Zargovit eteklerinden geçerek Çiçekli karakoluna gider.

Zargovit'te on beş can

Faik arkadaş gibi usta bir komutan, cesur bir savaşçı kolay kolay şehit düşmezdi. Onurlu bir şekilde ölmek için son mermisine kadar çatışmıştı. Zîn arkadaş o çatışmada şehit düşen ve yıllardır birlikte dağ rüzgarlarının peşinde koştuğumuz arkadaşlardan biriydi. O süreçte takım komutanıydı. Siverekliydi. Askeri yönü çok güçlüydü.

Saadet Ferhat Dersim yazısı 10. sayfada

ÎBRAHÎM EHMED İLE SOHBET

'Böyle Kürtçülük olmaz olsun...'

Barzanî aileciliği, Barzanî ideolojisi Kürt halkının parçalanmasına neden oldu. Barzaniler sorunu çözülmeden Kürdistan ülkesinin durumu düze çıkmaz. Barzanî, ihanet ve ölümü çok iyi oynuyor. Bu kadar Kürt düşmanlarıyla olan biri her şeyi yapar.

Barzanî hareketi, ulusal bir hareket değildir. Bu aşiret önderliği yüzünden, çağdaş bir önderlik Kürdistan'da çıkmadı. Elbette ki bütün bunları ulusal demokratik önderliğin gelişmemesi için yapıyordu. Nitekim sonunda kendisi de kaybediyor.

Barzanî'ler sadece PKK'nin sorunu değildir. Bütün Kürtlerin sorunudur. Yanımıza çok Kürt aydını geldi. Özellikle Güney Kürdistan'daki Kürt aydınları hiçbiri Barzanî'yi anlamamış. Kürtlere otonomi, Irak'a demokrasi diyor. Ama demokrasiyle hiçbir alakası yok ki.

Eğer birliğe gelmezlerse daha beter olurlar. Barzanî ulusal kongreye gelmek zorunda. Böyle bir adım için koşullar müsait. Kürt ulusunun böyle bir oluşuma acilen ihtiyacı var. Şimdi Kürt halkı ulusal kongre için oyunu vermeye hazırdır. Bu nedenle hiç kimse koşullar el vermiyor diyemez.

Sayfa 12'de

Kürt halkı hiçbir şekilde beklenti içinde olmadan mücadelesini yükseltecek, demokratik özerklik temelinde özgür ve demokratik yaşamını kuracaktır

“Devlet, AKP ne diyor, hangi adımları atacak diye beklemeden özgür ve demokratik yaşam mücadelesi çok yönlü verilecektir. Kürt sorununu çözmek isteyenler baş müzakereci olan Önder Apo'yla müzakere eder ve sorunu çözerler. Özgürlük Hareketi de hiçbir beklenti içinde olmadan, kendi mücadelesini yürütecektir.”

20. yüzyılın sonuna doğru reel sosyalizmin çöküşünün ardından, hegomonik güçlerin varolan tüm sorunları kapitalist modernist sistemin üzerine yıkılmıştır. Bu da reel sosyalizmin özellikle 1940'lı yıllardan sonra kapitalist modernitenin ömrünü uzatmada rol oynadığı gerçeğini daha çok açığa çıkarmıştır. II. Dünya Savaşı sonrası, sistem içi kimi değişiklikler yaşayarak ömrünü uzatmak isteyen kapitalist modernite, bugün sürekli krizler içinde yaşayan bir sisteme dönüşmüştür. Reel sosyalizmin yıkılmasının, kapitalist moderniteyi böyle bir gerçeklikle karşı karşıya getirdiği her geçen gün daha fazla anlaşılmaktadır.

Ataerkil sistemle birlikte ortaya çıkan toplumsal sorunlar sınıflı, şehirli ve devletçi sistemle birlikte derinleşip ağırlaşarak bugünlere taşınmıştır. Yani toplumsallığa karşı ilk saldırıyla başlayan sorunlar, toplumu çözüp ortadan kaldırdığı oranda güçlenen kapitalizm çağında topluma karşı saldırı, toplumu yok etme karakterine bürünmüştür. Doğal olarak toplum düşmanı bir sistem olan kapitalizm bugün sorunları çığ gibi büyüterek içinden çıkılmaz hale getirmiştir. Önder Apo bu durumu çok doğru bir tespitle ‘***kanserojen toplum***’ olarak tanımlamıştır. Hatta kapitalist toplum kavramına bile karşı çıkan filozoflar-düşünürler, bilim insanları kapitalizmin tarih sahnesine çıkmasıyla birlikte toplumun ve insanın ölmesinden söz etmektedirler.

Kapitalist modernist sistem günümüzde nereye el atsa sorunları daha da ağırlaştırmaktadır. Çünkü sorunların kaynağı olan bir sistemin sorunları çözmesi mümkün değildir. Kapitalist sistemin başat gücü ABD, bugün dünyayı bir kriz yönetimi gerçeğiyle yönetmeye ve sistemi ayakta tutmaya çalışmaktadır. Kapitalizmin toplumu daha fazla tüketerek kendini yaşatmaya çalışması bugün insanlığı isyan etme noktasına getirmiştir. Çünkü sistem artık şu veya bu sınıfa, topluma ve ülkeye değil, tüm insanlığa karşıt bir konuma gelmiştir. Tüketim toplumu ve bireyciliğin insan hücrelerine kadar nüfuz etmesi sadece toplumun değil, insanın tükendiğinin ilanıdır. Kapitalizm tüketim toplumunu yaygınlaştırarak kendini ayakta tutmaktadır. Bunun için de insanın beyni ve tüm hücrelerinin bireycilik ve tüketim fetişizmiyle şekillenmesi gerekmektedir. Kapitalizmin son aşamasında topluma ve insana yaşattığı budur. Bu açıdan Önder Apo 2014 1 Mayıs mesajında “***Ya sosyalizm ya barbarlık***” demiştir.

Bu coğrafyada toplumcu kültür direnmektedir

Kapitalist modernist sistem bu karakteriyle bugün dünyanın tüm bölgelerini teslim almış bulunmaktadır. Kapitalist moderniteye karşı direniş bugün esas olarak toplumsallığın, insanlığın ve toplumsal ahlak temelli gelişen dinlerin anavatanı olan Ortadoğu'dadır. Direnen, tarih ve toplum olmaktadır. Din adına ortaya çıkan sapkın hareketler de güçlerini bu tarihsel toplumdan ve onun toplumcu kültürel değerlerinden almaktadır. O nedenle de gerici, insanlık dışı ve faşist karakterde olan örgüt ya da topluluklar değil toplumsallığın insan hücrelerine kadar kök saldığı **bu coğrafyada toplumcu kültür direnmektedir.** Ortadoğu niye teslim alınamıyor denilirse, bu sorunun cevabı, bu tarihsel toplum gerçeği ve onun din formatında kültürleşmesinde aranmalıdır.

Kapitalist modernist sistem iki yüzyıldır Ortadoğu'ya girmiş bulunmaktadır. Kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya girişi toplumsal, siyasal, kültürel ve ekonomik sorunları daha da ağırlaştırmıştır. Kendi merkezlerinde insanlığa tarihinin hiçbir döneminde görülmemiş biçimde büyük acılar çektiren kapitalizmin, Ortadoğu'ya huzur getiremeyeceği açıktır. Nitekim Ortadoğu'ya nasıl bir şer getirdiği bugün yaşananlardan çok daha iyi anlaşılmaktadır. Toplumsallığın izlerinin çok derinlere kök saldığı bu coğrafyaya bireyciliğin derinleşmesini ifade eden bir sistemi aşılamak ve yerleştirmek zordur. Bunun içindir ki, iki yüzyıldır yapılan dayatmalar yeni sorunlar yaratmaktan ve durumu ağırlaştırmaktan başka sonuç vermemektedir. En kötüsü de dincilikle milliyetçiliğin iç içe geçirilmesi sonucu ortaya çıkarılan sapkın düşünceler, akımlar, politika ve uygulamalarla bağlantılı olarak insanlığa çektirilen acılar, bugün Ortadoğu coğrafyasında da daha çarpıcı ve acımasız bir biçimde karşımıza çıkmaktadır.

Tarihsel, kültürel ve toplumsal olarak tarih içinde dünyanın merkezi olan Ortadoğu, bugün de enerji kaynakları üzerinden dünya dengelerinin kurulduğu bir coğrafya olma karakterini daha yakıcı biçimde sürdürmektedir. Kapitalizmin bir yönüyle de enerji tüketen bir canavar haline geldiği günümüzde, bu coğrafyanın kapitalist modernist sistem açısından kontrol altına alınmasının daha elzem hale geldiği bilinmektedir.

Kapitalist moderniteye karşı gösterilen direniş ve enerji kaynakları nedeniyle sistem, Ortadoğu'yu kontrol etmeyi kendisi açısından yaşamsal görmektedir. Dünya dengelerinin kurulması ve sistemin izafi bir istikrara kavuşması açısından Ortadoğu'ya hakimiyet önemli olmaktadır. İstikrar sağlanmasa bile kontrol edilebilir bir kriz içinde tutulması, bugün sistemin Ortadoğu'da uyguladığı bir strateji olarak karşımıza çıkmaktadır.

1990'lı yıllarda I. Körfez kriziyle bölgeye askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel müdahalesini başlatan kapitalist modernist sistem, 2011'de ikiz kulelerin vurulmasından sonra Ortadoğu'da denetimi sağlamak için ilk önce Afganistan'a, sonra da Irak'a müdahaleler gerçekleştirmiştir. Bu iki alanda hakimiyet kurmasıyla birlikte tüm Ortadoğu'ya istediği çekidüzeni vereceğini düşünmüştür. Afganistan ve Irak şahsında müdahale bu iki ülkeyi değil, tüm Ortadoğu'yu kapsayacak biçimde yapılmıştır. Afganistan ve Irak bu müdahalenin üssü olarak düşünülmüştür.

Askeri gücüyle kısa sürede Afganistan ve Irak yönetimlerini düşürmeyi başarsa da direniş esas olarak sonrasında gelişmiştir. İlk önceleri tek başına bölgeye müdahale edip diğer ülkeleri Ortadoğu'daki hakimiyetiyle hizaya getirmek isterken, evdeki hesap çarşıya uymamıştır. O nedenle direnişin köklü olduğunu gören ABD, bölgeye müdahale sırasında Avrupa içinde anlaşmadıkları ülkeleri müdahalesinin parçası yapmaya yönelmiştir. Yine ‘*askeri gücümle herkesi hizaya getiririm*’ derken, klasik iktidar bloklarının ve aşiretlerin bir kesimini de yanına almak zorunda kalmıştır. Yine eskiden beri kendi denetiminde olan ama öngördüğü sistemle tam bütünleşmeyen ülkeleri ve çevreleri de Ortadoğu'da yürüttüğü savaşın içine çekmiştir. Böylece askeri, siyasi ve ekonomik gücüyle her şeyi istediği gibi dizayn edemeyeceğini anlamıştır. Ancak müdahalesine diğer uluslararası güçleri ve klasik yerli unsurların bir kesimini katsa da sonuç alamamıştır. Hem kapitalist modernist hem klasik iktidar bloklarından bıkmış olan halk, bir çözüm alternatifi olmasa da İslam'ı kendine maske edinen birçok grup ve örgütlenmenin etrafında kapitalist modernist sistemin müdahalelerini başarısız kılan bir tutum göstermiştir. Bu nedenle de hem kapitalist modernitenin, hem de klasik iktidar bloklarının hakimiyet kuramadığı bir siyasal kaos ortamı ortaya çıkmıştır. Tarihsel toplum ve on binlerce yıldır oluşan toplumsal kültür, kendi tarihsel toplum gerçeğine ve kültürüne uymayan kapitalist modernist sisteme ve klasik iktidar bloklarına yönelik bu tepkinin destekçisi olmuştur. Kapitalist modernist sistem ve onun himayesi altında yaşam bulan otoriter baskıcı rejimler bir nevi tarihsel ve kültürel birikimin gazabına uğramışlardır. Kısacası insanlığın ve toplumsallığın bu coğrafyasında, halk arasında da söylendiği gibi Allah ve Kur'an gibi kutsallıklar ve ermişlerin çarpması gibi kendi tarihsel toplumsal kültürüne uymayanları çarpmıştır.

Kapitalist sistem askeri gücünü Ortadoğu'dan çekiyor, işbirlikçilere devrediyor

Kapitalist modernist sistem, kendisine karşı geliştirilen direnişten anlamıştır ki, öngördüğü planlarını, hedeflerini Ortadoğu'da istediği gibi gerçekleştiremeyecektir. Bu nedenle de işgal ettiği bölgeleri yeni işbirlikçilerine devrederek adım adım bölgeden askeri güçlerini çıkarma kararı almıştır. Kuşkusuz bu, modernist sistemin geri çekilmesi değildir. Yeni işbirlikçiler üzerinden askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel gücünü kullanarak hakimiyet kurma stratejisidir. İslami kültürü ve bu yönlü grupların direndiğini gördüğünden kendine işbirlikçilik yapacak İslami çevreleri bu stratejinin parçası yapmayı da önemli görmüştür. Bu tür grup ve çevrelerle ilişkisini daha stratejik ele almaya başlamıştır. Türkiye'de **Fethullahçıların** siyasi, sosyal ve ekonomik yaşamda ve başta Ortadoğu olmak üzere tüm İslam dünyasında etkili olacak biçimde güçlenmesine destek verilmesi bu nedenledir. Kapitalist moderniteyi İslam örtüsü altında Ortadoğu'da geliştirme bu yeni stratejinin en temel boyutu haline gelmiştir. Bu açıdan Fethullahçılar gibi **İslam maskeli akımlar** esas olarak kapitalist moderniteyi Ortadoğu'ya taşımak ve toplumlara yedirmek isteyen **ajan kurumlardır**. Yani İslam içindeki beşinci kol olmaktadırlar.

Kapitalist modernitenin başat gücü ABD ve NATO Ortadoğu'ya hakim olmada bu yeni konsepti devreye sokmak isterken, Arap dünyasında Tunus ve Mı-

sır'dan başlayıp tüm Ortadoğu'ya yayılan halk isyanları patlamıştır. Bu halk isyanları halkların kapitalist modernite ve onun ulus devlet zihniyetiyle şekillenen otoriter rejimlerine itiraz olarak gelişmiştir. Bazılarının ileri sürdüğü gibi kapitalist modernist sistemin örgütlemesi ve yönlendirmesiyle ortaya çıkmış hareketler değildir. Ancak kapitalist modernist sistem bu isyanları fırsat olarak kullanıp **işbirlikçi İslam**'a dayanarak Ortadoğu'ya egemen olma konseptini hakim kılmak istemiştir. O nedenle de kendisine yakın bulduğu İslami grupları desteklemiş ve onların iktidara gelmesini sağlamıştır. Bunun için de 20. yüzyılın sonlarından itibaren ilişki kurduğu **İhvan-ı Müslim**'i iktidara getirme çabası içine girmiştir. Bunun sonucu Tunus ve Mısır'da İhvan-ı Müslim iktidara getirilmiştir. Mısır ve Tunus'taki güçlere dayanarak da elli yıldır rahatsız oldukları **Kaddafi rejimi**ni de NATO müdahalesiyle yıkıp İslamcı gruplara teslim etmişlerdir.

Kapitalist modernist sistemin işbirlikçi İslam'la Ortadoğu'ya hakim olma stratejisinin sonuç aldığını sanmasından kısa bir süre sonra durumun böyle olmadığı görülmüştür. Suriye'de İhvan-ı Müslim'e dayanarak yeni bir Suriye yaratmak ve buna dayanarak Ortadoğu'yu yeniden şekillendirmek isterken, sistemini daha fazla zorlayacak İslami grupların bu süreçten yararlanıp güçlendiği gerçeğiyle karşı karşıya gelmiştir. ABD soğuk savaş döneminde ilişki kurduğu İslami gruplara da güvenerek işbirlikçi İslam'a dayalı sistem kurmak isterken, İslam'ın öyle düşündüğü gibi kolay kontrol edilemeyeceğini görmüştür. Beslediği ve koruduğu güçlere dayanarak gelişen ve kendi sistemini de zorlayan akımların ortaya çıktığını en somut biçimde Suriye'de görmüştür.

Ortadoğu'da gelişen Arap halklarının isyanlarından yararlanmak isteyen bir güç de Türkiye olmuştur. Türkiye, **Arap Baharı** olarak tanımlanan halk isyanları ilk başladığında hem ABD'yi gözeten hem de bölge ülkeleriyle Kürt özgürlük hareketine karşı oluşturduğu Kürt karşıtı politikalarını birlikte sürdürmek istemiştir. İlk önce "*NATO'nun Libya'da ne işi var*" derken, iki hafta sonra İzmir'deki NATO üssü Libya saldırılarının merkezi olmuştur. Suriye'de siyasi kriz başlayınca en aktif biçimde Suriye'deki krizin ve savaşın içinde yer alırken Türkiye toprakları da Suriye'de gelişen savaşın üssü olmuştur. İslamcı grupları destekleyerek onların üzerinden Suriye'de etkili olmak, Suriye'deki etkisini de kullanarak Ortadoğu'da siyasi gücünü yaymak istemiştir. Nasıl ki **1517'de Mercidabık ve Ridaniye savaşlarıyla Suriye kapısını açıp tüm Ortadoğu'ya hakim olmuşsa, günümüzde de Suriye'ye hakim olup Ortadoğu kapısını açmak istemiştir.** Suriye krizine hızlı biçimde girmesinin ikinci önemli bir nedeni ise Baas iktidarının bir an önce yıkılıp yeni iktidarın erkenden kurulmasının hedeflemesidir. Savaş uzarsa Kürtlerin bu durumdan yararlanacağını, bunun da hem Kürt politikasında hem de Suriye politikasında başarısız kalmasını getireceği telaşı içine girmiştir. Bu nedenle Suriye devletinin dağılmadan yeni bir iktidar bloğunun hakim olmasını arzulamıştır. Ancak Türkiye'nin Suriye üzerindeki bu iki yönlü hesabı da tutmamıştır. Hem başta ABD, İsrail, İngiltere ve Fransa Türkiye'nin Suriye'de İslamcı güçler üzerinden Ortadoğu'da etkili olma politikasını kabul etmemişlerdir; hem de çatışmalar uzamış ve bu ortamda Kürtler bulundukları alanlardan devleti çıkararak kendi demokratik özerk sistemlerini kurmuşlardır.

ABD'nin öngördüğü işbirlikçi İslam projesi tutmayınca, hatta kendisine yönelik dönünce Mısır'da İhvan-ı Müslim iktidarı devrilmiş, Suriye'de de hem Baas iktidarını hem de çok parçalı olan İslami gruplar çatışma içinde tutularak kendi kontrolüne alma stratejisi izlenmiştir. Rojava üzerinde de Türkiye ve KDP yoluyla baskı kurarak ve diğer grupları çeşitli biçimlerde saldırtıp Kürtleri zayıflatarak kendi kontrolüne alma politikasına yönelmiştir.

Demokratik Suriye projesi pratikleştirilmediği için tehlike sürüyor

Bu politikalarında da başarılı olamayan ABD, Rusya ile bir uzlaşma arayıp Suriye ve Ortadoğu'da belli düzeyde bir kontrol sağlamak isterken bölgenin diğer ülkelerinde de kontrolü kaybetmiştir. Yani ABD, hiçbir yerde kendisi açısından bir çözüm bulmamakta, bu da sorunları giderek ağırlaştırmaktadır. Zaten klasik iktidar bloklarının artık halklar üzerinde yeni hegemonya kurma zemini ve imkanları kalmamıştır. Çözümsüzlüğün, kaosun derinleştiği bu ortamda çözüm için bir seçenek ortaya çıkmayınca, bu çözümsüzlük ortamında El Kaide, IŞİD gibi güçler kendilerini güçlendirmeye çalışmaktadırlar. O nedenle de sadece Suriye'de değil, Irak'ta da şiddet sarmalında bir kaos yaşanmaktadır.

Ortadoğu'da sadece Suriye, Irak ya da başka bir ülkede kriz yaşanmamaktadır. Sömürücü, baskıcı devlet sisteminin son temsilcisi olan kapitalist modernist devlet de dahil tüm iktidarcı, devletçi, sömürücü sistem beş bin yıl önce ortaya çıktığı **Ortadoğu'da ölümcül bir kriz yaşamaktadır**, can çekişmektedir. Bu nedenle kapitalist modernite ve onun bir türevi olan bölge gericiliği, hangi yol ve yöntemleri kullansa da artık halkları kontrol edip yeni hegemonik sistemlerini kuramamaktadırlar.

İşte bu gerçeklik, bundan yararlanan ve toplum sorunları daha da ağırlaştıracak İslam maskeli çeteleri ortaya çıkardığı gibi Önder Apo'nun paradigmasının pratikleşmesi için de muazzam olanaklar sunmaktadır. Eğer Önder Apo'nun paradigması doğrultusunda çözümleyici politikalar üretilirse Suriye'de görüldüğü gibi tüm bölge ülkelerinde Önder Apo'nun çizgisi büyük hamle yapacaktır. Yeter ki bu paradigma dar bir yaklaşımla Kürdistan coğrafyasıyla ve Kürt ulusallığıyla sınırlı tutulmasın.

Suriye'de kriz başlar başlamaz Önder Apo'nun en fazla kaldığı ve çalıştığı Rojava'da **Rojava devrimci güçleri** on yılların birikimine dayanarak örgütleme çalışmalarını hızlandırmış ve öz savunmasını sağlama yönünde adımlar atmıştır. Rojava'da kısa sürede büyük bir gelişme sağlanmış ve bu gelişme üzerinden **19 Temmuz hamlesi** yapılarak Suriye devleti Rojava'da tamamen etkisizleştirilerek sökülüp atılma noktasına getirilmiştir. Bu temelde hem halkımız devrimi sahiplenmiş hem meşru savunma gücünü güçlendirmiş hem de birçok alanda kurumsallaşmasını yaratarak demokratik özerk sistemini kurmaya yönelmiştir. Başta Türkiye ve KDP tarafından gelen tüm engellemeler ve çete saldırıları püskürtülerek **Rojava Devrimi**'nin gelişmesi sağlanmıştır. **Cenevre görüşmeleri** üzerinden Rojava Devrimi yalnızlaştırılıp etkisizleştirilmek istenmişse de bu yönlü sinsi politika ve saldırılar da boşa çıkarılmıştır.

Rojava Devrimi Suriye ve Ortadoğu'daki kaos ortamında bir güneş gibi yükselmektedir. Ancak Önder Apo'nun belirttiği gibi Suriye geneline yönelik politika yürütüp demokratik Suriye projesi pratikleştirilmediği için devrime yönelik tehlikeler devam etmektedir. Tüm saldırıları esas olarak demokratik Suriye projesi ile tümden boşa çıkarmak mümkünken, bu konuda yaşanan yetersizlikler, sonuç alıcı bir demokratik cephe ve Suriye geneli için alternatif bir model ortaya çıkarılarak aşılamamıştır.

Hâlbuki Rojava Devrimi'ne dayanarak Suriye'ye yönelik böyle bir politika gerçekleştirilebilirdi. Savaş eksenli dar yaklaşımlar; yeni paradigma ve stratejinin gereği diğer tüm halklarla ilişkilerin güçlü biçimde geliştirilememesi bu zayıflığı, daha doğrusu sıkıntıyı yaşatmış bulunmaktadır. Bu dar yaklaşımlar aşılmadan Türkiye ve KDP' nin Rojava Devrimi'ne yönelik tehdit ve baskılarını püskürtmek ve boşa çıkartmak zordur. Zaten Türkiye ve KDP'nin Rojava Devrimi üzerinde baskı kurmasının nedeni, devrimi Suriye geneline yayıp Suriye'nin demokratik güçleriyle buluşamaması nedeniyledir. Bu açıdan Rojava Devrimi'ni Suriye'nin demokratikleşmesi ekseninde genelleştirip yaymak, hem Rojava Devrimi'ni güvenceye alacak hem de tüm Ortadoğu'ya yayılmanın temeli olacaktır.

> **"Sanki ciddi bir çözüm süreci varmış, AKP her an adım atacakmış gibi bir beklenti yaratılmıştır. Önder Apo'nun diyalog sürecini tümden sonlandırmaması doğru anlaşılacağına, eylemsizliğe, pasifliğe gerekçe yapılmıştır. Bırakalım mücadele içine girmeyi, devletin tasfiye politikasının gereği olarak yaptığı karakol, baraj ve yollara karşı bile harekete geçilmemiştir."**

Bölge ülkelerini demokratikleştirmek taktik değil, temel bir stratejidir

Sadece Rojava'da değil, Türkiye, İran ve Irak'ta da tüm bu ülkelerin demokratikleşmesini de hedefleyen bir strateji Kürtlerin varlığını ve özgürlüğünü güvenceye alacak temel strateji olarak görülmelidir. **Kürtler ancak bölge demokratikleştiği takdirde varlıklarını ve özgür yaşamlarını güvenceye alabilirler.** Bölge ülkeleri ve Ortadoğu demokratikleşmediği müddetçe Kürtler üzerindeki kültürel soykırımcı tehdit devam edecektir. Bölge ülkelerinin despotik, şovenist, milliyetçi karakterleri dikkate alındığında ulusal varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlamak ancak bölgeyi demokratikleşme stratejisi ile gerçekleşecektir. Bunu görmemek, görüp de gereklerini yapmamak büyük bir gafleti yaşamak anlamına gelir. Bu açıdan bölge ülkelerini demokratikleştirmek bir taktik değil, Kürtlerin ulusal varlığını koruma ve özgür yaşamını sağlamada temel bir strateji olarak görülmelidir. Uluslararası güçlerden, bölge gericiliğinden ve **ilkel Kürt milliyetçiliğinden** gelecek her türlü tehlikeyi bertaraf etmenin panzehiri ve dalga kıranı olarak bu stratejiyi görmek ve buna göre bir politika ve pratik içinde olmak gerekmektedir.

Irak ve İran'daki çıkmazı aşmak açısından da Kürt halkının özgürlük mücadelesiyle bu ülkelerin demokratikleşme mücadelesini ortaklaştırmak çok önemlidir. Irak'ta yaşanan kaosu aşmak ve Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını güvenceye almak açısından da Irak'ın geneline yönelik politikalar üretmek önemli hale gelmiştir. Dış güçlerin desteği ve ilişkisiyle Kürtlerin varlığının güvenceye alınamayacağı, Ortadoğu ve Irak'ta yaşananlarla belli olmuştur. KDP'nin Türkiye ile ilişkisi ise Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını güvenceye almak bir yana, tüm parçalardaki Kürtlerin özgürlük mücadelesine karşı kullanılmaktadır. KDP'nin Irak politikaları ve Türkiye ilişkileri, Türkiye'deki Kürt özgürlük mücadelesi için büyük tehlikeler yarattığı gibi, Kürtleri bölgedeki Şia-Sünni cepheleşmesinin içine doğru sürüklemektedir. Bu çerçevede Irak genelinde demokratik bir hareket yaratmak, yaşanan çıkmaza bir çözüm projesi olacak ve kısa sürede Irak'taki tüm toplulukların çekim merkezi haline gelecektir. KDP'nin Türkiye ilişkileri ve ikide bir bağımsız devlet kurma şantajı sorunları çözmediği gibi Maliki ve Şiilerin Sünnileri dışlayan politikaları da Irak'ı kaosa mahkum etmiş bulunmaktadır. Tarihi gerçekler göstermektedir ki, Irak'ta Sünnileri dışlayan bir politika sonuç alıcı olamayacağı gibi mezhep çatışmasını sürekliliştirecektir. Irak'ta Sünnilerin mezhepçi yaklaşımlarının ortaya çıkardığı sorunlar da göz önüne getirildiğinde Irak'ta demokratik ulusa dayalı bir politika dışında istikrarın ve barışın sağlanması mümkün değildir.

Şu anda **Ortadoğu için en büyük tehlikelerden biri de mezhep çatışmalarıdır.** Mezhep çatışması kadar Ortadoğu halklarına, demokrasi, özgürlük ve sosyalizm güçlerine kaybettirecek başka bir tehlike yoktur. Mezhep çatışması önlenmediği takdirde başta ezilen halklar olmak üzere tüm demokrasi ve özgürlük güçleri bu çatışma ortamında ezilmekle karşı karşıya kalacaktır. Bu açıdan mezhep savaşlarının içine girmemek kadar karşı çıkmak özgürlük ve demokrasi güçlerinin temel bir tutumu olmalıdır. Çünkü mezhep savaşları kadar halkları boğuntuya getirecek ve zayıflatacak başka bir şey olamaz. Bu açıdan bu konuya da duyarlı olmak tüm halkların ve demokratik güçlerin görevi olmalıdır. Önder Apo'nun önerdiği ve gerçekleşen **Demokratik İslam Konferansı** mezhep çatışmalarını önlemede de rolünü oynayacaktır. Bu konferans Ortadoğu'da tüm halkların, mezheplerin, inançların, farklılıkların bir arada ve özgürce yaşaması açısından önemli bir dönüm noktası olacaktır. İslamiyet, iktidarcı devletçi güçlerin gerici amaçlarına ve sömürüsüne değil, halkların, toplumların demokratik yaşamını güçlendirecek etken olacaktır.

İran rejimi de tarihinde var olan tüm farklı topluluklarla ve inançlarla bir arada yaşama gerçekliğinden önemli oranda uzaklaşmıştır. Kapitalist modernitenin **milliyetçilik fitnesini** Ortadoğu'ya sokmasıyla birlikte İran'daki Şiilik de Ortadoğu halklarının yaşadığı sorunları derinleştiren bir aktör haline gelmiştir. Öyle ki, bugün Ortadoğu'daki istikrarsızlık ve mezhep gerilimleri üzerinden kendini yaşatan bir ülke konumundadır. Sorunlar için çözümleyici değil, derinleştirici ve çözümsüz kılan bir yaklaşım içindedir. Bölgedeki sorunların varlığı ve çözümsüzlüğü ortamında kendini yaşatmaya çalışmaktadır. Yine soğuk savaş döneminin temel politikası olan dış güçler arasındaki çelişki ve çatışmalar üzerinden kendini yaşatmayı düşünen dar ve sonunda kendi sonunu da getirecek bir politika izlemektedir.

İran, tarihsel yönetim gerçeğine uygun davranarak Kürt sorununu çözmeyi değil de AKP gibi çözümsüzlüğü bir politika olarak benimseyen bir tarzı esas almaktadır. Bugünkü rejim İran'ın tarihsel olarak diğer halklar ile bir arada yaşayarak sorunları çözme kültürü yerine, milliyetçi etkilenmelerle halklar ve kültürlerle çatışarak kendini yaşatmaya çalışmaktadır. O nedenle hem Kürt halkının özgür ve demokratik yaşam mücadelesinde ısrar etmek hem de İran'ın genelinde demokratikleşmeyi teşvik edecek ve geliştirecek politikaları uygulamak önümüzdeki dönemde önemli gelişmeler yaratacaktır. Önder Apo'nun paradigmasının ve İran'la ilgili politik yaklaşımının da sonuç alacağı bir siyasal süreç içine girilmiş bulunmaktadır.

KDP'nin yaklaşımları tehlikeli bir noktaya gelmiştir

KDP'nin Türkiye ile ilişkileri ve Özgürlük Hareketi'ne yaklaşımları tehlikeli bir noktaya gelmiştir. Ya KDP ulusal kongre ve ulusal birlik çizgisine gelerek Özgürlük Hareketi'ne karşı mücadeleyi ve ilişkiyi demokratik ulus ekseninde yürütmeyi kabul edecek ya da hegemonik yaklaşımında ısrar ederek Hareketimize karşı sürekli bir mücadele içinde olacaktır. Fırsatını bulduğunda her türlü yöntemi kullanarak hareketimize yönelik tasfiye saldırılarını yürütecektir. Zaten şu anda tüm parçalardaki diğer grupları özgürlük hareketine karşı örgütleme, her türlü desteği vererek bize karşı mücadele içine sokma politikası izlemektedir.

Özgürlük mücadelesinin hala en yoğun biçimde yürütüldüğü alan Kuzey Kürdistan ve Türkiye'dir. On yıllardır yürütülen mücadele ile kültürel soykırımcı sömürgecilik geriletilmiş, Kürt gerçeği ortaya çıkarılmıştır. Kürt sorununun çözümünün tüm koşulları ortaya çıkarılmasına rağmen ne Türk devleti çözüm için adım atmış, ne de özgürlük mücadelesi kendi çözümünü tam gerçekleştirebilmiştir. Türk devleti hala kültürel soykırımcı politikada ısrar ederken, özgürlük mücadelesi ise ne zafer ne de yenilgi pozisyonundan çıkıp kesin zaferi kesinleştirecek noktaya gelmiştir.

2009'dan bu yana Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'da çok önemli gelişmeler yaşanmıştır. Önder Apo ve Kürt özgürlük hareketi demokratik çözüm arayışında ısrar ederken, Türk devleti ise özgürlük mücadelesinin başarıya ulaşmasını engellemek için yaşanan soykırım operasyonlarına hız vermekteydi. Böylece özgür ve demokratik yaşam için kararlı olan halkın iradesini kırıp bireysel haklar çerçevesinde çözüm olarak tanımladığı kültürel soykırımı yeni koşullarda sürdürme politikasını kabul ettirmeyi hedeflemişti.

Önder Apo, Kürt halkının özgür ve demokratik yaşam iradesinin güçlü olduğu böyle bir dönemde, "*devlet ve hükümet çözüm bulmaktan, PKK ise devrim yapmaktan korkuyor*" demiştir. Böylece de mevcut siyasi ortam ve bu ortam karşısındaki duruşları ortaya koymuştur. Bu çerçevede Kürt Özgürlük Hareketini bekleyen görevlerin Fransız ve Rus Devrimleri gibi devrim yapmak olduğu dile getirilmiştir. Bunları dile getirirken Özgürlük Hareketi için üçüncü dönemin sonlandığını, Kürt halkının kendi özgür yaşamını kendi gücüyle kuracağı **dördüncü stratejik döneme girildiğini** belirtmiştir. Kuşkusuz Önder Apo'nun pozisyonu üçüncü stratejik

dönem karakterinde kalacaktır. Kürt Özgürlük Hareketi için ise üçüncü dönem tamamlanmış, dördüncü döneme girilmiştir. Devlet ve hükümet isterse Önder Apo'yla müzakere yapar, çözüm için adımlar atarak Türkiye'nin demokratikleşmesi içinde Kürt sorununu çözer. Ancak Türk devletinin o yıllarda da bu yıllarda da böyle bir çözüm yaklaşımı içinde olmadığı netleşmiştir. Netleşen bir durum da böyle bir çözümün ancak dördüncü stratejik dönemin gereklerini yerine getirip mücadeleyi yükseltmekten geçeceğinin anlaşılmasıdır.

2010 31 Mayısı'nda Kürt Özgürlük Hareketi dördüncü stratejik dönem gereği Kürt sorununun çözümünü kendi yürüteceği mücadeleyle geliştirmek için **devrimci halk savaşı** başlatmıştır. Bu savaş 2010 12 Eylül Anayasa referandumu öncesi AKP hükümetini korkutmuştur. Bu korkuyla üçüncü stratejik dönem pozisyonunda bulunan Önder Apo'nun yanına koşarak dördüncü stratejik dönem hamlesinin durdurulmasını istemiştir. Bunun karşısında da siyasi tutukluların serbest bırakılması da dahil, Kürt sorununun çözümü doğrultusunda adım atacakları yönünde sözler vermişlerdir. Ateşkes olursa hükümetin bu tutumu dikkate alacağını vurgulamışlardır. Bu süreç aynı zamanda **Birleşmiş Milletlere** bağlı bir kurum aracılığıyla **Oslo**'da devlet heyetiyle Önder Apo'nun bilgisi dahilinde görüşmelerin yapıldığı dönemdir. Önder Apo başlatılan dördüncü stratejik hamlenin istediği düzeyde etkili olmadığını, ama hükümeti sıkıştırdığını görerek bu durumdan yararlanmak istemiş; bu nedenle AKP'nin gönderdiği devlet heyetinin rica ve verilen sözleri dikkate alarak 12 Eylül 2010 referandumu sonrasına kadar hareketimize ateşkes çağrısı yapmıştır. Böylece Türkiye'de devlet ve toplumu demokratik çözüme hazırlamak için bir adım daha atmıştır.

Önder Apo bununla bir taraftan AKP hükümetini çözüm için adım atmaya zorlarken, diğer taraftan Özgürlük Hareketinin daha güçlü bir halk savaşı yürütmesi için siyasi zemini güçlendirmeye çalışmıştır. Avukatlarıyla yaptığı görüşmelerde Tahrir ve benzeri hareketlerle özgürlük mücadelesinin geliştirilebileceğini ve gerillanın da kır-şehir mücadele birlikteliğinde rolünü etkin oynayabileceğini vurgulamıştır. Önder Apo tüm bu süreçte pratikleştirdiği taktikler ve verdiği perspektiflerle hareketimizi güçlü bir mücadeleye hazırlamaya çalışmıştır. 2011 12 Haziran seçimleri öncesi Önder Apo'nun tutumu bu olmuş, 2011 seçimleri sonrası AKP hükümetine bazı adımlar attırmak istemiştir. AKP hükümeti bu yönlü hiçbir adım atmayıp DTK'nın demokratik özerklik ilanına da olumlu cevap verme yerine tutumunu sertleştirince Devrimci Halk Savaşı'nın başlatılması kaçınılmaz olmuştur.

Yeni siyasal hamle süreci

Türk devleti ya Kürt sorununun çözümünde adım atacaktı ya da çok şiddetli bir imha savaşı yürütecekti. Çünkü artık Kürt Halk Önderi ve Özgürlük Hareketi'nin kendine yeni bir zaman veremeyeceğini iyi biliyordu. Tercihi imha savaşını geliştirmek olmuştur. Bu dönemde AKP yandaşı ve Fethullahçı basının **Sri Lanka modeli**nden söz etmesi, Türk devletinin hesaplarının ne olduğunu ortaya koyuyordu. Bu nedenle de 2011'in yazından 2012 yılının sonbaharına kadar şiddetli bir savaş yaşanmıştır. Kuzey Kürdistan'da savaşın şiddetlendiği dönemde Suriye'deki siyasi krizi doğru ele alan ve mücadeleyi geliştiren Rojava devrimci güçleri de örgütlemelerini ve meşru savunma güçlerini geliştirerek mevzilerini çok yönlü güçlendirme çabalarını arttırmıştır.

2012 yılı mücadele tarihimizin en şiddetli savaşlarının yürütüldüğü yıl olmuştur. Bazı alanlarda Türk ordu güçleri karakollarından çıkamaz hale gelmiştir. Hakkari'de önemli bir alan gerillanın kontrolü altına girmiştir. 2012 Temmuzu'nda Rojava Devrimi bir hamle yaparak Rojava Kürdistanı tümüyle kontrol altına almıştır. Sonbaharda tüm zindanlarda gelişen ölüm orucu Türkiye'yi sıkıştıran ve zor duruma sokan diğer bir mücadele olmuştur. Önder Apo'nun zindandaki duruşu, devlet heyetleri dahil hiçbir görüşmeyi kabul etmemesi çok yönlü yürütülen mücadelenin doğrultusunu belirleyen ve yönlendiren bir direnişçi duruş olmuştur. Önder Apo'nun duruşu ve bundan güç alan direnişlerin iktidarını yıkacağı telaşına kapılan AKP hükümeti, zindandaki direnişi durdurmak için Önder Apo ile ilişkiye geçmiş, bu ilişkiyi de Önder Apo'yla diyalogu geliştirme vesilesi yapmıştır.

Önder Apo tüm bu gelişmeleri ve Ortadoğu'daki durumu değerlendirerek yeni bir siyasal hamle yapma kararı almıştır. Öngördüğü Devrimci Halk Savaşı çizgisinin geliştirilip başarı çizgisinde yürütülemediğini ancak savaşın AKP hükümetini çok zorladığını, Rojava Devrimi ve zindan direnişi karşısında çok sıkıştığını görerek bir politik hamle yapmayı gerekli görmüştür. Bu hamleyle hem devleti bir çözüme zorlamak istemiş, hem de demokrasi güçlerinin etkili harekete geçeceği bir ortam sağlayarak demokrasi ve özgürlük mücadelesini yükseltmeyi hedeflemiştir.

Demokrasi ve özgürlük mücadelesinin çok geniş çevreleri içine alarak yükseltilmesinin sadece Türkiye ve Kürdistan'da değil, tüm Ortadoğu'da önemli gelişmeler ve sonuçlar yaratacağını öngörmüştür. Bu açıdan tüm demokrasi güçlerinin harekete geçmesini sağlayacak silahların sustuğu bir ortamı bu öngörüyle yaratmıştır. Ortadoğu'da büyük bir savaşın olduğu ve Rojava Devrimi'nin gerçekleştiği ortamda çözümleyici ve Ortadoğu gerçeğine uygun politikalarla inisiyatif alıp tüm Ortadoğu'daki gelişmeleri demokratik siyasal çözüm doğrultusunda yönlendirmek istemiştir. AKP'nin "*Silahlar sussun, demokratik siyaset ve demokratik çözümler devreye girsin*" yaklaşımına böyle bir politik yaklaşım ve mücadele anlayışıyla yanıt vermek için 2012 yılının sonunda ateşkes çağrısı yapmıştır.

Şu bir gerçekliktir ki, Önder Apo Devrimci Halk Savaşı'yla radikal bir sonuç alınmasını tercih etmiştir. Ancak mevcut savaş tarzıyla sonuç alınamayacağını görünce hem bu savaşın yarattığı etkiyle yeni bir tarzla sonuç almak istemiştir hem de hareketi sonuç alamayacağı bir savaş tarzından çıkarıp 2012 yılının mücadelesinin yarattığı zemin üzerinden yeni bir mücadele tarzıyla hareketi etkili kılmak istemiştir. Böylece düşündüğü biçimde öngördüğü bir Devrimci Halk Savaşı'nı hazırlama sürecini de başlatmıştır.

Bu süreçte **Sara**, **Rojbîn** ve **Ronahî** yoldaşlar katledilmişlerdir. AKP ve Fethullahçılar ittifakıyla mücadelemize karşı yürütülen tasfiye konseptinin gereği planlanan ve pratiğe geçirilen bu cinayetlere rağmen Önder Apo 2013 Newrozu'nda milyonların önünde paradigmasını ve çözüm yollarını ortaya koymuştur ve gerilla güçlerini sınır dışına çıkarma iradesini göstererek radikal bir siyasal hamle yaparak Türk devletini adım atmaya zorlamıştır. AKP hükümeti sadece çatışmasızlık sağlanıp zaman kazanmayı hesaplarken, Önder Apo'nun gerilla güçlerini geriye çekme iradesi karşısında şaşırmış ve politik olarak sıkışıklığı yaşamıştır. Bu radikal politik hamle hükümetin bir çözüm politikası olmadığını netleştirmiştir. Gerillanın geri çekilme iradesini ortaya koyması ve bir kısım gerillanın geri çekilmesine "*Cehennemin dibine kadar gitsinler*" söylemiyle karşılık verilmesi, AKP'nin bu gerçekliğini tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir.

Gerillanın geri çekilmesine rağmen hükümetin hiçbir adım atmaya yanaşmaması Önder Apo'yu Haziran'ın başında süreci bitirme kararına ulaştırmıştır. Ancak hareketimiz, Kürt demokratik hareketi Önder Apo'nun **2013 Nerwozu**'nda başlattığı hamleyi doğru anlamadığından hükümetin bu tutumu karşısında sessiz kaldığı gibi, Önder Apo'nun politik hamlesini güçlendirecek ve etkili kılacak bir mücadele içine de girmemiştir. Sanki 2013 Newrozu'ndaki açıklamayla birlikte hükümet ve devlet adım atacakmış gibi bir tutum ve beklenti içinde olunmuştur. Önder Apo'nun Türkiye, bölge ve Kürdistan koşullarına göre yaptığı doğru bir politik hamle karşısında doğru bir yaklaşım gösterilmemiş, bu hamleye uygun adımlar atılmamıştır.

'Süreç bozulur' diye mücadelesizlik ortaya çıktı

Doğru stratejik adımlar, politik hamleler ancak doğru araçlar ve taktiklerle beslenip pratikleşirse başarıya ulaşırlar. Stratejiler ve politik hamleler ne kadar doğru olursa olsun, doğru taktik hamleler ve mücadele araçlarıyla pratikleşmezse kendiliğinden sonuca ulaşamazlar. Ne var ki hareketimiz de, Kürt demokratik hareketi de, tüm demokrasi güçleri de bu politik hamle sanki mücadele edilmeden, etkili politik araçlar devreye konulmadan sonuca gidilebilirmiş gibi apolitik ve gafil bir yaklaşım içinde olmuşlardır. Dolayısıyla halk da bu duruşun sonucu beklentili ve pasif bir ruh hali içine girerek AKP'den adımlar gelmesini beklemiştir. Bu nedenle AKP'yi zorlarsak Önder Apo'nun başlattığı süreç bozulurmuş gibi bir ruh hali örgütlenmelerimizden demokratik siyaset alanına ve tüm halka kadar yansımış, böylece Önder Apo'nun doğru politik hamlesini etkisiz kılan bir sessizlik ve mücadelesizlik ortaya çıkmıştır. Bu açıdan 2013 yazı Önder Apo'nun hamlesini desteklemeyen pasif ve apolitik bir duruşla geçmiştir.

Bölge ülkeleri ve Ortadoğu demokratikleşmediği müddetçe Kürtler üzerindeki kültürel soykırımcı tehdit devam edecektir. Bölge ülkelerinin despotik, şovenist, milliyetçi karakterleri dikkate alındığında ulusal varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlamak ancak bölgeyi demokratikleşme stratejisi ile gerçekleşecektir.

Türkiye demokrasi güçleri de bu politik hamleye güç vereceklerine, bu hamle kendinden sonuç alacakmış gibi sadece sözlü değerlendirmelerle yetinmişlerdir. Sanki AKP ile anlaşma olmuş gibi "*AKP adım atmıyor, o zaman yanlış hamleler yapılmıştır*" gibi ucuz değerlendirmelere gitmişlerdir. Böylece politika yapmama ve politik hamleler içine girmeme gibi kronik yaklaşımları bu süreçte de göstermişlerdir. Gezi direnişi Önder Apo'nun hamlesi sonucu gelişen bir hareket olmasına rağmen bu da ne demokrasi güçleri ne de Kürt demokratik hareketi tarafından doğru değerlendirilmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi de ilk başta bu gelişmeye tereddütlü yaklaşarak Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin bu sürece etkin katılması konusundaki rolünü oynayamamıştır. İlk bir iki gün içinde yaşadığı tereddüdü atlatıp Gezi direnişini desteklese de ilk baştaki tereddütlü duruş Kürt halkının sürece etkili girmesini önlemiştir. Kürt demokratik hareketinin bu direnişi doğru ele almaması, bu direnişi ulusalcı güçlerin bir direnişiymiş gibi ele alma yanılgısı içine girmesi bu durumda çok etkili olmuş ve Kürt halkının bakışına yön vermiştir. Öte yandan direnişe katılma ya da direnişçi tutumlar ve eylemler içine girme süreci bozarmış gibi bir yanılgı ve gaflet içinde olunmuştur. Bu durum da bugüne kadar Kürt demokratik güçlerini ve Kürt halkını olumsuz pasif durumda tutma biçiminde olumsuz etkilemiştir. Önder Apo'nun başlattığı hamle böyle boşa çıkmış, sonuçta Önder Apo'nun süreci başlattığı dönemdeki güçlü pozisyonu zayıflamıştır.

AKP'nin tasfiye politikaları sessizce ve gafil olarak izlendi

Önder Apo'nun bu bir yıl içinde yapılan en önemli şeyin gerilla güçlerini geri çekme kararını durdurmak olduğunu söylemesi bu süreçte doğru davranışın ne olduğunu ortaya koyduğu gibi, bugüne kadarki pasif tutumun da yanlış olduğunu bizlere hatırlatmıştır. Zaten son mektubunda **pasif savunmanın bir uydurma** olduğunu vurgulu biçimde ifade etmesi bunun göstergesidir.

Gerilla güçlerinin Türkiye sınırları dışına çıkarılmasının durdurulması, AKP'nin çözümsüz ve adım atmayan politikalarına karşı ciddi bir tutum olmasına rağmen, bu ciddi tutumun gereği yerine getirilememiştir. Geri çekilmeyi durdurma gibi bir karar alınmışsa bunun nedeni, AKP'nin bir çözüm politikası olmadığı içindir. Bu durumda hareket, halk ve demokrasi güçleri olarak harekete geçmek gerekirken, ne AKP'yi baskı altına almak yönünde ne de bu ortamı kendi demokratik çözümünü geliştirme konusunda değerlendiren bir mücadele içine girilmiştir. Bırakalım mücadele içine girmeyi, devletin tasfiye politikasının gereği olarak yaptığı karakol, baraj ve yollara karşı bile harekete geçilmemiştir. Öyle ki AKP'nin çözümsüzlükteki ısrarını ve tasfiye politikalarını dışa vuran uygulamaları sessizce ve gafil olarak izlenmiştir. Önder Apo bu pasif duruşumuzu, "AKP'nin bu tür tutumlarına karşı mücadele edilmesi ateşkesi bozmaz, hatta ateşkesin gereğidir", biçiminde eleştiri konusu yapması Önder Apo'nun süreci geliştirme mantığıyla bizim anlama biçimimizin ne kadar ters olduğunu gözler önüne sermektedir.

Hareketimiz AKP'nin politikalarının çözümsüz olduğunu, buna karşı mücadelenin yükseltilmesi gerektiğine dair birkaç defa deklearasyon yayınlasa ve bu yönlü açıklamalar yapsa da ne gerillanın ne Kürt demokratik hareketinin ne de örgütlerimizin ve halkın tutumunda bir değişiklik olmuştur. Kürt demokratik hareketinin tutumunda zaman zaman AKP'ye yönelik sert eleştiriler yapılsa da, söylemlerine uygun bir pratik ortaya çıkmamıştır. Sanki ciddi bir çözüm süreci varmış, AKP her an adım atacakmış gibi bir beklenti yaratılmıştır. Önder Apo'nun diyalog sürecini tümden sonlandırmaması doğru anlaşılacağına, eylemsizliğe, pasifliğe gerekçe yapılmıştır. Halbuki Önder Apo'nun 2013 Newroz mesajı ve yaratmak istediği ortam bir yönüyle de demokrasi güçlerinin ve halkın daha etkili mücadelesini sağlamaya fırsat vermek içindi. Demokrasi güçlerinin mücadele zeminini güçlendirip harekete geçirerek de Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünde gelişme yaratmak istiyordu. Mücadele zeminini güçlendirmek için yapılan hamle tersinden ele alınmış, mücadelesiz kalınarak böyle bir ortam ve yarattığı fırsatlar çarçur edilmiştir.

Önder Apo, hareketimizin pasifliğini ve AKP'nin bu tutumu kötüye kullandığını görerek 2013 Aralık ayının başında "*AKP'ye ay sonuna kadar fırsat veriyorum, AKP ciddi adımlar atmazsa herkes göstereceği tutumda serbesttir*" diyerek AKP'nin adım atmadığını, bu nedenle çatışmasızlığı sürdürmenin anlamı kalmadığı konusunda ciddi uyarılar yapmıştır. Ancak Fetullahçıların **17 Aralık hamlesi** olunca süreci tümden bitirmeyi uygun görmemiştir. Bir taraftan bu güçlerin arasındaki çatışmanın derinleşmesine engel olabilecek bir müdahaleyi doğru bulmamış, diğer taraftan fırsatçı bir politik yaklaşım içinde olmadığını göstermek için AKP'ye son bir şans daha tanımıştır. AKP Önder Apo'nun bu tutumuna hiçbir karşılık vermediği gibi, tutum, söylem ve politikalarıyla Kürt sorununun çözümünde bir politikası olmadığını da ortaya koymuştur. AKP Fethullahçılarla çatışma ortamında demokrasi güçleriyle ilişkilerini iyileştirmek bir yana, Ergenekoncuları bırakmıştır. Dış güçlere de "*sizin politikalarınıza uyum göstereceğim*" diyerek Fethullahçılarla mücadelede kimleri yanına almak istediğini açıkça ortaya koymuştur.

AKP diyalog sürecinin muhatabı olmaktan bile çıkmıştır

AKP, birlikte yeni bir hegemonya kurmak istediği dış güçler ve Fethullahçılarla çatışma içine girdikten sonra da hegemonik politikasından vazgeçmemiştir. Bu nedenle "***Kürtleri en iyi ben oyalar, en iyi ben ezerim***" diyerek Ergenekoncular dahil çeşitli güçlerin desteğini almıştır. Böylece iktidarını sürdürürken, devleti yeni bir hegomonik ve tekçi karaktere kavuşturma politikasını hakim kılma çabası içinde olmuştur. AKP, Türkiye'yi demokratikleştirme ve Kürt sorununu çözme politikası izleme yerine, kutuplaştırma ve çeşitli güçleri yanına alarak kendini tek seçenek olarak bırakıp uluslararası güçleri kendisine muhtaç etme politikası izlemiştir. Bu politikalarıyla bırakalım çözümün muhatabı olması, bu tutumlarıyla diyalog sürecinin muhatabı olmaktan bile çıkmıştır. Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünün geniş kesimleri içine katarak gerçekleşebileceği gerçeği dikkate alındığında AKP'nin böyle bir çözüme uygun politika ve ilişkiler içinde olmadığı görülmektedir. Aksine Kürt sorununun çözümünde pozitif yaklaşacak tüm kesimleri karşıtlaştırıp, hatta düşman ilan ederek Kürt sorununun çözümü için oluşmuş toplumsal ve siyasal zemini sabote etmektedir. Nitekim 2012 yılında Kürt sorununun çözümü konusunda güçlü bir destek ve toplumsal konsensüs varken, şimdi bu olumlu ve elverişli zemin AKP'nin tutumlarıyla berhava olmuştur.

Kaldı ki Önder Apo 2013 Newroz'undaki mesajıyla esas olarak demokrasi güçlerine rolünü oynamaları ve hamleye geçmeleri çağrısını yapmıştı. Kuşkusuz bu çağrının muhataplarından biri de devlet ve AKP hükümetiydi. Ancak demokrasi güçleri devlet ve AKP'den bir şey beklemeden kendi mücadeleleriyle demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü için mücadele etmeleri gerekirdi. Eğer devlet ve AKP çözüm için bir adım atacaksa bu da mücadeleyle sağlanabilirdi. Ne var ki uygulanan sessizlikle tam da AKP'nin istediği yapılmış, ona istediği zemin ve fırsat tanınmıştır.

Kürt Özgürlük Hareketi AKP'nin politikalarına yönelik tutumu seçim öncesi bir daha net bir biçimde ortaya koymuş, AKP'nin diyalog ve müzakerenin muhatabı olmaktan çıktığını açıkça ilan etmiştir. Önder Apo bu deklarasyondan önce diyalogun bir anlamının kalmadığını, artık olacaksa anlamlı ve derin müzakereler olabileceğini vurgulayarak AKP politikalarına karşı tutum koymuştur. Böylece **diyalog sürecinden bir şey çıkmadığını, bundan sonra böyle bir diyalog sürecini sürdüremeyeceğini de hem AKP'ye hem de kamuoyuna deklere etmiştir.** Bu, aynı zamanda AKP'nin hegemonya peşinde koştuğunu, Türkiye'yi demokratikleşme gibi bir kaygısı ve hedefi olmadığını da bir daha hatırlatmak anlamına gelmektedir.

Kürt Özgürlük Hareketi AKP'nin oyalama ve çözümsüz politikaları karşısında doğru politika seçeneğini ortaya koymak için seçim öncesi AKP'nin gerçek yüzünü tüm çıplaklığıyla ortaya koymuş ve demokrasi güçlerini göreve çağırmıştır. Önder Apo'nun gerilla güçlerinin geri çekilmesinin durdurulmasını "*Doğru bir tutum takınmışlardır*" biçimindeki değerlendirmesine uygun yeni bir adım da bu deklarasyonla atılmıştır. Bu deklarasyon, eski hegemonik güçlerin dağıldığı, AKP'nin yeni bir hegemonya kurma peşinde olduğunu vurgulamıştır. O nedenle de demokrasi güçlerinin bu sürece müdahale ederek yeni bir hegemonyanın kurulmasına fırsat vermemesi aksine Türkiye'yi demokratikleşme hamlesi yapmaları gerektiğini ortaya koymuştur. Bunun için de demokrasi güçlerine bir demokrasi programı etrafında bir araya gelerek mücadeleyi yükseltmeleri gerektiği çağrısını yapmıştır. Bunun dışındaki her çağrı, yaklaşım ve politika Türkiye'yi çıkmaz ve kaos içinde tutmaktan başka bir anlama gelmeyecektir. Eğer böyle bir süreçte demokrasi güçleri bir hamle yapmazsa AKP yeni iç ve dış ittifaklarla Türkiye'yi yeni bir hegomonik sisteme mahkum edecektir.

Önder Apo'nun "***Nisan ayının sonunda bitirecektim, ancak MİT yasasından sonra 15 gün daha bekleme kararı aldım, herhangi bir gelişme olmazsa KCK ne planlıyor, ne düşünüyorsa bunu gerçekleştirir ve tek taraflı çözümünü pratikleştirir***" demesi, AKP'nin şimdiye kadar hiçbir şey yapmadığını söylemek anlamına gelmektedir.

AKP'nin 30 Haziran seçiminde çok fazla oy kaybetmemesi AKP'nin güçlendiği ya da Türkiye'nin sorunlarına bir çözüm politikası olduğu anlamına gelmemektedir. AKP'nin çözüm için hiçbir adım atmadığı halde çözüm süreci var şeklindeki söylemi toplumda önemli görüldüğü için ne yolsuzluklar ne de AKP'nin antidemokratik politikaları AKP'nin oylarını düşürmeye yetmiştir. Dolayısıyla Türkiye'nin en temel sorunun da kendisini çözüm aktörü göstermesi ve bunu iyi pazarlaması seçim yenilgisinin önüne geçmiştir. Ama bu sahte söylemin yarattığı havanın uzun sürmeyeceği, gerçeklerin anlaşılmasıyla birlikte AKP'nin güçsüzleşip etkisizleşeceği açıktır. Bir çözüm politikası olmadığı açığa çıktığı an AKP'nin çökme süreci de başlamış olacaktır. Türkiye'de ne AKP ne de ulusalcıların Türkiye'nin sorunlarına bir çözüm bulma zihniyetleri ve projeleri olmadığından demokrasi güçlerinin yeni Türkiye'yi yaratmada avantajları da fırsatları da güçleri de bulunmaktadır. Doğru bir program etrafında etkili bir mücadele kısa sürede toplumda cevabını bulacak ve Türkiye'nin demokratikleşmesine kapıları sonuna kadar açacaktır.

HDP, Türkiye'nin siyasi ortamına devrimci müdahaledir

Önder Apo'nun **HDP projesi** ve BDP milletvekillerinin HDP'ye geçmesi bu bağlamda ele alınmalı ve önemsenmelidir. Önder Apo HDP projesiyle Türkiye'nin siyasi ortamına müdahale etmektedir. Bu müdahaleyle siyasi alternatiflerin bulunmadığı ortamda doğru çözüm projeleriyle demokrasi güçlerini Türkiye'nin yeni demokratik yönetim gücü haline getirmeye çalışmaktadır. Bu proje taktik ve dönemsel bir adım değildir; bir yönüyle değişen paradigma ve stratejinin gereği araç ve yöntem değişikliğidir. Bir yönüyle de Türkiye'nin siyasi ortamına devrimci müdahaledir.

HDP projesi, Kürt sorununun çözümsüzlüğü üzerinden Türkiye'nin hegemonik ve baskıcı karakterini sürdürme politikalarına karşı Kürt sorununu çözme ve Türkiye'yi demokratikleşme projesidir. HDP projesine karşı çıkanlar Kürt sorununun çözümünü istemeyenlerdir. Kürtler içinde ise Kürt Özgürlük Hareketi'nin yarattığı değerler üzerinde rantçılık yapmak isteyenler ve bu stratejik hamleyi boşa çıkarıp işbirlikçiliğe ve uluslararası güçlerin uşaklığına dayalı çözümü tek seçenek haline getirmek isteyenlerdir. Bu açıdan HDP projesine karşı çıkanların durumu önemli görülmeli ve bunlara karşı ideolojik, teorik ve politik bir mücadele yürütülmelidir. Kürt halkı içinde bu yönlü düşünenlerin varlığı da ilkel milliyetçi ve rantçı kesimlerin etkilerinden kaynaklanmaktadır. Öte yandan devletin özel savaş ve psikolojik harekat merkezleri de bu projeyi boşa çıkarmak için çalışmaktadırlar. Türkiye'deki demokrasi güçleri ve Kürt halkı içindeki HDP'ye yönelik olumsuz yaklaşımlar da devletin bu yönlendirmesinde etkisi vardır.

BDP ve Kürt halkının içinde HDP'ye yönelik olumsuz yaklaşımlar ilkel milliyetçi güçlerin ve onların Türkiye'deki uzantılarının ideolojik ve politik olarak etkisinin bulunduğunu göstermektedir. Bu da Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de örgütsel yapımızın, kadromuzun bu tür kesimlere karşı ideolojik mücadele vermede yetersiz kaldığının somut ifadesidir.

HDP projesine Türkiye'den gelen direnç de **sosyal şoven** karakterdedir. Devlet etkilidir. Çünkü bu proje tuttuğunda devletin Kürtler üzerinde yürüttüğü kültürel soykırımcı sömürgecilik projesi büyük darbe yiyecek ve işlemez hale gelecektir. Bu açıdan HDP'ye karşı çıkan sol güçler ve bunlardan etkilenen çevrelere karşı dikkatli bir dil ve doğru argümanlarla ideolojik mücadele vermek gerekmektedir.

Yerel yönetim seçimleri AKP'nin Özgürlük Hareketinin başlattığı süreci kendi lehine iyi kullandığını, ama radikal demokrasi güçlerinin AKP'nin bu süreç karşısındaki olumsuz tutumunu iyi teşhir edemediğini ortaya koymuştur. AKP'ye karşı kendi politik yaklaşım ve bunun çözümleyici gücünü iyi ortaya koyamamak bu sonuçları yaratmıştır. Bu sonuçlara başarısız demek ve çok negatif bir dille sonuçları ele almak yanlıştır. Ancak daha ileri sonuçlar alınması gerekirken bu gerçekleştirilememiştir. Elverişli siyasi ortamı iyi değerlendirerek alternatif karakterimizi iyi yansıtamadık. Bu nedenle de mevcut süreci kendisinin de içinde olduğu bir çözüm süreci olarak pazarlayan AKP, kendi oylarını korumuştur.

Şu bir gerçektir ki, AKP Türkiye'de yüksek bir oy alsa da Kürdistan'da oyları çok düştüğünde iktidarını da kaybedecektir. Çünkü **Türkiye'de iktidarda kalmanın kanunu Kürtleri kültürel soykırımcı sömürgecilik altında tutma kapasitesidir.** Türkiye demokratikleşmediği müddetçe iktidar olmanın kanunu bu olmaya devam edecektir. Bu gerçeği iyi bilen AKP, özellikle Fethullahçılarla girdiği savaşta pozisyonunu kaybetmemek için Kürdistan'da seçime çok önem vermiştir. Onun için de tüm devlet olanaklarını kullanmış ve seçim hileleri yoluyla oy çalarak Kürdistan'da pozisyonunu korumaya çalışmıştır. AKP'nin Kürdistan'da oylarını korumasının bir nedeni budur. Diğer yandan Kürt demokratik hareketinin oyları birçok yerde artarken belediyelerin birkaç dönemdir BDP'nin elinde olduğu bazı yerlerde oyların çok kısmi düşmesi, belediye pratiğinde çok az da olsa olumsuz etkiler yarattığını göstermektedir. **Farklı bir belediyecilik** yapılması gerekirken düzen belediyeciliğinin, yani AKP ya da CHP'nin iyisi olma pratiğinin halk tarafından benimsenmediği de gözler önüne serilmiştir. Bu eksiklik ve yetersizliklere rağmen negatif üslubun hakim olmasını gerektirecek bir başarısızlıktan söz etmek de doğru değildir.

Ancak seçimlerden bağımsız olarak Kürt demokratik hareketinin yerel yönetim anlayışının sistem partilerinden tümden kurtulmak için köklü değişmesi gerektiği tüm çıplaklığıyla orta yerde durmaktadır. Seçimlerde ciddi bir başarı olmadığı için bu olumsuzluklar kendini gizleme imkanı bulmamış, bu da bir yönüyle hayırlara vesile yapılacak bir durum olmuştur.

Önümüzdeki dönem, Özgürlük Hareketi'nin bir bütün olarak kendi özgür ve demokratik yaşamını inşa etme ve savunma dönemi olacaktır. Devlet ve AKP ne diyor, hangi adımları atacak diye beklemeden özgür ve demokratik yaşam mücadelesi çok yönlü verilecektir. Kürt sorununu çözmek isteyenler baş müzakereci olan Önder Apo'yla müzakere eder ve sorunu çözerler. Üçüncü stratejik dönemin pozisyonunda olan Önder Apo böyle bir niyet ve politika ortaya çıktığında bunu değerlendirir. Dördüncü stratejik dönemin gereği olarak da Özgürlük Hareketi hiçbir beklenti içinde olmadan, kendi mücadelesini yürütecektir. Ancak bu şekilde demokratik özerklik temelinde Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamı sağlanabilir. Bunun dışındaki her duruş kültürel soykırımcı sömürgeci sisteme hizmet eder ve bu da tasfiyecilikten başka bir anlama gelmez. Bu nedenle Önder Apo pasif savunmayı bir uydurma olarak değerlendirmiş, yeni dönem duruşunu aktif savunmaya dayalı demokratik özerkliği inşa olarak önümüze koymuştur.

Ortadoğu, Türkiye ve dört parçada Kürdistan gerçeği şunu ortaya koymaktadır; bu süreçte hamleci, inisiyatifli ve kararlı olanlar siyasi olarak başarılı olacaktır. Bu karakterde bir siyasi duruş ve mücadele yürütemeyenler ise Ortadoğu'nun karmaşık ve her gücün hamle yapıp konumunu güçlendirmek istediği ortamda ezilip tasfiye olacaklardır. Kürt halkı açısından mücadelede etkisiz kalma ve tasfiye olma fiziki ve kültürel soykırım anlamına gelir. Bu nedenle de mücadele etme ve başarma dışında başka bir seçenek bulunmamaktadır. Dolayısıyla da önümüzdeki dönem Kürtler için büyük bir mücadele ve bedelleri ne olursa olsun başarıya ulaşarak özgür ve demokratik yaşam kurma dönemi olacaktır. Böyle bir mücadele ve ortaya çıkacak başarı aynı zamanda Kürtlerin tüm Ortadoğu'yu demokratikleştirme ve özgürleştirme rolünü oynaması ve Ortadoğu'nun tarihini değiştirmesi anlamına gelecektir.

Soma kaza değil cinayettir

Soma'da yüzlerce maden işçisinin yaşamını yitirmesi bir kaza değil, cinayettir. Türkiye'de esas olan iş güvenliği değil, daha az maliyetle üretim yapmaktır. Sadece işçiler ucuza çalıştırılmıyor, hiçbir iş güvencesi alınmayarak azami kârla en kısa sürede en fazla zenginliğe ulaşmak hedefleniyor.

Bu sömürü düzeni sadece maden ocaklarında değil, Türkiye'deki tüm işyerlerinde görülmektedir. Tarım işçilerinin yollarda gerçekleşen katliam gibi kazalarda yaşamlarını yitirmesi sürekli gördüğümüz görüntülerdir. Türkiye, ucuz işgücü ve iş güvencesi olmayan bir ülke olarak sömürü cennetidir. Uluslararası şirketler iş güvencesi olmayan ülke olarak Türkiye'de yatırım yaparak büyük kârlar elde etmektedirler. Kürt'ü, Türk'ü, Laz'ı, Çerkez'iyle Türkiye'deki işçiler sadece Türk burjuvasının değil, uluslararası sermayenin de en kârlı sömürü nesnesi haline getirilmişlerdir.

Başbakan Erdoğan sürekli Türkiye'de ekonomik verilerin iyi olduğundan söz etmektedir. İşte bahsettiği veriler bu ölümler ve kölece işçi çalıştırmaların sonucudur. Türkiye şu anda ucuz işgücü ve güvencesiz iş ülkesi olma konumuyla tarihteki Sümer ve Mısır köleci sistemlerinin 21. yüzyıldaki versiyonu karakterindedir. Türkiye'deki işçilerin Sümer ve Mısır kölelerinden farkı tüketim malzemelerine daha fazla erişebilmeleridir.

Zaten kapitalizm insanları tüketim malzemeleri bağımlısı yaparak sömürüsünü arttırmakta ve yaşamını sürdürmektedir. Erdoğan ise bu tür köleci imparatorlukların krallarının 21. yüzyıl versiyonudur.

Günümüz dünyasındaki kapitalist sistem bugün insanlık ve doğa açısından ağır bir yük haline geldiği gibi, Türkiye'deki sömürücü, baskıcı çağdaş kölelik sistemi de Türkiye halkları açısından gereksiz hale gelmiştir.

Kurtuluş, kapitalist modernist sistemin yerine, demokratik modernitenin eko-endüstriye dayalı komünal ekonomik ve demokratik komünal sistemindedir. Demokratik konfederalizme dayalı komünal demokratik sistem sadece ekonomik sorunlar için değil, tüm siyasal, sosyal ve kültürel sorunlar için de tek alternatif ve doğru çözüm yoludur.

Bu cinayetler insanlık için en büyük tehlike olan endüstriyalizmin ürünüdür. Bu tür katliamların önüne geçmenin yolu eko-endüstriye dayalı komünal ekonomik sistemden geçmektedir.

Bu vesileyle Türkiye halklarını komünal demokratik eko-endüstrinin hakim olduğu bir ekonomik ve sosyal yaşam yaratmak için demokratik konfederalizm temelindeki radikal demokrasi için bir araya gelmeye ve ortak mücadele yürütmeye çağırıyoruz.

Şehitlerimiz doğru yaşamı gösteren güç kaynağımızdır

PKK YÜRÜTME KOMİTESİ

PKK'nin Tüm Kadro Ve Sempatizanlarına!

Değerli Yoldaşlar!

Partimiz ilk büyük şehidini 18 Mayıs 1977'de Antep'te verdi. Haki Karer arkadaş, ajan-provokatör güçler tarafından Antep'te devrimci çalışma yürütürken alçakça katledildi.

Partimiz, Önder Apo'nun "***Benim gizli ruhum gibiydi***" dediği Haki Karer yoldaşın katlediliş günü olan 18 Mayıs'ı 'Kürdistan Şehitler Günü' olarak ilan etti. Önder Apo, PKK'nin Haki Karer yoldaşın anısının örgütlenmesi ve yaşatılması olduğunu ifade etti. Haki Karer yoldaşın anısına doğru sahip çıkma ve bu temelde özgürlük mücadelesini yükseltme tutumu, geçen otuz yedi yılda sayıları yirmi bini aşan kahraman şehidimizi yarattı. Mayıs ayının her günü onlarca kahramanlığın yaşandığı, değerli yoldaşlarımızın şehit düştüğü bir ay haline geldi. Bu nedenle Partimiz Mayıs ayını '***Kürdistan Şehitler Ayı***' olarak tanımladı ve ilan etti.

Şehadetinin 37. yıldönümünde ilk büyük şehidimiz Haki Karer yoldaşı ve onun şahsında tüm kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. 37. Şehitler Günü'nde ve Ayı'nda kahraman şehitlerimizin izinde sonuna kadar yürüyeceğimizi ve onların özlem ve amaçlarını mutlaka zafere taşıyacağımızı bir kere daha ifade ediyoruz. Bize ve halkımıza zafer yolunu gösteren kahraman bir şehitler ordusu yarattığı için özgürlüğümüzü böyle bir öncülüğe kavuşturduğu için Önder Apo'yu saygıyla selamlıyoruz. Yine en değerli varlıklarını özgürlük mücadelemize katık etmiş olan yurtsever halkımızı, tüm şehit ailelerimizi Şehitler Günü'nde ve Ayı'nda selamlıyoruz.

'Yaşayan şehitler gerçeği'

Değerli yoldaşlar!

Çok iyi biliyoruz ki Önderlik ve Parti gerçekliğimiz esas itibariyle bir şehitler gerçeğidir. Şehadet çizgisinde yürütülen kahramanca mücadelenin ortaya çıkardığı en temel değerlerdir. Önderlik gerçeğimiz, şehadet çizgisinde yürütülen özgürlük mücadelemizin en yoğunlaşmış öncü ifadesidir. Önder Apo her zaman gerçekleşenin şehadetler olduğunu, kendisinin ise bu özgür gerçekleşmenin sözcülüğünü yaptığını ifade etti. PKK'nin şehitlerin anılarının cisimleşmiş ifadesi olduğunu belirtti. Partimiz PKK'ye '***Şehitler Partisi***' dedi. Şehitlerin PKK'li olmayı başardığını belirtti. Kahraman şehitlerimiz için "***Yaşıyorlar işte PKK biçiminde***" dedi. Partimiz PKK'yi '***Yaşayan Şehitler Gerçeği***' olarak tanımladı. Doğru, özgürlükçü yaşamın şehitlerin kendisi olduğunu belirtti. Böylece kahraman şehitlerimizin PKK'de cisimleşerek halkımıza ve Özgürlük Mücadelemize komuta ettiğini söyledi. Bu temelde Parti Öncülüğümüz bir Şehitler Öncülüğü oldu. Ulusal ve toplumsal özgürlüğün gerçek değerleri şehitler gerçeğimiz oldu.

Şehitler gerçeği, bugünü doğru ve yeterli anlamak olduğu kadar, derin bir tarih bilincine ulaşmayı da ifade etti. Önder Apo, Özgürlük Mücadelesinde zafere ulaşmak için her zaman gerçek güç kaynağımızın şehitlerimiz olduğunu söyledi. Şehitlerimizi geçmişimiz, bugünümüz ve geleceğimiz olarak tanımladı. Böylece her zaman doğru sözü ve yeterli eylemi şehitler gerçeğinin doğru anlaşılması ve sahiplenilmesinden çıkardı. Bize her zaman şehitlere yakın durmamız gerektiğini, şehitler gerçeğiyle aramıza fazla mesafe koymamamız gerektiğini belirtti. Doğru parti militanlığının ancak böyle bir duruşla sağlanabileceğini, başarılabileceğini söyledi. Bir davanın şehitler yaratan çizgiye kavuşması, onun gerçek gücünü, dönülmezliğini ve yenilmezliğini ifade ettiğini söyledi. Dolayısıyla şehadet çizgisine kavuşan hareketlerin yenilmez ve her zaman zafer kazanan hareketler olduğunu söyledi. Şehadetlerin bize yaşam gücü veren, hareketimizi ve halkımızı yaşatan gerçek değerler olduğunu belirtti. Bir parti ve halkın eğer yaşamak istiyorsa ve bunu özgürce gerçekleştirmeyi hedefliyorsa bu uğurda şehitler vermeyi göze alması gerektiğini belirtti. Dolayısıyla şehadet çizgisinde yaşayan ve mücadele eden halkların her zaman diri, güçlü, özgür geleceğe sahip halklar olduklarını belirtti. Şehadet çizgisinde yürüyemeyen, şehitler gerçeğinden kopan, şehit vermeyi göze alamayan hareket ve halkların ise geleceklerinin olamayacağını, onların yaşam gücünü bulamayacaklarını söyledi. Dolayısıyla özgür yaşam gücümüzün şehitler gerçeği olduğunu ifade etti. Bu çizginin yılmaz savaşçısı olan Kemal Pir yoldaşın "***Biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz***" demesi, şehadet gerçeğinin özgür yaşamın temel yaratıcısı olduğunun net bir biçimde ortaya koydu.

37. Şehitler Günü ve Ayı'nda tüm parti militanları ve sempatizanları olarak Haki Karer yoldaştan başlayıp günümüze kadar gelen kahraman şehitlerimizin çizgisinde kendimizi yenileme, yeniden yaratma, şehitler çizgisine daha çok yaklaştırma; derin bir eleştirel-özeleştirel sorgulamayla şehitlerimizin anısına doğru sahip çıkacak, onların özlem ve amaçlarını başaracak gerçek bir duruşa ve güce ulaştırma çabamızı her zamankinden daha fazla geliştirmeliyiz. Şehitler gerçeğimizin doğru partileşmek olduğunu, önderlik gerçeğine doğru katılmak, önderlik gerçeğini doğru anlamak ve uygulamak olduğunu bilerek hareket etmeliyiz. Önderlik ve şehitler çizgisinde kendimizi daha doğru ve güçlü partileştirerek özgürlük devrimimizin bizden istediği öncülük görevlerini her yerde ve her zaman başarıyla yerine getiren bir militanlığa kendimizi ulaştırmalıyız. 37. Şehitler Günü ve Ayı, önümüze koyduğumuz "**Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi**"ni zafere taşıyacak bir devrimci militanlığın ruhta, duyguda, düşüncede ve tarzda ortaya çıkmasını mutlaka sağlamalıyız. 37. Şehitler Günü'nü ve ayını böyle ele almalı, şehitlerimizi bu temelde anmalı ve anlamalı, onların çizgisinde kendimizi daha doğru ve net bir duruşla yeniden yaratmayı bilmeliyiz.

Değerli yoldaşlar!

Önder Apo, Partimiz PKK'nin Haki Karer yoldaşın anısının örgütlenmesi ve yaşatılması olduğunu söyledi. Partimizi birbirine eklenen şehadet halkalarından oluşan bir şehitler zinciri olarak tanımladı. Parti ve mücadele tarihimizin büyük şehadetler ve kahramanlıklar tarihi olduğunu belirtti. Parti şekillenmemizin ve yürüyüşümüzün fedai şehitler çizgisinde bir yürüyüş olduğunu, şehitlerin anısına doğru sahip çıkma temelinde gerçekleştiğini belirtti. Şehitlerin anısına doğru yaklaşmanın onları doğru anlamak, amaç ve özlemlerine doğru bağlanmak ve bunları başarmak için doğru bir tarzda örgütlenip eyleme geçmek olduğunu söyledi. Bu temelde kendi çıkışının, yani Önderliksel çıkışın şehitlerin anısına doğru sahip çıkma ve onları yaşatma tutumu ve çabası olduğunu belirtti.

Önder Apo, her zaman Önderliksel çıkışın 1971 direnişçiliğine bağlı, o direnişçiliğin büyük kahramanları olan **Denizlerin, Yusufların, Hüseyinlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin** anılarına doğru sahip çıkma ve yaşatma tutumu olduğunu belirtti. Kendi çıkışıyla bu büyük devrimci önderlerin direnişleri arasındaki kopmaz bağı her zaman vurguladı. Türk ve Kürt gençliği adına 12 Mart faşizmine karşı gösterilen kahramanca direnişin yenilmemesi, bu direnişe yaşamlarını katık eden Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin unutulmaması, anılarının yaşatılması ve amaçlarının başarılması görevinin kendisine düştüğünü gördüğü için böyle bir önderliksel çıkışı gerçekleştirdiğini belirtti. Görüldüğü gibi önderliksel çıkışın devrimci şehadet gerçeğiyle kopmaz bir bağı vardır. Şehitler gerçeğini doğru anlama ve ona doğru bağlanmanın şehitlerin anılarını doğru sahiplenmeyle kopmaz bağı var.

Haki Karer'in anısına doğru sahip çıkmak

Önder Apo'da cisimleşen Kürdistan özgürlük önderliği ve Türkiye demokrasi önderliğinin Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin önderliksel çıkışlarının yaşatılması ve başarılı bir temelde örgüte ve eyleme dönüştürülmesi olduğu tartışılmaz bir gerçektir. 1971 direnişçiliğiyle faşist oligarşik saldırganlığa karşı, "***Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan***" şiarıyla ortaya çıkan önderliksel direnişin devam ettirilmesi, onun Kürdistan'da örgüte ve eyleme dönüştürülmesi şeklinde tanımlanması gereken bir önderlik gerçeğimiz var. Demek ki önderliksel çıkış ve onun örgütsel ifadesi olan PKK direnişinin Kürdistan'ın özgürlüğünü öngördüğü kadar Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesini gerçekleştirmeyi de öngördüğü açık bir gerçekliktir. Baştan itibaren gelen bu gerçekleşmenin bugün demokratik siyasette ete kemiğe bürünüyor olması bir tesadüf olmadığı gibi, yeni bir durum da değildir. Önderliksel çıkışın Türkiye demokratik devrimiyle kopmaz bağının ifadesi oluyor bunlar. İşte bu temelde bugünün birleşik, demokratik siyasi mücadele geliştirme çabalarını daha iyi anlıyoruz. Bu gerçeklik Önder Apo'nun ve PKK direnişinin Türkiye ve Ortadoğu'daki tanımını, anlamını daha net bir biçimde ortaya koyuyor. Bu temelde idam edilişlerinin 42. yıldönümünde Türkiye demokratik devriminin ölümsüz önderleri Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ı, onlarla birlikte 12 Mart faşizmine karşı kahramanca direnerek şehit düşen Mahir Çayan, İbrahim Kaypakkaya ve arkadaşlarını saygı ve minnetle anıyoruz. Onların anılarının önderliksel çıkışta cisimleştiğini ve bunun da PKK biçiminde Kürdistan özgürlük mücadelesi haline geldiğini, bu mücadelenin bugün özgür Kürdistan ve demokratik Türkiye'yi yaratma konusunda zafer aşamasına ulaştığını netçe belirtiyoruz. Kürdistan özgürlük mücadelesinin Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin yaşayan gerçeği, cisimleşmiş hali olduğunu belirtiyor, bu temelde o büyük demokratik devrim çıkışının yenilmediğini, Kürdistan'da yaşayarak günümüze geldiğini, bugün ise bir zafer hamlesiyle Türkiye demokratik devrimini başarıya ulaştıracak güce ve iddiaya ulaştığını netçe belirtiyoruz.

İşte bu durum bize şehitler gerçeğini doğru anlamanın ve anılarına doğru sahip çıkmanın ne demek olduğunu gösteriyor. Önder Apo'nun şehitler gerçeğini nasıl anlayıp sahiplendiğini bize öğretiyor. Şehitler karşısında duruşumuzun, doğru yolun nasıl olması gerektiğini Önder Apo'nun şehitler gerçeğine nasıl yaklaştığını bize net bir biçimde gösteriyor. O halde şehitler gerçeğine yaklaşımımızın bu temelde olması gerektiğini, Önder Apo'nun anlama ve sahiplenme yaklaşımına göre bir tutum ve yaklaşım göstererek şehitler gerçeğini bir zafer gerekçesi yapmayı, mücadele nedeni ve başarı etkeni haline getirmeyi kesinlikle bilmeliyiz.

Değerli yoldaşlar!

Önderliksel çıkış bir şehitler gerçeği cisimleşmesi olduğu gibi PKK'nin de şehitlerin anılarının örgüt ve eyleme dönüştürülmesi olduğu tartışmasızdır. Önder Apo PKK biçimindeki gelişmenin Haki Karer yoldaşın anısının örgütlenmesi ve eyleme geçirilmesi olduğunu her zaman ifade etti. PKK'yi Haki Karer yoldaştan başlayarak günümüze kadar gelen bir şehadetler zinciri olarak tanımladı. Parti tarihimizi şehadetler tarihi, kahramanlıklar tarihi olarak ifade etti. Önder Apo, "***18 Mayıs 1977'de Antep'te Haki Karer yoldaş katledildiğinde, adeta başımıza kaynar sular döküldü gibi hissettik***" dedi. Daha 'Kürt, Kürdistan, sömürgecilik ve kurtuluş' kavramlarını gençlik içinde propaganda ederken, Türk sömürgeci ve soykırımcı rejiminin katliam saldırısını dayatması, mücadelenin ne kadar zorlu ve acılı geçeceğini net bir biçimde ortaya koymuş oldu. Önder Apo, Haki Karer yoldaş gibi büyük bir devrimcinin buna şehadet çizgisinde yürüyerek cevap verdiğini, böyle büyük bir ruhu, duyguyu, düşünceyi, tutumu, direnişçiliği devam ettirmenin nasıl büyük bir sorumluluk, duyarlılık ve tutarlılık gerektirdiğini görerek, bunu ancak bir partiyle sağlayabileceğini değerlendirdi ve PKK kuruluşuna bu temelde gidildiğini söyledi. Haki Karer yoldaşın anısına bağlılığın gereği bir yandan intikam mücadelesini dayatırken, diğer yandan da parti programını hazırlayarak bu büyük devrimciliğin ancak partileşmeyle sahiplenilip yaşatılabileceği gerçeğini ortaya koydu. Böylece de PKK'nin oluşum ve gelişim diyalektiği ortaya çıkmış oldu.

37 yıldır Önder Apo'yu ve partimizi bu büyük devrimci ruh, duygu, düşünce ve tutum yürüttü. Haki Karer'in ölümsüz anısı, onun izinde yürüme binlerce, on binlerce kahramanlığın ortaya çıkmasını sağladı. Hepimize 'özgür yaşamı uğruna ölecek kadar seven' bir ruh, duygu ve tutum kazandırdı. PKK'nin büyük direnişçi ve fedai çizgisi bu temelde oluştu. Şehadetler yaşandığında, faşist sömürgeci güçler katliam çizgisinde saldırdığında, bazı küçük burjuva kişiliklerin ürküp vazgeçtiği, kaçtığı, izini kaybettirmeye çalıştığı bir ortamda Önder Apo faşist Türk sömürgeciliğinin saldırganlığına karşı, bunun Haki Karer yoldaşın şehadetiyle sonuçlanmasına karşılık böyle bir tutumu ortaya koydu: Parti-

''Haki Karer'in ölümsüz anısı, onun izinde yürüme binlerce, on binlerce kahramanlığın ortaya çıkmasını sağladı. Hepimize özgür yaşamı uğruna ölecek kadar seven bir ruh, duygu ve tutum kazandırdı. PKK'nin büyük direnişçi ve fedai çizgisi bu temelde oluştu.''

leşmek ve direnmek! Şehadet çizgisinde partileşerek ve direnerek faşist sömürgeciliği yenmek; toplumsal özgürlüğü ve eşitliği sağlamak, özgür ve demokratik yaşamı kazanmak! Böylece Apocu çizgi ortaya çıktı. Önder Apo'nun Haki Karer yoldaşın katledilmesine verdiği bu cevap partimizin ve halkımızın tarihi özgürlük yürüyüşünü başlattı. Kürt kahramanlığını yeniden diriltti, onları büyük zindan direnişçiliğine ve dağdaki gerillacılığa ulaştırdı.

18 Mayıs Şehitler Günü'müzü, yani Haki Karer yoldaşın şehadetini doğru, tam ve derinlikli anlamalıyız. Önder Apo'nun böyle bir şehadete verdiği cevapları doğru anlamalı ve kendimizi bunun başarılı uygulayıcısı haline getirmeliyiz. Unutmamalıyız ki, bu büyük şehadet bugünkü gibi hareket ve halk olarak özgürlüğe çok daha yakın olduğumuz, bütün toplumun ayakta olduğu, özgür yaşamın temel Kürt duruşu haline geldiği; ihanet, işbirlikçilik ve teslimiyetin açığa çıkartılıp eleştirilerek mahkûm edildiği, toplumun bünyesinden önemli ölçüde sökülüp atıldığı bir ortamda gerçekleşmedi. Tersine ancak bir çift sözün söylendiği, bir grup insanın bir araya geldiği, geleceğin nasıl olacağı konusunda teorik birkaç kavramdan öte bir şeyin bilinmediği ve görülmediği, hiç kimsenin Kürdistan'ın ve Kürt halkının özgürlüğüne, bunun için kahramanca savaş vereceğine, 30-40 yıl direneceğine değil inanmak, bunun ifade edilmesine bile yanaşmadığı, bütün bunların birer delilik olarak görülerek gülünüp geçildiği bir ortamda bu büyük devrimci yürüyüş ve şehadet yaşandı.

Eğer böyle alacakaranlık ortamda özgür gelecek görülemeseydi, Kürt halkının ve Kürdistan'ın özgürlüğü bilincine derinden ulaşılamasaydı böyle bir yürüyüş gerçekleşemezdi. Bu bakımdan Haki Karer yürüyüşünü ve bunun Önderlikçe ele alınışını doğru anlamamız gerekiyor. Bugüne bakarak dar ve yüzeysel yaklaşım içinde kesinlikle olmamalıyız. O kadar faşist sömürgeci zulüm altında özgür ve demokratik varoluşu görebilen, bunun için büyük bir cesaret ve fedakarlığa girebilen bir devrimci militanlığı derinden anlayarak bugünün büyük fırsat ve imkanları içinde bu devrimciliği zafer çizgisinde yürütmeyi bilmeliyiz.

Haki Karer gerçeğini doğru anlamanın, onun anısına doğru sahip çıkmanın günümüzde parti öncülüğünü her alanda doğru ve başarılı bir biçimde uygulamak, Kürdistan özgürlük devrimini Rojava'da olduğu gibi Rojhilat'ta, Kürdistan'ın dört bir yanında zafer çizgisinde geliştirerek ve büyük bir hamleyle ilerleterek başarıya götürmek olduğunu, bunun dışında bir duruşun ve tutumun Haki Karer gerçeğini günümüzde yaşatmak olamayacağını iyi bilmeliyiz. 37. yıldönümünde Şehitler Günü'nü ve Ayını anmanın özgürlük devrimimizi zafere taşıyacak bir öncülüğü düşüncede, örgütte, yönetimde ve eylemde gerçekleştirmek olduğunu net bir biçimde görmeli ve mutlaka yerine getirmeliyiz.

Değerli yoldaşlar!

18 Mayıs şehadetinin ve bunun Önder Apo tarafından tanımlanmasının Kürdistan'da yeni bir yürüyüş başlattığını, özgürlük için partileşme ve direnme tutumunu ortaya çıkardığını ve bu temelde de özgürlük mücadelemizin şehitler zincirinin halkaları biçiminde bugüne kadar geliştiğini iyi biliyoruz. Antep direnişinin Kürdistan'ın dört bir yanına taşırılması, yayılması temelinde yeni büyük kahramanlıklarla özgürlük mücadelemizin geliştiğini, büyüdüğünü ve bugün Ortadoğu demokratik devrimini öngörecek kadar büyük bir iddia ve güce kavuşan hareket haline geldiğini artık herkes görüyor, anlıyor ve itiraf ediyor. 18 Mayıs direnişçiliği temelinde Mayıs ayının her gününün, her anının büyük mücadelelere ve kahramanlıklara sahne olduğunu hepimiz çok daha derinden görüyor ve biliyoruz. Böylece parti ve özgürlük mücadelesi tarihimizin bir şehadetler tarihi olduğunu, şehadetler zincirinin halkaları biçiminde geliştiğini, Mayıs ayının her gününe böyle büyük kahramanlıkların yedirildiğini çok iyi biliyoruz.

Halil Çavgun gençliğin önderiydi

Birinci halka daha Haki Karer yoldaşın şehadeti üzerinden henüz bir yıl geçmişken Haki Karer yoldaşın anısına sahip çıkma, bu anıyı bütün topluma taşımak üzere gerçekleştirilen planlı propaganda eylemi içerisinde Hilvan'da 19 Mayıs 1978'de **Halil Çavgun**'un faşistler ve polis işbirliğiyle katledilmesiyle yaşanmış oluyor. Haki Karer yoldaşı katlederek Önderliksel çıkışın durdurulacağını, Kürdistan devrimcileri biçiminde oluşan gruplaşmanın dağıtılacağını umut ve hesap edenlerin, gelişmelerin bunun tersi yönünde olduğunu, Haki Karer yoldaşın anısının daha büyük bir devrimcilik ve mücadele ortaya çıkardığını görünce, Kürdistan'ın dört bir yanında daha azgın bir saldırıya geçtikleri biliniyor. Haki yoldaşın birinci şehadet yıldönümünün bu temelde faşist sömürgecilikle özgürlük hareketimiz arasında kıyasıya bir mücadeleye sahne olduğu görülüyor. İşte böyle bir mücadele içinde Haki Karer gerçeğini en çok anlayan, şehit anısına Önder Apo çizgisinde sahip çıkarak onu örgüte ve mücadeleye dönüştürmede en önde yürüyen devrimci militan kişiliklerden biri olan Halil Çavgun yoldaşın 19 Mayıs 1978'de Hilvan'da katledilişi ortaya çıkıyor. Halil Çavgun yoldaş da yerel düzeyde, Hilvan düzeyinde devrimci gençliğin önderliğini yapan bir militan konumunda bulunuyor. Haki Karer yoldaş nasıl Apocu gruplaşmanın öncü militanlarındansa, Halil Çavgun yoldaş da bu durumun Hilvan yerelinde temsil edilmesini ifade ediyor.

Haki Karer yoldaşın anısının Kürdistan'ın dört bir yanında partileşmeye ve direnişe dönüşmesini engellemek üzere faşist sömürgeciliğin her alanda geliştirdiği saldırılar, Halil Çavgun yoldaşın katledilmesiyle sonuçlanıyor. Önder Apo'nun Halil Çavgun yoldaşın katledilmesine verdiği cevap, Parti ve mücadele tarihimizde belirgin yeri olan büyük **Hilvan direnişi** oluyor. Bugün demokratik özerklik devrimini gerçekleştirmeye çalıştığımız bu süreçte büyük öğretici ve yol gösterici değerlerle dolu olan tarihi Hilvan Direnişi, Halil Çavgun yoldaşın anısına doğru sahip çıkma, onun anısını özgür Hilvan'a dönüştürme tutumu olarak gerçekleşiyor. Haki Karer yoldaşın anısının partileşme ve direnmeyle yaşatılması, Halil Çavgun yoldaşın anısının da Hilvan'ı özgürleştirecek bir direniş mücadelesine dönüştürülmesi biçiminde pratikleştiriliyor.

Haki Karer yoldaşın anısını partileşme ve direnişle karşılayan önderlik gerçeğimiz, Halil Çavgun yoldaşın anısını sahiplenmeyi de Hilvan direnişi biçiminde somutlaştırıyor. Partileşmeyi geliştiren, PKK'yi bir gençlik grubu olmaktan çıkartarak halk hareketi haline getiren, onun zafer gerçeğini halk direnişinde somutlaştıran ve ilk büyük demokratik özerklik devriminin gerçekleşmesini sağlatan Hilvan Direnişi, işte bu temelde Halil Çavgun yoldaşın anısını doğru anlama ve sahiplenme tutumunun bir gereği olarak ortaya çıkıyor ve yaşanıyor. Kısaca ilk büyük halk direnişimiz olan Hilvan Direnişi'nden, bugün demokratik özerklik devrimini gerçekleştirirken öğreneceğimiz çok şey bulunuyor.

Haki Karer yoldaşın anısına doğru sahip çıkma ve anısını yaşatmada daha sonraki dönemsel bir tutum, 17 Mayıs 1982'de Amed Zindanı'nda **Ferhat Kurtay** ve arkadaşlarının kahramanca direnişiyle ortaya çıkıyor. 12 Eylül faşist askeri darbesine karşı **Amed Zindanı**'nda Kürdistan halkını ve insanlığı aydınlatan **Mazlum direnişçiliğinin** takipçisi olarak ortaya çıkan 17 Mayıs dörtler direnişi, **Ferhat Kurtay, Eşref Anyık, Mahmut Zengin** ve **Necmi Öner** yoldaşların 1982 zindan direnişçiliğini kendi bedenlerini alev topu yaparak yaratan gerçeklikleri, PKK direnişçiliğinin zindanda da yenilmezliğini ve zafer çizgisinde gelişme gücünde olduğunu herkese gösteriyor. Burada da anıya doğru sahip çıkma vardır. Tıpkı Haki Karer yoldaşın anısına Hilvan'da sahip çıkıldığı gibi zindanda da sahip çıkma, ruhu ve tutumu bu büyük kahramanlığı ortaya çıkarıyor.

Ferhat Kurtay ve arkadaşlarının direnişinin içinde yer aldığı, Mazlumların, Hayrilerin, Kemallerin öncülüğünde gelişen büyük zindan direnişçiliği, 12 Eylül faşizmini yenen, onun şahsında Türk sömürgeciliğini ideolojik olarak yenilgiye uğratan, tıpkı Hilvan Direnişi gibi büyük bir ideolojik zaferi zindan direnişçiliğinde de yaratan bir kahramanlık duruşu olarak ortaya çıkıyor. Hilvan'daki halk devrimi tarihi büyük zindan direnişine dönüşüyor. Hilvan'da kazanılan özgür toplum olma gerçeği, zindanda özgür yaşamı her koşulda savunarak sonuna kadar sürdürme kararlılığı ve tutumu haline geliyor.

15 Ağustos Karasungur'un anısının pratikleşmesi oluyor

Haki Karer yoldaşın anısını partileşme ve direnişte yaşatma tutumunu pratikleştirmede üçüncü dönemsel halka **2 Mayıs 1983**'te Kandil'de PKK Merkez Komite Üyesi **Mehmet Karasungur** yoldaş ile **İbrahim Bilgin** yoldaşın şehadetleriyle ortaya çıkıyor. Hilvan'daki halk direnişi, 1982 zindan direnişi haline gelip zafere ulaşarak dağdaki gerilla olarak ortaya çıkıyor. Hilvan ve Siverek direnişlerinin büyük komutanı Mehmet Karasungur yoldaşın öncülüğünde Botan-Behdinan'dan başlayan büyük bir gerilla yürüyüşü haline geliyor. İşte başlatılan bu yürüyüşe dönük de faşist sömürgeciliğin geliştirdiği azgın saldırılar var. Bu saldırıların ilki 2 Mayıs 1983 katliamını yaratıyor. Hilvan direnişinin zaferini yaratan öncü olduğu gibi, gerilla yürüyüşüne de öncülük eden, komuta eden Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin yoldaşların katledilmesiyle sonuçlanıyor. Haki Karer yoldaşın şehadetinin yeni bir yıldönümünde gerillayı Botan'dan başlayarak Kürdistan dağlarında geliştirme tutumuna ve yürüyüşüne karşı faşist sömürgeci sistem yeni bir katliamı dayatıyor. Bütün bu saldırılara, zorluklara, katliamcı tutumlara karşı Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin'in kahramanca duruşu, yürüyüşü **15 Ağustos 1984** gerillla atılımıyla birlikte günümüze kadar gelen otuz yıllık kesintisiz gerilla savaşını ve özgür halk direnişini ortaya çıkarıyor.

Nasıl ki Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin yoldaşların 18 Mayıs'a, 19 Mayıs'a, 17 Mayıs'a verdiği cevap Haki Karer, Halil Çavgun ve Ferhat Kurtayların anılarını dağa taşıyarak sürdürme tutumu olarak gerçekleşiyor ise bu büyük devrimcilerin anısını doğru anlama ve sahiplenme tutumu da **15 Ağustos** gerilla atılımını ve Büyük Ulusal Diriliş Devrimi'nin gerçekleşmesini ortaya çıkarıyor. 15 Ağustos Atılımı, Mehmet Karasungur yoldaşın anısının pratikleştirilmesi, Hilvan ve zindan direnişlerin Botan dağlarına ve gerillaya taşınması oluyor.

Mehmet Karasungur ve İbrahim Bilgin'in öncü komutanlık düzeyindeki duruşları ve kahramanca direniş anıları 15 Ağustos 1984 gerilla atılımı temelinde gelişen gerilla kahramanlığında yaşıyor. **1 Mayıs 1985**'te Garzan'da **Ramazan Kaplan** ve arkadaşlarının direnişi oluyor, Gabar'da büyük ölümsüz gerilla komutanı Mahsum Korkmaz yoldaşın kahramanca direnişi olarak ortaya çıkıyor. Onu takiben **Erdalların, Sevgatların, Orhanların, Cemşitlerin, Mahirlerin** yüzlerce büyük gerilla komutanı ve savaşçısının 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı Kürdistan'da geliştirdiği kahramanlık çizgisindeki özgürlük direnişi olarak yaşam buluyor.

Yılın on iki ayı, Mayıs'ın her günü Kürdistan dağlarında özgürlük için çarpan yüreğe ve kahramanca direnişçiliğe tanıklık ediyor. Mayıs ayının her gününde bu büyük kahramanca gerilla yürüyüşü büyük direnişler sergiliyor. Her gününe onlarca kahraman şehit sığdırıyor. Botan'dan Dersim'e, Serhat'tan Amanos'a kadar Kürdistan'ın dört bir yanı, Haki Karer'lerle başlayan büyük kahramanlıkların anısını sahiplenme, Önder Apo öncülüğünde gerçekleşen büyük özgürlük yürüyüşünü zafere taşıma doğrultusunda onlarca tarihi kahramanlığa sahne oluyor.

Artık bu dönemde yaşanan kahramanlıkların her birini tek tek burada ifade ve izah etmemize imkân yok. Daha öncesinde dönemsel olarak gerçekleşen anıya doğru sahip çıkma ve pratikleştirme tutumu artık 15 Ağustos gerilla atılımı temelinde, bu atılımın bütün Kürdistan'a yayılması sonucunda her gün ve her an

yaşanan Mayıs ayının her gününde daha da çok yaşatılan bir tutum, direniş ruhu olarak hayat buluyor. 1990'ların başından itibaren halkın serhildana kalkışını sağlatarak **Ulusal Diriliş Devriminin** gerçekleşmesini mümkün kılıyor. Başta Kürt kadınları olmak üzere halkımızın ayağa kalkışı, Kürdistan'da bir yeniden doğuşa, yeni bir dirilişe, Önder Apo'nun özgürlük çizgisinde Kürt insanının ve toplumunun yeniden kendini var etmesine sahne oluyor. Yeni bir doğuş, diriliş 1990'ların başındaki Ulusal Diriliş Devrimiyle gerçekleşiyor. Böylece Hilvan'da başlayan halk devrimi 1990'lardan itibaren Cizre'den Lice'ye, oradan tüm Kürt kent ve kasabalarına yayılan Ulusal Diriliş Devrimi olarak gerçekleşiyor ve ulusal bir düzey kazanıyor. Artık Kürtler demokratik toplum, demokratik ulus, özgürlük için direnen, ayağa kalkmış bir halk olarak yeniden tarih sahnesine çıkıyor.

18 Mayıs 1977 Antep katliamına verilen partileşme ve direnme cevabı, Ulusal Diriliş Devrimiyle zafere ulaşmış oluyor. 1990'lı yılların Mayıs direnişçiliğinde, **11 Mayıs 1992**'de Tatvan'da kahramanca direnerek şehit düşen **Ozan Mizgîn** yoldaşın direniş gerçeğini ifade etmek gerekiyor. Hem bir ozan hem de bir kadın olarak gerilla direnişinde öncü komuta çizgisinde yer alıp kahramanca direnerek şehadete ulaşmak, 1990'ların başından itibaren gelişen Ulusal Diriliş Devriminin derinliğini ve yaygınlığını ortaya koyması bakımından önem taşıyor. Ulusal Diriliş Devriminde, serhildanda kadın öncülüğünü gösterdiği gibi gerillada da kadın öncülüğünün ortaya çıkmasını ifade ediyor. Ulusal özgürlük devrimimizi, kurtuluş devrimimizi aynı zamanda bir kadın özgürlük devrimi haline getiriyor. Kürdistan özgürlük ve demokrasi mücadelesini kadın devrimi temelinde gelişen ve gerçekleşen bir devrim yapıyor. Bu devrimci öncülüğün somutlaşan örgütlü ifadesinin kadın gerillalaşması, yine PAJK biçimindeki kadın partileşmesi ve KJB biçimindeki özgür kadın duruşu olduğunu bugün net bir biçimde görüyoruz. Ozan Mizgîn, yani Gurbet Aydın yoldaşın Garzan komutanlığını yaptığı sıradaki bu büyük kahramanca duruşu ve direnişi, peşinden böyle tarihi büyük örgütsel ve devrimsel gelişmeler ortaya çıkarmış bulunuyor.

İhanet sömürgecilikten daha çok zarar verdi

Yine burada kısaca yer vermemiz gereken 16 Mayıs 1997 Hewlêr direnişçiliği var. **Hêlîn, Salih** ve **Ozan** yoldaşlar öncülüğünde onlarca yoldaşın şehadetiyle sonuçlanan bu direnişçilik, aslında ihanetin ve işbirlikçiliğin Kürdistan'da ne kadar tehlikeli bir pozisyonda olduğunun daha net görülmesi, anlaşılması ve ona karşı daha kesin bir tutum alınması bakımından çok önemli bir olay olma özelliği taşıyor. Bugün bile açığa çıkartılmaktan ve aydınlatılmaktan Kürt işbirlikçiliğinin korktuğu bir olay oluyor. Bizim içinse işbirlikçilik ve ihanet gerçeğinin ne kadar tehlikeli, düşmanca olduğunu, sömürgecilikten daha fazla özgürlük devrimine ve Kürt halkının özgür duruşuna zarar verdiğini daha net bir biçimde görmemizi sağlıyor.

Mayıs direnişçiliğinin son dönem halkalarından biri olarak **9 Mayıs 2009**'da İran sömürgeci rejiminin idam ettiği dört yoldaşı burada anmamız gerekiyor. **Ferzad Kemanger, Ferhat Vekili, Şirin Elemhuli ve Ali Haydaryan** yoldaşların İran rejimi tarafından idam edilerek katledilmeleri mücadele tarihimiz açısından önemli yenilikler ifade ediyor. Bir kere Kuzey ve Güney Kürdistan'da yaşanan büyük direnişçiliğin Kürdistan'ın diğer parçalarına da yayıldığını, Doğu Kürdistan'da da önemli bir direniş tutumu olarak ortaya çıktığını gösteriyor. Doğu Kürdistan'ın da özgürlük mücadelesine açıldığını, PKK öncülüğündeki özgürlük devriminin Doğu Kürdistan'a taşınmış olduğunu ortaya koyuyor. Bu durum Kürdistan üzerindeki sömürgeciliğin gerçek yüzünü, katliamcılığının boyutunu ortaya çıkardığı gibi PKK direnişçiliğinin de yeni bir boyutunu idam sehpasında da aslında düşmana, sömürgeciye, soykırımcıya, faşiste boyun eğmeyeceğini, Haki Karer'le başlayan büyük Apocu kahramanlığın Kürdistan'ın dört parçasında Kürt kadınları ve erkekleri tarafından her yerde ve her zaman yiğitçe temsil edileceğini net bir biçimde ortaya koyuyor.

Tabii bunlar dönemleri ifade eden bazı kahramanca direnişlerin dile getirilmesi oluyor. Yeniden ifade edersek 18 Mayıs 1977'den itibaren başlayan bu büyük direniş gerçeği, geçen 37 yıllık süre içerisinde Mayıs ayının her gününe onlarca kahramanca direnişi sığdıran bir tarihsel olgu olarak ortaya çıkıyor. Bunların bazı dönemsel halkalarını kısaca ifade etmeye çalıştık. Bugün de bu gerçeklik Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında Kürtlerin bulunduğu her alanda aynı kahramanlık çizgisinde sürüyor. Kuzey Kürdistan'da başlayan, Güney Kürdistan'a yayılan, ardından Doğu Kürdistan'a taşmış olan bu Apocu kahramanlık yürüyüşü bugün **19 Temmuz 2012 Rojava Özgürlük Devrimi** ile Kürdistan'ın bu en küçük parçasında kahramanlık destanlarının yazılması biçiminde sürüyor. 37. Şehitler Günü ve Ayı'nda Rojava'da, **Cizêrê**'de, **Kobanê**'de, **Afrîn**'de Kürt gençleri her türlü sömürgeci saldırganlığa karşı kahramanca direniyor ve şehitler vermeye devam ediyor. Haki Karer çizgisinde yürümekte ısrarlı olduğunu, saldırı ne olursa olsun **Kemal Pir**'in 'özgür yaşamı uğruna ölecek kadar seven' çizgisinde sonuna kadar yürüyeceğini, Apocu özgürlük devrimini bu küçük parçada insanlığa yol gösterecek, ışık tutacak bir düzeyde geliştireceğini net bir biçimde gösteriyor. Rojava Direnişi ve onun kahraman şehitleri, Haki Karer'le başlayan Apocu kahramanlığın günümüzde Rojava'da tüm halklara ve insanlığa yol gösterecek bir cesaret ve fedakarlıkla sürdürülmesi oluyor.

Değerli yoldaşlar!

Dikkat edilirse Haki Karer yoldaş ile başlayan ve 37 yıldır devam edip gelen ve bu temelde gerçekleşen tarih belki de insanlık tarihinin en büyük kahramanlık tarihlerinden birisidir. Bizi Ulusal Diriliş Devrimine taşıyan, bugün de **Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ne** ulaştıran tarihsel gerçeklik budur. Böyle bir yürüyüşte bizi var eden ve yürüten gerçek güç kaynaklarımız kahraman şehitlerimizdir. Bugün toplum olarak demokratik ulus çizgisinde yeniden var olmamızı sağlayan, birey olarak özgür yaşam iddia ve iradesine sahip olmamızı gerçekleştiren temel güç kaynaklarımız şehitlerimizdir. Dolayısıyla bizi var eden ve özgür yaşam çizgisinde tutan bu temel güç kaynaklarımızı doğru anlamamız ve değerlendirmemiz, onların anılarına doğru ve yeterli bir biçimde sahip çıkabilmemiz gerekiyor. Şehitlerimiz kendilerini partimizin ve halkımızın varlığına ve özgür yaşamına adadılar. Böyle bir yaşamda kendilerini var ediyorlar ve sürdürüyorlar. Dolayısıyla parti ve özgür halk yaşamımız kesinlikle kendi yaşamımız olmuyor. Temelinde, özünde şehitler gerçeğinin bulunduğu bir yaşam gerçeği oluyor. Onlar partimizin ve halkımızın var olması için kendilerini feda ettiler. Bugün parti ve halk varlığımız bu kahraman şehitlerin cisimleşmiş ifadesi oluyor. Bu da bizi şehitler gerçeğini daha doğru ve yeterli anlamaya ve başarıyla temsil etmeye götürüyor. Varlığımızın kendi çabamızla olmadığını, kendi emeğimizle gerçekleşmediğini iyi bilmemizi gerektiriyor. Dolayısıyla bu varlığın özgür yaşamda ısrar ve özgürlük mücadelesinde kararlılık olduğunu bilmemizi istiyor. Böylece de özgürlük mücadelesinde doğru duruşu ve zafere yürüyüşü kesinlikle gerçekleştirmemizi istiyor.

Bugün şehitler gerçeğini doğru anlamak ve anmak kesinlikle onların özlem ve amaçlarını başarmayı gerektiriyor. Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlemiz aynı zamanda sayıları yirmi bini aşan kahraman şehidimizin özlem ve amaçlarını hayata geçirme, gerçekleştirme hamlesi oluyor. Onların özlemini duyduğu, özgür ve demokratik Kürdistan'ı gerçekleştirmeyi ifade ediyor. Böyle bir özgür ülke ve özgür toplumda kendilerinin yaşam bulmasını içeriyor. Dolayısıyla Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa hamlemiz şehitlerimizin özlem ve amaçlarını başarma hamlesi olduğu gibi, kahraman şehitlerimizden güç alarak, onları daha fazla yaşayarak, yaşatarak, halka taşıyarak, Kürt kadınlarına ve gençlere ile götürerek başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm toplumu kahraman şehitlerimizin çizgisinde ruh, duygu, düşünce ve davranış olarak daha fazla eğiterek ancak başarıya götüreceğimiz bir hamle olma özelliği de taşıyor.

"Haki Karer yoldaşın anısının Kürdistan'ın dört bir yanında partileşmeye ve direnişe dönüşmesini engellemek üzere faşist sömürgeciliğin her alanda geliştirdiği saldırılar, Halil Çavgun yoldaşın katledilmesiyle sonuçlanıyor. Önder Apo'nun Halil Çavgun yoldaşın katledilmesine verdiği cevap büyük Hilvan direnişi oluyor."

Böyle tarihi bir kurtuluş ve inşa hamlesini yürütürken yine temel güç kaynağımız, bize yol gösteren, her türlü zorluğu yenmemizi sağlatan dayanak, kahraman şehitler gerçeği oluyor. Önderlik ve şehitler gerçeğini doğru anlamak, onlara doğru katılmak ve onları uygulamak kesinlikle yeni hamlede bizi zafere ulaştıracak temel etken oluyor. Bunun için böyle yeni bir hamle sürecindeyken her zamankinden daha fazla şehitler gerçeği üzerinde yoğunlaşmamız, parti ve mücadele tarihimizi var eden şehitler gerçeğini irdeleyip onlardan doğru ve yeterli dersler çıkartarak Özgürlük Mücadelesi'nde zafere yürümemiz gerekiyor. Aslında böyle bir mücadelede bizi zafere taşıyacak olan tek çizgi şehitler çizgisidir. Önderlik çizgimizin pratikleşmesi olan şehitler gerçeğinden doğru ve yeterli ders çıkartmak ve bu dersler temelinde pratiğe yürümek bizi kesinlikle inşa ve direniş hamlesinde başarıya götürecektir.

Büyük imkan ve fırsatlar var

Dikkat edilirse içinde bulunduğumuz süreçte başarıya ulaşmak, Kürdistan özgürlük devrimini zafere taşımak için koşullar ve imkanlar her zamankinden daha çok uygundur. Küresel düzeyde yaşananlar, onun Ortadoğu'da somutlaşmış ifadesi olan ve adına üçüncü dünya savaşı denen sürecin geldiği nokta Suriye'deki tıkanma, Türkiye ve İran'a dönük küresel kapitalizmin yeni müdahaleleri, bütün bunların hepsi Kürdistan'da özgürlük devrimini hamlesel düzeyde geliştirmek ve zafere taşımak için son derece uygun ve elverişli koşulları ifade ediyor. Büyük imkanlar ve fırsatları sunuyor. Her dönemde elde edilemeyecek, tarihin ender zamanlarında ulaşılabilecek bir devrim fırsatını ve imkanını ortaya çıkarıyor. Bu konuda gerçekten de herhangi bir eksiklik, kusur yoktur. Dışımızdaki koşullar özgürlük devrimini geliştirmek ve zafere taşımak için her zamankinden çok daha uygun ve elverişlidir. Küresel düzeyde yaşanan tıkanmalar, krizler, çelişki ve çatışmalar bunun için son derece elverişli bir konum arz ediyor. Bölgesel düzeyde 1990'ların başından bu yana **reel sosyalizmin** çözülüşüyle ve **Körfez Savaşı** ile başlayan süreç bugün tam bir çözümsüzlük ve çıkmaz noktasına gelmiş bulunuyor. Küresel kapitalist modernite güçleriyle bölgenin ulus-devlet statükoculuğu arasındaki savaş son Suriye örneğinde görüldüğü gibi, tam bir çıkmazı ve çözümsüzlüğü yaşıyor. Ne kapitalist modernitenin küresel öncüleri böyle bir savaşta hamle yapma, çıkış yapma gücünü gösteriyorlar, ne de bölgenin ulus-devlet statükoculuğu böyle bir güce sahip bulunuyor. Aslında her ikisi de bir tıkanma, çıkmaz ve çözümsüzlük içindedir. Gerçek yüzleri Ortadoğu'daki çatışma içinde daha iyi açığa çıkmış, teşhir olmuş ve zayıflamış durumdalar.

Rojava Devrimi aydınlatıcı bir kıvılcımdır

Ortadoğu'da gelinen nokta açıkça gösteriyor ki, beş bin yıllık iktidarcı devletçi sistem tam bir kriz halindedir. Bölgede yaşananın bir devlet krizi olduğu, sistem krizi olduğu, bunun da sadece kapitalist modernite sistemiyle değil de aslında iktidarcı devletçi sistemin özüyle ilgili olduğu net bir biçimde görülüyor. Tabii bütün bunlar kapitalist modernite sisteminin ayartıcı, yozlaştırıcı, azami kâr yasası temelinde her şeyi talan edici ahlaksız karakteriyle de birleşince, iktidarcı devletçi sistemin çelişki, çıkmaz ve çatışması en üst noktaya ulaşmış oluyor. Bu anlamda ne bu sistemin küresel aktörleri ne de bölgesel statükocu güçleri bunu aşma ve dolayısıyla çözüm üretme gücünü gösterebiliyorlar. Bu da içinde bulunulan devlet ve rejim krizinden çıkmanın, toplumsal sorunlara çözüm getirmenin temel yolunun demokratik özerklik çizgisindeki özgürlük devrimi olduğunu net bir biçimde ortaya koyuyor. Bu gerçeği biz en somut olarak Kürdistan'da yaşıyoruz. Kürdistan'ın dört parçasında yaşanan gerçekler bize gösteriyor ki, demokratik özerklik devrimi dışında, demokratik konfederalizmin çizgisi dışında iktidarcı devletçi sistemin yarattığı toplumsal sorunları çözmenin, günümüzde yaşanan devlet ve rejim krizini aşmanın başka yolu yoktur. Tek yol, demokratik konfederalizmin inşası, demokratik özerklik çözümünün başta Kürdistan olmak üzere Ortadoğu'nun her alanda gerçekleşmesidir. İşte bu durum, Önder Apo'nun geliştirdiği devrim tezlerini tüm insanlık için yol gösterici hale getiriyor. Kürdistan'daki özgürlük mücadelesini Ortadoğu demokrasi devriminin öncüsü kılıyor. Kürt halkının varlığını ve özgürlüğünü gerçekleştirmek kadar Ortadoğu halklarının geleceğini kararlaştırma gücü haline getiriyor. Tarihsel gerçeklik bize hareket olarak yürüme, hamle yapma imkanı verdiği gibi, böyle bir tarihsel görev ve sorumluluk da yüklemiş bulunuyor. Rojava Devrimi bunun öncü kıvılcımı oldu. Nerede olursa olunsun, ne kadar sayı azlığı, coğrafya darlığı yaşanırsa yaşansın, eğer mevcut olaylar, gelişmeler, fırsat ve imkânlar doğru değerlendirilir ve onlara belli bir hazırlık temelinde devrimci hamleyle karşılık verilirse, özgürlük devriminin kesinlikle başarı kazanacağını bize ve tüm insanlığa göstermiş bulunuyor. Bu anlamda Rojava Özgürlük Devrimi bir aydınlatıcı kıvılcım oluyor. Kürdistan'ın diğer parçalarında özgürlük devrimini gerçekleştirmek için bir kıvılcım, başta Suriye olmak üzere Ortadoğu'nun tüm toplum ve ülkelerinde demokratik devrimi gerçekleştirmek, demokratik özerklik çözümünü yaratmak için bir kıvılcım, bütün insanlığa demokratik özerklik temelinde özgür ve demokratik yaşama yürümelerini sağlatmada, bunun önünü aydınlatmada bir kıvılcım olma özelliği taşıyor. Böyle bir durumda bu kıvılcımı mücadeleye dönüştürmek ve zafere taşımak için ne gerekiyor? Bunu doğru anlamak ve yeterli bir örgüte ve eyleme dönüştürmek kalıyor. Doğru ve yeterli bir anlayışla, yine doğru ve yaratıcı bir tarzla böyle bir sürece cevap verilirse bundan çıkacak olanın kesinlikle büyük özgürlük devrimi olacağını her şey açık bir biçimde gösteriyor.

Bu da bir öncülük sorunu olarak ortaya çıkıyor. Dikkat edilirse dış koşullar uygundur. Küresel koşullar, bölgesel koşullar tarihte kolay elde edilemeyecek kadar büyük imkân ve fırsat sunuyor. Halkın bu gerçeği anlama ve özgür yaşama yürüme bilinci ve kararlılığı en üst düzeydedir. Kırk yıllık önderlik ve şehitler mücadelesiyle Kürt halkı, kadınları ve gençleri, tüm emekçi kesimleri böyle derin bir bilinç edindiler. Kahramanlık çizgisinde bir cesaret ve fedakârlığı yeniden yarattılar. Şimdi bütün bunlarla yapamayacakları hiçbir çalışma, atamayacakları hiçbir adım kesinlikle yoktur. Kendilerine doğru öncülük edildiği, yol gösterildiği müddetçe mevcut koşullarda Kürt halkının yapamayacağı hiçbir özgürlük hamlesi, başaramayacağı hiçbir özgürlük devrimi kesinlikle yoktur. Geriye kalan öncülüktür, parti öncülüğüdür. Dikkat edelim, küresel koşullar uygun, bölgesel koşullar uygun, kültürel soykırım rejiminin iç çelişki ve çatışmaları ona karşı mücadele etmek bakımından son derece elverişli imkan ve fırsatlar sunuyor. Halkın bu durumu anlama, bilince çıkartma ve buna karşılık özgür yaşamda ısrar etme, özgürlük devriminin gerçekleşmesi için gereken cesaret ve fedakarlığı göstermede ulaştığı düzey en yüksek noktadadır.

Geriye bütün bunları doğru değerlendirip örgütleyerek mücadeleye seferber edecek öncülük kalıyor. Bu da parti öncülüğünün yeterli kılınmasını ifade ediyor. İdeolojik ve örgütsel öncülük görevlerinin başarıyla yerine getirilmesini gerektiriyor. Eğer parti öncülüğü de bu koşullarda doğru yerine getirilirse, o zaman içinde bulunduğumuz koşulların kesinlikle büyük özgürlük devrimine bizi götüreceği tartışmasızdır. Parti öncülüğünün ideolojik ve örgütsel düzeyde yerine getirilmesinde de en temel güç kaynağımız, ders çıkaracağımız yer şehitler gerçeğimiz oluyor. İçinde bulunduğumuz koşullarda insanlığa yol gösterecek, öncülük edecek Kürdistan Özgürlük Devrimini gerçekleştirecek ideolojik ve örgütsel öncülüğü yaratmanın, temsil etmenin yegane yolu kahraman şehitler gerçeğini doğru anlamak, sahiplenmek ve onların izinde mücadeleden doğru ve yeterli dersler çıkartarak kahramanca yürümeyi bilmek oluyor. Demek ki, özgürlük devrimini başarmamız için ihtiyaç duyduğumuz bütün de-

ğerleri bize kazandıracak olan, yaşadığımız eksiklikleri gidermede bize yol gösterecek ve güç verecek olan temel kaynak şehitler gerçeğimizdir. Şehitler gerçeğinin somutlaşması olan Önderlik gerçeğimizdir. Önderlik ve şehitler gerçeğimizin doğru ve tam anlaşılıp uygulanmasının, içinde bulunduğumuz dönemde doğru bir partileşmeyi ve bunun da başaran devrim öncülüğünü yaratmayı ifade ettiği tartışmasız bir gerçektir.

O halde karşı karşıya bulunduğumuz devrimci hamle sürecinin görevlerini başarmada bizim gerçek güç kaynağımız her zamankinden daha fazla şehitler gerçeğimizdir. Şehitler gerçeğinden güç almak, onları doğru anlamak, onların pratiğinden doğru ve yeterli dersleri çıkartmaktır. Bu da bize şehitler öncülüğünü içinde bulunduğumuz hamle sürecinde doğru uygulamayı, gerçekleştirmeyi emrediyor. Bunun için de şehitler gerçeğinde daha fazla somutlaşmak, içinde bulunduğumuz hamle sürecini başarıya ulaştırabilmek için şehitler gerçeğini daha çok irdelemek, incelemek, kendimizi o gerçeklikle, duygu, ruh, düşünce ve davranış düzeyinde daha yakın kılmak, şehitlerimizin duygularını, ruhlarını, düşüncelerini, davranışlarını, özlem ve amaçlarını daha fazla özümsemek, daha çok halka taşımak, toplumu daha çok şehitler çizgisinde eğitmek gerekiyor. Bunu ne kadar başarırsak öncülük eksikliğini o kadar çok gidermiş olacağız. Bu da bizi içinde bulunduğumuz hamle sürecinde başarıya götürecek, zafere taşıyacaktır. Bunun başka yolu da yoktur. Böyle bir durumda bizi zafer çizgisinde başarıyla yürütür kılacak olan yegane gerçeklik, şehitler gerçeğinin doğru anlaşılması ve şehitler çizgisinde, şehitlerin izinde doğru ve yeterli yürünmesinin sağlanmasıdır. Bunun için aslında özgürlük devriminde gerçekleştirmeyi öngördüğümüz hamlemiz, Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlemiz şehitler gerçeğini daha derinden ve daha doğru anlama, şehitler pratiğinin derslerini daha derinden çıkartma, şehitlerle daha fazla bütünleşme, duyguda, ruhta, düşünce ve davranışta şehitler çizgisini ve gerçeğini daha fazla yaşama hamlesi oluyor. Bu bakımdan Şehitler Günü'nü ve Ayı'nı böyle bir hamle sürecinin başlangıcı yapmamız gerekiyor. Hamle, şehitler gerçeğiyle bütünleşme temelinde başarılacaksa, o zaman Şehitler Günü ve ayı da şehitler gerçeğini doğru ve tam anlama, onların izinde daha doğru yürüme sürecini, hamlesini başlatma noktası oluyor. Bu, 37. Şehitler Günü'nü ve ayını işte böyle karşılamamızı, kendimizi şehitler çizgisinde bu temelde eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirmemizi ve yenilememizi gerektiriyor. Çok iyi bilelim ki bunu gerçekleştiren herkes bu süreci doğru anlayıp doğru ve yeterli katılım gösterecektir. Şehitler çizgisinde kendini yenilemeyi başaran herkes Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesinin büyük başaran gücü, öncü gücü, militan gücü olacaktır. Şehitler gerçeğinin önderlik anlayış ve tutumuyla kavranması ve özümsenmesi herkesin büyük hamleler yapan, özgürlük devriminin her alanında öncülük görevlerini başarıyla yürüten bir konuma gelmesini sağlayacaktır.

Değerli yoldaşlar!

Şehitler gerçeğini doğru anlamak demek, kahraman şehitlerimizin ruh, duygu, düşünce ve davranış ölçülerini tam özümsemek ve yaşar hale gelmek demektir. Şehitler gerçeğini doğru anlamanın birinci ölçütü kesinlikle budur. Onları derinden anlama, duyma, hissetme ve yaşamayı ifade eder. Şehitler gerçeğini doğru anlamak demek, onların özlem ve amaçlarını başaracak kararlılığa, cesarete, tarza, üsluba ve tempoya ulaşmak demektir. Şehitler gerçeğini doğru anlamak ve anılarına doğru sahip çıkmanın ikinci boyutu özlem ve amaçlarını başarıya götürecek bir kişiliği, tarzı ortaya çıkartmayı ifade eder.

Partileşme, militanlaşma, gerillalaşma...

Şehitler gerçeğinin doğru anlaşılmasının özünde önderlik ve şehitler çizgisinde doğru ve tam partileşmek vardır. Şehitler gerçeğini doğru anlamak ve anılarına doğru ve yeterli sahip çıkmak demek, önderlik ve şehitler çizgisinde partileşmeyi, militanlaşmayı, gerillalaşmayı, devrimcileşmeyi, öncüleşmeyi tam anlamıyla gerçekleştirmek demektir. İçinde bulunduğumuz devrimci hamle sürecinin görev ve sorumluluklarını başaracak düzeyde böyle bir gerçekliği özümsemeyi ifade eder. Bu da her şeyden önce ruh ve duygu dünyamızı devletçi ve iktidarcı sistemin, kapitalist modernite düzeninin her türlü kirinden, pasından, yozlaştırıcılığından, aymazlığından, bireyciliğinden, liberalizminden kurtarmak demektir. Şehitler gerçeğinde somutlaşan, önderlikçe temsil edilen parti ahlakımız ve ölçülerimizi tam anlamak ve yaşamak demektir. Parti ahlakının ve ölçülerinin gereklerine göre bir kişilik duruşu, davranışı, yaşam tarzı edinmek anlamına gelir. Böyle bir ahlakı kişiliğimizde somutlaştırmadan, kendimizi politik-ahlaki bir kişilik haline getirmeden, bunu demokratik toplumun ve partimizin ahlakı düzeyinde somutlaştırmadan şehitler gerçeğini doğru anlamamızın, onları yaşar ve yaşatır hale gelmemizin imkanı yoktur. Diğer yandan düşünce dünyasında önderlik ve şehitler gerçeğini derinden hissetmek, anlamak, onların özlemlerini, amaçlarını kavramak; özgür yaşam tutkularının bilincine derinden varmak anlamına gelir. Bu, çok büyük bir önem arz ediyor.

Önderlik gerçeğini bilinçlice kavramak önderliğe bilinçlice katılmayı içeriyor. Bu da şehitler gerçeğini anlamanın çok önemli bir boyutudur. Daha alacakaranlık bir ortamda, devrim diye, özgürlük diye hiçbir gelişmenin olmadığı, fırsatın bulunmadığı zayıf durumlarda nasıl bu gerçeği gördüler? Nasıl önderlik gerçeğine ve özgür yaşama bağlandılar? Bu gerçeği iyi bilelim. Büyük Ölüm Orucu'na giderken, Kemal Pir "***Ben bu harekette zaferi görüyorum***" dedi. Önderliğe baktığında zafer ışığını gördü, zaferin gerçekleşeceğini gördü. Bilinç düzeyleri, anlama düzeyleri, Önderliğe katılma düzeyleri işte bu denli bilinçli ve derindi. Şehitler gerçeğinin doğru anlaşılması, işte böyle büyük ve derin bir bilinçlilik düzeyine ulaşmayı da ifade ediyor.

Tabii bunlarla birlikte bir de pratik boyut var. Tarz, üslup ve tempo alanı, taktik ve tarz alanı, yaratıcılık alanı, cesaret ve fedakarlık alanı. Kısaca hem kahramanlık hem de ustalık, sanatkarlık alanı. Bu alanlarda da şehitler gerçeğinin doğru anlaşılması, şehitlerin kişiliklerinin, yaşam ve mücadele tarzlarının doğru kavranması, özümsenmesi, kişiliğe yedirilmesi büyük önem taşıyor. Kişilik devrimini bu temelde yapmamız, şehitlerin ahlakıyla, inancıyla, bilinciyle, kişilik özellikleriyle, tarzıyla kişiliğimizi yeniden yapılandırmamız, kişilik devrimimizi gerçekleştirmemiz, şehitler gerçeğinde militanlaşmanın, partileşmenin esasını oluşturuyor. Doğru katılımı ifade ediyor. Unutmayalım ki önderlik gerçeğine doğru katılım demek, birincisi, sonsuz bir güven ve bağlılıkla önderlik çizgisine inanmak demektir. İkincisi, en derin düzeyde Önderlik çizgisini anlamak, özümsemek, onun bilincine ulaşmak demektir. Üçüncüsü, bu çizgiyi her alanda her zaman başarıyla uygulayabilecek bir tarza, üsluba, tempoya, cesaret ve fedakarlığa ulaşmak demektir.

Önderlik ve parti gerçeğine katılmak bu üç boyutlu katılımı gerektirir ve ister. Sadece önderliğin doğruluğuna inanmak ve güvenmek yeterli bir katılımı sağlamak için yetmez. Yine sadece bazı bakımlardan önderlik çizgisini bilince çıkarmak, Önderliğe doğru ve yeterli katılmış, onun militanı olmuş olmak anlamına gelmez. İnsan söz konusu inanç gücünü ve bilinç derinliğini, yaratıcı ve fedai çizgisinde bir pratikçilikle birleştirdiğinde ancak o zaman önderlik ve parti gerçeğine doğru katılmış, onu başarıyla uygulayan bir konuma ulaşmış hale gelir. Yani Önderlik gerçeğini doğru anlar ve doğru katılır. Dolayısıyla önderlik çizgisinde doğru bir partileşmeyi ve militanlaşmayı sağlamış olur. İşte bütün bunları gerçekleştirmenin böyle bir ruh, bilinç, duygu, düşünce ve davranış kazanmanın yegane yolu da şehitler gerçeğinde yoğunlaşmak, onları doğru anlamaktır. Şehitler önderlik gerçeğine nasıl inandılar? Şehitler çnderlik gerçeğine nasıl bağlandılar? Onu nasıl derin bir bilinç olarak edindiler? Şehitler, önderlik gerçeğinin nasıl militanca uygulayıcıları oldular? Unutmayalım ki, hiç kimse önderliğin günlük yönlendirmesiyle bu militanlığı sergilemedi, önderlik emirleriyle devrimci görevler yerine getirilmedi. Tersine, önderliğe inanmak, önderliği anlamak ve önderliği uygulama kararlılığını ve sorumluluğunu kazanmakla devrimci militanlık yerine getirildi. Örneğin zindan direnişçiliğini hatırlayalım, hiçbir emir, talimat olmaksızın, tarihten ve önderlik çizgisini doğru kavramaktan aldıkları emirle, ortaya çıkardıkları görevle bu direnişi, inananlar yerine getirdiler. Önderlik çizgisinde militan olmanın, görev ve sorumluluklarının ne olduğunu kendilerine sordular, doğru cevabı kendileri buldular ve onu uygulamanın kararlılığını, yaratıcılığını gösterdiler. En zor koşullarda zindanda, dağda, dünyanın dört bir yanında direnmenin yaratıcıları, uygulayıcıları haline getirdiler, kendilerini.

"Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlemiz aynı zamanda sayıları yirmi bini aşan kahraman şehidimizin özlem ve amaçlarını hayata geçirme, gerçekleştirme hamlesi oluyor. Onların özlemini duyduğu, özgür ve demokratik Kürdistan'ı gerçekleştirmeyi ifade ediyor."

Demek ki önderlik gerçeğini doğru anlama ve katılmanın, dolayısıyla doğru partileşmenin yegane yolu; şehitler gerçeğini doğru anlamayı, özümsemeyi, şehitler gerçeğinde kişilik devrimi yapmayı, kendini değiştirip dönüştürmeyi, başarmayı gerektiriyor. Bu da büyük bir sorumluluk duygusunu istiyor, derin bir özeleştirel-eleştirel yaklaşımı gerektiriyor. Yine derin bir anlayış gücü kazanmayı ifade ediyor. Büyük bir cesaret ve fedakarlığa ulaşmayı gerektiriyor. Yani doğru yaşam ve mücadele tarzını kendi kişiliğinde edinmeyi istiyor.

Doğru yaşam ve doğru çalışma tarzı çok çok önemlidir. Bunun da başında örgüt olma, yoldaş olma, birbiriyle birleşme, anlaşma, birbirini dinleme, birbiriyle ortak tartışabilme, iddialı kararlar alabilme, işbölümü temelinde bu kararları hayata geçirebilme gücünü gösterme geliyor. Yani örgüt olmayı, komiteleşmeyi, bir yönetim gücü haline gelmeyi, birlikte çalışabilmeyi istiyor. Bizde ise gerçekten de en çok sorun işte burada ortaya çıkıyor.

Aslında öncülük sorunu, partileşme sorunu olarak ortaya çıkıyor. İdeolojik ve örgütsel öncülük demek, Önderlik ve şehitler çizgisinde doğru ve tam partileşmek demektir. Partileşmek de somutta anlayış ve davranış birliği kazanabilmeyi ifade ediyor. Ruh birliği, duygu birliği, düşünce birliği, anlayış birliği, davranış birliği, eylem birliği yaratabilmeyi gerektiriyor. Parti militanlığının en üst düzeyde birlik yaratabilmelerini gerektiriyor. Kuşkusuz farklı düşünceler olacaktır; daha doğruya ulaşabilmek, daha derin bir karar gücü yaratabilmek için zengin düşünmek kesinlikle gereklidir. Düşünce zenginliğine hiç kimse karşı çıkamaz. Ama düşünce zenginliği demek düşünce ve eylem parçalılığı, ayrılığı, bölünmüşlüğü anlamına gelmez. Bu zenginliği doğru bir tartışma, karar alma ve örgütlü bir biçimde işbölümüne dayalı çalışmayla birleştirdik mi, düşünce zenginliği bizi doğru ve derin karar alma ve uygulama gücü geliştirmeye götürür. Ama böyle yapamazsak işte o zaman bireycilik, parçalılık, grupçuluk, kendine görelik denen şeyler en öne çıkar. İşte bu da esas olarak partileşmemeyi ifade ediyor ki, bunu gidermenin yegane yolu şehitler gerçeği üzerinde yoğunlaşmaktır. Şehitlerimiz nasıl bir ve birlik oldular, birbirlerini dinlediler? Önder Apo Haki Karer yoldaş için "***Benim gizli ruhum gibiydi. Ben o yoldaşla iki kelime de konuşmadım. Birbirimizin gözüne baktığımız zaman ne demek istediğimizi anladık ve görev ve sorumluluklara sahip çıkarak onları yerine getirdik***" dedi. Kemal Pir için "***Yarım saat beni dinledi, hayatı boyunca doğru bir biçimde uygulamaya geçirdi***" dedi. Dolayısıyla zindanda yoldaşlarımız nasıl karar aldılar? O zor koşullarda nasıl ortak karar aldılar, tarihin en büyük direniş eylemlerini örgütleyerek birlikte gerçekleştirdiler? Gerilla neye dayanarak yürüyor? Büyük karar birliği, yoldaşlık birliği olmazsa bir gün bile bu zor koşullarda yaşanıp mücadele edilebilir mi? Hayır, kesinlikle yapılamaz bunlar. O halde mücadele tarihimizin, parti tarihimizin şehitler gerçeğinde dile gelen bu temel özelliklerini her bir yoldaşın bu Şehitler Günü ve Ayı vesilesiyle daha iyi görmesi, daha derinden incelemesi, bilince çıkartması, onları kişiliğine daha güçlü bir biçimde yedirmesi gerekir. Ancak böyle Önderlik ve şehitler çizgisinde partileşme olur. Ancak bu biçimde sömürgeciliğin, soykırım rejiminin, özel savaşın, kapitalist modernite sisteminin verdiği anlayışlar, ruh halleri ve kişilik özelliklerini devrimci temelde aşan, kişilik devrimi yapan bir değişim dönüşüm yaşanabilir. Apocu militan kişiliğe ancak bu temelde ulaşılır.

Demek ki yaşam ve çalışma tarzımızı, mücadele tarzımızı gözden geçirmemiz gerekiyor. Önder Apo "***eskisi gibi yaşanmaz, eskisi gibi savaşılmaz***" dedi. O halde yeni yaşam nasıl olacak? Yeni savaş tarzı nasıl olacak? Yeni yaşam ve mücadele tarzının özellikleri nelerdir? Bunları gerçekleştirecek kişilik duruşu, ölçüleri, özellikleri nasıl olmalıdır? Bunlar üzerinde yoğunlaşmamız gerekiyor. Bu yoğunlaşmaları da esas itibariyle Önderlik ve şehitler gerçeğini irdeleyerek, inceleyerek derinleştirebiliriz, sonuca götürebiliriz. Böyle bir sorgulamada doğruları Önderlik ve şehitler gerçeğini inceleyerek, onları anlayarak, onları özümseyerek bulabiliriz. Bizi Önderlik ve Parti doğrusuna götürecek başka bir yol yoktur. Dikkat edilirse bizi Parti ve Önderlik gerçeğine ulaştıracak yegane yol, şehitler gerçeğini doğru anlamak, tam özümsemek ve bu gerçeğin derslerini çıkartarak şehitlerin izinde doğru ve başarılı yürümeyi bilmektir. 37. Şehitler Günü ve Ayı vesilesiyle tüm yoldaşların şehitler gerçeğimizi anlama ve özümsemenin, Önderlik çizgisinde doğru ve tam partileşmek olduğunu, bunun da Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesini zafere taşıyacak bir militan öncülüğü yaratmak anlamına geldiğini bilerek yaklaşacağına ve böyle bir Partileşmeyi gerçekleştireceğine inanıyoruz.

Değerli yoldaşlar!

Şehitler gerçeği, bir hareketin dönülmezliğinin, doğruluğunun, zafer kazanma gücünün kanıtlanması oluyor. Bu gerçeğin doğru özümsenmesiyse, her türlü zorluğu yenecek, engeli aşacak gerçek güç kaynağına ulaşmayı ifade ediyor. Şehadet, adı üzerinde, bir söz ve davranışın, bir amacın doğruluğuna ve başarısına şahitlik etmeyi, onun doğruluğunun ve başarısının kanıtı olmayı ifade ediyor. Şehadeti böyle anlamak lazım. Şehitlerimizi, Önderlik çizgimizin doğruluğunun ve başarısının şahitleri, kanıtları olarak görmemiz gerekiyor. Bu da ne anlama geliyor? Önderlik çizgisinin zafer kazanacağının işareti, zaferin teminatı olduğu anlamına geliyor. Haki Karer'den başlayarak bugüne kadar yirmi bin parti şehidi, halk şehitlerimizle birlikte otuz bini aşan büyük şehitler ordumuz Önderlik çizgisinde zaferin işareti ve teminatı konumundadır. Bunlar Apocu çizginin zafer kazanacağını hem gösterdiler hem de bunu bir emir haline getirdiler. Başarmamız gereken büyük bir sorumluluk olarak önümüze koydular. Bizi böyle bir yükümlülük altına aldılar.

Dolayısıyla bu sorumluluğu ve yükümlülüğü doğru anlayacağız. 37. Şehitler Günü ve Ayı'nda bu sorumluluk ve yükümlülük gerçeğini derinden anlayarak, şehitler çizgisinde daha derin, doğru, yeterli bir eleştiri-özeleştiri, sorgulama; ruh, duygu dünyasını düzeltme, düşünce ve davranış dünyasını değiştirip yeniden yapılandırarak her türlü görevi başaran, özgürlük yürüyüşüne, özgür yaşama her alanda öncülük eden özgürlük militanları haline gelmemiz bizden isteniyor.

Bütün yoldaşların böyle bir bilinçle ve anlayışla Şehitler Günü'nü ve Ayı'nı yaşayacaklarına, şehitlerimizi bu temelde anmaya ve anlamaya çalışacaklarına, kendilerini böylece şehitler çizgisinde yeniden militanlaştırarak şehitler gerçeğine daha yakın hale getireceklerine inanıyoruz. Bu temelde Önderlik ve şehitler çizgisinde doğru partileşerek, militanlaşarak kendilerini "***Önder Apo'ya ve Kürdistan'a Özgürlük***" hamlemizin, 11. Kongremiz temelinde zaferi başaran öncü militanları haline getireceklerine inanıyoruz.

Bu inançla tüm parti kadro ve sempatizanlarını şehitler gerçeğini Önderlik çizgisinde doğru anlamaya ve sahiplenmeye, Önderlik ve şehitler çizgisinde kendilerini yeniden derinliğine sorgulayarak kişilik devrimlerini, zihniyet ve vicdan devrimlerini gerçekleştirmeye, 2014 yılı Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesinin Önderlik ve şehitler çizgisinde başaran ve zafer kazanan militanı haline getirmeye çağırıyoruz.

- Haki Karer ve Tüm Kahraman Şehitlerimizin Anıları Ölümsüzdür!
- Şehitlerimiz Her Zaman ve Her Yerde Özgürlük Mücadelemizin Temel Güç Kaynağıdır!
- Yaşasın Özgürlük ve Demokrasi Mücadelemiz!

* Yaşasın Şehitler Partisi PKK-PAJK!
Bijî Rêber APO!

6 Mayıs 2014

Saadet Ferhat Dêrsim

Zargovit topraklarında on beş can

Pilvenk ormanlarındayken karargâhtan bir arkadaş bize not getirdi. Karargahtaki arkadaşların bizi çağırdığını söylediler. Perver arkadaş notu okuduktan sonra morali çok bozuldu. Başka bir şey olmuştu kesin. Ne olduğunu sorsak da bir şey söylemedi. Akşama doğru Perver arkadaş:

"Arkadaşlar toplansın, bir açıklama yapacağız", dedi. Kalbim küt küt atıyordu. Anlamamak mümkün değildi. Böyle zamanlarda şehit haberleri duyardık.

Faik arkadaşla birlikte on beş arkadaş Dêrsim merkezde, Zargovit eteklerinde 16 Nisan günü yaşadıkları çatışmada şehit düşmüştü. Şehit düşenler; Berçem Hozat (Nuray Oran), Zîn Riha, Zeynep Mêrdîn, Rozerîn Bêrîvan, Şiyar Dêrsim, Militan Amed, Serdar Riha, Amedli Amed ve Bagok ile Elazığlı Rênas arkadaşlardı. Çatışmada Elazığlı Sewra arkadaş da yaralı olarak esir düşmüştü.

Zargovit ormanları Dêrsim merkezinin üst tarafına düşer. Çiçekli karakolu da oradadır. Bir araba yolu Zargovit eteklerinden geçerek o karakola gider. Faik arkadaş bir grubun başında, o yola pusu atmaya gitmişti. O süreçte Önderliğin durumundan çok etkilenmişti. Önceki yılki kayıplardan dolayı da derin bir vicdan azabı duyuyordu. Eyleme giderse geri dönmeyeceğinden herkes kaygılandığından dolayı tüm arkadaşlar onun eyleme gitmesine itiraz etmiş ama Faik arkadaş bildiğini yapmış ve gitmişti.

Dêrsim tarihinin en etkili eylemini yapmıştı Faik arkadaş. Düşman kayıplarını bile açıklayamamış, üstünü örtmek için her şeyi yapmıştı. Eylemin başarısını öldürülen asker sayısıyla ölçmüyorum elbette ama bizim artık bittiğimizi ilan ettikleri o süreçte istersek ne kadar etkili eylem yapacağımızı görmeleri ve öfkemizin nelere kadir olduğunu anlamalarını sağlaması açısından çok etkili bir eylemdi. Toplam yüz on sekiz asker öldürmüşlerdi o eylemde. Geri çekilmeyi de sağlam bir biçimde gerçekleştirmiş, oradan çıktıktan sonra Zargovit'teki bir noktada kalmışlardı. Amaçları araziye çıkacak olan düşmana ikinci bir darbe vurmakmış. Operasyona çıkan asker de arkadan dolanıp her yeri tutmuş, düşmanı fark etmeyen arkadaşlar operasyonun içinde kalmışlardı. Kobralarla kaldıkları nokta cehenneme çevrilmiş, ardından çatışma başlamış ve on beş arkadaş şehit düşmüştü. Faik arkadaş ağır yaralı bir halde son mermisine kadar çatışmış ve cephanesi bitince şehit düşmüştü. Arkadaşlar onu çatışmanın içinden çıkarmak istemiş ama kabul etmemişti. Kadın arkadaşların hepsi de büyük bir direniş sergilemiş ve şehit düşene kadar çatışmışlardı. Sadece üç-dört arkadaş kurtulabilmişti. Rûçem arkadaş kurtulanlar arasındaydı. O da yaralıydı.

Düşman, arkadaşlar şehit düştükten sonra noktaya girmiş ve arkadaşların kafalarını kesip birbirlerinin vücutlarıyla değiştirmişlerdi. Rênas arkadaşın kafası Faik arkadaşın gövdesine, Faik arkadaşınki de Rênas arkadaşınkine konmuştu. Zîn ve Berçem arkadaşın bedenini parçalamış ve kafalarını birbiriyle değiştirmişlerdi.

Öfkeden gözü dönen düşman vahşette sınır tanımıyordu. Gerilla cenazelerine işkence yapılması ve her türlü insanlık dışı uygulamalar hep karşılaştığımız bir durumdu. Arkadaşlarımızın o güzel bedenlerini parçalıyor, kafalarını, organlarını kesiyor, şehit düşen kadın arkadaşları çırılçıplak soyuyor, tecavüz ediyor ve vücutlarını parçalıyor, bazen ibret olsun diye o halde bırakıyor, bazen de geriye bir şey kalmasın diye yakıyorlardı. Aileler çoğu zaman çocuklarını teşhis bile edemiyorlardı. Halka gözdağı vermek için arkadaşların cenazelerini panzerlere bağlayıp halkın içinde yerlerde sürükledikleri oluyordu. Çok sevdiğim ve canımdan bir parça gibi gördüğüm yoldaşlarımı çok kez o halde gördüm. Her seferinde onlara bunu yapan bu vahşi düşmanla savaşımda ne kadar haklı olduğumuzu bir kez daha anladım. Bizi öldürmekle bile içi rahatlamayan bu düşman bizi daha fazla nasıl aşağılayıp yok edeceğini bilemiyordu. O yüzden insan aklının almayacağı yöntemler üretiyor ve deniyordu.

Faik arkadaş gibi yaşamını insanlık için daha küçük yaşta ortaya koymuş, yıllarca dağlarda bu zulüm bitsin, insanlığa karşı yapılan bu hakaretler sona ersin diye savaşan bir gerilladan intikam almanın bir yolu olarak onun bedenini parçalamışlardı. Onun kafasındaki o güzellikler, iyilikler ve aydınlık düşünceler kafasını bedeninden ayırmakla sona erer miydi ki? Faik arkadaşla yaşamış, ona yakın olmuş herkeste ve onun savaştığı bu dağların her yerinde onun düşüncelerinin, yaptıklarının ve yapmak istediklerinin kazındığını bilmeleri zordur.

Faik arkadaş Çewlik'in Dara Hênê'nin ilçesinin Rîz köyündendi. On dört-on beş yaşındaydı katıldığında. Emrullah'tı adı. Onun katıldığı zamanı çok iyi hatırlıyordum. Kazım (Aziz Turhallı) arkadaşla akrabaydılar ve birlikte katılmışlardı. 89 yılının sonbaharında, Akvanos'a yanımıza gelmişlerdi. Ben ona:

"Sen benden küçüksün, diye takılıyordum. O da:"

"Sen benden önce katılmış olabilirsin ama ben senden daha büyüğüm", diyordu.

'Arkadaşlar toplansın, bir açıklama yapacağız, dedi. Kalbim küt küt atıyordu. Anlamamak mümkün değildi. Böyle zamanlarda şehit haberleri duyardık...'

Faik arkadaş Koçgîrî, Erzincan taraflarında kalmış, Dêrsim'in birçok yerinde açılım yapmış bir arkadaştı. Disiplinli ve cesur bir komutan, herkesin sırtını dayadığı bir yoldaştı. 94 yılında Önderlik sahasına gitmiş ve 96'da tekrar Dêrsim'e dönmüştü. Yıllar sonra Dêrsim'e geldiğinde karşılaşınca yanıma gelip:

"Beni tanıdın mı"? diye sormuştu.

"Tanıdım", deyince:

"O zaman niye gelip bir merhaba vermiyorsun? Ne kadar nankörsün" demişti. Sonra onunla eski günleri tartışmıştık uzun uzun. Bana:

"Sen bayağı büyümüşsün", demişti. İkimizde büyümüştük. Yıllar geçmiş, çok şey yaşanmış, devrim içinde büyümüştük.

O, Dêrsim'de bölge komutanıydı. Onu dinlemediğim zaman:

"Ben senin komutanınım, diye hatırlatmada bulunurdu". Ama o her şeyden önce benim çocukluk arkadaşım, devrim yoldaşımdı. Arada bir birbirimize kızsak da birbirimizi iyi anlardık. Faik arkadaşla şehadetinden bir süre önce aramızda bir tartışma geçmişti. Gurur meselesi yapıp hatamı kabul etmemiş ve onu kırmıştım. Hep onu görür görmez özeleştiri vermek ve tartışmak için beklediğim o günlerde şehadet haberini aldım. Ve söylemek isteyip de söyleyemediklerim, onunla son tartışmamız içimde bir yara gibi kaldı.

İnsanı yarım kalan ve vicdan azabı duyduğu şeyler öldürebilir biliyor musunuz? Yaptıklarınızdan çok yapamadıklarınız içinize oturur. Ve büyüyüp durur. Sürekli kanayan bir yara gibidir. Sızısı hiç bitmeyen bir yara… Yıllardır içimde büyüyüp duran ve bir türlü veremediğim o özeleştiriyi duymasını o kadar çok isterdim ki... Ona bir özür borcum vardı. Ve bu yazıda onun hiç duymadığı ve duyamayacağı o kelimeleri gurur meselesi yapmadan ve yıllardan sonra söylemek bir şey değiştirir mi bilmiyorum ama söylemek istiyorum: Sen haklıydın Faik yoldaş. Özür dilerim.

Onun şehadetini kabullenmek bana çok zor geldi. Tüm arkadaşlar için böyleydi. Abbas, Mahir, Rojhat (Navdar) arkadaşın ağzını bıçak açmıyordu. Onu o kadar çok seviyorlardı ki onun şehadetinden bahsetmekten, adını ağızlarına almaktan bile kaçınıyorlardı. Faik arkadaş gibi usta bir komutan, cesur bir savaşçı kolay kolay şehit düşmezdi. Düşman her yerden yönelince ve teknik acımasızca kullanılınca ele geçmeden, onurlu bir şekilde ölmek için son mermisine kadar çatışmıştı. Önderliğe karşı olan borcunu ödemeye çalışan bu militanın, şehit düşerken ölümü büyük bir rahatlıkla karşıladığına eminim.

Zîn arkadaş o çatışmada şehit düşen ve yıllardır birlikte dağ rüzgarlarının peşinde koştuğumuz arkadaşlardan biriydi. O süreçte takım komutanıydı. Riha Sîweregliydi. Güney'den aynı yıl Dêrsim'e gelmiştik. Metina'da birlikte askeri eğitim görüp Kuzey'e hazırlık yapmıştık. O ve Tanya arkadaş Kemal arkadaşın grubuyla gelmişti. Zîn arkadaş 90'lı yılların başında katılmış, Zelê sürecini yaşamış ve ilk YAJK kongresinde de katılmıştı. Dêrsim'de kış kamplarında birlikte kalmıştık. O, manga komutanıyken onun mangasında da kalmıştım.

Zîn arkadaşın askeri yönü çok güçlüydü. Dêrsim'de hemen hemen her eyleme katılan, zorlu alanlarda kalan arkadaşlardan biriydi. Onun askeri tecrübesine herkes güveniyordu. Yaşama katılımı çok güçlüydü. En belirgin özelliği yoldaşlığa bağlılığıydı, ancak çok duygusal olduğundan birinin yanlışlığını görünce çabuk kırılıyordu. Eksiklikler olmasın, her sorunu tartışarak aşalım yaklaşımı içinde olduğundan eksiklikler tekrarlandığında aşırı etkileniyordu. Bazı zorlanmaları olsa ve eleştiriler alsa da asla yılmazdı. Çok inatçıydı. Söylediklerini mutlaka yapan, sözünde duran ve oldukça eleştirel bir arkadaştı. Dêrsim'de YAJK çalışmalarının yürütülmesinde çok emeği oldu.

Çok güzel bir sesi vardı Zîn arkadaşın. Közlerin etrafında bir araya geldiğimizde o ve Tekoşîn arkadaş birlikte bize şarkı söylerdi. Beni görünce hep:

"Zazaca konuşalım, dilimizi unutmayalım", derdi.

Sabah uykularını çok severdi. Fırsat bulunca hiç kaçırmazdı. Ama savaş koşullarında çok sevdiği sabah uykularından hep feragat etti yoldaşım.

Zeynep arkadaş Mêrdîn'liydi. Manga komutanıydı. Yaşı birçoğumuza göre büyüktü. Onu fazla tanıma fırsatım olmasa da arkadaşların onunla ilgili anlattığı bir anı hep aklımda kaldı. Arkadaşlara hep ot toplar, yemek yapar, kim zorlansa yardım edermiş. O yüzden arkadaşlar ona, 'Zeynep ana' diye takılırmış. Bir gün nokta değiştirmek üzere hazırlık yaparken Zeynep arkadaşın ortada olmadığını fark etmişler. Arkadaşlar arayıp taramış ama bulamamışlar. Herkesin ümidi kestiği sırada sırtında bir torba otla gelmiş. Getirdiği otu pişirip yemişler tabii ki. Sonra da izinsiz ve habersiz bir şekilde ortadan kaybolduğu için rapor yazmak zorunda kalmış.

"Ohh! Ben rapor yazayım, siz de güzel güzel yiyin otları", diye sitem etmiş arkadaşlara.

Berçem arkadaş o çatışmada kobra saldırısında şehit düşmüştü. Berçem arkadaş ile 97 yazında beraberdik. Ele avuca sığmayan, tıpkı Mazgerdli Şilan arkadaşa benzeyen biriydi. Onun gibi düşman görünce dayanamayan, hemen harekete geçen, arkadaşların zor zapt ettiği biriydi. İri yarı, güçlü kuvvetli, çok pratikçi ve zeki bir arkadaştı. Çok asiydi. Herkese karşı çıkar, kolay kolay kimseyi dinlemez, benimsemez,

her şeyi kabul etmezdi. O yönleriyle dikkatimi çekmiş ve arkadaşlara kim olduğunu sormuştum.

"Besê arkadaşın kız kardeşi. Adı Berçem", dediler. Besê arkadaş katıldıktan sonra onu almak için peşinden gelmiş ama bizi tanıyınca dağlarda kalmaya karar vermişti. Sohbetleri, günlükleri hep Besê arkadaş üzerineydi. Ona hayrandı. Besê arkadaş ne kadar durgunsa Berçem arkadaş o kadar çılgın, yerinde duramayan biriydi. Asker görünce onu tutamazdık. Yıllarca zincire bağlanmış biri özgür kalınca nasıl davranırsa o da öyleydi.Gözü kara biriydi. Apocu ruh vardı Berçem arkadaşta. İnsanı kendisine hayran bırakıyordu.

Berçem arkadaşla birlikte bir gece erzak almaya gittik. Arkadaşlar ihtiyaçlarımızı eski bir köye bırakacaklarını söylemişlerdi. Ben, Berçem ve Ciwan arkadaş beraberdik. Erzakları yıkık bir eve koymuşlardı. Pekmez, kuru üzüm gibi şeyler vardı. Berçem arkadaş evdeki eski perdeleri yük yapmak için yırtınca Ciwan arkadaş ona müdahale etti. Berçem arkadaş her zamanki asi tavrıyla onu yanından kovarak kendisiyle konuşmamasını söyledi. Ciwan arkadaş Küçük Güneyliydi. Türkçesi iyi değildi. Berçem arkadaşa:

"Ben sana aşığım", dedi. Kürtçe "ez ne aşıqê te me" şeklinde kullanılan bir deyimi Türkçe kullanmaya çalışmak gibi bir hataya düşmüştü. Söylemek istediği "ben de senle konuşmaya âşık değilim"di. Ancak Berçem arkadaş onu duyar duymaz köpürdü, bağırmaya başladı, aralarında kavga çıktı. Ben araya girip durumu anlatana kadar Berçem arkadaş onu pişman etmişti. Hatasını anlamasına rağmen gururuna yedirip de geri adım atmayan Berçem arkadaş hemen yükünü yaptı, yarım çuval unu sırtına alıp bizi beklemeden yola çıktı.

"Zargovit ormanları Dêrsim merkezinin üst tarafına düşer. Bir araba yolu Zargovit eteklerinden geçerek Çiçekli karakoluna gider. Faik arkadaş bir grubun başında, o yola pusu atmaya gitmişti."

Rozerîn arkadaş aslen Amedliydi ama Meletî'de doğup büyümüştü. Yurtsever bir ailedendi. Tekoşîn arkadaşla birlikte katılmıştı. Birlikte hemşirelik okumuşlardı. Birbirlerine çok bağlıydılar. Rozerîn arkadaşın ideolojik yönü, çözümleme gücü çok derindi. Her konuda soru işaretleri kalırdı kafasında, her şeyi öğrenmeye çalışırdı. Kendini geliştirme, hareketi, arkadaşları anlama çabası çok fazlaydı. Yeni katılmış olmasına rağmen pratiğe katılımı çok güçlüydü. Durgun bir arkadaştı, çok fazla konuşmazdı ama yüzü hep güleçti.

Önderliğin esaretinden sonra tüm arkadaşlarda farklı bir ruh, farklı bir katılım gelişmişti. Özellikle kadınlar Önderliğin esaretinden o kadar etkilenmiştik ki eylemlere ağlayarak, dayatarak gidiyorduk. Ne yapsak da Önderliğe borcumuzu ödeyemeyeceğimizi biliyorduk. O süreçte tüm kadınlar her çalışmaya fedaice katılıyordu. Kadınlar en çok o yıl eyleme katılmıştı.

Faik arkadaşın grubunun şehadeti üzerine karargaha gittik. Kazım arkadaş toplantı yaptı. Toplantı sonrası yapılan düzenlemeyle Şivan arkadaş eylem yapmak amacıyla Kemah tarafına geçti. Kemah o zaman Munzurlara bağlı bir alandı. Şivan arkadaş o tarafları bilmiyordu ama nereye gönderilse sesini çıkarmazdı. Önderliğin esaretine karşı en çok eylem yapılabilecek ve şehirlere açılacak bir yer olarak bakıyordu oraya. Orada korucu ve faşistlerin yoğunluğu nedeniyle hedefler de çoktu. Şivan arkadaş on iki kişilik bir grupla yola çıktı. Mayıs ayının 24'ünde ise Kemaliye'de yaşanan çatışmada şehit düştüğü haberi geldi.

Anadolu'yu Kürdistan'a taşıyan bir gül…

Faik arkadaşın grubunun şehadetinden birkaç gün sonra da Roza arkadaş ve beş arkadaş daha eylem yapmaya gittikleri Deşt tarafında şehit düştüler. Roza arkadaş takım komutanı olarak grubun başında gitmişti. Gruplarından Bêrîtan adında biri kaçıp düşmana teslim olarak grup hakkında bilgi verince denetime girmişlerdi. Nisan'ın 19'unda çatışmaya girmiş ve çatışmada beş arkadaş şehit düşmüştü. Yaralı olarak ele geçen Delil (Mehmet Yaşar İnce) arkadaşa yerimizi söylemeleri için işkence yapılmış, helikopterden sarkıtarak korkutmaya çalışmışlardı. Yerimizi göstermeyince de düşman Delil arkadaşı helikopterden atmıştı. Roza arkadaşla birlikte Derya (Asiye Kaya), Ali Rıza (Aydın Şahin), Hamit (Mehmet Faruk Öner), Piling (Mahsum Tekin), Şoreş (Engin Yıldırım) arkadaşlar da şehit düşmüştü.

Derya arkadaş Sêrtliydi ve 96 yılında Mersin'den katılmıştı. Ali Rıza arkadaş aslen Dêrsimli olmasına rağmen Zonguldak'ta doğup büyümüş ve İstanbul'da üniversite okurken mücadeleye aktif katılmış, DHP davasından cezaevinde yatmıştı. 95 yılında gerillaya katılmıştı. Hamit arkadaş Nisêbîn doğumluydu. Üniversiteden altı arkadaş birlikte katılmışlardı. Hatırladığım kadarıyla bilgisayar mühendisliği okumuştu. Piling arkadaş Êlihlıydı ve Ankara Üniversitesi'nden 95 yılında katılmıştı. Şoreş arkadaş Gimgimliydi ve 95 yılında Fransa'dan katılmıştı.

Şehit düşen altı arkadaş arasında sadece Roza arkadaşı yakından tanıyordum. Roza arkadaşla 95 yılından beri aralıklı da olsa birlikte kalma fırsatım olmuştu. Dêrsim'e Erzêrom'dan gelmişti. 96 baharında Rûbar arkadaşın bölüğünde, 97'de Hawar arkadaşın bölüğünde birlikteydik. Birbirimizden ayrılıp tekrar buluştuğumuzda hemen birbirimize tekmillerimizi verir, ayrı olduğumuz süreçte yaşadıklarımızı ayrıntıları ile tartışırdık.

Roza arkadaş emekçi bir ailenin büyük çocuğu olarak evin sorumluluğunu almış ve o nedenle sorumluluk bilinci erkenden gelişmiş bir arkadaştı. Yaşamdaki duruşundan da ailede sorumluluk aldığı, emekle büyüdüğü belli oluyordu. Yaşı da diğer arkadaşlara göre büyüktü. Yaşama karşı çok sorumluydu, her şeyle ilgilenirdi. Zorlukları seven bir arkadaştı. Emek harcayıp bir şeyler yaratanlar, o şeylerin nasıl yaratıldığını bildiklerinden sorumlu davranır bunun farkında olurlar. Roza arkadaş da böyleydi. Bir işi yaparken bilincinde olarak, severek, hissederek yapardı. Onun yaşama katılımı çok farklıydı. Türkiyeliydi ama Kürt gerçekliğine uzak değildi. Herkesle ilişkilenebiliyor, herkesi aynı ölçüde seviyordu. Asla insanlar arasında ayrım yapmazdı. Okumuş bazı kişilerdeki sınıfsal yaklaşımlar onda hiç yoktu. Kendini farklı görmezdi. Herkese karşı alçak gönüllüydü ve yoldaşlığın her şeyin üstesinden geleceğine inanıyordu.

"Köylü olsun, şehirli, okumuş, okumamış olsun. Bir insan hiçbir şey bilmesin ama insanlıktan, dostluktan bir şeyler anlasın bize yeter", diyordu.

Roza arkadaş çok özel bir insandı. Herkes onu çok severdi. Alandaki bütün arkadaşlarla notlaşır, onu uzun süre görmeyen arkadaşlar mutlaka ona mektup yazardı. Arkadaşlara aşırı derecede bağlıydı. Şehadetler oldukça:

"Bundan sonra kimseyi sevmeyeceğim, çünkü tüm sevdiklerimi kaybediyorum. Onların acısına dayanamıyorum", derdi.

Roza arkadaş alçakgönüllüğü ve yoldaşlığı ile herkesin yüreğinde taht kurmuştu. Herkes ona yoldaşlık sembolü olarak bakardı. Arkadaşlar onu korumak için eylemlere fazla katmıyorlardı. Bu yüzden genellikle karargahta tutuyor ve basıncılık yaptırıyorlardı. Özellikle Faik arkadaşın yaklaşımı bu temeldeydi. Onu ve Peyman arkadaşı korumaya çalışırdı.

Roza arkadaş bir kadın olarak örgütün yükünü kaldıracak, ileride çok büyük işler yapacak bir kadroydu. Militanlık görevlerini eksiksiz yerine getiren, örgütsel ve ideolojik olarak çok gelişkin, bu konularda herkese yardımcı olan, yön veren bir arkadaştı. Arkadaşlar ona çok misyon biçiyor ve geliştirmeye çalışıyorlardı. O ise eylemlere katılmak için çok dayatıyordu. En büyük hayali Karadeniz'e gitmekti. İsa arkadaş Dêrsim'den çıktıktan sonra takım komutanı olarak görevlendirilmişti.

Rûçem, Zîn, ben ve o birlikte Batı'ya geçmiştik. Hepimiz görevden alınmıştık o süreçte. Roza arkadaş akşamdan:

"Kokum, seni görevlendiriyorum. Sen yarın sabah komutansın. Erkenden kalkıp çay yapman lazım. Öğlen de ben komutan olacağım", diyordu. Sabah uykularını çok severdi. O yüzden sabahları yetkiyi bana veriyordu.

Roza arkadaşın kolu sargıdaydı. Kısa süre önce Atakan arkadaşın bölüğünde düşman baskın yapmış ve arkadaşlar kaçışırken Roza arkadaş arkadaşların altında kalmıştı. Kolu çıkmıştı. Onu öyle görünce:

"Hangi eylemde oldu"? diye sordum.

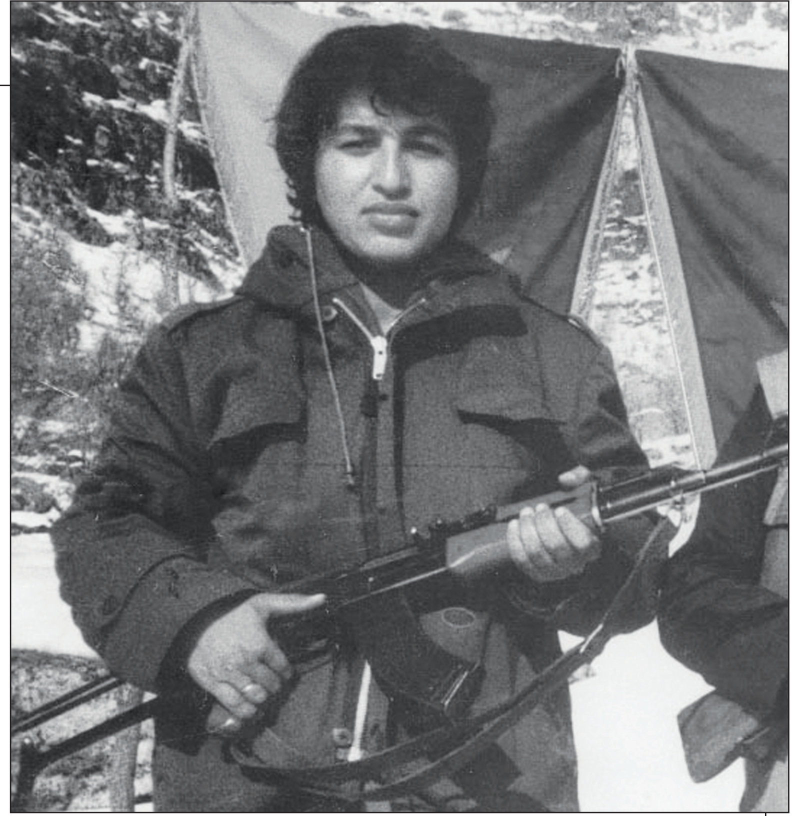
"Eylemde değil, izdihamda oldu", dedi gülerek.

Bana "kokum" değil "qoqum" derdi. Ağzını doldurarak ve sözde telaffuzuna dikkat ederek öyle söyleyince tüm arkadaşlar gülerdi. Onunla en son Poşe'de karargah gücüyle görüştüğümüzde karşılaştık. Bana:

"Gel sana daktilo öğreteyim. Sen daktilo öğren, basıncı ol, ben buradan gideceğim", dedi. Zaten daha sonra karargahtan çıkmış ve Bedran'ın bölüğüne geçmişti.

Ondan sonra Roza arkadaşı bir daha görmedim.

Faik arkadaşı çok seviyordu. Onun şehadetini duyunca çok etkilendiğini söylemişti arkadaşlar. İkisi de kısa aralıklarla şehit düştüler. Roza arkadaş şehit düştüğünde bölük komutanı Bedran görevden alındı. Çünkü Roza arkadaş yeni takım komutanı olmuştu. Eylem tecrübesi yoktu. İlk defa grup komutanı olarak eyleme gitmişti. Bedran onu, yanına bir grup verip Çet tarafına eyleme göndermişti. Kendince tecrübe kazanması için yapmıştı ama Roza arkadaşla gidenler de tecrübeli değillerdi.

Gülnaz Karataş (Bêrîtan) *

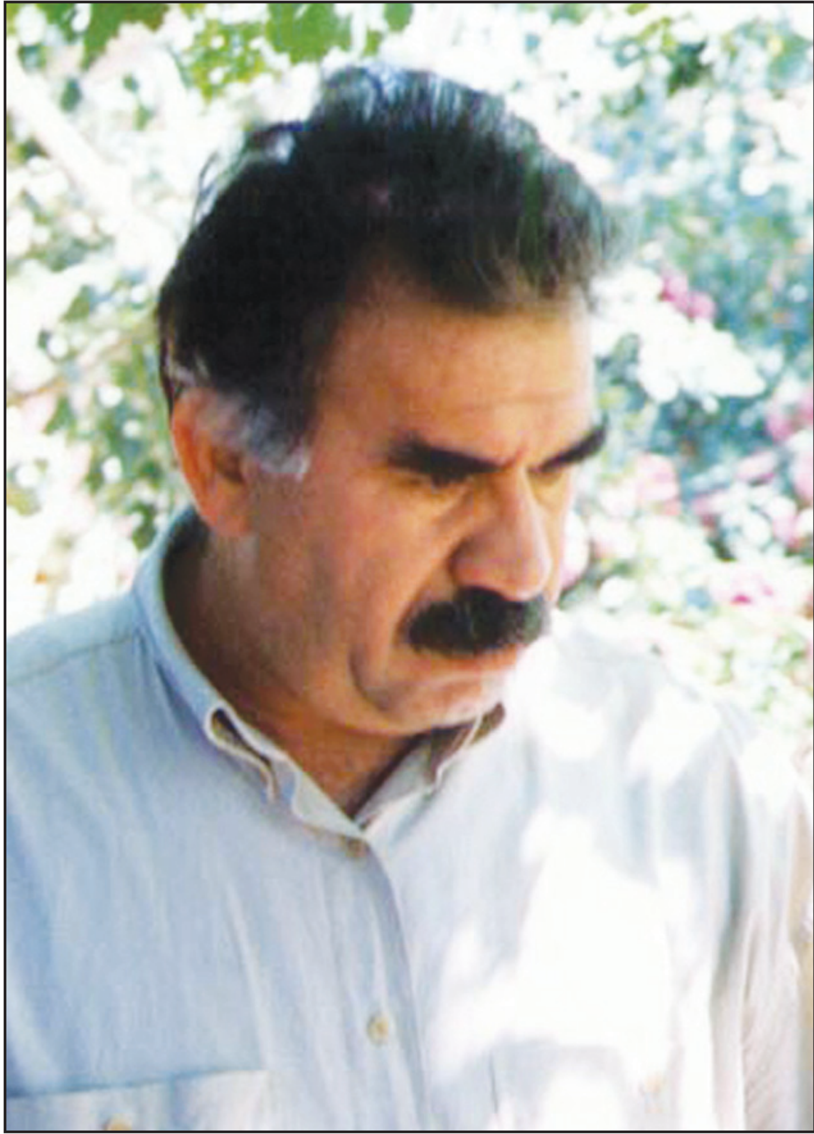
Kavgamı Gönderiyorum ...

Deli bir kısrak gibi
tepinse de içimde bu özlem
seninle dört mevsim yaşamamışken
bir gül bitip kuruyuncaya dek
birlikteliksizken
bir ucundan sen vurdun
bir ucundan ben
attık dağlara kendimizi
dağları yaşamaya koyulduk
Yüreğe mesken ettik de dağları
gel gör ki
bu yüreğe dar geldi bu dağlar
nehirler boyu akıp gitti
kavgamızın türküsü
Dağları aştı
bu kavgamız ölümsüz
ayrılığa demir atmışsak da
ayrı denizlerde
hasretliklerde ayrı denizlerin buluştuğu
okyanuslar var gülüm
ve ayrılıklar ölümlü
hasretler cehennemlik
geleli beri
birkaç kez yaktı genzimi
barutun kokusu
Doymadım
doyulmuyor
övün benimle, gururlan
ne kadar da güzelleştim
bir bilsen
savaştıkça ve güzelleştikçe savaşan
peki sen
varabildin mi eylem sonrasının
yorgun gülüşünün tadına
kusmadın mı daha mavzeri
asırlardır beklenen
özlenen yitik kinini
karışmadı mı mavzerinin sesi
dağa taşa sinmiş isyan-intikam
çığlıklarına...
Savaş gülüm
sıkı savaş
savaştıkça varız biz
savaştıkça güzelleşir çoğalır
savaştıkça severiz.
Hem zerre kadar korkmuyorum ölümden
ölmek ağrıma da gitmiyor
yalnız işte
al şafaklara batmış bu dağları
birlikte seyre durmadan
bir an için bile olsa
ölmek istemiyorum hepsi bu
Bir şeyler gönderebilseydim sana
ama bir gerillanın kavgasından
silahından başka neyi var ki...
Bu kavganın onuruyla
kucaklarım seni
eylem sonrasının coşkusuyla öperim
gülüşlerinden
seni selamlarken...

* (*1992 Güney Savaşı'nda KDP' ye karşı savaşta şehit düşen Bêrîtan yoldaşın 10 Temmuz 1992'de kaleme aldığı şiir*)

BARZANİCİLİK PARÇALADI

Abdullah Öcalan: Kürt toplumunda parti zor bir olaydır. Mela Mustafa partiyi aşiret reisliği gibi yürütüyordu. Aslında Abdülkerim Kasım iktidarıyla birçok iş yapabilirdiniz. Ancak Barzanî daha devrimin başında bozulmuş, ABD'yle ilişkiler geliştiriyor. Yine Kasım'ın son dönemlerinde Seyit Salih, Cebbar komünistlerle ittifak geliştiriyor. Adülkerim Kasım'ı düşürmek istiyorlar. Halbuki Kasım'ın zayıflığı Kürtlerin iktidarı demektir. Kasım'ın üzerine gidiliyordu o da tavrını değiştiriyordu. Bu Kürtler için iyi değildi ve bu şekilde Kasım gitti, diğerleri geldi. Barzanî yine doğru yürütmek istemedi. Siz devrim yapmak istiyordunuz, o ise ilişki geliştirmeyi esas aldı. Bu barış değil teslimiyettir. Güçlendirmesi gerekirken, sürekli tasfiye etme durumu sözkonusu. Savaşmak isteyince karşınızda, barış yapmak isteyince de karşınızdadır.

İbrahîm Ehmed: Görüşünüze katılıyorum, yerinde bir tespit. Mela Mustafa'nın Irak hükümetiyle ilişkisi sadece ulusal davanın zararına olmuştur.

Abdullah Öcalan: Sorun devletle barış sağlamak değildir. Mela Mustafa için sorun sizlersiniz, sizi tehdit olarak görüyor. Devletten çok sizden çekiniyor, hatta tek korkusu sizsiniz. Doğrusu Barzanî sınıf savaşımında usta birisidir. Qazî Muhammed, önderlikte daha ileridir, sınıfsal olarak ileridir. Ama engel olarak görüyor. Ona karşı parti kurmak istiyor. Onu sevmiyordu. Qazî Muhammed'in yükselişini istemiyordu. Bu nedenle Barzanî Türkiye'deki Kürtleri kontrolü altına aldı.

Bir Kürt hareketinin oluşmasını istemiyordu. Barzanî komplocudur, ama gafil değildir. O işini komplolarla yürütüyordu. Siz dürüsttünüz, ama saftınız. Gördünüz, adam komplo yapıyor, hesap soracaktınız. Barzanî geri aşiretçiliği temsil ediyordu. Birçok aşireti kendisine bağlamış ve bunlara önderlik yapmıştır. 1945'ten 1965'e kadar hep böyle olmuştur. Sizler ulusal-demokratik veya çağdaş bir parti kurmak istemişsiniz. Bu istem yeni Kürdün kalkışıdır. Ama karşı duruyor. Kasım'la savaşması sizi teşhir etmek amacıyladır. Anlaşmak istememesi de yine sizi zayıflatmak içindir.

Barzanî hareketi, ulusal bir hareket değildir. Mamoste bunu biliyor. Irak'la ilişki kurmak isteniyor, önünde engel; Moskova'ya gidiliyor, önünde engel; ABD'ye gidiliyor yine engel. Bu aşiret önderliği yüzünden, çağdaş bir önderlik Kürdistan'da çıkmadı. Elbette ki bütün bunları ulusal demokratik önderliğin gelişmemesi için yapıyordu. Nitekim sonunda kendisi de kaybediyor.

Peki burada Kürtler neyi kaybetti? Kürtler bir güç olamadı, eskisi gibi aşiret oldu, aslında daha da kötü bir duruma düştü. Devrim taktikleri oluşmadı. Ortada parti adına bir şey kalmadı. Yine örgütlenme sekteye uğradı. Ben sizin çok şeyler yapmak istediğinize inanıyorum.Yalnız size karşı güçlü bir propagandası söz konusuydu, 1966'nın cahşları diye... Oysa sen Kürtlük için bir parti kurmak istemişsin, bir devrim gerçekleştirmek istemişsin, aşiret için yapmamışsın.

Şimdi 1965-1970 arası Barzanî ne yaptı ve siz ne yapmak istiyordunuz? Sizin önderliğiniz 1970-1975 arası ne anlama geliyor? Bunları biraz tartışalım.

İbrahîm Ehmed: O, önderliğini feodalce yürütüyordu. Biz peşmergelere, karşıydı. Bazı kişilerin aracılığıyla Mela Mustafa'nın ziyaretine gittim. Ben sorunların çözümü için kongrenin toplanmasını istedim. Parti genel merkezi o dönem Ranya'daydı. Kongre için hazırlıklar yapıyorduk. Partili bir arkadaş vardı. Mela Mustafa'nın Behdinan'da olduğunu söyledi. Bana bir mektup verdi. Mektupta şöyle yazıyordu: Tüm parti merkezi Behdinan bölgesindeki özel kongre için çalışmalarını yürütsün. "Niye mektubu sana verdi" dedim. "Başka kimse boş değildi" dedi. Diğer bir taraftan çevre edinmek için kendisiyle uzlaşmamızı istiyordu.

Kongreden sonra, kendisi eskiden parti sekreter yardımcısı olan Ömer Bêbab'ı evime davet ettim. Barzanî ve bazı aşiret reisleri de kongrede hazırdı. Ondan sonra merkez komitedeki ayrılıkları ortaya koyduk. Barzanî "ben burada hazır olanların kararını kabul ediyorum. Ben sizin bu sorunları (benim ve merkez arasındaki) halletmenizi istiyorum. Alacağınız kararlara ikimiz de uyacağız, uymayan hakkında karar alabilirsiniz" dedi. Bana da "senin görüşün nedir" diye sordu. Ben, 'kabul ediyorum' dedim. Aşiret reisleri de asıl çekişmenin silah ve para konusu olduğunu söylüyorlardı. Silah ve paranın miktarı, nereden ve nasıl sağlandığının soruşturulmasını istedim. Mela Mustafa bunu duyunca rengi sarardı ve bana, "ayıp değil mi İbrahîm, başkasının aramıza girmesine ne gerek var" dedi. Ben de kendisine; "biz de öyle düşünüyoruk, aramızda bir sorun, çelişki çıkmamalıydı" dedim. Merkez Komite Barzanî'nin ne istediğini bilmiyordu. Elimi tutarak, yumuşak bir uslupla, "önümüzdeki süreçte bir çelişkimiz çıkmayacak" dedi. Toplantıdan çıktık. Ömer Xetab İran'dan yeni dönmüştü. İran yönetimi partiye vermesi için yirmi bin dinar vermişti. Dışarı çıkınca Ömer çantayı içeride unuttuğunu hatırladı, çantayı Barzanî'ye teslim etti. Ben Süleymaniye'ye döndüm. Onlar da belli yerlere dağıldılar.

> **"Barzanî hareketi, ulusal bir hareket değildir. Bu aşiret önderliği yüzünden, çağdaş bir önderlik Kürdistan'da çıkmadı. Elbette ki bütün bunları ulusal demokratik önderliğin gelişmemesi için yapıyordu. Nitekim sonunda kendisi de kaybediyor."**

Irak hükümeti tekrar Barzanî'yle ilişki kurmak istiyordu. Bana ve birkaç arkadaşa Bağdat'a gidip, Irak yönetimiyle görüşüp Kürt meselesi hakkında çözüm yolları aramamı istediler. Ranya'ya gittik. Irak heyeti geldi. Hükümet başkanı ve yanında iki bakan da yanlarında vardı. Mela Mustafa bu toplantıda hazırdı. Mela Mustafa onlara, "işte siz, işte İbrahîm Ehmed" diyerek bizi bırakıp gitti. Bu heyet Barzanî'yle ilişki kuran ve bizim 'bu ilişki barış mı, yoksa teslimiyet mi' diye haklarında bildiri çıkardığımız hükümet üyeleriydi. Görüşmeler sırasında Kürtlerin istemleri ve hakları için heyetle çok tartıştık. Taleplerimizi kabul etmediler ve böylece toplantı sona erdi. Bunlar daha Ranya'dayken Mela Mustafa ile yeni bir ittifak kurmak için yanına gittiler.

Tüm Merkez Komite'yi kovdu

Birkaç gün sonra Mela Mustafa Qeladizê'de büyük bir toplantı yaptı. Merkez komiteden Ali Abdullah ile Seyit Eziz'i oraya gönderdik. Kendisine "niye böyle bir toplantıya parti adına bizi çağırmadın" diyeceklerdi. Gönderdiğimiz iki üyeyi yanında alıkoydu. Mela Mustafa'nın orada topladıklarının yüzde 90'ı partili değildi. O toplantıda tüm merkez komiteyi partiden kovdu. Yeni merkez komite üyeleri için seçime gidiyor ve o gece toplantı bitiyor. Birkaç gün sonra Mela Mustafa'nın Irak rejimiyle ittifaka gittiğini, bize saldıracaklarını, bizimle savaşacaklarını duyduk. Biz de merkez komite olarak bir toplantı yaptık. Hazır üyeleri topladık, ne yapalım diye tartıştık. Irak rejimi ve Barzanî'ye karşı mı savaşalım, yoksa savaşı bırakalım mı? Veya peşmergelerimizi serbest mi bırakalım? İsteyen evine gider, isteyen Barzanî saflarına geçer.

Celal Talabani'nin görüşü, 'silahlı savaşı bırakalım' yönündeydi. Siyasi mücadeleden yanaydı. "Eğer hükümet siyasal çalışmalarımıza izin vermezse biz de gizli çalışmalarımızı eskisi gibi devam ettiririz" diyordu. Sonuçta vardığımız karar, Irak güçlerine ve Mela Mustafa'ya karşı direneceğiz oldu.

Sonuçta bir tarafta Irak ordusu bizimle savaştı, bir tarafta Mela Mustafa ve bölgesindeki aşiretler bizimle savaştılar. Bazı aşiret reisleri benimle ilişkiye geçip, Barzanî'ye karşı savaşmaları için kendilerine yardım etmemizi istediler. Bunlara cevabımız; 'para için savaşmak isteyenler varsa biz onları içimizde kabul etmeyeceğiz' şeklinde oldu. Peşmerge güçlerimiz Barzanî ve Irak güçlerine karşı direnemediler.

Savaş içinde yer alan arkadaşlarımız, İran'a geçmemizi önerdiler. Önce ben gittim İran'a. O alandaki İran askeri sorumlusuyla konuştum, sorunu Tahran'a ileti. Tahran'dan gelen cevab şuydu: "Sizi siyasi göçmen olarak kabul edeceğiz ama bütün silahları bize teslim edeceksiniz. Altmış kilometre de dağlardan uzak duracaksınız..."

İranlılarla toplantı

İran'ın şartlarını arkadaşlarımıza aktarınca reddettiler. Tekrar askeri yetkilere başvurarak üst düzeyde kişilerle görüşmek istediğimi söyledim. Kürdistan'daki askeri üst düzey yetkililerle bir toplantı yaptık. Konuşmama başlayınca, ''Bu komplodur. Biz haklarımızı Irak'ta gerçekleştireceğiz'' dedim. Toplantıda yer alan İran'lı bir komutan ise, ''Siz İran'da örgütleme oluşturuyorsunuz, Güney Kürdistan'da bazı tahribatları yarattığınız gibi İran'da da yaratmak istiyorsunuz" dedi. Bunun üzerine "istiyorsanız biz Irak'a karşı savaşacağız ve Güney Kürdistan'ı kurtaracağız, sizin denetiminizin altındaki Doğu Kürdistan'da da savaşacağız" dedim. İranlı komutan da, "bu söylediklerin sorunun asıl özüdür" dedi. Ben de kendisine şunu anlattım: "Söylediklerinize şaştım; Şah Aryeni'nin bir sözü vardır, 'ben tüm Ari halklarının şahıyım. Kürtler de Aridir.' Bu bölge de Ari halkların bölgesidir. Biz İran'dan bir parça koparmak istemiyoruz, bir parça daha katmak istiyoruz" dedim. İranlılar da özetle şunu aktardılar: "Bu tavrınız bir komplodur. Siz İran'da Kürtlerin sayısını fazlalaştırmak istiyorsunuz. Devrimci hareketi İran Kürtlerinin arasına yaymak istiyorsunuz. Bizim Türkiye ile olan ilişkilerimizi bozmak istiyorsunuz. İki ay veya bir yıl sonra Kürdistan'ın Türkiye denetiminde olan parçasını da kurtarıp İran imparatorluğuna bağlamak isteyeceksiniz. Bu da Türkiye'yle aramızda bir savaşa neden olacak. Türkiye'ye karşı başarıya ulaşsak da oluşacak imparatorluk İran imparatorluğu değil, Kürt imparatorluğu olacaktır. Bu söyledikleriniz hayaldir."

Bu sözler aslında Şah'ın sözleriydi. Sonuçta bir şartla silahlarımızı onlara teslim etmeyi kabul ettik, İran Şahı silahları tekrar bize verecek ve bizi Irak'a gönderecekti. Onlar da kabul etti. Ben Tahran'da kaldım. Benimle olan dörtyüz arkadaşı Hemedan kentine götürdüler, Abdullah Ali ve Seyit Aziz dışında -ki bunları Mela Mustafa tutuklamıştı- hepsi geldi.

O sıralar Tahran'daydım. İran'ın bizimle ilişkileri çok garipti; bazen iyi, bazen kötü. Toplantı yapmak istediler. Merkez komite adına ben ve İran Kürdistan'ının askeri sorumlusu, gizli istibarat teşkilatı (Savak) sorumlusu ile Mahabad'a gittik. Bizi 'iyi karşıladılar' diyeceğim ama daha sonra Qazî Muhammed'in idam edildiği yere, Çarçira meydanına götürdüler. Görüşmelere başlayınca, "siz ne istiyorsunuz" dediler. 'Haklarımızı Irak'tan almak istiyoruz' dedik. Bize, "siz İran Kürtleri için de bir şey istiyor musunuz?" Celal Talabani de onlara, "Irak'ın krallık döneminde Kürtlere verdiği hakları istiyoruz" dedi. "Siz de buradaki Kürtlere haklarını verin" dedi. Bu toplantıdan sonra arkadaşlarım Hemedan'a ben de Tahran'a döndüm.

Bir ay sonra her şey aleyhimize döndü. Celal, Avrupa'ya gitmek istedi. Gidip bize iltica edebileceğimiz bir yer bulmasını istedik. İran'dan pasaport almak istedi. Kendisine "yasaktır" denildi. SAVAK'ın başına yeni geçen başkanı benimle görüşmek istedi. Bana açıkça şunu söyledi: "Senin bir yere çıkman için tüm arkadaşların yanımızda kalacak. Arkadaşların sen istemeden bir yere gitmeyecekler" dedi. Ben de, "bu değişikliğin sebebi nedir?" diye sordum. Cevabı şöyleydi: "Ma-

KÜRDİSTAN'I

habad'ta yapılan toplantıdan sonra hem SAVAK yetkilileri hem de askeri yetkililerin tümü Piranşehr'e gittiler, Mahabad toplantısına ilişkin iki raporu Şah'a teslim ettiler. Şah iki raporu okuduktan sonra, Mela Mustafa'yı desteklemeyi ve sizi dıştalamayı uygun gördü."

Mela Mustafa'nın tek isteği İran'ın bizi alıkoyması ve Irak'a dönmemizi engellemesiydi. "Üstelik siz mülteci olduğunuz halde, hiçbir şeyiniz yok iken İran Kürtleri için hak istiyorsunuz. Barzanî'nin parti olup olmaması önemli değildir. Biz istediğimiz zaman hizmetimizde olacaktır. Üç bin savaşçısı var. Sizin Mela Mustafa gibi güçleriniz yok, yalnızsınız, yerinizde oturun" dedi.

"1966 cahşları"

Mela Mustafa'yla tekrar ilişki kurmak istedik, çünkü Irak güçleriyle aralarında çatışma çıkmıştı. Arkadaşlarımın hepsinin dönmesini kabul etti. Ama benim gelmemi reddetti. Dönünce ne peşmergelere ne merkez komiteye ne de diğerlerine hiçbir görev vermedi. Talabani ve bir MK üyesini Abbasağa köyünde hapse attı. Bir ay sonra Abbasağa'da Celal'le görüştü. Mela Mustafa, onlara "sizi serbest bırakıyorum, istediğiniz yere gidin, sorumluluğunuzu üzerime alıyorum" dedi. Süleymaniye'ye döndüler ve Irak hükümetine başvurdular. Irak onları kabul etti. Böylece bize "1966 cahşları" adını taktılar.

Irak yönetimiyle Mela Mustafa arasında tekrar çatışmalar başladı. İsrail ve diğer devletler Barzanî'yi destekliyordu. O zamanlar Irak'tan kaçıp gelen Sami Abdurrahman'ı MK'ye kabul etmedik. Mela Mustafa'nın yanına gönderdik. Sami Abdurrahman, İngilizce biliyordu. Bir de Yahudilere öncülük edip Kerkük'te Irak petrollerine karşı eylem yapmıştı. Sami'nin öne çıkması bu vesileyle olmuştu. Zamanla da Muhammed Abdurrahman (Sami Abdurrahman) Mela Mustafa'nın yanında önemli biri haline geldi.

Irak'la Barzanî arasında çatışmalar yoğunlaşmıştı. O zaman İran'daydım. İran hükümeti, Irak'a dönmemi istiyordu. Mela Mustafa'yla Kürdistani bir cephe, yani iki parti şeklinde ittifak yapmak istedik. Biz geldik, ancak Barzanî bizi görmek istemedi. Herkes bizi dinliyordu, Mela Mustafa'dan rahatsız olan peşmergeler de tarafımıza geçmişlerdi.

Barzanî, Irak'a karşı savaşı durdurdu, peşmergelerimize saldırdı. Yurtsever bazı insanlar aramıza girip, arabuluculuk yaptılar. Biz onlara şunu dedik: 'Böyle bir durumda Mela Mustafa'nın yanına dönmeye hazırız, yeter ki bize karşı savaşmasın.' Ama kabul etmedi. Sadece Irak'a karşı mücadele etmesini istedik. Bize dokunmayın dedik, bunu da kabul etmedi. Bize karşı cephe açtı. Sonra Baasçılar darbe yaptılar. Tek başlarına iktidar oldular.

O süreçte Bağdat'taydım... Kuveyt'ten bir savunma bakanlığı heyeti geldi. Irak'la ilişki kurmak istiyorlardı. Onların karşılanmasında ben de yer alıyordum. O toplantıda Hasan Bekir de vardı. 1963 darbesinde hükümet başkanıydı. Bana "biz iki parti; Arapları temsilen Baas Partisi ve Kürtleri temsilen sizin partiniz birleşip düşmanlara karşı savaşalım" dedi. Kral taraftarlarına karşı yardım istiyorlardı. Bizde devrimi gerçekleştiren liderlerini ziyaret ettik. Ben, Celal Talabani ve başkaları da vardı. Sonra, hem Saddam'ı hem Baasçıları tanımak için cumhurbaşkanıyla görüştük. İçeri girince bizi karşıladı, bir elini omuzuma, bir elini Celal'ın omuzuna koydu. Bana "sen bizim kardeşimizsin, bize düşünce ve görüşlerinizi sun" dedi. Cumhurbaşkanı bizimle iyi geçinmeyi çıkarlarına uygun görmüştü. Bu, yumuşadılar anlamına gelmiyordu, iktidarlarını sağlamlaştırmak istiyorlardı. Bize şunu dediler: "Eğer bu sefer iktidardan düşersek, çocuklara kadar katliam yapacaklar. Bu yüzden iktidarı bırakmamaya kararlıyız."

Toplantı bitince dışarı çıktık, iki kişi sandalyede oturuyordu. Biri askeri üniformalıydı, bize "o Saddam Hüseyindir" dediler. Baas ABD'ye bağlıydı. ABD onları iktidara getirdiğinde, 1969'da Sovyet temsilcisi Bağdat'a geldi. Onun bir görevi de Mela Mustafa ile Irak arasındaki savaşı durdurmaktı. Bizimle de ilişkiye geçti. Cumhurbaşkanı bizimle konuştu. Ondan sadece bir şey istedim; "siz hazır mısınız, Kürtlere ne verebilirsiniz, bir bildiri çıkarın ve Kürt halkının haklarını açıklayın. Mela Mustafa'yla anlaşın, onu ve maiyetini affedin." Ama bunu kabul etmedi. Sonra zaten hastalandım, hastaneden beni çıkarıp Londra'ya göndermek istediler. Kapıda Saddam elinde büyük bir gül demeti ile beni karşıladı. Londra'ya ulaşınca da Irak elçiliği bizi bekliyordu. Bir süre elçilikte kaldım.

Tedaviyi bir an önce bitirmek istiyordum. Çünkü Mela Mustafa'yla görüşmeler kritik bir eşikteydi. 1970'li yıllardı. Görüşmeler olumlu bir rotaya kavuştu. Bir ay sonra İran istihbaratından biri yanımıza geldi. Paris'te görüştük, İran Şahı göndermiş, "yapılan yanlışlıkları düzeltmek istiyoruz. Mela Mustafa yanılmıştır. Şimdi sizi kendi adamı yapmak istiyor" dedi. "İran Şahı niye böyle yapıyor? İran, Kürtlerin bazı haklarını versin. Baas rejiminin Kürtlere verdiği haklar, Baas'la savaş hakkını kimseye vermez. Eğer Kürtlere yardım etmek istiyorsanız, Kürtlerin hakkını verin. Size kölelik yapamayız" dedik. Biz bu kişinin doğru söylediğini kanıtlaması için İran'da kalan arkadaşımız Seyit Ali'nin yanımıza gelmesini istedik. Talabani'yi istemedik. Irak rejimi de bizi artık dikkatte alıyordu.

Ama Mela Mustafa'yla barışmak istiyorduk. Barzanî'nin partisinin merkez komitesi Irak'a bağlı olduklarını söylüyorlardı. Elçilik yapacaklarını söylüyorlardı, -ancak aralarındaki çekişme bitinceye kadar. Biz reddetik. Mela Mustafa da bizimle barışmak istiyordu. Ona göre Îbrahîm Ehmed olmazsa, barış olmazdı. Irak'a döndüm. Bir toplantı yaptık, faaliyetlere başlama kararı aldık. Partinin adını değiştirdik. Mela Mustafa cephesine geçelim dedik. Mela Mustafa ile birleştikten sonra da hakaretten başka bir şey görmedik. Böylece 1972 dönemine girdik...

Abdullah Öcalan: KDP sizin peşmergelerinizi kendisine çekti, siz de seyirci kaldınız. Peki bundan sonra ne oldu? Barzanî 1974'te istediğine ulaştı, siz de ondan ayrılıp öylece kaldınız. 1970'lerden sonra devrim bir anlamda bitiyor. 1974'e kadar Baasçılar Barzanî ile ne yaptılar? Bu süreçte kaç anlaşma oldu? Özellikle 1970'lerden 1974'de kadar olan süreçte ne yapmak istediniz? Barzanî nasıl engel oldu? Savaşmak istediniz, kabul edilmedi. İran size oyun oynadı. Siz yeni bir oluşum oluşturdunuz, İran'la ilişkiler kurmak istediniz, engel oldu. Rejimin yanına geldiniz, bazı şeyler yapmak istediniz. Kazandığınız şeyleri de kendine mal etmek için Irak'la ittifak yaptı. Bu gerçeklik 1974'te ispatlandı, tabii 1975'te de bırakıp kaçtı. Sizi de bitirdi, işlemez hale getirdi. Barzanî konusunda hâlâ yanlışlıklarınız devam ediyor. Komünist Partisi hala eskisi gibi devam ediyor. Çizginiz doğru ama yerinde tavır koymama, Barzanî gerçekliğini kavramama durumu var ve kaybediyorsunuz. Kendinizi Barzanî'ye teslim etmişsiniz. Kendinizi nasıl teslim ettiniz? Anlamıyorum.

Îbrahîm Ehmed: Şimdiye kadar Kürt hareketleri neden başarılı olamadılar, onun üzerinde durmak gerekir.

Abdullah Öcalan: Aşiret deyip geçmemek gerekir. PKK ortamında bile aşiretçiliğe karşı büyük mücadele verdim. Şimdi Barzanî niçin bunları yaptı? Aslında suç sizin, siz Irak Kürdistanı'ndaki aydınlar, komünistler, neden Barzanî'yi engelleyemediniz?

Tedbir almasaydık, Barzanî bizi tasfiye ederdi

Îbrahîm Ehmed: Biz meseleye her zaman ulusal boyutu ile baktık.

Abdullah Öcalan: Bu çok fazla önemli değil, işleri çok basit ele almamak gerekiyor. Bizi de oyuna getirmek istedi. Bir arkadaş üzerinde duruyor, gidip Barzanî'yi görüyor ve bir baktım ki, bizi Barzanî'ye teslim ediyor. Buna karşı sert tavır aldım. Adam kaçınca da "PKK yok olacak" diyordu, "PKK tasfiye olacak." Yine bir adamımız var, merkez komitedendir. Kendisi İdris'le görüşmeler yapıyor İdris, "Şemo geldi, ittifak yaptık" dedi. Madem ki anlaştınız 'tamam', dedik. İdris bizi de çekmek istiyor, işte "gelin Güney'i siz halledin, Barzan mıntıkasına girin" diyor.

Barzanî'nin niyetini biliyorum. Zaten daha hareketimizin doğuş günlerinde şunu söylemişlerdi: "Siz demoklesin kılıcısınız, Kürdistan halkının başında sallanıyorsunuz. Kürdistan'da sınıf savaşımında en büyük tehlikesiniz."

Arkadaşlarımız onların bu ilk yargılarına rağmen, bunu gözden kaçırarak çok yanlış yapıyorlardı; sürekli dostluk, ittifak yapmak için yanlarına gidiyorlardı. Eğer tedbirlerimizi geliştirmeseydik, bizi de tasfiye edecekti. Ama PKK büyüktür. Neden oyununa gelmedik? Mesud herkesi üzerimize saldırttı. Gece gündüz oyunlarını boşa çıkarmak için çalıştık. Niçin düşmedik? Çünkü taktiklerini boşa çıkarıyorduk. Giderek gücümüz büyüdü.

Barzanî'nin siyasetini ABD'de, Londra'da, İran'da, Türkiye'de işlemez kıldık. Adeta boğduk. Barzanî'nin siyasetini durdurmak öyle kolay bir olay değildir. Düşmandan çok Barzanî üzerinde duruyorum. Sizler ise güç olmanıza rağmen Barzanî'yi kendinize engel haline getirmişsiniz. Madem ki adam seni tasfiye ediyor sen de onu tasfiye edeceksin. Tıpkı bizim arkadaşlar gibi. Onlar da sizin gibi çalıştılar. Ben, "kattiyen olmaz dedim. Zarar görürsünüz" dedim.

Barzanî ile aramızdaki savaşı iyi anlamak gerekir. Bu savaş daha anlaşılmış değil. Özellikle Celal, bazı taktikler yapmak istiyor. Şimdi Barzanî meselesini çözmek için doğru taktiği nasıl uygulayacağız? Çok dikkatli ve uyanık olmak gerekiyor. Ama suç sizde. Çünkü sizler bir parti önderisiniz ama adam aşiret ağası. Ama başınıza geçiriyorsunuz. Böyle önder olur mu? Savaştığı zaman size "yanaşın" demiş, çocuklar gibi bir şeyler vermiş ve sizi kandırmış.

Aynısını bana da yapmak istedi. Bana, "Gel Selahattin'de yanımda kal" diyordu. Beni komploya getirmek istediğini biliyorum. Ama değil bana, oradaki merkezi arkadaşlarımıza bile bir şey yapacak gücü yok. Çünkü tedbirlerimi alıyorum, ipin ucunu elimde tutuyorum. Bu yüzden de onbeş yıldır bize bir şey yapamadı.

Îbrahîm Ehmed: Sizin Barzanî ile çelişkileriniz yeni, bizimkisi eskilere dayanıyor.

Abdullah Öcalan: Barzanî ile mücadelede ne sonuç aldınız?

Îbrahîm Ehmed: Hiçbir şey. Sizin gibi ona karşı direndik.

Abdullah Öcalan: Haydi biz yine direniyoruz. Ama sizler perişan olmuştunuz, tasfiye oldunuz. Bu kötü bir durum. Biz yine adamı ayağımıza çektik. Savaş adamı yola getirir.

Îbrahîm Ehmed: Mesele silahta değil, karşılıklı anlayıştadır.

Abdullah Öcalan: Asıl mesele silahtadır. Mesud Barzanî niçin tasfiye olmadı? Aynı zamanda Barzanî bir ruhtur, bir kültür meselesidir. Bugün PKK'nin üzerinde çok duruyorlar. Ama biz Barzanî gibi yapamayız, bizim savaş tarzımız ayrıdır. Ne Kuzey ne Güney bundan bir şey anlayamaz. Siz de bir şey anlayamazsınız.

Şimdi, KDP karşısında durumumuz iyidir. Askeri olarak da durumumuz iyidir. Mali durumda da pek ciddi bir sorun yok. Yalnız Barzanîler sorunu çözülmeden Kürdistan ülkesinin durumu katiyen iyi olmaz. Kaç yıldır bir savaş var ama kimse sonuç çıkarmıyor. Başka partiler, şahsiyetler geldi yanımıza, "para var mı, yok mu?" diye sordular. Ben de onlara "gidin" dedim. Barzanîler sadece bir PKK sorunu değildir. Bütün Kürtlerin sorunudur.

Îbrahîm Ehmed: Ben, Barzanî kişiliğini köprü yapıp, sonuna kadar düşmanlara karşı savaşta kullanmak istiyordum.

Abdullah Öcalan: Barzanî'nin büyütülmesi İran Şahı'nın elindedir. Türkiye'de sizlere karşı savaş yürütüyor. Türkiye ile ilişkileri çok iyidir. Bunlara hiç değinmedin. Türkiye ile ilişkileri önemlidir. Örneğin Baas geliyor, adamlar sizin elinize geliyor. Ama güç Bar-

> **"Barzanî ciddiyetsizdir, kurnazdır. Ticarette oldukça güçlüdür. Neden? Düşman, Kürtlere karşı ne yapacağını iyi bilir. Kimle, nasıl ilişki kuracaklarını biliyorlar. Ayrıca Kürt düşmanlarının hepsi Barzanî ile ilişki kuruyorlar. Neden? Çünkü Barzanî ihanet ve ölümü çok iyi oynuyor. Bu kadar Kürt düşmanlarıyla olan biri her şeyi yapar."**

zanî'nin denetimine geçince mesele altüst oluyor, artık bir şey yapamıyorsunuz. Baasçılar bir şey vermeye çalışınca karşı çıkılıyor, neden?

Barzanî bir ekoldür

Îbrahîm Ehmed: Bazı Kürt aydınları bize sordu: Siz Irak'tan ne istiyorsunuz? "Kürtlere otonomi, Irak'a demokrasi," dedik.

Abdullah Öcalan: Daha büyük yalanlar var ve bunlar sanırım Barzanî'nin yalanlarıydı. Yanımıza çok Kürt aydını geldi. Özellikle Irak'taki Kürt aydınları hiçbiri Barzanî'nin yalanlarını anlamamış. "Kürtlere otonomi, Irak'a demokrasi" diyor. Ama demokrasiyle hiçbir alakası yok. Barzanî kişiliği bir demokrasi kişiliği değildir. Onun için otonomi; aşiretin otonomisidir, ailesinin başarısıdır, otoritesi içindir. Önderliği, zihniyeti böyle olunca, nasıl sonuç alabilirsiniz? Şimdi neden tam sonuca ulaşamadım? Kürt insanı çok yalancıdır. Tabii bazı önderler vardır, çok sahtedir, çok gafildir. Eğer siz ona karşı tedbir almazsanız bir şey bırakmaz. Kürt düşmüş, düşman bir şey bırakmamış, ruh bırakmamış. Biz bunları anlıyoruz ve anlamak zorundayız ve bunlara karşı savaşmak zorundayız. Bu, temsilini Barzanî'de bulmaktadır. Mesele PKK değildir. Barzanî bir ekoldür. Barzanî çürümedir... Bu ne anlama geliyor?

Şimdi Çarçıra meydanına götürülmek ne anlama geliyor? İran Şahı'nın yanına gidince dönmemeniz gerekiyordu. Baas'ın yanına gelince, büyük bir tehlike var ortada. Özellikle 1966'da o hareketi yapmak zorunda kalıyorsunuz. Kendi güvenliğiniz için Barzanî'den kaçıyorsunuz. Adları "1966 cahşları"na çıkıyor, ama kimse bunu anlamıyor. Şimdi gerçekten cahş kimdir? Kim yol açtı buna? Adam kendisi cahşlık yapıyor, bunu kimse anlamıyor. Cahşlığa karşı çıkanlara da "siz cahşsınız" deniliyor. İşte büyük yalan! Ama halk da bu yalana inanmıştı, değil mi? Biz ispatlayabiliriz ki, o dönemde cahşlık başka türlü yapılıyor. Ama esas cahşlığı yapan kimdir?

Epey yanlışlarınız oldu. Şimdi, adam Irak'tan bazı tavizler koparmak istiyor onlar da olmasa imha olacak. Buna cahşlık deniliyor. Kimse bunu bilmiyor. Aslında en büyük cahş Barzanî'dir. İran Şahı'yla geliştirdiği ilişkiler en büyük cahşlıktır. Sizin İran Şahı'yla kurduğunuz ilişkinin içinde biraz yurtseverlik vardır. Siz Baas'la ilişki kurarken, Kürt halkı için bazı şeyler koparmak istiyorsunuz.

Geçmiş için değil, bugün için üzerinde durmak istiyorum. Birçok komünist, aydın, sanatçı yanımıza geliyorlar, siyaset yapmasını bilmiyorlar. "Para para, ticaret ticaret" diyorlar ama böyle olmaz ki! Ne para verebiliriz, ne kadın, ne erkek. Hiçbiri size kalmaz.

Asıl Marksist biziz

Kürt halkının beyninin bir tarafını Barzanî çürütürken diğer tarafını da Irak komünistleri çürüttü. Mümkündür, bazı insanlar çıkmış olabilir. Siyasetten anlamayan birçok insan Barzanî'nin okulundan çıkmıştır. Diğer taraftan Barzanî de Komünist Partisi içinde yer alan birçok Kürt ile oynadı. Mamoste ne dediğimi anlıyor; benle sen asıl marksistiz. Irak Komünist Partisi belki bazı şeyleri yapmak istedi. İdeolojik, siyasal yönüyle marksist bir harekettir. Örneğin Barzanî'yi yanlarına aldılar, onu ulusallaştırmak istediler. Ama Barzanî'yi etkileyemediler. Çünkü aşiret fikrini değiştirmediler ve adeta Barzanî'ye "aşiret ağalığıyla, diktatörlüğüyle yürü" dediler.

Barzanî ciddiyetsizdir, kurnazdır. Ticarette oldukça güçlüdür. Neden? Düşman, Kürtlere karşı ne yapacağını iyi bilir. Kimle, nasıl ilişki kuracaklarını biliyorlar. Ayrıca Kürt düşmanlarının hepsi Barzanî ile ilişki kuruyorlar. Neden? Çünkü Barzanî ihanet ve ölümü çok iyi oynuyor. Bu kadar Kürt düşmanlarıyla olan biri her şeyi yapar. Adam ticaretini de bu esaslar üzerine yapıyor.

Örneğin, yaptığı işbirlikçiliği, ticareti, Mamoste Îbrahîm'in boynuna atıyor. Şimdi böyle bir adam Kürtlerin başına nasıl geçer? Kürdistan'da olumsuz çıkan herşey onun başının altından çıkmaktadır. Bu, gerçeklik bugün de ortaya çıkmaktadır. Barzanî'nın radyo ve televizyonunda her gün ne kadar yalan konuşuluyor, bellidir. Şimdi dürüst Kürtler vardır, iyi şeyler de yapmak istiyorlar. Ama kimseye geçit vermek istemiyor.

Şimdi "biz hükümetimizi kuracağız, serbestiz" diyorlar. Bana haber göndermiş, 'gelsin' diye. Tabii gidersek 'mahveder' bizi.

Konunun toparlanması açısından, 1970-75 için neler söylenebilir? Barzanî'nin rolü neydi? Siz ne yapmak istiyordunuz? 12 Mart anlaşması vardı, ama 1975'te iflas etti. Barzanî kaçıp gitti. Bunu büyük bir kaçış olarak görüyorum. Siz de bir şey yapamadınız. Yekiti oluşturuldu, ama çok zayıftı, çok şey elden gitti, kaybedildi. Bunun sebebi neydi? Niye bu sonuç ortaya çıktı? Kürdistan'ın tahlili için; 1970-1975 süreci önemlidir. Bu tarihte PKK oluştu. 1970-1975 sürecinde bütün Kürdistan'da esas alınması gereken nokta nedir?

1975'ler...

Îbrahîm Ehmed: 1975'e ulaştığımızda partinin durumunu tahlil ettik. 1970'te merkez komiteden bir arkadaşla Barzanî'nin karargahına gittik. Barzanî'yle toplantı yaptık. Başta Barzanî yalnızdı, ama daha sonra bütün merkez komitesi toplantıya girdi. Toplantıda bazı konularda sorunlar çıktı. Yine bazı merkez komite üyelerinin karşı çıkışları oldu. Mela Mustafa onlara şöyle dedi; "bu sizin suçunuzdur, onların öldürülmesi için size para verdim, kuvvet verdim ama siz öldüremediniz. Şimdi onları kabul ediyorum. Bölgedeki bazı güçlü devletler, onlarla anlaşmamı istiyor, artık onları kabul edememezlik yapamam." Bazı kişiler de anlaşmadan yanaydılar. "Mamoste Îbrahîm Ehmed ve yandaşlarıyla anlaşma olmalıdır" diyorlardı. Barzanî kendisi de Irak'ta İngiliz casusluğu yaptıktan sonra kaçıp gelenlerin konuşmalarını daha çok dikkate alıyordu. Yurtsever kişileri fazla dinlemiyordu. Ya gidip İran'ın cahşı olma veya Barzanî'nin yanında kalma gibi bir hayalimiz yoktu. 11 Mart bildirgesini iyi buluyorduk. Biz Mela Mustafa'ya "senin istediğin şeyleri kabul ediyoruz" dedik, ve ittifakı kabul ettik. Tümünün Barzanî'nin yanında kalmasını ve mıntıkadan dönmeyeceğimi kabul ettim. Benimle olan merkez üyelerini Barzanî kabul etti.

Talabani eğitimini tamamlamak bahanesiyle Avrupa'ya çıktı. Irak hükümeti Barzanî'yi destekliyordu. Barzanî'nin denetiminde olan bölgelerde otoritesini güçlendirdi, hatta eskiden Barzanî'nin denetiminde olmayan Süleymaniye gibi bölgelerin de Barzanî'nin denetimine geçmesine göz yumdu ve destekledi. Irak hükümeti içinde bakan olarak yer aldı. Eğer Barzanî olmasaydı, Irak hükümeti yapılan ittifak sonucu istemlerimizin yüzde 50'sini yerine getirecekti. Barzanî dürüst bir insan olsaydı ve ulusal ihanette bulunmasaydı istemlerimiz gerçekleşirdi. Engel olan Irak hükümeti değil, Barzanî'ydi. 11 Mart'taki anlaşmasında ilk kez Kürdistan devrimi tanınıyordu, sadece Irak hükümeti değil, Kürt devrimini kabul eden ve masaya oturan bazı yabancılar da vardı. ABD, İsrail, İran temsilcileri vardı. Irak'ın amacı şuydu: Bu anlaşmayla Irak'taki Kürtlerle bağı olan ABD, İsrail ve İran'ın ilişkilerini kesmek... Mela Mustafa bu önemli noktaya dikkat etmedi. Anlaşmaya uymadı. O dönemde Kamuran Bedirxan Irak'a geldi. Irak hükümeti onu kabul ederek bir Kürt lideri olarak gördü. Daha sonra Kamuran Bedirxan, Mela Mustafa'nın yanına geldi. Karayolu ile İran'a gitti, oradan Paris'e geçti. Burada ilk kez Mela Mustafa 11 Mart anlaşmasını ihlal edip İran'la ilişki kurdu. Oysa dışarıyla ilişki kurmaması şart koşulmuştu. Mela Mustafa'yla İran arasındaki ilişkiler eskisinden daha güçlü bir konuma geldi. Ekonomik, askeri, siyasi ilişkileri güçlendi.

Güney Kürdistan kaçakçıların bölgesi oldu. Mela Mustafa'nın İran ile ilişkisi Irak'la olan ilişkisinden daha ileriydi. İlk başta Irak hükümeti bu duruma göz yumdu. Baktı ki olacak gibi değil, -üstelik iktidardaki Baas partisi içinde de buna karşı olanlar vardı. Kürt karşıtlığı giderek yükseliyordu, -çareyi İran'la ittifak yapmakta buldular. Yer yer Irak güçleriyle Barzanî güçleri arasında çatışmalar da yaşanıyordu. Irak hükümeti büyük tehlike olarak görmeye başladı ve Barzanî'yi vurmak için plan kurmaya başladı. Mela Mustafa ile Irak'ın artık ilişkileri kalmamıştı. Irak'la ittifak bozulduktan sonra İran'dan büyük bir heyet geldi. Gelenler istihbarat, askeri ve mali elemanlardı. Irak ile Sovyetlerin arası iyidi. Aralarında bir protokol bile imzalanmıştı. Irak hükümeti, komünistleri hükümete aldı, ittifak yaptılar, partiden cepheye katılmasını istedi. Parti bunu reddetti. Anlaşmaları için arabuluculuk önerdi. Kerkük meselesinde Irak hükümetinin de 11 Mart anlaşmasını ilhak ettiği görüldü. Ancak esas sebep Barzanî'nin ihanetiydi. İki tarafla bir anlaşmamız olmadı.

İran Şah'ı ile Barzanî görüşmesi

O dönemde Sovyetlerden bir heyet Barzanî'yi evinde ziyaret etti. Sovyet heyeti başkanı Yevgeni Primakov, Barzanî'den Moskova'ya bir temsilcisi göndermesini istedi. Kürtlerle Irak arasında anlaşmanın yapılacağına söz verdi. Sovyetler Kürtlere haklarının verilmesi için söz verdi. O döneme kadar Barzanî'nin ABD yanlısı politikası gizliydi. Hem ABD'den hem Sovyetlerden destek almak istiyordu. Sovyetlerle ilişkileri kesti, bir mürit gibi ABD'ye bağlandı. Eğer Sovyetlerin önerisini kabul etseydi Mart anlaşmasıyla Kürt halkının elde ettiği hakları garanti altına alınırdı. İran'la ABD'nin amacı Irak hükümetini zayıf düşürmekti. Çünkü bölgede Irak güçlü bir Arap devletiydi. Diğerlerinin çıkarına ters düşüyordu. İkincisi Sovyetlerin ittifakıydı. Bu yüzden de savaş uçakları dışında, her türlü silahı vermişlerdi. Yine Irak'la Mela Mustafa arasında yoğun çatışmalar yaşandı. Irak hükümeti zor duruma düşünce, Türkiye kanalıyla ABD ve İran ile ilişkiye geçti. Görüşmeler Cezayir Anlaşması başarıya ulaşana dek devam etti.

6 Mart 1975'te İran hükümeti, Kürtleri desteklememe karşılığında Irak rejiminden büyük tavizler aldı. Anlaşmazlık konusu olan Şattülarap İran'a verildi. Mela Mustafa sürekli bu kuşkuyu taşıyordu. Kendisiyle Irak arasında çıkacak bir savaşta bizim Irak'ın yanında yer alacağımızı sanıyordu.

Ben ve Fuat, İran'daydık. Hemen Kürdistan'a döndük. Mela Mustafa'nın temsilcisi Sıtkı Mitni'den önce geldik. Sınırdaki Xani şehrine geldiğimizde büyük bir gösteriyle karşılandık. Kürdistan'da Mela Mustafa'nın çıkardığı bildiriye tepki için gösteriler düzenleniyordu. Bildiride "ya gidip Irak yönetimine teslim edeceksiniz yada silahlarınızı İran'a teslim edip mülteci gibi İran'da yaşayacaksınız" deniliyordu. Kürt halkı ise bu iki seçenek dışında üçüncü bir yol var diyordu: Direnmek, mücadele, teslim olmamak...

Cezayir Anlaşmasına göre 13 Mart'a kadar silahların teslim edilmesi gerekiyordu. Mela Mustafa Tahran'daydı. Toplantıda hazır olanların dediğine göre, İran Şahı açıkça şunu söylemiş; "Irak'la ilişkilerimizi kurduk, bundan sonra benim Kürt hareketini desteklemem mümkün değildir." Mela Mustafa'dan hareketi dağıtmasını istedi. Barzanî de Şah'a, "Şahın İran yararına uygun gördüğü hareket tarzının bizim de yararımıza olduğuna inanıyor ve kabul ediyoruz" cevabını vermişti. Mela Mustafa, Şahın yanından ayrılınca SAVAK başkanı ona yetişerek, "neden böyle acele ediyorsun, kararını böyle çabuk vermemeliydin. Kürdistan'a dönüp kardeşlerini, arkadaşlarını görüp öyle karar vermeliydin" diyor. Elbette, bu SAVAK'ın Kürt halkını sevdiği için değildi, -Irak'a geçtiğinde kararlara uymayabilir diye kuşkulanıyorlardı. Barzanî kartını, şartlarını yerine getirene kadar kullanmak istiyorlardı. Ama Mela Mustafa onlardan daha aceleci davranıyordu.

Sami Abdurrahman'ın Cezayir Anlaşmasındaki rolü

Ancak Kürt halkının çoğunluğu mücadeleye devam etmek istiyordu. Zafer için savaşacak insanlar vardı. Tekniğimiz vardı. Halktan epey destek vardı. Silahlarımız, peşmergelerimiz vardı. Tek eksik şey 20 milyon dolardı.

Cezayir Anlaşmasını sonuna kadar destekleyen tek kişi Sami Abdurrahman'dı. Bana, "biz sadece İran-Irak ittifakıyla kalmayacak aynı zamanda bunu bozmaya çalışanlara karşı da savaşacağız" demişti. Merkez Komite üyesi Salih Yusuf, Dara Kufi anlaşmanın ilk günü Irak rejimine teslim oldular. Diğer MK üyeleri de gidip teslim olmaya hazırlardı. Artık ne parti vardı, ne MK. Her şey Barzanî ve küçük oğlunun elindeydi. O zaman Tahran'dayım. Baas rejimi benim Irak'a dönmemi istiyordu. Beni ikna edemeyince, bu sefer İran'a "bu insan sorun çıkarıyor, yeni bir hareket başlatmak istiyor. Onu barındırmamanız gerekir" dediler. Bunun üzerine İran yönetimi bana, "Ya gidersin Afganistan sınırında oturursun yada İran topraklarını terkedersin" dedi. Ben de İran'ı terk edip İngiltere'ye gittim.

Abdullah Öcalan: Peki Ali Asker onların çıkışı nasıldı? Niye tasfiye oldular?

Hawar: 17 Mart ve Cezayir Anlaşması'ndan sonra Kürt gençleri bu anlaşmaları kabul etmeyerek dağa çıktılar. Bunlardan biri de Ali Asker'di. Dayatılan şartları kabul etmeyerek direndiler, ta ki karşıtları tarafından tasfiye edilene kadar. Ali Asker ve grubunun şahadetinden sonra Resul Hamend Kürdistan'a geçti. Etrafında güç toplayarak peşmergelerini oluşturdu. Irak hükümeti onu parayla satın almak istiyordu. Hatta kendisine yüzbin dinar verilmek istendi. Kabul etmeyerek direnişe devam etti. O dönemde birçok örgüt ve parti (bunlardan biri de Komala'ydı) biraraya gelerek Yekitiya Niştimanî Kurdistan'ı oluşturdular. Kürt sorununun çözümü ve Kürt halkı için mücadele etme haklarının olduğunu vurguladılar. Şehirlerdeki bazı gençler gelip partiye katıldılar. Kürt hareketi, yeni bir ruh ve güçlü bir şekilde yurtsever gençlerin denetimine girmeye başladı.

Körfez savaşından sonra Kürt halkı ayaklanarak Irak güçlerini kovdu. Irak rejiminin vahşetle Kürdistan'a saldırmasından sonra halk kentleri bırakıp dağlara kaçmaya başladı. Bu müttefik devletlerin Irak üzerindeki politikalarının bir sonucuydu. Müttefiklerin Irak'ı durdurması sonucu Kürtler de Irak güçlerinin boşalttığı yerlere gelerek, federal hükümetlerini kurdular.

Kürt isyanları neden başarılı olmadı?

Şimdi başkaldırılarımız neden başarıya ulaşmadı, sebebi neydi, neden kırıldılar? Örneğin en büyük isyan olan Bedirxan Beg isyanı Kuzeyde patlak vermesine rağmen Doğu Kürdistan'a yüklendiler. İşte İran zayıftır, önce İran'da devrimi gerçekleştirip sonra Kuzey Kürdistan'a döneriz diyorlardı. Aynı yanlışlığa Şeyh Ubeydullah da düştü. İsyanı Doğu Kürdistan'da başlattı. O süreçte İran devleti hem Rus Çarlığı hem ABD açısından büyük öneme sahipti. Körfez açısından da İran'ın toprak bütünlüğü çok önemliydi. Kürt liderlerin yanlışlığı gidip burada devrim yapmaya kalkışmalarıydı.

O süreçte Osmanlı İmparatorluğu zayıftı, hasta adamdı. Bu nedenle aşiretsel, bölgesel çıkarlarından ziyade ulusal nitelikli bir başkaldırıyla Kuzey Kürdistan'da devrimi başlatmaları gerekiyordu. Klasik Kürt hareketlerinin diğer bir zayıflığı da önderlik sorunuydu. Önderlik gitti mi o başkaldırı da yeniliyordu. Kürt halkı hala dostunu-düşmanını tanımıyor. Nasıl bir dost yaratacağını da bilmiyor, halkı nasıl devreye sokacağını anlamıyordu. Şeyh Said ve Qazî Muhammed de başarılı olamadılar. Geniş bir ulusal ayaklanma yerine, mahalli isyanlar yaptılar. Kürt isyanlar tarihinde ibret verici dersler var, bunları öğrenmemiz gerekiyor. Hiçbir partinin bunları şahsiyet ve gurur sorunu yapmaması gerekiyor.

Abdullah Öcalan: Evet, Barzanî şahsiyeti nasıl bir özelliğe sahipti? Nasıl bir ruhtu? Ne kadar bilince çıkarıldı?

Îbrahîm Ehmed: **Barzanî** bir aşiret ağası gibiydi. Siyasetin hizmetinden çok Barzanî ailesinin hizmetinde olmak şarttı. İtirazsız ve bilinçsiz olmak gerekiyordu. Sürekli bir aşiret ağası gibi kendisine itaat etmek ve onaylamak gerekiyordu. Barzanî, Şeyh Mahmud'un zıddıydı. Şeyh Mahmud her zaman öndeydi. Savaşta,

eylemde her zaman hücum grupları içinde yer alırdı. Askerleri Şeyh Mahmud'u nasıl koruruz, düşman askerlerinin üzerine hücum etmesini nasıl engelleriz, diye düşünürlerdi. Barzanî ise askeri meselelerin çok uzağındaydı.

Barzanîcilik dini bir mezhebe benziyordu

Abdullah Öcalan: İdeolojik düşüncesi neydi, ulusal mıydı, aşiretsel miydi, dini miydi? Merkez komite ne kadar etkiliydi?

Îbrahîm Ehmed: Barzanî kendi başına bir aşiret değildi. Zebari aşiretinin bir parçasıydı. Barzanîcilik daha çok dini bir mezhebe benziyordu. Nakşibendi tarikatındaydı, Xalide dayanıyorlardı. Barzanî'nin kardeşi Şeyh Ahmed'e çok değer veriliyordu. Barzanî'nin büyük kardeşi olduğundan dolayı değil, Şeyh Ahmed-Barzanî'nin, Allahın o bölgedeki gölgesi olduğuna inanılıyordu.

Abdullah Öcalan: Peki, Barzanî ailesi bir Kuzey ailesi olamaz mı? Gelip o bölgeye yerleşip, o aşirete karışmış olmasınlar mı..?

Îbrahîm Ehmed: Bu konuda tarihi bir bilgiye sahip değilim.

Abdullah Öcalan: Tahminime göre aşiretten değiller. Nakşibendi tarikatının bir mürididir. Kuzey'den, Şemdinliden gelmişler Barzan mıntıkasına ulaşmışlar. Kendisinin bir aşiret olduğu söylenemez. Büyük bir aşiret değiller aslında. Aşiret ve melleliğin bir karışımı gibiler. Kürdistan'da ağalık güçlüdür, melelik güçlüdür, aşiretçilik de güçlüdür.

Bedirxan'ın bir ağa olduğunu söylemek mümkündür. Aşiret reisidir, ağalık özelliklerini temsil ediyordu. Şeyh Said mellelerin önderidir, en büyüğü ve dürüst olanıdır. Yine Seyit Rıza tam bir aşiret reisidir. Fakat Barzanî ayrı bir olay. Dini olarak güçlü değiller. Hem ağalık hem mellelik zemini dardır. Bu da Kürdistan gerçekliğidir. Barzanî kişiliği fırsat buldu mu hem dinle oynar hem dinci geçinirler. Aşiret reisliğiyle oynar, ağalarını da kendisine benzetir.

Îbrahîm Ehmed: Siyasette çok cahildi. Ben ona otonominin ne olduğunu kavratana kadar epey zaman geçti.

Abdullah Öcalan: Zaten Barzanî'nin siyaset bilgisi zayıf. Milliyetçilik yönü de zayıftır. Kürt toplumu hakkında bir şey bilmiyor. Belki dini bazı şeyleri biliyordu. Kluvallah gibi.

Îbrahîm Ehmed: Barzanî Süleymaniye'ye gelince bütün dini bilgisini Şeyh Baban Ali'den alıyordu.

Barzanî, Rusya'ya ulaşınca mahiyetinin dağıtılmasında sadece Rusya'nın değil kendisinin de suçu var. Bir Sovyet subayı Azerbaycan'da bunları karşılarken kendisine, "İngilizce biliyor musunuz?" diye sorunca, kendisi de "Rusya'da gerek yoktur. Ben ABD konsolosluğuna İngilizce bir mektup yazacağım. Daha önce Tahran'da bize söylemişlerdi. O zaman Tahran'daydık, dünya nasıldır bilmiyorduk. ABD bize fırsat versin. Şimdi Amerika'dan hakkını vermesini isteyeceğim" diyor. Bu yüzden Stalin de kızarak onları dağıttı. Mela Mustafa'nın başka devletlerle olan ilişkilerini Sovyet casusları öğreniyor ve hükümete bildiriyorlar, hükümet de bu tavrı göstermek zorunda kaldı.

Biz İran'dayken, Barzanî bazı güçlerini İran sınırındaki Pencevîn bölgesine getirdi. Niçin getirmiş diye araştırınca, ortaya şu çıktı: Adam sınırda bizim geçmemizi bekliyor. Sınırdan geçince bizi tasfiye edecek. Yine Pencevîn mıntıkasının bir köyünde Mustafa Mecit adında biri Barzanî'ye şunu söylüyor; "Sizin komutanlarınız, askerleriniz namusumuza, kadınlarımıza, kızlarımıza el atıyorlar". Barzanî şu cevabı veriyor; "Ne olacak yani, bir şey olmaz. Biz sizin çocuklarınızın bizim gibi Barzanî olmasını istiyoruz. Karısı kaçırılana yüz dinar, kızı kaçırılanlara da elli dinar vermeye hazırım".

Abdullah Öcalan: Her zaman Barzanîlerin çoğalmasını istemiştir. Bu çok geri bir ideolojidir, -bir klan ideolojisidir. "Barzanî ailesi çoğalsın, çevresi çoğalsın" demesi, ne aileciliktir ne aşiretçiliktir ne ağalıktır ne melikliktir. Bu Barzanîciliktir! İçerde herkesle oynuyor. Barzanîler dışında ki, -bunlarda aşiret değil, ailedir kim varsa sonuna kadar herkesle oynuyor. Komployla, parayla, fırsatçılıkla, -nasıl dersen, öyle bu işleri yapıyor. Devletler üzerinde oynuyor. Devletlere çok dikkat ediyor. Sürekli güçlüden yanadır. Örneğin, İran güçlüdür anlaşmayı 'boz' diyor, hemen bozuyor. Ailesinin hizmetinde olan her şeyi kabul ediyor. Hatta para bile veriyor. Yok eğer ailesinin hizmetinde değilse suçsuz yere insanları bile öldürebiliyor.

Şimdi, bu durumları nasıl göremediniz? Bu kişiliği nasıl tahlil edemediniz? Barzanî bir ailedir. Toplum oluşurken klan, kabileler oluşuyor. Bunlar da Kürdistan'da kendilerine kabileler yarattılar. 21. yüzyılda, bu Kürtler için ne anlama gelir? Bir kabileyi getirip Kürtlerin başına önder yapıyorsun. Bu Kürtleri bitirmek demektir. Kürtlerin ölümü bu önderlik yüzündendir. Siz diyorsunuz ya; biz bilimsel olarak meseleleri çözelim. Adamda siyaset yok. Şimdi 1942'lerde Stalin hiç böyle bir şeyi kabul eder mi? Elbette, Stalin seni tasfiye eder.

Kürdistan'da Barzanîcilik

Îbrahîm Ehmed: Dayısı ve onüç çocuğu için öldürme emri veriyor. Bir çocuk altı yaşında, o da vuruluyor.

Abdullah Öcalan: Bunun bir sebebi var mıydı? Mesele, sadece Barzanî'nin zalim olması değildir, mesele Barzanî'nin kabile bakış açısından başka bir şey bilmemesidir. Şimdi, burada Barzanî nedir? Berzenci büyük bir aşiret reisidir. Yine Bedirxan Beg çok büyük, devlet gibi bir ağadır. Şeyh Sait büyük bir melledir. Bir İslam düşünürüdür. İslam ümmetçiliği içinde, milliyetini inkar etmiyor, dürüsttür. Kemalizme karşı çıkıyor ve doğru bir tavırdır. Barzanîlere bakalım; Barzanî'nin bunlarla ilgisi yoktur. Bir ağa bile değildir. Bedirxan bey bilinçli bir ağa, ailesi, çocukları kültürlüdürler. Hatta birçok kitap çıkarmışlardır. Bu, toplumsal, siyasal yönden ilerici olmalarından kaynaklanıyor. Peki, bu aileden büyük kişilikler çıktı mı?

Şeyh Sait melledir ama dürüst bir melledir. O da nakşidir. Şimdi oğlu var, çok biliyor. Bunlardan bin kat daha siyasidirler. Tahlil etmekte çok güçlüdürler. Barzanî'de mellelik yok, aşiret yok, ağalık yok. Yani melleliğin esaslarını bilmeyen biri Kürdistan'a önder oldu. İşte, "Gidin köylülerin kadınlarını, kızlarını alın" diyor. Çocuk peydahlansın, Barzanî'ler çoğalsın diyor. Para da veriyor oysa aşirette bu yoktur. Bir aşiret reisinin aşireti için bunu yapması mümkün mü? Bu klanların kanunudur. Dörtbin yıl önceki ataerkil dönemin gerisinde olan bir kanundur. Burada beş yaşındaki bir çocuğun suçu nedir? Adamda vicdan yok, bu bir ideolojidir. Barzanî birçok kişiyi kendisi öldürdü, birçok aşireti talan etti. Kürtler ne tam ağalığın himayesine girdiler ne de aşiretler konfederasyon birliği oluştu.

Şimdi Kürtlerde iktidar olma duygusu gelişmemiştir. Bu yüzden de parçalanmışlardır. Barzanî bir ekoldür.

İslam dini İran'da, İran halkının çıkarları doğrultusunda Şiilik diye örgütlenmiştir. Yine Türkler İslamiyet ve Türklüğü birleştirerek büyük devletler kurmuşlardır. Kürtlerde ise tam tersi bir durum ortaya çıkıyor; yabancılara hizmet etmekte vardırlar. Din insan için vardır. Ama Kürt böyle düşünmüyor: 'Kürt din için vardır' felsefesi hakimdir. Bu nedenle Kürtler Türk ve Arap sultanlarının, Farsların hizmetinde olmuşlardır. Oysa isteselerdi ordularını dahi kurabilirlerdi. Kanımca Bedirxan Beg'in ulusal yönü var, bir şeyler yapmak istiyor. Yine Ehmedê Xanî'nin felsefesinde, Kürt ulusunu birleştirmek istiyor, bundan dolayı ulusallık yönü ağır basıyor. Belki Bedirxan Beg döneminde büyük bir adım atılabilirdi. Şeyh Sait başarıya ulaşsaydı, Kürtler lehine bir adım atılabilirdi. Eğer başarsalardı bunu yapmaya mecburdurlar, ama düştüler.

Diğer bir durumda, sanırım Avrupa'daki kardeşi Dilşad söylemiş; "Kürtlük iyidir ama bu söyledikleriniz, Mesud'un ayakları altında bir bez parçası gibidir." Bir bez parçası ne anlama geliyor? Ayakları altında ne demek? Böyle Kürtlüğünüz batsın. İşte, halkın değerini böyle biliyorlar. Eğer önderlik böyleyse, halk böyle değerlendiriliyorsa, orada ulusallık biter.

Diğer bir husus ise ticaret meselesidir. Eğer bir aydınsan seni satın alır. Neden? Halkla ilişkilerini sağlaması için. Eğer güç sahibiysen seni satın alır, güç sahibi olmak için. Diplomat mısın, dil mi biliyorsun; seni satın alır, ABD ile başka devletlerle ilişki kurabilmek için. Barzanî aileciliği, Barzanî ideolojisi Kürt halkının parçalanmasına neden oldu. Bir devlet düşüncesi, bir halk fikri yok. Aşiretsel düşünce yok, dini düşünce yok, hiçbir şey yok. Düşündüğü tek şey, ailemi ne kadar genişleteceğimdir.

Îbrahîm Ehmed: Kürdistan'ın kurtuluşu, kişinin sadece ülkeye bağlılığı ile olur. Başka bir şeyle olmaz. En büyük sevgi ülke sevgisidir. Kürt kadınını, erkeğini, çocuğunu çoğaltmak demek, köle sayısını çoğaltmak demektir.

Abdullah Öcalan: Bundan dolayı sorunlar ağır. Bırakalım Barzanî'yi PKK içinde de bu ağır bir sorundur. Herkes eskisi gibi yaşamak istiyor. Kızlar, erkekler bir anlık keyifleri için partinin düşmesini istiyorlar. Bir kadın için ülke, parti ve savaş meselesi bir tarafa bırakılıyor. Kürdistan değil, hep bireyselik öne çıkarılıyor.

Ali Haydar Kaytan çok dürüst bir arkadaşımız, söylediği bir şey vardı: Hz. İsa şöyle demiş, "Eğer İsa'yı seveceksen, kadını sevmeyi bırakacaksın." Oysa biz PKK'de sevme olayını geliştirdik. Sevmek, PKK'de büyümektir. Barzanî'nin kabile, klan usulü büyümek değildir. Kahramanlıkla, ulusallıkla, yurtseverlikle, halk sevgisiyle büyümektir. Eğer kişi yurdunun hizmetindeyse, halkının hizmetindeyse bir değeri olur.

Şimdi, Barzanî neden bize karşı savaşıyor?

Hatta parti içinde de böyle bir mücadele var? Bu, eski toplumla yeni toplumun mücadelesidir. Yani sınıf savaşımıdır. Toplumu yenileyeceğiz, yeni kişiliği yaratacağız. PKK'de bu yönde bazı adımların atıldığı kesin. PKK önderliğinin başarısı ve PKK üyeliğinin başarısı bu saydıklarıma bağlıdır.

Değerli Mamoste Îbrahîm, acaba 1975 sonrası için birkaç şey söyleyebilir misin? YNK'den bahsettiniz. Bu yeni bir süreçtir sanırım. Ulusal, halkçı, siyasal yanı olan bir süreç. Kendisi böyle bir oluşuma gitmeyi çok mecbur görüyor. Çok dar bir süreçte YNK önderliği ortaya çıkıyor. Bir yandan ABD bir yandan Sovyet bir yanda İran ve diğerleri, böyle bir süreçte ortaya çıkıyor. Şimdi bakalım YNK önderliği, feodal değil, aşiretsel değildir. İçinde yurtseverlik vardır. Sosyalizm, ulusallık vardır. Fakat hareketin sahası dar. Barzanî, YNK'yi Soran mıntıkasına mahkum etmiş.

Kuzey devrimi olmazsa siz bir şey yapamazsınız. Ne kadar yapsan, doğru da yapsan Güney tek başına bir şeyler yapamaz. Bu bir gerçekliktir ve üzerinde derince durmak gerekiyor. Kuzey Kürdistan'da devrim bir karış ilerlerse, Güney'de beş karış ilerler. Kuzey'de devrim başarıya ulaşırsa, siz devletsiniz.

Kürt kişiliği yeni yeni yaratılıyor. Kürt ulusallığı, demokrasisi yeni yeni inşa ediliyor. Biz burada Kürt ulusunu yaratıyoruz. O zaman her şey onun çıkarına olacaktır. Bu ilişkiler sadece Kürt halkının yararına da değil, tüm halkların yararına olmalıdır. Biz de ilişkiler geliştiriyoruz, ama bu ilişkiler Kürt halkının hizmetine giriyor. Bu ulusal kongrenin yürümesi demektir. Ulusal kongre neyin üzerinde duracaktır? Kürdistan stratejisi üzerinde duracaktır. Kürdistan tarihi, milli tarih üzerinde duracaktır. Cahşlığın, ağalığın, aşiretçiliğin, melleliğin tarihi üzerinde değil, bir halkın tarihi üzerinde duracaktır.

Kürdistan'da beylikler, emirlikler oluşmuş ama tarihimiz oluşmamıştır. Herkes kendini Kürdistan'ın merkezi olarak görüyor. Dörde bölünen bir Kürdistan ve ayrı ayrı merkezler ulusallığın önünde engeldir. İşte, bu vücuda bir beyin lazımdır. Şimdi kimse Kürtleri inkar edemez. Bir halk olarak vardır, ama beyinleri yani onları yönlendirecek tek bir merkezleri yoktur.

Îbrahîm Ehmed: Ulusal kongre Kürt halkı için çok doğru ve önemlidir. Kürt halkının temsilini yapma, sesini duyurabilme, dışarıyla ilişkilerin geliştirilmesi açısından ulusal kongre bir gerekliliktir.

Gördüğüm en önemli eksiklerden biride; Kürt halk hareketlerinin 1940'tan beri böyle bir oluşumdan yoksun olmalarıdır. Şimdi, zamanı gelmiştir, acilen üzerinde durmamız gerekir.

Kürt halkının düşmanları 1937'de Sadabat'ta kendi aralarında anlaşma yaparken, o zaman Kürtler de böyle bir şey düşünüp; Kürt örgütleri, hareketleri, aşiretleri, önderleri toplanıp, düşmanın bu ittifakına karşı, bir Kürt birliği oluşturmalıydılar.

Abdullah Öcalan: Geciktirmek iyi değil. Ne kadar şahsiyet varsa, ne kadar aşiret sahibi varsa, ne kadar parti varsa hepsi gelsin. Aramızda ne kadar çelişki varsa, yine de gelsinler. Kendini Kürtlükle uğraşıyor hisseden biri varsa o da gelsin. Eğer Kürtler arasındaki savaşın durmasını istiyorsanız, o zaman ulusal kongreyi oluşturun. Çünkü bu savaş PKK ile Barzanî'nin savaşı değildir. Bütün Kürtlerin savaşıdır. YNK'nin savaşıdır, Güney'in savaşıdır, İran KDP'sinin savaşıdır, Kuzey'in savaşıdır.

Bu çalışmalar başarıya ulaşmalıdır. Biz Barzanî için otuz-kırk milyon Kürdü feda edemeyiz. Otuz-kırk milyon insan için, karara varmamak mümkün mü? Eğer karar alınmazsa sorumlusu Barzanî'dir. Kürt ulusal kongresi bana ilişkin ne karar alırsa, ben hazırım. Barzanî için, Talabani için ne denirse hepsi de hazırdır. Hazır olmayan kimdir? Kabul etmeyen Kürt iradesine düşman olanlardır. Kimse halkın iradesini inkar edemez. Kim Kürtlerin birliğinden kaçıyor?

Îbrahîm Amed: 1992'de ben ve arkadaşım Hawar ile konuştuk ve "ulusal kongre yapılmalıdır" dedik. Kürt partileri, ileri gelen şahsiyetleri bir araya gelip bir birlik kuramadılar. Apo kardeşimin görüşünü de 1992'de Talabani'nin yoluyla öğrendik. Ulusal kongreyle ilgili görüşlerini o zaman öğrenmiştik biz Mam Celal'e sorduk, "bizim böyle bir düşüncemiz var. Acaba PKK bu karara katılacak mı? Yoksa katılmayacak mı?" Mam Celal bize dedi ki; yüzde yüz katılır. Zaten bu karar PKK'nin kararıdır. Biz yapmazsak da PKK yapar. PKK'nin bizden daha fazla bu iş için çalıştığını görüyorum. Ulusal kongre olmazsa olmaz bir süreçten geçiyoruz.

Abdullah Öcalan: Eğer 1940'lardan beri Kürt hareketi başarıya ulaşamamışsa, bu stratejisini oluşturamadığındandır. Herkes "taktik" dedi ve taktikte sapmaya girdiler. Niçin? Çünkü taktikler stratejiye göre değildi. Bu olmayınca parçalanma ve düşmanlık güçlendi, sonuçta bugüne ulaşıldı. Güney Kürdistan hareketi adım atmak istiyor. Kuzey'de de 1920'lerde Koçgiri'den başlayarak, 1940'lara kadar adım atmak istediler. Fakat bunlar klasik adımlardı. Nasıl ki, kalkan her klasik hareket düştüyse, onlar da düştü. İran Kürdistanı'nda 1975'lerde adım atmak istediler, olmadı. KDP adına çalışmalar yapıldı. İlk sekreterleri mamosteydı, -istediği yurtsever, demokratik, hatta insanlığı esas alan bir oluşumdu. Adım atmak istedi, fakat Barzanî'nin şahsında somutlaşan (milliyetçi demeyeceğim de), çok geri düşünceler nedeniyle bu fırsatlar başarıya ulaşamadı. 1975'lere gelindiğinde yüzbin peşmergesi, milyonlarca doları ve yüzbinlerce silahı olmasına rağmen, sırf İran şahı istedi diye, Barzanî kendi eliyle tasfiye oluyor.

YNK oluştu bu yurtsever bir birliktir. Ulusal, demokratik bir oluşumdur. Sosyalizme açıktır. Ama koşulları çok dardır. Bir taraftan Irak rejimi Saddam'ın liderliğinde güçleniyor, diğer taraftanda İran da pek imkan vermedi. Hakkari'den geçip, Behdinan'da mücadele etmek istediler, ancak KDP tarafından Ali Asker ve arkadaşları şehit ediliyor. Ali Asker'leri iyi tanırsınız. Bir tarafta yurtsever olanlar, diğer tarafta Barzanî aşireti ve Türk helikopterleri etraflarını sarıp imha ediyorlar.

Bu, ulusal kongre adımı, ulusal strateji adımı demektir. Şimdiye kadar birçok parti kendi başına kalmış ve zarar görmüştürler. Eğer birliğe gelmezlerse daha da beter olurlar. Yine Barzanî de ulusal kongreye gelmezse büyük darbeler alır. Böyle bir adım atmak için zaman çok müsaittir. Kürt ulusunun böyle bir oluşuma acilen ihtiyacı var. Kürt halkı devrimle ayağa kalkmıştır. Milyonlarca Kürt halkı ulusal kongre için oyunu vermeye hazırdır. Bu nedenle hiç kimse 'koşullar el vermiyor' diyemez.

Ben de mamostenın çağrısına katılıyorum. Kendisinin Kürtlük için büyük emeği olmuştur. Şu anda bir araya geldik. Bu birlikteliğimiz Kürt halkı için önemli bir adımdır. Umarım bunun üzerine ulusal kongreyi yaratacağız. Sonuçta hepimizin yeri ulusal kongredir. Mamostenın gelişine pek sevindik. Mamoste onsekiz yaşında bir genç gibi. Mamoste Hawar'da da bu sevinci görüyorum. Bu ulusal bir ruhtur, devrimci bir ruhtur.

> **"Pencevîn mıntıkasının bir köyünde Mustafa Mecit adında biri Barzanî'ye şunu söylüyor; "Sizin komutanlarınız, askerleriniz namusumuza, kadınlarımıza, kızlarımıza el atıyorlar". Barzanî şu cevabı veriyor; "Ne olacak yani, bir şey olmaz. Biz sizin çocuklarınızın bizim gibi Barzanî olmasını istiyoruz. Karısı kaçırılana yüz dinar, kızı kaçırılanlara da elli dinar vermeye hazırım" diyor."**

PKK şehit anısına cevap olarak partileşti

Duran Kalkan

> “Nasıl ki, Haki arkadaşın katledilmesi Kürdistan'a girişi engellemeye, boşa çıkarmaya dönük bir saldırıydıysa, Halil arkadaşın katledilmesi de bu yerelde kökleşmeyi engellemeye, boşa çıkarmaya dönük bir saldırı, bir katliam oldu.”

1977 baharında ideolojik grubun Ankara'dan Kürdistan'a taşınabileceği kesinleşince, bu gelişmeyi önlemek üzere hareketimize karşı ilk büyük saldırı örgütlenmişti. Bu saldırı **18 Mayıs 1977'de Antep'te Haki Karer arkadaşın katliamı**yla pratiğe geçirilen bir imha, tasfiye saldırısıydı. Aslında bir tehditti: ‘Eğer devam ederseniz sonunuz bu olur, denilmek’ isteniyordu. Dahası tehdit değil, devam etmeyi engellemek, üstten bu gelişmeyi önlemeyi amaçlayan bir planlı saldırı. Önderlik saldırı planını boşa çıkarınca bir tehdit haline geldi. Yoksa Önderlik için de bir tutuklama planı yapmışlardı, tutuklansaydı, artık bu iş cezaevinden yürümezdi. PKK'nin öyle çok yürüyecek bir konumu yoktu, tasfiye edilebilirdi. ‘*Böyle yaparsak tasfiye edebiliriz*’ diye hesaplamışlardı ve ona göre saldırı yürütüldü. Önderlik kendisine dönük saldırıyı boşa çıkardı, Antep'teki saldırı gerçekleşti. Bu saldırı bir tehdit, ürkütme mesajı verme rolü oynadı. Gerçekten de o temelde bir etki yarattı. Herkes işin ciddiyetini gördü, kendine “*Tamam mı, devam mı?*” sorusunu sordu ve katılımını gözden geçirdi. Önderlik de öyle değerlendirdi, “***Tepemizden kaynar sular dökülmüş gibi hissettik***”, “***Devam edeceksek, nasıl edeceğiz***”,“***Parti adımını atma, direniş adımını atma böyle ortaya çıktı ve gelişti***” dedi.

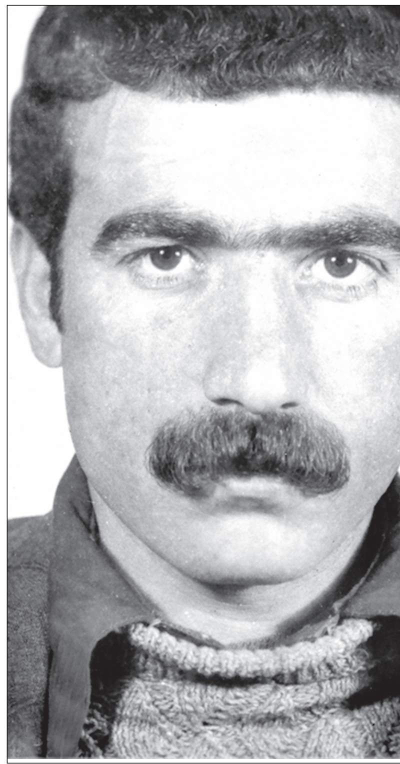
TEKOŞÎN MİT OLUŞUMUYDU

Haki arkadaşı katledenler örgütlüydüler; MİT, kontrgerilla güçleriydi. 1 Mayıs ‘77'de de İstanbul'da katliam olmuştu. 1 Mayıs gösterilerine ateş açılmış 34 insan katledilmişti. O katliamla da bağı var, onu yapanlar büyük ihtimal Haki arkadaşı katlettiler. Basına da öyle yansıdı. Orada oldukları da söyleniyordu. Kendisini bir grup gibi gösteriyorlardı. ‘Beş parçacılığı’ savunuyorlardı. Güya bir de Sovyetlerde, Kafkasya'da Kürdistan parçası var, ondan Kürdistan 5 parça deniliyordu. **Stêrka Sor** diye kendini tanımlayan bir gruptu. Esas olarak da KDP'lilerle, KUK'çularla ilişkili olan, kendine ideolojik kılıf uyduran bir ajan, provokatör gruptu.

O grupla Adana'da Haki arkadaşla birlikte tanışmıştık. **TÖB-DER**'de olduğumuz zaman tanıdılar ve takip ettiler. Planlama olunca da genel hareketi tasfiye etmek üzere o grup tanıdığı için Haki arkadaşı katletmeyi üzerine almış olabilir. Diğer yandan içten de destekçileri vardı. Sonra açığa çıktı ki, sadece dıştan değil, içimize sızdırılan bazı ajanlar da kullanıldı. Mehmet Uzun diye birisi vardı, Tuzluçayır'dan katılmıştı. Olayı planlayan oydu. Haki arkadaş tanıdığı için ilişkileri kesiyor, o ise tartışma toplantısı planlıyor. “*Tartışmamız var, bizden istediler, biz de kabul ettik*” deyince, Haki arkadaş; “*Niye kabul ettin, gerek yoktu. Onların durumu bellidir*” diyor. “*Ama bir kere söz verdik. Gitmezsek ayıp olur, olmaz. Korktu kaçtılar, derler*” diyerek o kişi planlıyor. Ondan sonra gidileceği zaman da, “*Benim işim var, sen git, ben oraya geleyim*” diyerek, Haki arkadaşı yalnız gönderiyor. Haki arkadaş gitmeden önce yanına silah almak için eve gidiyor, evdeki silahı da almış, gitmiş. Haki arkadaşı o tarzda gitmek zorunda bırakıyor. Öyle katliam gerçekleşti. Zaten gider gitmez bir dakika geçmeden sözde kavga görüntüsü vererek, kahvede vuruyorlar. Kendisi de onları koruyan olabilir. Sonradan bu durum açığa çıktı.

Bunlar daha sonra ‘78 baharında da, “*Biz ayrı bir örgütüz*” diye, **Tekoşîn** grubu isimli bir provokatör hareket geliştirdiler. Kendileri planlayıp, Haki arkadaşın katledilmesine katıldıkları halde, “*Biz Hakiciyiz, Haki militandı,*

parti öyle yürüyemiyor!” diye uyduruk bazı söylemler geliştirip, hareketin en güçlü olduğu Antep'te bir bölünme hareketi geliştirip tasfiye etmek istediler. O da bir MİT girişimiydi. **Tekoşîn denilen gruplaşma MİT provokasyonudur.** Kendileri de itiraf ettiler, içten de destek verilmiş. Bazıları hasta numarası yapmışlardı. Tekoşîn grubunu yaratttılar, Cin Ali diye biri vardı, aylarca sözde hasta oldu. Duruyordu, çeviriyordu, çeviriyordu, “*vay Ali takıldı*”, “*unutmuşum*” diyordu. Oturuyordu, yemek yemiyordu, ne oldu? Yemek yiyemiyor. Böyle bir hastalık uydurdu. Aylar böyle geçti. Ankara'ya gönderdiler, ben Ankara'daydım. Ankara Tıp, Numune ve Hacettepe hastanesine götürdüm. Doktorlar, “*Bir şeyi yok, biz bir şey anlamadık*” dediler. Daha sonra Tekoşîn çıkınca, “*Sizi iki senedir kandırdım. Ne hastalığı*” dedi. Sadece öyle bir provokasyon yaratmak için bir ajan faaliyetiydi. Bunlar sonradan çıktı.

DEVLETLE İSTİHBARAT DÜZEYİNDE ÇATIŞMANIN BAŞLANGICI OLDU

Hareket, 18 Mayıs katliamı sonrası cenaze töreni ardından yeniden bir değerlendirme yaptı ve sonra katilleri bulma arayışına girdi ki, biliniyorlardı, iki kişi tanınıyordu. Bir direniş örgütleme içine girdi, uzun süre araştırdı. Yıl sonuna doğru bu kişiler İskenderun'da bulunup, cezalandırıldılar. Kendilerini sakladılar ama bu yetmedi. Onlar cezalandırıldıktan sonra Antep'te Tekoşîn diye geri kalanlar bölmeye çektiler. MİT orada darbe yiyince, buradan örgütü bölmek istedi. O da ciddi bir mücadeleye yol açtı. Haki arkadaşın kardeşi Baki onlar da vardı, biraz tepkiyle yaklaştılar, karşı cepheye çok götürmüşlerdi. Antep'teki arkadaşlar arasında etkili olmuştu, bayağı kendilerini inandırmışlardı. Önderlik o tutumu eleştirdi, ‘*böyle hareketlere öyle yaklaşılmaz*’ diye. Bir provokasyon var, bu tutum yangına körükle gitmek gibi oluyor. Doğrudan kendisi çalıştı, gidip toplantılar yaptı. Aldatılan bütün arkadaşlarla görüştü. Ele başları tecrit edildi, onlar da cezalandırıldılar; hastalık numarası yapan, yine 1979'da Tuzluçayır'da Mehmet Uzun cezalandırıldı, cenazesine bakanlar katıldı. Neredeyse devlet töreni ile kaldırıldılar. Böyle bir saldırıydı aslında, ufak bir kavgadan doğmuş değildi. Bu devletle istihbarat düzeyinde çatışmanın başlangıcı oluyordu.

Önderlik Antep katliamını PKK gelişimi için bir dönemeç olarak değerlendirdi. PKK bir düşünce gücü olarak ortaya çıkıyor, gelişiyordu. Bir kadro topluluğu, tartışma topluluğu konumundaydı. Parti olmayı, ulusal kurtuluş savaşı vermeyi hedefliyordu ama **Kemal Pir** arkadaşın da sorduğu gibi bunun nerede olacağı, ne zaman olacağı, nasıl olacağı belli değildi. Dolayısıyla olup olmayacağı da belli değildi. 18 Mayıs Haki Karer'in katliamı bunun nerede, ne zaman, nasıl olacağının belirlenmesine yol açtı.

O katliam şunu gösterdi: Devam edilecekse, direnilecek, silah kullanılacak, savaşa adım atılacaktı. Bu katliamın intikamı alınmazsa kim yürüyebilir, yürüme cesareti nereden bulunabilirdi. Yürüyebilmek için intikam almak, engelleri temizlemek lazımdı. İntikam alabilmek için de daha çok örgütlenmek, partileşmek gerekliydi. İşte bu iki sonuca dayalı olarak hareket ve Önderlik adımlar attı. Bunları Önderlik düzenledi, örgütledi. Hareketin gelişimi ondan sonra bu iki boyutta oldu. Bir taraftan partileşme süreci, parti hazırlıkları geliştirildi, onun için ön bir örgütlenme biçimi olarak ‘77 güzünde **Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği** olarak çok yayılmayan, duyulmayan bir örgütlenme girişimi geliştirildi. Daha çok da partileşmeye hazırlık yürütüldü.

Önderlik PKK'yi "***Haki Karer'in anısının örgütlenmesi, cisimleşmesi***" olarak değerlendirdi. Bunun için de program gerekliydi. ‘77 yazında, güzünde anıya cevap ilk program taslağının hazırlanması oldu. Bu aynı zamanda **PKK'nin ilk yazılı belgesiydi.** Ondan önce Önderlik, Hayri arkadaşla bazı taslaklar hazırlamışlardı, fakat onlar çoğaltılmadı, dağıtılmadı, kullanılmadı, hazır taslak olarak kaldı. İlk somut görüşleri, çok sistemli bir biçimde veren belge, o program taslağıdır. Program olması itibariyle oldukça da sistemli özetlenmişti. Bu kadar sistemli, açık ve anlaşılırlığı ile birlikte bir de ilk belge olması tabii çok etkileyici oldu. Kadrolar için düşünce gücü oluşturmada, inanç, kararlılık geliştirmede çok etki yarattı. Bu taslak teksir olarak çoğaltıldı, gizli dağıtıldı. Onun üzerinde partileşme tartışmaları yürütüldü.

Antep katliamından sonra ‘77 ve ‘78 yılı boyunca yürütülen pratik çalışmalar da hareketi böyle bir kongre yapacak düzeye getirdi. Hem kadro gücünü büyüttü, hem eğitti, hem de kitle gücünün gelişmesine yol açtı. Hareket artık aydın gençlike sınırlı kalan hareket olmaktan çıktı, bazı yöreler esas olmak üzere halkın değişik kesimleriyle ilişkilenen, onlardan kadro, dost kazanan hale geldi. Hilvan'da başarı kazanmıştı, **Hilvan'ın tümü PKK'li olmuştu**. Diğer yerlerde, Mardin'de, Batman gibi birçok yerde değişik halk kesimleriyle de ilişki vardı, katılım vardı. Sadece gençlerden katılım yoktu; işçiler katılıyordu, kadro olmak üzere, yurtsever kesimler, kadınlar büyük sempati besliyor, destek veriyorlardı.

Halkın imkanları açılmıştı; yöre yöre, aşiret aşiret, aile aile hareketi destekleyen, hareketin kitle tabanı haline gelen bir güç ortaya çıkmıştı. Bunların sonucu birleştirilerek **kuruluş kongresi**ne gidildi. Böyle bir pratik sürecin gelişiminin adımları nelerdi? Önderlik öncelikle Antep katliamının intikamını alma üzerine yoğunlaştı. Pratik çalışma ve direniş mücadelesi, bir kendini savunma hareketi oldu PKK'nin direnişi. Katillerin cezalandırılması gerekti, bu da ilk bilinçli, planlı silah kullanmayı getirdi. PKK'nin gündemine silah böyle girdi. Rejimin saldırıları karşısında kendini savunmak, korumak üzere bir öz savunma direnişi olarak gündeme geldi, o gün bu gündür esası, özü böyledir, pratik de böyledir. PKK onu aşan bir savaş pozisyonuna her ne kadar bazı dönemlerde ulaşmak istese de, ulaşamadı. Ulaşsaydı da bir ulusal kurtuluş savaşı, meşru savunma savaşıydı. Silahlı direnişi başlatan bu oldu.

İKİNCİ BÜYÜK ŞEHADET

Haki arkadaşın şehadetinin birinci yıldönümünde geniş bir planlı eylemlilik, propaganda eylemliliği içinde olundu. Afişler basılmış, pullar yapılmıştı; Kürdistan'da olunan bütün şehirlerde, Ankara, Adana, İstanbul gibi Türkiye'nin şehirlerinde Haki Karer arkadaşın afişleri asıldı. Bir hafta ve çok yaygın şekilde bu sürdü. Bildiriler dağıtıldı, hareketi tanıtıcı bir propaganda çalışması yapıldı. Hilvan'da bu yapılırken, gece polisle Süleymanlar denen kesimden bazıları birlikte silahlı saldırı yapıyorlar ve **Halil Çavgun** arkadaş vuruluyor.

İkinci büyük şehadet böylece Hilvan'da gerçekleşti. Hilvan, Urfa'nın küçük bir kasabasıydı. Topraklara ağalar hakim ama toplumun hepsi işçi, emekçidir. Dolayısıyla emekçi gençlik vardı. Büyük bir köy gibi dolayısıyla birbirlerini tanıyorlar, kendi içlerinde gruplaşmış, örgütlü bir gençlikti. Daha önce **Doğu Perinçek**'in “***Kürt sorunu ve milli mesele***” isimli broşürünü okumuş, biraz ona sempati duymuşlardı. Milli yönleri vardı. Önderlik gidip, tartışınca durumu anlamışlar, toplu PKK'ye katılmışlardı. Bir tek Ankara'da okuyan bir kişi **Kawacı**lardandı, PKK dışında kaldı, onun dışında gençlerin tümü PKK'li, Apocu olmuştu. Halil arkadaş onların

biraz büyükleriydi, doğal olarak bilinç olarak da okumuş, bilen, o gençliği yöneten konumdaydı. Gençliğin yöneticisi, sözcüsü gibi bir konumdaydı. Katledilmesi Hilvan'ı da, hareketi de etkiledi. Hareketin yerelleşmesini engellemek için geliştirilmiş bir saldırıydı. Nasıl ki, Haki arkadaşın katledilmesi Kürdistan'a girişi engellemeye, boşa çıkarmaya dönük bir saldırıydıysa Halil arkadaşın katledilmesi de bu yerelde kökleşmeyi engellemeye, boşa çıkarmaya dönük bir saldırı, bir katliam oldu.

Önderlik, 18 Mayıs katliamı karşısında oluşan direnme, intikam alma çizgisinin burada daha örgütlü ve bilinçli şekilde devam ettirilmesi gerektiğine karar verdi. Buna göre bir planlama oldu. Hareket kendisini örgütledi ve bu katliamın hesabını sormak üzere bir intikam mücadelesi, direnişi içine girildi. Bazı kadrolar aktarıldı, toplantılar yapıldı. Bu sefer dar bir grup, arkasında istihbarat örgütleri de olsa, bazı kişiler değil toplumdan destek alan bir kesim vardı. Polisle işbirliği halinde ve birlikte saldırmışlardı. MHP'nin Urfa İl Başkanı kendilerindendi. MHP iktidardaydı. Oradan güç alıyordu, geniş alanda örgütlülükleri vardı. Dolayısıyla mücadele çok daha ciddi, örgütlülüğü, çabayı gerektiriyordu. Zorlanmalar yaşandı, neredeyse daha fazla kayıplar verecektik. **Artık iş bir iki tabancayla olacak gibi değil, büyük silahlarla çatışma, bir tür savaş gerekiyordu**. Birçok arkadaş orada mücadeleye katıldı. Kemal Pir arkadaş katıldı, yakalandılar, **Mehmet Karasungur** arkadaş sorumluluğu üstlendi. Giderek sadece Hilvan, Urfa geneli değil, Diyarbakır, Antep'i de içine alan bir planlamayla her alanda kuşatılınca, daraltıldılar. Yaralanmalar oldu, tedavi ettirmek için Antep'e gittiler, arkadaşlar Antep'te hastanede vurdular, Urfa'da vurdular. Böyle olunca sıkıştı, korktular. Baktılar ki büyük bir örgütle karşı karşıyalar ve sonunda 1978 Kasımı sonunda teslim oldular. Hilvan direnişi zafere gitti. 6 ayı bulan bir direnişti. Diyarbakır, Antep, Urfa, Mardin'e kadar uzanan bir direnişti. Dolayısıyla sonuçlarının etkisi çok oldu. Hilvan'da yönetimin tümden düşmesini getirdi, diğer kurumlarının hepsi PKK'nin yönetimi altına girdi. Devlet kurumları vardı ama PKK ne derse onu yapıyorlardı. Bir küçük karakol vardı yol kıyısında, herhalde 8-10 jandarma vardı, oradan çıkmıyorlardı. Onun dışında Hilvan'ın yönetimi hareketin eline geçti. Bir eylem grubu haline geldi, bir eylemci güç ortaya çıktı. Silahla donanmamış, eğitilip profesyonel hale getirilmemiş olsa da, küçük silahlar kullanan, kendi gücü, amatörlüğüyle savaşan, bir ya da birkaç kişiden oluşan ama silah kullanarak başkalarını cezalandıran bir gücü ortaya çıktı PKK'nin. Silahlı yönü, Hilvan direnişiyle büyük silahlara da ulaştı ama bütün Kürdistan'da da böyle bir konum ortaya çıktı. Önderlik bu durumu manifestoda, "***Ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı şiddet temelinde mücadele taktiği***" olarak tanımladı.

Partileşmenin stratejisi böyle bir direniş mücadelesi içinde oldu. Onun askeri boyutu ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı şiddet temelinde mücadeleydi. Parti, ajan yapı kırıldıkça halka ulaşıyordu. Halkın mücadeleye katılımı gerçekleşiyordu çünkü Kürdistan'da sömürgecilik öyle bir egemenlik kurmuştu ki, sadece devletin görünen egemenliği ve kurumları değil, bürokrasisi, siyasi ve askeri kurumları değil, bir de toplum üzerinde, devletle toplum arasındaki işleri yapan ama toplumu denetim altında tutan bir ajan ağ vardı. Ağalar, bazı çevreler toplumu denetim altında tutabilme gücünde olanları devlet örgütlemiş, onlara dayanarak da toplumu yönetiyordu. Onlar kırılmadıkça toplumun harekete geçmesi, yurtsever bilinçle örgütlenmesi, eyleme geçmesi mümkün değildi. Çünkü o ağ denetliyor, engelliyor, tutuklatıyor, katlettiriyordu. Onun için mücadele, doğal olarak halka ulaşmak için, devletten önce devletin bir ucu biçiminde olan ajan yapıyı etkisizleştirmeyi gerektiriyordu. Partileşmeyi sağlayan, hareketi halka götüren, halkı katarak partileşmeyi sağlayan mücadele bu ağı parçalama mücadelesi oldu. Hilvan direnişi bunun merkezinde yer alıyor. Kürdistan'ın diğer alanlarında da bireysel düzeyde, parça parça ama aynı durumun bir parçası konumunda olan eylemler, direnişler, mücadeleler gelişti. Sonuçta pratik durum mücadeleyi bu şekilde geliştirdi. Teorik olarak da hazırlık örgütü 1978 sonunda bir kongreyle partileşme adımını atmaya karar verdi. Zaten '77'nin güzünden itibaren bu tartışılıyordu. Sonuçta **26-27 Kasım 1978'de Licê'nin Fîs köyü**nde yapılan iki günlük bir toplantıyla PKK kuruluşuna karar verildi.

'BENİM GİZLİ RUHUM GİBİYDİ'

Böyle bir süreçle parti kuruluşuna karar verildi. Tabii bu sürece gidişin önemli şehitleri oldu. Değişik yörelerde, Serhat'ta oldu, Dêrsim'de oldu. Süreci belirleyen şehadetler Haki Karer arkadaşla, Halil Çavgun arkadaşın şehadetleriydi. Önderlik '78'de şehadetin birinci yıl dönümünde "***Haki Karer'in anısına***" diye bir değerlendirme yazdı. **Kürdistan'da Halk Kahramanlığı** kitabında bu değerlendirme vardır. Düşüncelerini, görüşlerini orada ifade etti. Daha sonra savunmalarında "***benim gizli ruhum gibiydi***" dedi. '77 Ocak toplantısında resmi olarak da Önderliğe yardımcı biçimde görevlendirilmişti. Şehit düştüğünde görevlendirilmişti... sonra okulu bıraktı. Daha önce de derslere az katılıyordu ama sonradan tümüyle kendisini devrimci çalışmalara verdi. Gerçekten de Ankara'daki ideolojik gruplaşmanın da grubun Kürdistan'a taşınmasının pratik öncülüğünü yaptı. Sadece '77'de görevlendirildiği için değil, '75 ve '76'da Ankara'daki çalışmalarda da fiili olarak Önderliğin yardımcısıydı. Grubun pratik işlerini organize eden, örgütsel işlerini organize eden bir konumdaydı. Doğal olarak öyle kabul görüyordu. Zihniyet olarak, anlama düzeyi, yaklaşımları, çabası, insanlarla ilişkileri "***doğal olarak doğruyu bilir, emir verir***" şeklindeydi.

Kemal Pir, "***Oturdum 4 saat Haki arkadaşı dinledim, Apocu oldum. O kararımla yürüdüm***" demişti. Bir görevde olduğu zaman Önderlik hiç endişe duymuyordu. Savunmada dedi ya: "***Biz yoldaşlarla göz göze geldik mi ne söylemek istendiğini anlardık***" diye, öyle anlaşan, öyle ilişkileri olan, yapılması gerekenleri planlayıp yapan, grubu örgütleyip yaptırtan, Önderliğe pratik iş bırakmayan bir çalışma tarzını yürütüyordu. Dolayısıyla pratik yönetim konumundaydı, pratik koordinasyon konumundaydı. Antep'te seçilmesi de böyle bir konumundan dolayı oldu. Sonderece bilinçli bir seçimdi. Grubun hepsi tanıyordu, herkesle ilişkili olmuştu. Şehadeti tüm grup üzerinde çok etkili oldu. Düşman isabetli bir hedef seçmişti. Önderlikten sonra şehadetiyle grup üzerinde en etkili olacak kişiydi. Öyle de oldu. O mesaj verildi; tamam mı, devam mı, diye herkes kendini sorguladı, pratiğe katılımını yeniden kararlaştırdı. Önderlik de partileşme kararını bu temelde verdiğini ifade etti. Kadro düzeyinde katılıp da, ilk kopuşlar o dönemde yaşandı. Bir, işte bu Kawacılara katılan iki üç Dêrsimli olmuştu. Öyle PKK'den ayrılma olmuyordu. İlk ciddi bazı elemeler bu olay sonrasında oldu. Bazı kişiler, özellikle de o yörede olanlar, kayboldular. Çok sonra, bazılarını 5-6 yıl sonra bulabildik. Avrupa'dan çıktılar, İzmir'den çıktılar; ürkmüşlerdi, korkmuşlardı. Etki düzeyi böyledir. İslamiyet'te Hz Muhammed ile Hz Ali'nin ilişkileri tanımlanır, Önderlik ile Haki arkadaşın ilişkisi de öyle ifade edilebilir. Bütün bunlar kuşkusuz Önderlik gücünün, Önderlik dehasının görülüp kavranmasından ileri geliyordu. Onu bu kadar erkenden kavrayan konumdaydı ki, o temelde katılım sağladı.

Haki arkadaş genel örgüt için neyi ifade ediyorduysa, Halil Çavgun arkadaş da Hilvan için aynı konumdaydı. Doğal bir yönetim, otoriteydi. Herkes Halil'in doğruyu söyleyeceğine, doğru olana karar vereceğine inanmıştı. Resmi bir örgüt, resmi bir yönetimde yok ama bir topluluk ve doğal bir yönetim var. İşleri yürütüyor, kararlar alıyor, görev veriyor. Herkes inanıyor, güveniyor ki, Halil doğruya karar verir, diye. Böyle bir gençlik örgütü Hilvan'da oluşmuştu. Eğitim yapıyorlardı, tartışma yürütüyorlardı. Kasabalarda, mahallelerde kutuplaşmalar, ikiye üçe bölünmeler kendi iç çatışmaları sonucunda olurdu ama Hilvan gençliğinde bu yoktu. Tek, bir bütün, sanki bir parti örgütü kurulmuş gibi. Bunları yaratan, öyle bir gücü ortaya çıkaran Halil arkadaşın tutumuydu. Çok mütevazi, Haki arkadaş gibi çalışkan, emekçi, insanları dinleyen, öyle ucuz, serüvenci yaklaşım içinde olmayan ama son derece kararlı, bilinçli, yanındaki herkesi bilinçlendiren, güçlendiren konumdaydı. Böyle olunca, yetki ve resmiyetle değil, doğal olarak, bilinciyle, yoğunlaşmasıyla, emeğiyle, daha fazla çalışmasıyla öncülük ediyordu. Bu Önderlik tarzının kadrolaşmasını ifade ediyor, kadro ölçülerini veriyor. Daha sonra kadro ölçüleri olarak tanımlanan, tüzüklere maddeler halinde geçen ölçü böyle ortaya çıktı. Bunlar yazılı yokken de PKK, Önderlik böyle militanlar ortaya çıkardı. O pratik, teori haline geldi; kanun, yönetmelik haline geldi. Yoksa PKK yönetmelikten çıkarak örgüt olmadı. Doğal anlayışı içinde örgüt oldu, kadro oldu, pratikte yarattı her şeyi. Dogmatizm, tutuculuk olsa da, aslında böyle pratik yaratmayı bilen bir yaratıcılık her zaman vardı, Önderlik düşüncesinde ve tarzında. Belki de Türkiye ortamında, o dönemin dünyasında en az dogmatizme sahip olan, en çok yaratıcı düşünen Önderlikti.

Tabii marksizme inanmıştı, "*Amentü gibi ezberlemiştim*" ve "*her şeyi doğru sanmıştım*" diyor. Grup böyle bir düşünce birliğini, amaç birliğini kesinlikle edinmişti. Önderlik düşünce ve tutumunun pratikleşmesi oluyor bu. Bu pratikleşmede en çok öne çıkan, sembol olan Haki arkadaştı. Bütünlüklüydü, çalışmaya her boyutta katılıyordu. İdeolojik tartışmada, eğitimde önde, örgütsel işleri düzenleme ve yönetimde önde, silahlı mücadele ve eylem geliştirmede önde, hepsini yapmak isteyen, hepsine toplu katılan bütünlüklü bir duruşu vardı. Halil arkadaşın da tutumu benzerdi. Dolayısıyla böyle kişilikler yaratıp, ölçüler çıkararak PKK kendisini parti yaptı, yazılı hale getirdi, kurumlaştırdı. Bu özellikler, bu kişiliklerin kurumlaşması oldu. PKK, pratikteki gelişmenin, ortaya çıkan militanlığın, devrimci ölçülerin, devrimci yaşamın kurumlaşması oldu. Önce pratikte yaptı, ortaya çıkardı, onları kurumlaştırdı, yazılı hale getirdi, partileştirdi ve sonra da onları büyüttü, toplumun tüm kesimlerine yaydı.

tileşmeye götürdü. Hem pratik hem teorik olarak bir büyüme, gelişme olmuştu. **1976, 77, 78 gibi üç yıl içerisinde yürütülen mücadele her alanda geniş kitleleri kazanmıştı**, önemli kadro örgütleri, parti komiteleri çıkarmıştı, partinin düşünce gücünü manifesto, program yapacak kadar geliştirmişti. Saldırılar karşısında kendini savunacak kadar bir direniş gücü, silahlı savunma gücünü oluşturmuştu. Böylece hareket parti olma, kendini parti olarak ilan etme düzeyine gelmişti. Önderlik bunları değerlendirerek evi buydu. Antep'te çalışıyordu, Antep üzerinden Kürdistan'daki pratiği yönetiyordu. Kendisi orada olunca Önderlik Ankara'da kalıyor, oradaki çalışmaları yürütüyordu. Hem eylemsel hem de açıklamaları Antep üzerinden sürdürüyordu. Önderlik cezaevinden çıktıktan sonra kaldığı ve tanıdığı kişilerdendi. 72 Kasımı'ndan itibaren Kemal Pir arkadaşla birlikte tanışıyorlar. Ondan sonra okulu bıraktı, **Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi**'nde öğrenciydi. Ordu Uluğbey kasabasındandır. Önderlikle tanıştıktan

"Haki yoldaşı vuran katillerin cezalandırılması gerekti, bu da ilk bilinçli, planlı silah kullanmayı getirdi. PKK'nin gündemine silah böyle girdi. Rejimin saldırıları karşısında kendini savunmak, korumak üzere bir öz savunma direnişi olarak gündeme geldi, o gün bu gündür esası, özü böyledir, pratik de böyledir. Silahlı direnişi başlatan bu oldu."

Me bi şehadetê xwe nas kir, em bi şehadetê bûn netewe

Murat Karayılan

18'ê Gulanê di dîroka me de rojeke girîng e. 18'ê Gulanê wekî tê zanîn salvegera yekemîn şehîdê me hevalê Hakî Karer e. Cardin roja berxwedana mezin, berxwedana agirê çaran a Ferhat Kurtay û hevalên din in. 19'ê Gulanê jî roja şehadeta heval Halîl Çavgûn û Muslum Baran e. Di heman rojê de Îbrahîm Kaypakkaya jî şehîd ketiye. Û wekî din şehadetên me di 18 û 19'ê Gulanê de hene. Di şexsê 18'ê Gulanê de meha Gulanê meha şehîdan e. Di 1'ê Gulanê de şehadeta fermandar heval Celal Hoca (Ramazan Kaplan) heye. Di 2'ê Gulanê de fermandarê me yê yekemîn heval Mehmet Karasûngûr û Îbrahîm Bîlgîn şehîd ketine. 6'ê Gulanê jixwe salvegera şahadeta pêşengê şoreşgeriya Tirkiyê rêheval Denîz Gezmîş, Yusuf Aslan û Huseyîn Înan e. Ev her sê şoreşgerên Tirkiyê hatin darvekirin. Di 9'ê Gulanê de roja dagirkeriya Îranê çar mîlîtanên Apocî Ferzad Kemanger, Ferhat Vekîlî, Şîrîn Elemhûlî û Elî Heyderiyan hatin darvekirin û ev heval bi serbilindî meşiyane ber sêdarê. Cardin di 11'ê Gulanê de Hozan Mizgîn ji bo ku nekeve destê dijmin ji dijmin re înat xwe feda kir. Wisa di meha Gulanê de bi sedan destanên qehremaniyê hatine avakirin.

Me hinek jimartin, lê belê kêm e. Ne mumkûn e em hemûyan bijmêrin. Gelek şehadetên me yên meha Gulanê hene. Çima? Ji ber ku destpêka demsala gerîla ye. Her sal di meha Gulanê de dijmin jî gerîla jî tevdigere. Ji bo wê, şerê herî mezin di vê mehê de çêbûne. Di 14'ê Gulana sala '97'an de şerê îxanetê şerê PDK'ê û KT (Komara Tirkiyê)'ê li dijî tevgera me dest pê kir. Di 16'ê Gulanê de 52 heval tevî kesên birîndar, nivîskar, rojnameger û nexweş di çapxana rojnameya Welat de -ku ew der weke nexweşxanê bû- li berxwe dan. Di serkêşiya heval Hesen û heval Hêlîn de bê çek li hemberî îxanetê van hevalan li ber xwe da û teslîm nebûn. Bi derfetên pir hindik tenê ji bo ku destê xwe ranekin li ber xwe dan û wisa çûn şehadetê. Ew di dîroka Kurdistanê de birîneke reş e. Bi kurtahî meha Gulanê bi berxwedanê hatiye xemilandin.

Herî dawî berî vê demekê li Colemêrgê şerek çêbû. Şehîdê me yê ji salekê vir ve yê yekemîn li hemberî dagîrkeriya Tirkiyê çêbû. Heval Sîdar Kobanî ji Riha Surucê bû şehîd ket. Şehadetên wisa pir bi wate û bi berxwedana mezin di vê mehê de çêbûne. Em di şexsê heval Hakî Karer û Halîl Çavgûn de tevahî şehîdên meha Gulanê û tevahî şehîdên şoreşê cardin bi bîr tînin û em soza ku didin wan carekê din dûbare dikin. Û em dibêjin, 'bila dilê we şad be. Emê bîranîna we di azadkirina Kurdistanê û azadkirina Rêber Apo de bidin jiyandin.'

Di dîroka her civak û netewî de nirxên bi wate û berxwedan hene. Berxwedana ji wê civakê re bûye mal heye. Ev heqîqet di dîroka her netewe û çandên cuda de heye. Lê belê yê me hinek din cuda ye. Li Kurdistanê şehadet ne weke li welatê din e. Ji ber ku welatê me digel ku di herêma Rojhilata Navî de welatê herî qedîm, xwedan dewlemendî bû û malxweyîtî ji şoreşa mirovatiyê ya yekemîn şoreşa neolîtîk re kiribû, lê hat inkarkirin û hat perçekirin. Li ser înkar û tinekirina Kurdistanê di Rojhilata Navî de sîstema Moderniteya Kapîtalîst hat damezrandin. Û siyaseta qirkirina fizîkî, siyasî û çandî hat meşandin her wiha pir plan lê hatin meşandin. Di welatekî wisa de ku her tiştê wê ji dest hatiye girtin û her tişt hatiye înkarkirin têkoşîn meşandin ne tiştek hêsan bû. Doza xwedî derketina welat, xwedî derketina xwe ne tiştek hêsan bû. Bi taybetî di salên '70'î de serdemeke ku siyaseta asîmîlasyon û qirkirinê li Kurdistana mezin bû. Hema hema li ber encamê bû. Li Kurdistana Başûr tevgera Kurdî hebû, aşbetal kiribû û tasfiye bûbû. Hêviya hebûna Kurdan li her çar perçeyên Kurdistanê êdî nemabû. Û siyaseta dagirkeriyê ya qirkirin û tinekirinê bê merhemet û bi berfirehî dimeşiya. Di şert û mercên wisa de ji bo Kurdistan derketin û pêşiyê tinebûnê girtin pir girîng û zor bû. Berî tevan xeter bû. Eger tu ne fedaî bûyayî ne mumkûn bû. Di destpêkê de eger te dilê xwe nekira destê xwe, ne mumkûn bû di vê rê de xwedan gotin bûyayî û bimeşiyayî.

Di van şert û mercan de derketina Serok Apo ji bo pêşxistina komê herî zêde hevalê Hakî weke alîkar pir zêde bi wate û dîrokî bû. Ne tiştek ji rêzê bû. Welatekî ku tu nikarî navê wî bêjî, her tişt ji dest hatiye girtin û qet tiştek nîne. Û ji bo ku tu li ser navê wî welatî bimeşî tu mecbûr diminî dev ji zanîngehê berdî û hemaltiyê bikî. Bi rastî keda hevalê Hakî pir mezin e. Li Edenê û Dîlokê torbeyê qûmê deh qat birina jor û bi tonan qûm bi pişta xwe birina jor li pêş hevalan ti pirtûk û ti tiştî nikare bîne ziman. Ewqas bi durist, paqij û girêdanî ji tinebûnê hebûn ava kir. Tiştek nîne û li hemberî te sîstemeke mezin heye, dagirkeriyeke pir xwînxwar heye û zilûm heye. Di şert û mercên wisa de bi derfet tenê bi bawerî, îdeolojî bi baweriya mirovatî, heqîqeta mirovatiyê û bi heqîqetê ji komê re bingeh bû. Wekî din qet bingeh tinebû. Koma yekemîn grûbê re ev bingeh bû.

Hevaltî li ser vî esasî pêşxistin ew hevaltiya qederê û bi hev du re girêdanî bû. Kom jî hê diyar bû. Hê li holê bernameyek fermî jî tinebû. Lê belê duristî, paqijî, girêdan û bawerî hebû. Di wan şertan de di hundirê komê de herî zêde di her mecalê de weke tevger, çûyina Kurdistanê mesele bû. Ji ber ku wî çaxî dev ji Enqerê berde were Kurdistanê jî tiştekê pir mezin bû. Hîn tiştek li holê nîne dev ji Enqerê berde were Kurdistanê. Di van tiştan hemûyan de berê ku were Kurdistanê bi Serokatiyê re li Kurdistan bigere di aliyê fikir, îdeolojî û di her alî de yê ku herî zêde di grûbê de piştevanî kirî kî ye? Hevalê Hakî û hevalê Kemal Pîr e. Ji ber ku Tirkên Behra Reş bûn; û tiştekê Kurd li holê nîne, tenê yek heye û behsa rastiyê dike. Bi vê bîr û bawerî li dorê bûn yek, civiyan û bi vê wesîleyê grûb çêkirin. Ji ber ku esas grûb wisa dest pê kiriye. Grûb çêkirin bi serê xwe pir bi wate ye. Dijmin ev tespît kiribûn. Ji bo wê jî hevalê Hakî hat hedef kirin.

Dibe ku hedefên wan Serokatî be, lê belê nikaribûn zû bi zû Serokatiyê zeft bikin. Lê belê dizanibûn ku derbeyek pir cidî li grubê bixin. Di rêza duyemîn de hevalê Hakî ye. Dijmin baş dizanibû. Serokatî dûv re got: "Ruhê min yê veşartî bû." Dijmin tespît kiribû ji bo wê bi komplo ser de çûn li Dîlok Duztepe berî vê 37 salan di 18'ê Gulanê de şehîd kirin. Ez bi xwe piştî şehadeta wî çûm heman qehwexanê. Cihek fireh bû. Hevalan ji xwediyê qehwexanê pirsiyar kir got, 'çawa bû?' Got; 'çar kes bûn, rûniştin û nîqaş kirin. Dûv re yekî din hat û çû bi hev re şer kirin. Her çaran li yekî xist.' Qehwecî mirovek saf bû tiştên ku ditîbûn digotin. Lê belê em dizanin ku yekî din jî bi heval re bû. Lê belê qehwecî wisa got. Fêm bû ka komplo çiqas kûr e. Wî çaxî yê ku bi heval re jî weke navê wî heval wî jî alîkarî kir, wisa fêm bû. Dûv re heval li ser sekînîn, fêm bû ka esas çawa ye.

Bi kurtî ew şêwazê komplo dûv re bû şêwazê dewleta Tirkiyê li dijî me şer bike. Jixwe di Kurdistanê de bi esasî pelixandina berxwedanên gelê Kurd her bi komplo bûye. Qet ti carî li dijî şer rasterast çênebûye, ne berî me ne jî bi me re. Her bi komplo, fen, dolaban û bi xapandin xwestine tine bikin. Şehadeta yekemîn bi komplo bû. Teklîf kirin gotin, 'werin em nîqaş bikin.' Û ajanên xwe yên di nava me de ew jî hatin rûniştin ku ji bo hedef saxlem be û nefilite. Wisa bi plan tevger kirin û wisa pêk anîn. Ev êrîşa dijmin li ser tevgera Apociyan a yekemîn e. Lê bi komplo bêbextî, durû û bi elçaxî ye. Ev jî dijmin re bû şêwaz û terz. Heya roja îro jî bi wî şêwazî li dijî me şer dikin.

Avabûna partiya şehîdan

Piştî ku ew şehadet çêbû êdî Serokatî wê çaxê dibêje: "Xwîn jî rijiya êdî paşve zivîrandin nabe." Tê zanîn li ser bîranîna hevalê Hakî, Serokatî di meha Îlonê de li Hilwanê bernameya P„„„KK'ê nivîsand. Êdî biryar zelal bû. Şehadet bû sedemê biryarbûnê. Hîn wê çaxê nîqaş hebû. Bû bingêhê wê. Ji bo bîranîna şehîd divê êdî mirov bibe partî. Bûyîna partî berxwedane biryara partîbûnê ye. Neteweya Kurd wê hebe an tinebe? Her ku diçû jixwe diheliya. Jixwe em bixwe weke ku devê gur de bûn ber bi helandinê bûn.

Bi taybetî wê çaxê di salên '70'î de yên ku diçûn refên lîsê tev ber helandinê bûn û asîmîle dibûn. Tam di demekî wisa de dibêjin; 'PKK' çêbû' gel ji ser zinarê vegerand. Rastî jî werga ye. Hele hele ku tevgera Barzanî li Iraqê li Başûr ket û şûn de hêvî nema. Yên ku berê digotin, 'ez Kurd im' jî êdî digotin, 'ez ne Kurd im, ji min dûr bisekinin û behsa tiştên wisa nekin.' Ji bo nebihîze guhê xwe digirtin. Însanên herî Kurdewarî jî wisa digotin. Pirekan jî jixwe digot, 'em ne pê re mujil bibin, ne dixwazin bibihîzin ne jî têkilî çêkin.' Ew şert û merc di eslê xwe de wisa bûn.

Rast e, ruhekî şoreşgeriyê germ wisa ji Denizan, Mahîr Çayan û Îbrahîm Kaypakkayayan mabû. Li Tirkiyê di çepîtiyê de germahiyek hebû. Ji ber wê li Kurdistanê jî hebû. Lê belê hêviya Kurdistanê nemabû. Yên Kurd jixwe jê direviyan. Wisa şert û mercên tarî bûn. Di wan şertan de şehadeta hevalê Hakî bû bingehê biryarbûnê.

Dûv re, sala din hevalê Halîl Çavgûn li Hilvanê dîsa bi komployê şehîd ket. Bi destê eşîra Suleymaniyên noker, bi dewletê re, polîs û destê faşîstan jî tê de bi wî şêwazî çûn ser heval şehîd kirin. Vê hîn zêdetir biryarbûn xurt kir ku em li hemberî wan nesekinin û bêhn jî negirin. Mesela ew kombûnan hevalan di salvegera hevalê Hakî de mecal tinebû ku weke niha fotokopî hebe. Yan jî çapxane hebe, tenê makîneyek teksîrê hebû. Ew jî ji cihekî dizîbûn. Bi wê makîneyê tenê wêneyê hevalê Hakî bi dest çêkiribûn û çap kiribûn. Ew wêne di salvegerê de li dîwaran hat xistin. Li Hilwanê radibin dinêrin li dîwaran wêneyê hevalê Hakî heye. Ew jî diçin pîsiyê lê didin, diqetînin û heqeretê lê dikin. Jixwe hevalê Halîl ji bo wê dixwaze ciwanan kom bike. Ji bo çi bikin, çi nekin. Li wir dijmin bi ser wan de digire. Werga êrîş heye. Mirov nikaribû behsa navê Kurd û Kurdistanê bike. Mesela belavokên çepgiran bi awayekî asayî belav dibûn. Li Tirkiyê belavokên şoreşgerî li her derê asayî bûn. Lê belê yên Kurd ne asayî bûn. Belavokek li ser peyva Kurdistan heye, li sûkê belavkirin weke çalakiyê bû. 1-2 kes çek di dest de, yek jî belav dikir. Jê şûn de li wir li her derê lêkolîn û tevgera dijmin digotin, 'ev kê belav kir.' Te nikariya nêzî Kurdî bibî, xeter tê de hebû.

Di wan şertan de şehadet bû bingehê berxwedan bê meşandin. Biryara hebûna netewe û biryara berxwedana netewe li ser esasê van biryarana PKK çêbû. PKK'yîbûn ev e. PKK'yîbûn biryara berxwedana neteweyî ye. Ji bo netewe bibe netewe, tine nebe berxwedan pêwîst bû. Ji bo wê jî pêşeng pêwîst bû. Pêşengek rêxistinkirî jî partî bû. PKK, ji bo berxwedanê rêve bibe pêşengiyê bike û ji bo şer bimeşîne pêwîst bû. Piştî wê jî di tevahiya dîroka PKK'ê de bi rastî tekerê PKK'ê fitiliye. Lê belê her bi şehadet fitiliye. Berxwedana piştî wê meşiyayî di çapê Kurdistanê de li Sîwerêg, Hîlwan û dûv re jî berxwedanên li zindanan.

Bi taybetî destpêkê hevalê Mazlûm 21'ê Adarê, dûv re jî 18'ê Gulana di sala 1982'an de berxwedana Ferhat Kurtay û hevalên din pir bi wate ye. Di wan şert û mercan de bi tînerê agir berdan bedena xwe. Ji yên ku dixwazin bitefînin re dibêjin, "Venemrînin, îxanet nekin." Pir zêde bi wate ye. PKK'yîbûn li ser vî awayî dibe PKK. Ev çalakî di zindanê de hêz, cesaret û girêdan çêkir. Wê çaxê li derve şehadeta heval Mazlûm me bihîst vê biryarbûn çêkir divê misoger em dest pê bikin piştî wê berxwedana 14 Tîrmehê jî heman peyam da ku divê misoger ev bi rê bikeve. Ev PKK'yîbûyîn e. Di şexsê van pêşengan de PKK çi ye û çawa çêbûye tê wê wateyê. Li ser bîranîna wan pêwîst bike em tine bibin. Bi wê biryarbûnê meş çêbû. Werga bi rê ket.

Dûv re li çiyê tevgera 15'ê Tebaxê di pêşengiya hevalê Egîd de bi rê ketiye ew jî bi biryarbûn meşiya. Eger ne wisa bûya nedibû. Me derek nas nedikir. Diviya li ser Botanê em gerîla ava bikin. Lê belê me Botan, li ser nexşeyê nas dikir. Divê tu ava bikî. Bi çi ava bikî? Bi şehadetê ava bikî. Beriya tevê em çûn Libnanê ku dijmin berî me çûye Libnanê PKK teşhîr kiriye. Gotine, 'PKK baskê tevgera Tirkirina Kurdistanê ye.' Li seranserê Libnanê di nava çepîtiya Filîstînê de, berê çûne wisa propaganda kirine. Em ji bo ku xwe li wir îspat bikin me ked û berxwedan da. Di berxwedana Filîstînê de hevalê Abdulkadîr Çûbûkçû, Abdullah Kumral û bi giştî 11 heval şehîd ketin. Yek jî fedakarî hatiye kirin encax ew berxwedan û fedakarî hat dîtin şûn de Filîstînî qanî bûn ku ev PKK bi rastî PKK ye. Berê digotin 'ev PKK ya sexte ye û ya rast heye.' Digotin, 'em dixwazin fêm bikin. Hûn PKKa rast in an ev Omer Çetin PKKya rast e? Kî PKKya rastîn e?' Encax me bi xwîna xwe li wir îspat kir. Di zindanê de bi xwîn heya li Libnanê me bi xwîn xwe îspat kir ku em in. Em PKK ne. Vê carê veger jî tev bi şehadet û bi xwîn bû. Ev biryarbûna sedî sed tinebûna, ne mimkun bû li Kurdistanê me gerîla pêş bixista.

Wê çaxê îxanetek derket. Tesfiyekariya Semîr wê çaxê derket, wê çaxê pir rexistin derfetên xwe hebûn. Li Ewrûpayê rojname û tiştên xwe hebûn ev tev ketin dewrê ku kî biçe Colemêrgê wê tabûta wî were. Propaganda dikirin digotin; 'Apo, Mazlûm Dogan dibe Qur'an û dide heskirin. Li dorê nesekinin belav bibin. Veger mirin e. Eger tu naxwazî bimirî venegere were biçe Ewrûpa.' Yên ku dixwestin biçin Ewrûpayê hemen dişandin. Hem li aliyekî di zindanê de îxaneta Şahîn Donmez û Yildirim Merkît hebû, hem jî li derve îxaneta Semîr hebû. Li aliyê din berxwedan hebû. Bi berxwedanê şehadet li xwe ferz kirin. Tê gotin, hevalê Kemal Pîr û Xeyrî Durmuş wexta ku biçin dadgehê li hev rast tên, hev dibînin. Piştî berxwedana heval Ferhat Kurtay û Necmî wan heval Xeyrî ji hevalê Kemal re dipirse; dibêje, 'em çi bikin?' Hevalê Kemal dibêje, 'pêwîst e em xwîna xwe birijînin.' Wê çaxê dibêjin, 'Ferhat berî me dest pê kir pêwîst e em xwîna xwe birijînin'.

Dîsa di 1'ê Gulana 1985an de hevalê Celal Xoce (Ramazan Kaplan) fermandarê Garzanê bû, esîr hat girtin. Wexta esîr ketibû gule li devê wî ketibû nikaribû biaxive. Dijmin nas dike ku Ramazan Kaplan e û berpirsyarê Garzanê ye. Wê çaxê li Garzanê îxanetek çêbûbû. Nebîl (Alî Ozansoy) îxanet kiribû jixwe ev JÎTEM'a ku çêbûyî dibêjin, di pêşengtya wî de çêbûye. Wî dixwest Garzanê tasfiye bike. Tê teşhîs dike dibêje, 'ev e.' Jixwe cihê hemû kesan dizane. Dûv re ji hevalê Celal re dibêje, biaxive. Heval nikare biaxive. Kaxiz û pênûsê tînin didinê dibêjin 'biaxive.' Ew jî dinivîse, dibêje, 'ezê li ber xwe bidim.' Lê dixin lê dixin cardin kaxizê datînin; dîsa dinivîse dibêje, 'ezê berxwedanê berdewam bikim.' Dîsa lê dixin lê dixin, 8,9 saetan lê dixin heval jî her tim dinivîse dibêje, 'ezê li ber xwe bidim' heya wisa şehîd dikeve.

PKK wisa PKK ye. Ji bo wê jî eger mirov bêje PKK partiyeke şehîdan e, ev atifkirin ango misyonek dayîn e. Jixwe wisa ye. Xwediyê vê partiyê şehîd in. Wan bi vî awayî çêkirine. Wê çaxê wê PKK çawa bibûya PKK? Di zindanê de teslîmiyet hakîm bibûya li derve jî hakîm bûya wê çaxê PKK dibû PKK? Nedibû PKK. Pêvajoya PKK'ê ya 1973'yan heya 1984'an bigire heya Kongreya 3'yan jî dirêj bibe. PKK'yîbûn di vê demê de ye. Bi van berxwedanan dibe. Hevîrê PKK'ê wisa tê stiran. Bi xwîna şehîdan tê stiran. Ev jî bo çi ye? Ji bo hebûnê bûye. Ji bo wê jî şert û mercê Kurdistanê de di destpêkê de weke fedaîbûnekê bi biryar û bê teredut xwefedakirin nebûya şêwazekê weke PKK'ê tevgerek wisa dernediket. Eger di derketinê de Serok Apo û PKK bi vî rengî nebûna bawer bikin di Kurdistanê de tevgereke din jî çênedibû. Derketina PKK'ê hîn li Hîlwan û Sîwerêgê bilindkirina berxwedanê dûv re bilindkirina berxwedana zindanan di Kurdistanê giştî de her tevger teşwîq kirin. Dema herî zêde demoralîzasyon heyî dema salên '88 û '89'an e. Di wan deman de bilindbûna berxwedana PKK'ê ruh da, weke nimûne raber kir.

Heman tişt di salên '88, '89 û '90'î de jî wisa ye. Mesela di sala '88'an de qetlîama Helepçeyê çêdibe, Enfal êdî digihîje asteke herî jor. Pêşmerge ji Başûr derketin, xebat sekinî. Tevgera Rojhilatê Kurdistan bi şoreşa Îslamî yê di sala '79'an de li Îranê derfet çêbû û bilind bû. Di pêşengiya Qasimlo de tevger bilind bû. Lê belê dûv re her ku çû daket daket êdî sala '89'an êdî şikest hêvî nema. Mecbûr ma ew jî bikişê Iraqê ku sehaya di binê kontrola Seddam de. Cardin hêvî dişkest. Lê belê weke şikestina salên 1974 û 1975'an bû. Ev bilindbûna gerîlayê Bakurê Kurdistanê her roj pêşxistina çalakiyan her çiqas di wê demê de çeteya çaran jî hebû, li belê berxwedanek jî hebû. Salên '88 û '89'an heta sala sala '90'î dewleta Tirkiye ji bo ku gerîla ji Bakur paqij bike tê de gerîla nehêle bi 10 hezaran leşker derdixist araziyê û bi hefteyan li araziyê dihişt ku ji bo cih tê de nemîne ku gerîla tevbigere. Û li pir cihan berxwedan û şer çêbû. Tenê li Komata ew grûba berpirsyariya hevalê Medenî de ji 40'î zêdetir heval bi giştî şehîd ketin. Wekî din li gelek cihan şehadet û berxwedana girîng çêbûn. Û wê ruh da Kurdistanê giştî. Bi esasî rabûna di 5'ê Adara 1991'ê li Başûrê Kurdistan li ser vê hîmê çêbû.

Li Kurdistanê şoreşa vejînê

Berxwedana gerîla di salên '89 û '90'î de êdî bû berxwedana civakê û serhildanê dest pê kir. Vê çawa dest pê kir? Bi xwedîderketina şehîdan dest pê kir. Ji ber ku ji bo gel, şehîd bû hêvî, şehîd bû girêdan, şehîd bû biryardarî û şehîd bû cesaret. Ji bo wê bala xwe bidinê, mesela gelê Kurd ji bo birçîbûn, zulmê û wekî din kiryarên dagîrkeriyê re ti caran derneketiye kolanan. Ji bo kê derdikeve? Ji bo şehîdan derdikeve. Di sala 1989'an de li Nisêbînê fermandarê eyaleta Mêrdînê hevalê Salih (Abdullah Avci) û hevalên din ên pê re tevî 11 hevalan şehîd ketin. Ji bo li cenazeyên wan xwedî derkevin li Nisêbînê serhildana yekemîn wisa bi girseyî dest pê kir. Dûv re pêl bi pêl li Cizîrê ji bo ku biçin ser tirba heval Bêrîvan şerê 3 rojan dest pê bû. Ji bo şehîd bir binin wisa di sala '90'î de serhildana Cizîrê dest pê bû. Li Bakurê Kurdistanê serhildan wisa belav bû.

Vê bandora xwe li Başûr jî kir. Xelkê me yê Başûr dît ku li Cizîrê, Silopî, Amed, Licê, Nisêbîn û her devera Kurdistanê însan singa xwe li ber panzêran vedikin, her roj tên kuştin û derdikevin kolanan. Vê bandor kir li Başûrê Kurdistanê wisa rabûn çêbû. Dijmin sînor di navbera Kurdan de çêkiriye, lê belê gel di navbera xwe de ew sînor çênekiriye. Têkiliya xwe civakî, psikolojîk û yê her awayî berdewam bû. Ji bo wê berxwedana şehîdan çawa ku PKK'ê ava kir PKK bû partiya şehîdan di heman demê de vê berxwedanê netew jî bi xwe re anî. Êdî li xwe xwedî derket û netew jî nû ve ava kir. Netewek ku êdî li xwe xwedî derdikeve, êdî bû çalakvan û berxwedanvan. Ew netewe ku bê bawer ji têkoşîn û şoreşê dûr direviya li şûna wê neteweke nû hat avakirin. Em dikarin bibêjin, şehadet bi rastî di heqîqeta têkoşîna azadiya Kurdistanê de cihek xwe yê pir mezin heye. Wekî me di serî de gotî yên welatan di hebûna wan de bêguman berxwedanên hebûnan yên netewan û şehadetan cihê xwe heye. Lê belê di Kurdistanê de cihek xwe yê pir zêde taybet heye. Ji ber ku Kurdistan hatiye înkarkirin.

Li hemberî înkarê şehadet wekî ku dara çilmisî hatiye avdan. Em wisa bibêjin wisa gel bi xwe hatiye. Wisa partî bûye partî. Wisa gel jî bûye gelekî nû. Ji bo wê jî şehadet bi rastî jî di têkoşîna azadiya Kurdistanê de bû bingehê hebûnê. Tê gotin; "Şehîd paşeroj, roj û pêşeroja me ye." Ev gotin rast û di cih de ye. Bi rastî me bi şehadetê xwe nas kiriye. Weke netew em bi şehadet bûne netew. Netewbûna me pêş ketiye, partîbûna PKK'ê çêbûye, PKK bûye partiya şehîdan. Ev heqîqetek e.

Bi rastî tevahiya qonaxên têkoşîna partiyê binêrin wisa ye. Di salên '90'î de jî wisa ye. Însan agir berdidin canê xwe. Ne tenê di zindanê de berxwedana Mazlûman, Ferhatan, Kemalan. Dûv re mesela Zekiye Alkan ji bo di Newrozê de bang bike agir berdide bedena xwe. Rehşan Demîrel ji bo di Newrozê de bangî gel bike agir berdide bedena xwe. Ronahî û Bêrîvan ji bo bangî girseya Ewrûpa bike agir berdidin bedena xwe. Di bilindkirina tekoşînê de ev her yek dibin kevirê kîlometreyekê. Dema ku komplo pêk hat bi sedan mîlîtanên vê tevgerê bi diruşma "Hûn nikarin Roja me tarî bikin" agir berdan canê xwe. Û pirên wan şehîd ketin. Bi vî awayî li dora Serokatiyê çemberek ji agir hat avakirin. Ev tevger wisa bûye tevger.

Mesela di demekê de têkoşîn sekinîbû. Erê hebû, lê wisa berxwedan pêşxistin ji sala '99'an heya 2004'an salên ku dara azadiyê hebûna PKK'ê her ku diçe diçilmise, êdî her ku diçe melûl dibe ew dem e. Çima? Ji ber ku xwînxwar û dijmin pir in. Lîstik û bêbextiyên wan mezin in. Hezar lîstik li ser rê hene. Mesela wê demê Serokatî şer sekinand, gerîla derket derveyê sînorê Tirkiyê. Ji bo çi? Ji bo ku derfetên çareseriyê çêbin. Ji bo wê gelek hewldan hat kirin, lê belê di her derê de dest diavêtin. Dûv re fêm bû ku heya di hundirê me de heta di navendê de çete çêkirine û wan çeteyan îsyan kir li hemberî heqîqeta PKK'ê û xeta Serokatiyê. Eger tu bisekinî jî dijmin nasekine û her êrîş dike. Ew dem bi rastî pir dersan dide me. Dema ku tu wisa bisekinî an jî paş de biçî dijmin êrîş dike û dixwaze te bixeniqîne. Wê çaxê xwestin PKK'ê bavêjin çopa dîrokê. Jixwe esareta Serokatiyê ji bo wê armanca wan pêk hat. Hinek sekinîn, di sala '99 û 2000'an de berê gotin, 'wê PKK zû tasfiye bibe.' Lê belê xwe girt. Ji ber hev neçû. Lê belê vê carê ketin hundir. Xwestin di hundir de fetih bikin. Derdor jî dorpêç kirin. Di sala 2002'an de me şer sekinandiye Ewrûpa em xistin lîsteya terorê. Wexta ku me şer dikir em ne di lîsteya terorê de bûn. Di sala 2002'an de me şer sekinand em xistin lîsteya terorê. Her dorpêç dikirin, di hundir de jî ji bo weke keleh di hundir de fetih bibe xebateke wisa berfireh birêxistin. Lê dîsa diyar bû ku nabe.

Li ser wî esasî hemleya 1'ê Hezîranê di sala 2004'an de dest pê kir û ji bo êrîşê dijmin wê demê got, 'parastina aktîf.' Çima? Ji ber ku êrîş li ser me, netewe û heqîqeta partiyê heye. Ji bo wê parastina aktîf bû. Êdî nuqteya em gihîştinê bû mecbûriyetek. Li hemberî êrîşên dijmin yên hundir û derve ji nû ve avakirina PKK'ê kêt rojeva me. Ji nû ve avakirina PKK'ê yên ku dixwazin xeta partiyê berovajî bikin û PKK'ê tasfiye bikin li hemberî wan weke tedbîreke ji nûve avakirina PKK'ê ket rojevê. Serokatiyê got, "hem tedbir, hem jî pêwîstî ye."

Li ser esasê ji nûve avakirina partiyê Ocaxa PKK'ê

Di çarçoveya ji nûve avakirinê de Ocaxa PKK'ê

çêbû. Berpirsyarê wê hevala Viyan û hevala Nûda bûn. Dewreya yekemîn ya PKK'ê di payîzê de vebû. Dûv re dîsa di berpirsyariya wan de dewreyeke din jî vebû. Her dewreyek li derdora 65 û 70'ê kes bûn. Hevalên her du dewreyan piranî niha şehîd in. Kesê herî bi biryar di heqîqeta PKK'ê de Serokatî de kûr. Ji ber ku Serokatiyê got, "Çarçoveya Kongreya Gel berfireh e. Herkes dikare tê de cih bigre. Lê bes ên ku dixwazin bi min re bimeşin pêwîst e bikevin nava PKK'ê. Li gorî xeta me bi me re bimeşin." Ji bo wê teredutek hebû, bandora tasfiyekariyê hebû, hevalên herî bi biryar dihat serî lê dida digot, 'em dixwazin bikevin dibistana PKK'ê.' Wan dewreyana zivistana sala 2004 û 2005'an perwerde meşandin. Û bihara sala 2005'an di 4'ê Nîsanê de Kongre civandin ew heval di heman demê de delegeyên Kongreyê bûn. Jixwe delegeyên Kongreyê 210 kes bûn û yên din rêveberiyê bi tevger bûn ew kom bûn. Wisa Kongreya PKK'ê ya 9'emîn avakirine. PKK ji nûve ava bû. Ji wê çaxê heta vir Ocax karê xwe dewam dike.

Ocax cihê şehîdan e. Dibistana Serokatiyê ye. Di Ocaxê de ne şert e rêveberiyeke xurt hebe destpêk wiha bû. Rêveberî weke dorveger bû. Herkes weke rêveber bû. Bi vî awayî dihat meşandin. Wexta Kongre çêbû, hevala Ş. Viyan pir zêde israr kir û got, 'ez naxwazim bikevim rêveberiyê ez dixwazim bikevim HPG'ê.' Pir israr kir. Nîqaş li ser çêbû. Di navbera Kongreyê de pêşniyara wê hat qebûlkirin. Dema jê re hat gotin weke şok bû. Got, 'bi rastî jî ezê herim HPG'ê?' Jê re gotin, 'rast e.' Got, 'bi rastî ez ê herim?' Hevalan got, 'erê.' Got, 'temam.' Weke ku çûbe erşan wisa lê hat. Dûv re fêm bû ku ji bo çalakiya fedayîtiyê xwe amade dike. Ji ber wê digot, 'ezê biçim HPG'ê ji wir ezê biçim Tirkiyê û çalakiya fedaî bikim.' Lê belê dûv re nebû. Serokatî ket tecrûbê ji bo rêveberiyê bibe bangek. Ji ber ku ew berê komîteya avakirinê hem berê Konseya KCK'ê de cihê xwe digirt. Xwe ji wan kişand ji bo bibe bang xwe şewitand, ew çalakiya xwe pêk anî. Ev jî cardin di aliyê heqîqetê ye ku rastî fêm kirin pêwîst e. Şehîd di kû derê wê de cih digire û çawa ye? Hevala Viyan jî cardin nimuneyeke esasî ye.

Wê çaxê ji vir ve Ocaxa PKK'ê di rastkirina xeta Serokatiyê de rolê xwe esasî bû. Ne ku kêmahiyên xwe nebûn kêmasiyên xwe hebûn, lê belê di tevgera me de ji nûve partîbûn û geşkirina ruhê Apocî rastkirina xeta partiyê û xeta Serokatiyê Ocaxên PKK'ê rolê xwe yê esasî hebû. Hêla wê diyar kir. Cardin niha rûmetek e. Lê belê wê çaxê hevalên ku bihatana Ocaxê ew biryarbûnek bû. Derheqê partîbûnê de hîn di nav avahiyê de gelek teredût hebûn. Borandina wan teredûdan rakirina bandora tasfiyekariyê, pêşxistina ruhê Apocî, pêşxistina partîbûnê, pêşxistina leşkerîbûnê û têkoşînê di van de rolê Ocaxê pir zêde çêbû.

Ocax di têkoşîna me ya PKK'ê ya nû de bi taybetî ji sala 2004'an vir ve rolek wisa lîst. Ocax xwe wisa pênase dike. Berê dibistana navendî ya PKK'ê Serokatiyê dimeşand. Niha Serokatî nikare bimeşîne. Wê çaxê Ocax em xwe bi xwe bimeşînin û em vê valahiyê dagirin. Hemû şagirtên Ocaxê bi van hêstan nêz bibin. Weke ku Serokatî li vir e xwe berpirsyar bibîne. Soza ku dide li hemberî şehîdan li hemberî Serokatiyê sozê dide. Manewiyatek xwe ya wisa heye. Gelek hevalên me di van hestan de derbas bûn. Lêhûrbûn û kûrbûn çêkirin.

Bi esasî sala 2004'an weke aktîf parastin bû. Dewleta Tirkiyê ji bo çareseriyê tiştek nekir. Têkoşîn destpêkê di astekê de meşiya. Bi taybetî di çarçoveya aktîf parastinê de tevgera gerîla di astekê de pêş ket. Lê belê piştî wê me fêm kir ku ev têrê nake.

Di sala 2004'an de Erdoxan çû Rûsya, yekî li wir jê pirsek kir got, 'di meseleya Kurd de tu çi difikirî?' Erdoxan jî got, 'eger ku tu nefikirî nîne.' Di sala 2005'an de hinek ketin navberê gotin, 'emê biçin cem Erdoxan ji bo bibe jest hûn jî agirbestê bikin. Me 20 rojan agirbest kir. Ew heyet çû cem Erdoxan û ew jî dibêje, 'temam. Ezê herim Amedê li wir biaxivim.' Di 10'ê Tebaxa 2005'an de hat Amedê axivî. Axaftin temam di astekê de bû, lê belê pratîk tinebû. Tenê axivî. Got, 'meseleya Kurd heye heqîqetek e. Dewlet mezin e dikare şaşitiya xwe jî bibîne.'

Ji wî çaxî heya vir ew axaftin derbas nekiriye. Dûv re poşman bû ji bo ku wisa axiviye. Dûv re ew axaftina xwe li Amedê jî li hinek cihan gotiye ku 'ez poşman im ku wisa axivîm.' Ji ber ku bala xwe bidin yekser nabêje meseleya Kurd heye. Niha jî dibêje, 'pêvajoya çareseriyê heye.' Çi çareserî? Pêvajoya çareseriya terorê. Wisa ye. Ji bo wê agirbestê kurt ajot. Me dît bi henekî ye, tenê bi axaftin ev kar nabe. Di dawiya sala 2006'an de jî îrtîbatek çêbû û pevajoyeke agirbestê bi rê ket.

Dûv re jehr dan Serokatiyê. Ew meseleya jehrê ne derew bû. Hewldaneke dewleta Tirkiyê demdirêj hucreyan bikujin. Dema ku me dît wisa ye ew asta ku em dimeşînin weke ku astek nerm e. Armanca me çi bû? Ji bo dijmin were ser masê. Bi masê çareser bike. Ji ber ku ji sala '99an heya 2004'an her teklîf hat kirin bangawazî hat kirin, lê nehat. Gerîla hinek tevger kirin ku ew werin ser masê. Hatina ser masê wê qebul bike. Ji ber ku pirsgirêk sisê bûn. Yek; were ser masê yanî dîalogê qebûl bike. Didu; di dîalogê de muhatap Serok Apo qebûl bike. Ya sisêyan jî; wê çareseriyê qebûl bike. Lê belê ew nayên ser masê ji kêlekan re tên. Serokatî cardin kirin hedef. Me dît wisa nabe. Me êdî xwest şer di asteke navî de bidin meşandin. Hîn di sala 2006'an de li ser vê nîqaş çêbû. Di sala 2007'an de me xwest êdî em bilind bikin. Ji ber ku di sala 2007'an de derket holê ku dijmin niyeta xwe xirab e û xayînane nêz dibe. Me agirbest kiriye ew dixwaze Serokatiyê şehîd bike. Ev hewldanên ku sala 2007'an di şer de asta wê bilind bikin bi çalakiya hevalê Adil li Gabarê kiriye û dîsa bi çalakiya hevalê Reşîd û hevalê Huseyîn li Oremarê kiriye wisa gihîşt astekê. Dibe ku tam di asta navî de werga bi sîstem nemeşand lê belê asta wê bilind bû.

Dijmin çi kir? Dijmin çû xwe avêt Emerîka. Di 5'ê mijdarê de Erdoxan tevlî heyetekê çû cem Bush piştevanî talep kir. Ew jî weke piştevanî ew sîstema teknolojiya nû da wan. Sîstema keşfê sîstema li ser kordînatê lê xistina hedefê ev di şer de qademeyek û astek e. Ji ber ku ev sîstem li cem her dewletê nîne. Di cîhanê de 5 an 6 dewletan heye. Hedefekê kordînat tespît bikî dûv re jî bi compîturê here lê bixe. Ev berê li Tirkiyê tinebû. Tirkiye berê jî bombebaran dikir lê belê pîlot dihat dadiket lê dinêrî didît û lê dida. Yan jî ji pîlot re gotine, here li filan dolê bide ew jî dihat li dolê dida. Lêdanê hewa berê wisa bû. Lê belê niha bi dayîna teknolojî çawa kirin? Niha yek bi yek bi îşaret lê dide. Wisa hêvî dikirin ku bi vî şêwazî wê bikarin PKK'ê tasfiye bikin. Jixwe Bush got, îstixbaratê di wextê de, mudaxeleyê di cih de û bi teknolojiya bilind PKK wê êdî tine bibe. Û got, 'PKK dijminek hevpar e.' Wan biryar da weke komploya duyemîn wisa PKK'ê tine bikin. Li ser vî esasî şer hîn geştir bû.

Dûv re bi teknolojiyê Yaşar Buyukanit digot, 'weke mala BBG'ê (Yek me dişopîne) em li Qendîlê dinêrin.' Êdî wê PKK'ê nemîne. Bi wê hewesê hatin xwestin bikevin Zapê, lê di wir de şikestin. Berxwedana Zapê guhertineke bingehîn çêkir. Heya wê çaxê bi Başûr re bikevin eleqeyê xeta sor bû, lê belê niha hemen hemen dibin yek.

Ketin hewldanên din yên saziyên navneteweyî yên ku pêvajoya Oslo pêş xistin û bi lez ketin dewreyê. Lê belê çi çêbû? Piştî wê sala 2008'an werga bi şer meşiya. Lê êdî fêm bû ku bi vî awayî ev dewlet nayê rê. Êdî hinek tişt qebûl kirin. Oslo kengê dest pê kir? di sala 2008'an de payîzê dest pê kir. Hatina ser masê qebûl kir. Me got, 'muxateb Serokatî ye. Hevdîtin bi me re nabe.' Dûv re çare wisa dîtin; Bila pêvajoya Oslo dest pê bike û her heyeta ku were Oslo berê here Îmraliyê bi Serokatiyê re rûne. Wisa Serok jî mûxateb qebûl bû. Jixwe armanca wê yek jî ev bû. Yek; wan bînin ser masê. Duyemîn; Serokatiyê bidin qebulkirin weke mûxatebê yekemîn.

Her hevdîtina Oslo peymaneke xwe heye. Lê îmze nekirine. Lê nivîsandin heye. 'Dewleta Tirkiyê pêwîst e van tiştan bike, yên pêwîst e PKK bike ew jî bike.' Lê belê durist nêz nebûn.

Wê çaxê Serokatiyê projeyek pêşkêş kir. Serokatiyê di sibata sala 2010'an de got: "Emê du eksenan de bixebitin. Yek: çareseriya destûra bingehî. Didu; şerê gel ê şoreşgerî." Eger çareseriya destûra bingehî nebe şerê gel ê şoreşgerî dibe. Ev di sibata sala 2010'an de bû. Ji wî çaxî vir ve eksenê ev e. Me di sala 2010'an de 1'ê Hezîranê de serdema çaremîn ji bo ku em bixwe bi hêza xwe xweseriyê ava bikin me pêvajoyek îlan kir. Du mehan ajot lê belê dîsa ketin dewrê, dîsa çûn cem Serokatiyê gotin, 'bila şer bisekine, em bi dîalog bimeşînin.' Serokatiyê jî ji me re hişt. Nîqaş çêbû dûmahîkê 13'ê Tebaxê sala 2010'an de dîsa me agirbest îlan kir. Piştî meha Hezîranê heya sala 2011'an meha Tîrmehê ajot.

Di sala 2011'an de pêwîst bû bersiv bidana protokolan. Bersiv dan. Çawa bersiv dan? Bi şer bersiv dan. Şerê wê çaxê yê li Farqînê kirin hincet. Dûv re me fêm kir ku wan û Îranê di nava hev de peyman çêkirine. Dixwestin tevgera Sandivîçê li ser me bimeşînin hîn li zivistanê. Hêlekê bi me re rûniştine ji hêla din jî wê û Îranê bi hev re peyman çêkirine ku me tine bikin. Dema ku 14'ê Tîrmehê Erdoxan li dijî me axivî û weke şer îlan kir Îran hemen ket êrîşê. Dûv re di Rojhilata Navî de guhertinên nû çêbûn. Li Tunus û Misirê serhildana gel destpêka salê dest pê kir. Û şert û mercên ku mudaxeleyeke nû li ser Rojhilata Navî çêbe jî bo Emerîka ava bû, ji bo Ewrûpa ava bû. Tirkiyê dît ku bijartin derket pêşiyê. Ya wê bi Îranê re li dijî me şer bike, an jî bi Emerîka û Ewrûpa re li dijî me şer bike û dewam bike. Tercîha xwe cardin Emerîka kir. Ji bo wê Îran bi tenê ma dûv re agirbest çêbû bi Îranê re. Û li dijî me êrîşeke pir berfireh bi alîkariya NATO pêş ket. Em jê re tam ne amade bûn. Pratîkê raber kir ku em ne amade ne. Di sala 2011'an de destpêkê me wendahî dan. Piştî re di sala 2012'an de me xwest em wan kêmahiyên xwe telafî bikin û em destpêkeke li gorî çarçoveya şerê gel ê şoreşgerî pêş bixin.

Di sala 2012'an de di vê çarçoveyê de pêvajo hat meşandin. Me cardin kêmahî dîtin. Performansek hat raberkirin. Çiqas kêmasî hebûna jî di sala 2012'an de hem berxwedana gerîla hem hevalên zindanan û hem jî serhildanan AKP xist tengasiyê. AKP'ê dixwest bi taktîkên Srî Lanka li ser Tamîlan meşandîn me tine bike lê belê AKP bixwe xetimî.

Û yek jî jî şoreşa Rojava re ne amade bû. Şoreşa Rojava di sala 2012'an de çêbû. Di çarçoveya heman hemleyê de ku hatiye plankirin de bû. Ji bo wê AKP tengav bû. Polîtîkayên wan yên Rojhilata Navî yên li ser Sûrî jî bê encam man, bin ket. Tengav bû û nameya Serokatiyê bi erênî bersiv dan. Li hêlekê hevdîtin hebû, li aliyê din êrîşên xwe nesekinandin. Li hêlekê bi wê saziyê re diyalogê dimeşîne li aliyê din jî Hevala Sara, Ronahî û Rojbîn şehîd bikin. Hem li Parîsê (Berî wê 31'ê Kanûnê hevalê Nûman û deh kadro li cem in li Amedê şehîd kirin). Bi esasî vê niyeta wan raber dikir. Serokatî dibêje: "Wê çaxê ez ketim gumanan lê belê ez fikirîm ku ji bo ku em wan vala derxin em girîngiyê bidin diyalogê." Ji ber ku tiştеke eşkere bû ji hêlekê diyalogê dest pê kiribû, li milê din li Parîsê qetlîam meşandin.

Pêvajoya ji nûve avakirinê

Bi kurtahî di vê pêvajoya 10 salên çûyî de çi bû? Destpêkû di asteke jêr de me şer kir. Bi zanebûn bû. Lê belê dûv re di sala 2006'an şûn de me xwest em asta şer bilind bikin. Weke di asta navî de, lê belê hinek bû. Lê piştî sala 2010'an me xwest ku ev ast hinekî din bi şerê gel ê şoreşgerî bimeşînin. Ev jî agirbest hebû. Di sala 2011 û 2012'an de hinek meşiya kêmahî derketin holê. Lê dewlet çû gel Serokatiyê. Û heya niha 9 meh derbas bûne pevajoyek derbas dibe.

Di vê mijarê de neh mehên derbas bûyîn mesafeyek hat girtin. Lêhûrbûnekê gerîla çêbû. Di heman demê de lingê serhildanê jî kêmahiyên xwe eşkere bûn. Her çiqas kêmahî jî hebe li digel kêmahiyan encamên hilbijartinên 30'ê Adara 2014'an encamek raber kir. Daxwaziya gelê me eşkere kir. Daxwaziya gelê me çi ye? Xweseriya demokratîk e. Serokatiya me jî ev 21 sal in dixwaze xweseriya demokratîk bi dewleta Tirkiyê bide qebûlkirin. Lê gelê me îro gotiye, 'erê.' Eger gav neyê avêtin êdî mafê me yê ku yek alî xweseriya demokratîk ava bikin çêdibe.

Bi esasî êdî dem hatiye ku em gaveke nû biavêjin. Em di gelek tecrûbeyan re derbas bûn. Şert û mercên herêma Rojhilata Navî dest dide. Ti caran wekî niha şert û merc çênebûne. Berê her tim dagîrkerên Kurdistanê bi hev re di nava îtîfaqê de bûn. Her tim em dorpêç dikirin. Niha ev hilweşiyaye. Dîsa bi dizî cûr be cûr têkiliyan dimeşînin lê belê hilweşiyaye. Berê NATHêzên emperyal li dijî me di asta yekemîn de helwestên xwe hebûn. Niha ew jî ketine teredudê. Werga weke berê NATO bibêje, pêwîst e PKK tasfiye bibe, yan jî pêşî li tevgera PKK'ê bê girtin ev biryarên xwe hene. Kompleyên Navneteweyî bi dawî nebûne. Berdewam dike. Lê belê ew jî di teredudê de ne her hemleyên wan bin keftin. Bi ser neketine.

Herî dawî pratîka Rojava balkêş e. Ev tam du sal in ji bo şoreşa Rojava bi xeniqandin tişta nehatî kirin nîne. Bi kurtî wiha mirov dikare bibêje. Her tişt hatiye kirin. Ev tişt hîn jî sedî 70 eşkere nebûye. Planên veşartî, kompleyên ku şerê Kurd û Ereban derxin, şerê Kurd û Kurd derxin ev niha hinek eşkere dibin di çapemeniyê de tînin ziman. Gelek plan li ser Rojava hatin tatbîqkirin lê belê encam negirtin. Şoreşa Rojava li dar e. Hem di leşkerî de encam girtiye hem jî di siyasî de sîstem ava kiriye. Ev serkeftinek e. Niha xeta Serok Apo li Rojava bû sîstem. Esas bi vî awayî mayîndebûna şoreşa Rojava kompleya Navneteweyî ji binî ve bê wate dike û hildiweşîne.

Niha di vê qonaxê de çi bikin û çi nekin ne diyar e. Em dizanin ku AKP'ê PDK xistiye kêleka xwe, dixwazin cardin NATO û cîhana Rojava iqna bikin ku tevgereke nû li ser tevgera Apocî bê pêşxistin. Lê belê ew jî dinêrin ku her tevger pêş xistin lê belê encam negirtin. Tam di demeke wisa de di siyaseta Navneteweyî, hêzên hegemonîk de teredutek heye. Û di navbera hêzên dagîrker de perçebûn heye. Di sîstema Tirkiyê de krîz û şerê hundirî heye. Û gelê me jî îradeya xwe daniye. Şoreşa Rojava weke nimûne li holê ye. Di demeke wiha divê êdî em bimeşin. Şert û merc musaid in. Şert û merc ji bo serkeftinê dest didin. Niha ev li pêş me heye. Eger gav biavêjin em jê re vekirî ne. Lê belê wekî din divê gelê me di hilbijartinê de çawa ku îradeya xwe danî holê xweseriyê dixwaze, divê xweseriyê êdî bixe jiyanê.

Em 15'ê Tebaxekê nû îlan nakin. Em 1'ê Hezîraneke nû jî îlan nakin. Divê gelê me îradeya danî holê lê xwedî derkeve. Jixwe berî hilbijartinan siyasetmedarên axivîn, rayedarên siyaseta Kurd û Kurdistanê axivîn û dostên Kurdan axivîn çi gotin? Gotin 'emê rêveberiya xweser ava bikin.' Ango êdî dem hatiye. Ev tiştekî rewa ye. Li hemû cîhanê ji Hindistanê heyanî Emerîka, Asya, Efrîqa, Ewrûpa û li her derê çand û neteweyên cuda xweser dijîn. Mafê xweseriyî mafekî xwezayî ye. Di dema Osmaniyan de jî gelê Kurd xweser bû. Weke şiklê xweser an nîv xweser. Tiştên ku em dixwazin tişteke xwezayî ye. Gelê me êdî dixwaze xwe bi xwe bi rê ve bibe. Rêveberiya xwe bi xwe ava bike. Ev li rûyê erdê li her derê jî heye. Êdî aqilê dewlet-netewe her tiştî di yek navendê de bibe û bi ndewlet-neteweyê bixwazin rêveberiyê bimeşînin di dema wê êdî çûye. Dewlet-netewe îcadeke Moderniteya Kapîtalîst e. Û ev 250 sal in hatiye rûyê cîhanê, heya niha çi kiriye? Her tim netewperestî pêş xistiye, nijadperestî pêş xistiye, her kuştin bingehê sedema qetlîama ne. Ev mêjiyê dewlet-neteweyê li Rojhilata Navî jî nameşe. Li Rojhilata Navî sedemê ewqas şer û aloziyê dîsa jî ev e. Ji bo ku aloziya Rojhilata Navî riyak jê re vebe di Kurdistanê de derketinek dikare bi bingeh be.

Serokatiyê bi deklerasyona di Newroza 2013'an de weşandî xwest vê pêş bixe. Ne ji bo Kurdistanê tenê çareserî, ji bo ku li tevahiya Rojhilata Navî çareserî pêş bikeve, ser bisekine û gelên herêmê êdî bi hev re şer nekin, bi diyalogê serdemeke nû ya dîalogê pêş bixe. Ji bo wê Serokatiyê got, "Tirkiyeyeke nû û Rojhilata Naviyeke nû. Êdî ji vê çûyînê re em bêjin, bes e." Serokatiyê bangek wisa kir. Lê belê asta rayedarên Tirkiyê têrê nekir ku vê fêm bikin. Ew pir teng in û li ser deshilatiya xwe difikirin. Dizî û talanê dikin, pereyên xwe difikirin, dixwazin xwe dewlemend bikin.

Ew negihîştine çandeke dewlemend. Bi banga Serokatiyê wê êdî gelên Rojhilata Navî wekhev û bi perspektîfa netewya demokratîk bijîn. Divê êdî em moderniteya xwe ava bikin. Ew negihîştine wê astê. Teng in. Fêmkirina wan teng e. Hêstên wan yên madiyatê ji mirovatiyê dûr xistine. Di binê bandora moderniteya kapîtalîst de egoîzma di wan de pêş ketî nahêle heqîqetê bibînin. Ew xwe tenê dibînin, deshilatiya xwe tenê dibînin û pereyên xwe dibînin. Ji bo wê jî ew feryadên tên kirin nikarin his bikin û ferq bikin. Rayedarên Tirkiyê wisa ne. Wê kî fêm bike? Wê Erdoxan fêm bike? Diçe taxan destê xwe li zarokan radike. Wê Necdet Ozel fêm bike? Ew tenê li rutbeya xwe difikire. Ev ne yên wisa ne ku fêm bikin.

Ji bo wê jî ew deklerasyona Serokatiyê ya weke manîfestoyê dewlemend li erdê hiştin. Ji bo wê jî pêvajo xetimî. Niha êdî pêvajo xetimiye. Di vê xetimandinê de pêwîst e em nêzîkbûneke siyasî pêş bixin. Ev ji bo demokrasiya Tirkiyê û ji bo azadiya gelê Kurd êdî pêwîst e. Roja ku em gihîştine derketinek wisa bi vê perspektîfê êdî ferz bû. Êdî ev tişt niha li pêş me ye. Dema em tê de demek wisa ye.

Di her warî de pêngava xweseriya demokratîk

Di vê çarçoveyê de ji bo ku em bi rastî bikarin di vê dema dîrokî de ku êdî dibe wekî fînal, dibe dawiya hemleyeke wisa îdeolojîkî, siyasî, rêxistin, parastin û civakî bi rê bixin û bi ser bixînin û li her qadê kadroyên jêhatî pêwîst in. Di pêşeng de nûjenbûn pêwîst e. Niha di kadro de çi heye? Wisa nêzbûnên ji rêzê hene û nêzbûnên klasîk hene. Halbiku em ketine demeke nû. Dema nû dema şoreşê ye. Dema nû êdî dema fînalê ye. Lê belê bi tarz û bi sekna kadroyê niha jî vê demê re nikarin bersivê pêş bixin. Çima? Ji ber ku nêzbûn nêzbûneke ji rêzê ye. Mesela li her qadê di serî de Bakur, Başûr, Rojhilat, Rojava heta li Ewropa tiştên îro pêwîst çi ne? Li gorî demê pêşengî pêwîst e. Ev performansa kadro ya niha heyî têrê nake. Di demên wiha yên dîrokî de hîn zêde profesyonel kadro pêwîst in. Di dîplomasiyê de kadroyên profesyonel pêwîst in ên ku encamê bigrin. Dest biavêjin çi, bikarin encamê bigrin. Di siyasetê de bi heman şêwazî pêwîst e bikare siyaseta bilind bike. Qabiliyeta xwe ya manewra zêde hebe. Bikare siyasetê bike.

Di rêxistinê de cardin wisa. Êdî rêxistin ne rêxistina ku 9 an 10 hezar kesî, rêxistinên bi milyonan êdî sistem e. Va ye li Rojava êdî sîstema civakê yê azad, demokratîk û wekhev li ser esasê şoreşa jinê divê çêbe. Divê êdî ev bikeve jiyanê. Kadro divê ji vê re bibe bersiv. Aqilekî nû ye, ne wekî aqilê burjuwa yê dewlet-netewe, ne jî weke aqilê sosyalîzma pêkhatî yê deshilatdariyê ye. Na. Aqilekî nû yê deshilatiya civakê ye. Kadro ne ku wê xwe bi xwe deshilat bike. Na. Kadro wê pêşengiyê bike ku rêveberiya civakê ava bibe. Ev tiştekê nû ye. Lê belê kadro ji vê re ne amade ye. Kadro diçe cihekî bi destê xwe dixe dibêje, ez li vir hakim im, wê her tişt di destê min de be. Zîhniyeta wî kevin e. Paradîgmaya kevin e. Zîhniyeta paradîgmaya civaka demokratîk û ekolojîk pêwîst e.

Ev 14 sal in paradîgmaya civaka demokratîk û ekolojîk bi parêznameya AÎHM'ê Serokatiyê xist rojeva me. Ji wê çaxê vir ve em dinêrin gelek dever di zîhniyeta kadro de guhertin nîne. Hîn kadroyên desthilatdar, xwe esas digire, ezezî heye, egoîzm heye, ji xwe pêve ti kesî nas nake, xwe tatbîq dike, ne li gorî xeta paradîgmayê ye. Li her derê ev heye. Ev, paradîgmayê teng dike. Ji ber wê niha Serokatî me rexne dike. Rexneyên Serokatiyê di cih de ne. Lewre em li gorî paradîgmayê di bersivdayînê de, di warê zîhniyet, tarz û şêwaz de têrê nakin. Teng e. Hîn merkeziyetî ye, hîn em bêjin desthilatdarî ye, hîn teng û dogma ye. Halbiku afrînerî pêwîst e, vekirin, demokratîkbûn û wisa pêşengî pêwîst e. Pêşengiyeke li gorî ruhê demê û li gorî zîhniyeta paradîgmayê pêwîst e. Lê belê ev niha nîne. Niha mirov li pêkhatiyan binêre di kadro de di vê mijarê de pir kêmahî hene. Di vê çarçoveyê de ev projeya ji nû ve avakirina ji bo HPG'ê ku ketiye rojevê ji bo giştî tevgerê pêwîst e.

Em nebêjin ku ji bo giştî tevgerê ew rêveberiya tevgerê biryar bide, lê belê nûjenkirinek pêwîst e. Zîhniyeta klasîk, civak û desthilatdarî nehatiye borandin. Zîhniyeta demokratîk, ekolojîk, wekhev ev nehatiye pêşxistin. Hînê jî nêzîkatiyên koletiyê, nêzîkatiyên desthilatiya zilam û jê şûn de desthilatdar û xwe hakîmkirin li pêş e.

Ji ber van tiştan hemûyanbi rastî her çiqas em niha di serdemeke şoreşê de bin, serdema şoreşê çi serdem e? Serdema avakirina xweseriya demokratîk e. Li ser esasê parastina aktîf avakirina xweseriya demokratîk. Dem ew dem e. Wê ev bixwe guhertineke mezin çêke. Di vê guhertinê de tişta herî pêwîst çi ye? Kadroyên pispor, kadroyên ku karibin ji heq derkevin. Ji bo wê, ji qadên leşkerî heya qadên civakî, aborî, dîplomasî û siyasî, kadroyên li gorî ruhê demê û bi zîhniyeta paradîgmayê tevger pêwîste. Eger ev di pêşeng de pêş bikeve emê bi ser bikevin.

Pêşeng kadro ye. Di pêşeng de ev hebe emê bi ser bikevin. Ji bo wê her çiqas xweser be jî di vê demê de pêşxistina perwerde û nîqaşê pir û pir girîng e. Pirsgirêka me pirsgirêka pêşeng e. Pirsgirêka zîhniyetê ye. Pirsgirêka şêwaz e. Pêşeng bi zîhniyet û şêwazekî rast eger bibe bersiv emê bi ser bikevin. Şert û mercên derveyî me ji bo serkeftinê dest didin. Şert û mercên hundir jî ji bo serkeftinê dest didin. Lê belê pêşeng ku karibe bibe bersiv wê serkeftin misoger be. Di kadro de fedaîbûn pêş ketiye, astek heye jixwe ji bo wê em dibêjin em gihîştine neqeba serkeftinê, ji bo serkeftinê divê kadro tam bibe bersiv. Ked heye hewldan jî heye lê belê di zîhniyetê de tengbûn heye. Hîn em negihîştine zîhniyeta felsefeya Apocî ya serdemê û paradîgmayê. Weke nîv nîv paradîgmaya kevin jî bandora xwe heye. Hîn meseleya ezezî, nehatina komunalîzmê, xwe esasgirtin, bi aqilê kevin wisa meş hîn li pêş e. Ev jî dibe asteng. Ji bo wê perwerde pir pir girîng e. Rast e Serokatî bi perwerdê dest pê kir, bi perwerdê têkoşîn pêş xist. Niha, îro 41 sal in dîsa perwerdê girîngiya xwe wenda nekiriye. Heta niha pir girîng bûye.

Serokatî paradîgmayê bi xetên stûr li ser çar lingan îzah dike. Yek; meclîsên herêman. Didu; meclîsên giştî. Sisê; aborî û kooperatîf. Çar; sîstema akademiyan. Ji çar lingan yek akademî ye. Akademî çi ye? Perwerde ye. Ji ber ku em dixwazin civakeke nû ava bikin. Zîhniyetekê nû pêş bixin. Ne civaka klasîk, civakeke li ser esasê şoreşa jinê, civaka ekolojîk. Ji bo vê jî di zîhniyetê de guhertin pêwîst e. Di vê xisusê de divê kadro pêşengiyê bike. Eger kadro pêşengiyê neke, wê civak çawa pêş bikeve? Pêş nakeve. Pirsgirêk di vir de ye. Ji bo wê perwerdeya kadro pir girîng e. Di vê demê de lêhûrbûn, nîqaş û kûrbûn cardin pir pêwîst e.

Em dixwazin di vê dema dîrokî de êdî gavekê biavêjin. Em dibêjin vê tevgerê êdî serkeftin heq kiriye. Pêwîst e kadroyên vê demê jî kadroyên serkeftinê bin. Demeke awarte ye, divê kadroyên wê jî awarte bin. Dest biavêjin çi, karibin bi dest bixin. Di parastin, siyaset, dîplomasî û di her xebatê de divê êdî bikarin bi ser bixin. Mecala wê êdî çêbûye. Divê êdî em ji dayîkên Kurdistanê re, ji hêviya Serokatiyê re, ji hêviya tevahiya gelê me û dostên me re bikarin bibin bersiv. Emê wisa karibin bîranîna şehîdan bigrin jiyandin. Bikarin navên wan şehîdên qehreman, bi herfên zêrîn di dîroka Kurdistanê de binivîsin. Em deyndarên wan in, em bi xêra wan îro li vir in. Em bi xêra, qehremanî û berxwedana wan niha li vî astî de ne. Berhemên niha heyîn tev bi navê PKK'ê yên şehîdan in. Û em deyndarên wan in. Ev deyn di stûyê me de ye, ku doza wan di vê dema dîrokê de bibin encamê, bibin serkeftinê. Em hemû erkdar in; berpirsiyarî li ser me hemûyan heye.

‘68 isyan ve direniş ruhu PKK’de yaşıyor

1968 Gençlik Hareketi dünya çapında etkili olan bir harekettir. ‘68 Hareketi soğuk savaşın sürdüğü bir dönemde tarih sahnesine çıkan, hatta soğuk savaşın zirvesi olan bir harekettir. Soğuk savaşın bir tarafında kapitalist modernist sistem, diğer tarafında da Sovyetler Birliği’nin başını çektiği reel sosyalist sistem vardır.

Kapitalist modernist sistem 1940'lardaki II. Dünya Savaşıyla birlikte iflasını yaşamıştır. II. Dünya Savaşı kapitalist modernist sistemin iflasını ifade etmektedir. Çünkü 50 milyona yakın insan ölmüştür, on milyonlarca insan yaralanmıştır. Dünya tarihinin en büyük faciasıdır. Dünya tarihinde bu düzeyde yıkıcı başka bir savaş görülmemiştir. Bunun merkezinde de kapitalizmin anavatanı olan Avrupa yer almıştır. Yine kapitalizmin büyük bir gelişme yaşadığı Japonya içinde yer almıştır.Tabii ki Sovyetler Birliği de içindedir. Ama savaşa asıl neden olan kapitalist devletlerdir. Almanya'dır, İtalya'dır, Fransa'dır, İngiltere'dir, ABD'dir. Bu savaşın sonucu karşısında irkilmemek mümkün müdür?

Bu savaş kapitalist modernist sistemin de onun genel ve eşit oya dayalı dört yılda bir seçilen parlamenter demokratik sisteminin de iflası olmuştur. Bu sistemin faşizmi önlemediği, insanlık tarihinin en büyük acılarını yaşatan kanlı savaşı önlemediği açıktır. Hatta bırakalım önlemeyi; bu savaşın asıl nedeni kapitalist modernist sistem, zihniyeti, ekonomik, kültürel ve sosyal yapısıdır. Bu zaten kapitalist modernist sistemin iflasını ifade ediyordu.

Bu iflas, toplumda sisteme karşı büyük bir muhalefeti geliştirmişti. II. Dünya Savaşı’ndan sonra bu tepkiyi azaltmak için her ne kadar Avrupa’da ekonomik, sosyal, kültürel alanda kimi yumuşamalara gidilmişse de bu toplumların tepkisini ortadan kaldıramamıştır. Özellikle gençlik bu sistemden rahatsız olmuştur. Bu sistem gençliğin arayışlarına, özgür ve demokratik yaşam isteğine cevap vermemiştir.

Reel sosyalizmin çıkmazları

20. yüzyılda Sovyetler Birliği büyük bir umut olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Kapitalist sisteme, baskıcı, sömürücü, devletçi sistemin zulmüne karşı bir devrim olarak gerçekleştiği için tüm insanlığın umudu haline gelmiştir. İnsanlık Sovyetler Birliği’nde gelişen sosyalizm şahsında özgür ve demokratik yaşam umudunun gerçekleşeceğini düşünmüştür. Ancak geçen on yıllar Sovyetlerin de insanlığın özgür ve demokratik yaşamına, baskısız, sömürüsüz yaşamına cevap olmadığını ortaya koymuştur. Özellikle II. Dünya Savaşı sonrası kapitalist modernist sistemle yarış, bu yarış içinde otoriter karakterinin daha da artması, gençliğin Sovyetler Birliğinden beklentilerini bulamamasını beraberinde getirmiştir. İnsanlığın umutları giderek kırılmaya başlanmıştır. Her ne kadar Küba Devrimi, Vietnam’da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi belirli bir heyecan yaratsa da, bunlar bir bütün olarak gençliğin özgür ve demokratik yaşamını, özlemini tümden karşılayamamıştır.

Reel Sosyalist kampın yaşadığı kriz Çin ve Arnavutluk’un ayrılmasıyla gözler önüne serilmiştir. Bu durum reel sosyalizme karşı eleştirileri arttırmıştır. Hem Sovyet deneyimine hem Çin ve Arnavutluk deneyimine hem de Doğu Avrupa ülkeleri deneyimlerine karşı eleştiriler gelişmiştir.

Kuşkusuz reel sosyalist sisteme karşı kapitalist emperyalist sistemin karşı propagandası vardır. İdeolojik saldırıları vardır. Ama bütün bunlar, reel sosyalizmin yetersizlikleri üzerinden; halkların, toplumun, gençliğin, kadının özgür ve demokratik yaşam özlemine, baskısız ve sömürüsüz dünya özlemine cevap verememesi sonucunda kapitalist modernist sistemin reel sosyalist sisteme karşı güçlü ve etkili bir ideolojik kampanya geliştirmesine yol açmıştır. Esas olarak da reel sosyalist sistemin pratikleşme biçimi toplumları, gençliği ve kadını tatmin etmemiştir. Özellikle siyasal, toplumsal yaşamı gün yüzüne çıkıp netleştikçe insanlık açısından çekiciliği azalmıştır. 1960’lar gerçeği böyledir. Hem kapitalist sistem açısından hem de reel sosyalizm açısından insanlığın kabul etmediği bir siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik yaşam gerçekliği vardır.

İşte bu durum 1960’ların sonunda gelişen ve ‘68 kuşağında somutluk bulan bir gençlik hareketi ortaya çıkarmıştır. Bu hareket Fransa’da, bütün Avrupa’da, Amerika’da, Latin Amerika’da yükselmiştir. Türkiye'ye, Yunanistan’a yansımıştır. Filistin hareketinin yükselişinde etkisi olmuştur.

Bu hareketin karakterinde yaşanan savaşlara karşıtlık vardır. Fransa ve Amerika gerçeğinde Vietnam savaşına karşı çıkışlar vardır. Yine gençliğin üzerindeki baskıya, kendisini siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel alanda ifade edememesine karşı bir patlama ortaya çıkarmıştır. Sisteme karşı bir isyan gerçeği ortaya çıkmıştır. Gerçek anlamda sistem karşıtı muhalif bir gençlik direnişi dalgası ortaya çıkmıştır. Sistemi reddeden muhalif bir toplumsal hareket ortaya çıkarmıştır.

Kuşkusuz “**Nasıl Bir Dünya?**” konusunda sistematik, kapsamlı teorik düşünceler ortaya koymamışlardır. Buna karşın kapitalist sistem karşıtlığını, muhalifliğini netçe ortaya koymuşlardır. Yine reel sosyalizmin de halkların özgür ve demokratik yaşamına cevap verecek bir düzen olmadığı konusundaki tutumunu ortaya koymuştur.

Mevcut iktidarlara, hegemonyacı güçlere, devletçi sisteme güçlü bir itiraz vardır. Reddediş güçlüdür. Tabii reddederken özgürlük, demokrasi, sömürüsüz ve baskısız bir dünya isteniyor. Aslında tüm bu talepler ancak gerçek sosyalizmin karşılayacağı taleplerdir. Demokratik sosyalizmin karşılayacağı taleplerdir. Ama kapitalist sistem bu talepleri karşılayacak bir sistem değildir. Aksine bu taleplerin karşıtı bir sosyal, ekonomik, kültürel düzendir. Bir sömürü ve baskı düzenidir.

Hak, adalet, eşitlik, özgürlük; sömürü ve baskıyı ortadan kaldırma iddiasıyla ortaya çıkan reel sosyalist sistemin de bırakalım bu talepleri karşılamasını, o da toplum üzerinde bir baskı düzeni kurmuştur. Demokrasi yoktur. Özgürlükler yoktur. Toplumun kendini kattığı özgür ve demokratik yaşam söz konusu değildir. Zaten öyle bir sistemdir ki, kapitalizmle ekonomik yarışa girmiş. Kendilerinin nasıl daha iyi araçlar, makinalar ürettiklerini, ekonomilerinin nasıl verim verdiği gibi toplumun özgür ve demokratik yaşamını karşılamayan bir zihniyetle hareket etmektedir. Salt ekonomik ve askeri olarak ne kadar gelişmiş olduğunu gösteren bir durum vardır. Rekabetini, yarışını sadece bu alanda ortaya koyan bir sistemdir. Kaldı ki bu konuda da kapitalizm üstünlüğünü göstermiştir. Bu açıdan gençlerin özgürlük, demokrasi, sömürü ve baskısız bir dünya istemlerine cevap verecek bir sistem olmadığı açığa çıkmıştı.

İki sistemin de gençliğin, gençlik şahsında toplumun özgür ve demokratik yaşam taleplerine karşılık vermemesi gençliğin tepkisini ortaya çıkarmıştır. Gençliğin tepkisi sadece bir gençlik tepkisi olarak değil; toplumun itirazını, toplumun memnuniyetsizliğini ortaya koyan bir hareket olarak görülmelidir. Zaten öyle olduğu için güçlü ve sarsıcı olmuş, tarihe geçmiştir.

68 hareketi yeni bir dönem başlattı

İnsanlık tarihinde ‘68 gençliği şahsında özgürlük ve demokrasi özlemleri önemli bir gelişme göstermiştir. Özgürlük ve demokrasi çekiciliği ve yükselen bir değer oluşuyla gündeme oturmuştur. ‘68 kuşağını çok dönemsel olarak değerlendirmek de yanlıştır. Tarihteki özgürlük ve demokrasi damarlarının gençlik şahsında kendini dışa vurumu olarak değerlendirmek daha doğru olur. Özellikle Vietnam savaşından sorumlu olan Fransa ve ABD'nin güçlü olmaları, ‘68 kuşağının savaş karşıtlığı ve antiemperyalist karakterini ortaya koymaktadır. Bu yönüyle kendi halklarının, toplumlarının da vicdanı olmaktadır. Kendi devlet, hükümet ve iktidarlarının dünya üzerinde emperyalist sömürü, talan ve baskı peşinde koşmaları, dünyanın diğer toplumları karşı askeri ve siyasi gücünü kullanmasına karşı bu toplumlardaki tepkinin açığa çıkmasında önemli etkisi olmuştur.

Kendi toplumlarının vicdanı olması, bu haksız dünyaya başkaldırı gerçekten çok önemli bir değerdir. Bu açıdan eğer Avrupa’da şu anda özgürlük ve demokrasi adına bazı değerlerden söz edilecekse bunda, başka özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin, emek mücadelesinin payı olmakla birlikte, özellikle ‘68 kuşağının yarattığı hareket ve kültür etkili olmuştur. Bu hareket Avrupa’da zihniyet açısından yeni bir dönem başlatmıştır. Kuşkusuz ki bu hareket süreklileşmemiş, sistematik hale gelip Avrupa’da ve dünyada yeni bir düzen kuracak sonuçlar ortaya çıkarmamıştır. Ama böyle değerlendirerek çok güçlü sonuçlar ortaya çıkardığını ve çok güçlü etkileri olduğunu görmemek mümkün değildir. Kesinlikle çok güçlü etkileri ve sonuçları olmuştur. Avrupa’daki özgürlük ve demokrasi birikiminde, barış mücadelesinde, antiemperyalist mücadelede, sömürücü ve baskıcı düzene karşı çıkmada, iktidarcı, devletçi, sömürücü düzene muhalif damarının güçlenmesinde ‘68 kuşağı çok önemi rol oynamıştır. Gençlik kuşağının Fransa’dan başlayarak Avrupa’da, ABD’de, dünyada yayılmasının yarattığı sonuçları çok iyi görmek gerekiyor.

‘68 Gençlik Hareketi, gençliğin sistemle bütünleşmemiş, herhangi bir sömürücü-baskıcı sınıfın dişlisi haline gelmemiş özgür ruhlu ve arayışçı karakterinin dışa vurumudur. Gençlik ruhunun dışa vurumudur. Belki de “gençlik nedir, gençlik karakteri nedir, gençlik ruhu nedir?” sorularının yanıtları esas olarak da ‘68 Kuşağı şahsında değerlendirilebilir. ‘68 Kuşağı şahsında sosyolojik, kültürel, duygu, düşünce ve gösterdiği refleksler açısından 68 gençlik kuşağının irdelenmesi çok doğru ve bilimsel sonuçlar verir. Bu yönüyle ‘68 kuşağı gençliği irdelemek, değerlendirmek, gençliğin nasıl bir sosyal tabaka olduğunu ortaya koymak açısından laboratuvar gibidir. Gerçekten de ‘68 Gençlik Hareketi gençlikte var olan tüm özelliklerin dışa vurumunu ifade etmektedir. Bu gerçeklik gençliğin özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde çok önemli bir sosyal tabaka ve mücadele gücü olduğunu; gençliğin bir bütün olarak özgür ve demokratik yaşam mücadelesine katılabileceğini göstermiştir.

Kuşkusuz egemen sınıflarla orta sınıfların çocukları da vardır. Ama gençlik ruhu ve karakteri bunları da etkileyecek, ya da bunların sınıfsal karakterini etkileyecek, hatta özgür ve demokratik yaşam mücadelesine katacak düzeyde güçlüdür. Gençlik ruhu ve karakteri bu sınıfların etkilerini sınırlayacak güçtedir. Gençlik ruhunun ayağa kalktığı yerde bu tür sınıf etkileri yaşayan gençliğin fazla etkili olması söz konusu değildir. Ya da bir ülkedeki gençlik hareketinin gelişmesinde, belirlemesinde bu tür sınıfların çocukları olan gençlerin böyle bir dalga karşısında herhangi bir güç gösteremeyeceğini, etkili olamayacağını ortaya koymaktadır. ‘68 kuşağı ya da ‘68 Hareketi, gençlik isyanı bu gerçekliği de ortaya koymuştur.

Özetle belirtilen bu nedenlerle egemen sınıflar hem kendi düzenleri açısından rahatsız olmuşlar, hem de kendi gençlerine kadar etkileyecek böyle bir hareketten ürkmüşlerdir. Kendi geleceklerinden kaygıya kapılmışlardır. Bu yönüyle de ‘68 ruhu kadar egemenleri korkutan, ürküten başka yaklaşım olmamıştır. Kuşkusuz çok örgütlü ve sistematik bir programa sahip olmaması, egemen sınıfların çeşitli yol ve yöntemlerle böyle bir dalgayı durdurması, kontrol altına almasına neden olmuştur. Ya da gençlik hareketinin bu zayıflığı, kısa sürede egemen sınıflar tarafından etkisizleştirilmesine yol açmıştır. Ancak bu duruma rağmen egemen sınıflar açısından gerçekten de sarsıcı olmuştur. Gençlik ayağa kalkarsa, tepki duyarsa, düzenlerinin nasıl sarsılabileceğini çok iyi görmüşlerdir.

Kapitalist modernist sistemin çok planlı, programlı gençlik politikaları izlemeleri, gençliği sisteme entegre edecek çok yönlü projeler geliştirmeleri ‘68 Hareketinden sonradır. Gençliği a-politikleştirmek, sosyal ve siyasal mücadelelerden uzaklaştırmak, gençliği sistemin dişlisi haline getirmek; gençliğin dinamizmini öldürecek yol, yöntem ve araçlar geliştirmek yönünde politikalar izlemişlerdir. Bu açıdan kapitalizm ve onun gençliğe karşı yürüttüğü özel savaştan, psikolojik harekâttan söz edeceksek, bunu ‘68 Gençlik Hareketinden sonra geliştirilen kapitalist modernite politikalar temelinde değerlendirmek gerekir.

Tam da bu nedenlerle 1968’den sonra kapitalist modernist sistem “gençliğe karşı hangi politikaları geliştirdi, hangi araç ve yöntemleri kullandı?”, “Gençliğin sisteme entegre edilmesi, gençliğin uysallaştırılması, a-politikleştirilmesi hangi yol ve yöntemlerle sağlandı” sorularına ciddi araştırmalarla cevap vermek gerekmektedir. Böyle bir araştırma gençliği kapitalist modernist sistem karşısında daha donanımlı hale getirebilir. Bu yönlü araştırma ve incelemeler mutlaka olmuştur. Gençliği kapitalist modernite karşısında donanımlı, etkili bir muhalefet gücü haline getirecek çok kapsamlı araştırma ve incelemelerin yapılması zorunlu bir görevdir. Bununla gençliğin özel savaş politikalarından, psikolojik savaş harekatlarından kurtulmasını sağlamak yaşamsaldır. 1968 Gençlik Hareketini değerlendirirken, o büyük gençlik ruhuna saygı ve bağlılığın bir gereği olarak, bu harekete yönelik kapitalist modernist, emperyalist güçlerin saldırılarının iyi ortaya konulması gerekmektedir.

‘68 Gençlik Hareketinin dalga dalga dünyaya yayılması, özgürlük ve demokrasi ruhunun sınırları tanımadığını göstermiştir. Sadece tek tek ülkelerde değil, bütün dünyada özgürlük ve demokrasi özleminin olduğunu; eşit, sömürüsüz ve baskısız bir dünya özleminin güçlü olduğunu göstermiştir. Özgürlük ve demokrasi özleminin güçlü biçimde evrenselleştiğini, bütün dünyayı kapsayan bir özlem haline geldiğini kanıtlamıştır. Özgürlük ve demokrasi düşüncesinin çok güçlendiğini, bu özlemler doğru sahiplenilir, örgütlülüğü geliştirilir, öncülüğü yapılır ve toplumlara iyi anlatılırsa hiçbir egemen gücün, zorba rejimlerin bu güce karşı ayakta kalamayacağını ‘68 Gençlik

“Denizler, Mahirler, İbrahimler şöyle militandı” demek yetmez. Neden böyle militanlar olduklarının çok güçlü biçimde irdelenmesi ve açığa çıkarılması gerekir.”

Hareketi dinamizmi kanıtlamıştır. '68 kuşağının ayağa kalkışı toplumların dünya genelinde özgürlük ve demokrasi özlemlerinin ulaştığı düzeyi gösteren önemli bir veri olmuştur.

Reel sosyalizme tepki olarak 68 hareketi

'68 Hareketinin anayurdu olan Avrupa'da en az kapitalist modernist sistemin toplumsal sorunların ana kaynağı olup çözüm yeteneğinin olmaması kadar, reel sosyalizmin de toplumsal sorunlar karşısındaki çözümsüzlüğüne bir tepki hareketi olarak ortaya çıktı. Toplumsal muhalefeti yaşamın her alanına yayan bu dalga, sorunların çözümsüzlüğü karşısında radikalleşmiş, silahlı mücadele boyutlarına varmıştır. Almanya'da ortaya çıkan **RAF Kolektifi,** İtalya'daki **Kızıl Tugaylar,** Fransa'daki **Doğrudan Eylem** gibi örgütlenmeler, Avrupa emperyalizminin sahte "demokrasi ve insan haklarına saygılı" maskesini düşüren, devletleri uzun süre uğraştıran devrimci gençlik hareketleri olarak değerlendirilmelidir. Bu hareketlerin şiddete başvurmaları, Avrupa devletlerinin saldırıları sonucunda olmuştur. Aşırıya kaçan yanları olsa da, bunun temel sorumlusu kapitalist modernist sistemin toplum karşıtlığı ve saldırganlığıdır.

'68 Gençlik Hareketi ve kuşağı tabii ki Türkiye'yi de derinden etkilemiştir. Türkiye'de var olan rejim tekçi, baskıcı ve sömürücü, NATO üyesidir bir Gladio rejimidir. NATO üyesi oluşu nedeniyle ABD ve batı için önemlidir. Tamamen kontrol edebilecekleri, kullanabilecekleri bir rejim olması için de toplumun istek ve taleplerinin ortaya çıkmayacağı bir Türkiye istemektedirler. Türkiye'de cumhuriyet tarihi boyunca sosyalistlerin mevcut otoriter düzene karşı itirazları olmuştur. Yine Kürtler üzerlerindeki sömürgeci, kültürel soykırımcı sistemi kabul etmediklerini, razı olmadıklarını çeşitli tepkilerle, direnişlerle ortaya koymuşlardır. Kuşkusuz çoğunluğu Müslüman olan Türkiye'de İslami kimi çevreler de baskı altına alınmıştır. Kendine göre devlete ve iktidara bağlı İslami kurumlar ve bunlar üzerinden de dini kendi sisteminin parçası haline getiren, buna gelmeyenleri de baskı altında tutan bir düzen kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti gerçekten de otoriter, baskıcı, sömürücü bir zulüm düzeni olmuştur.

1950'lerde dünyada faşizmin yenilgiye uğratılmasından sonra otoriter rejimlere karşı bir antipati ortaya çıkmıştır. Avrupa toplumunda otoriter rejimlere karşı oluşan tepki toplumsallaşmıştır. Bu açıdan batıyla ilişkisi olan Türkiye'de hem otoriter karakterinin yaratacağı olumsuzlukları gidermek, hem de halkların ve toplumun ortaya çıkabilecek tepkileri karşısında, bu tepkilerin azaltılması için kendine göre "***çok partili yaşam***" dedikleri, demokrasi adını verdikleri yeni bir siyasal sisteme geçmişlerdir. 1950-60 arasında böyle bir deneyim yaşanmıştır. Ancak bu deneyim aslında o güne kadar durdurulan elit, bürokratik kesim tarafından kontrol edilen iktidar imkanını 50'lerden sonra siyasi mücadeleye dönüştürmüştür. Egemenler arasında bir siyasi mücadele sürmüştür. Türkiye'deki asker sivil bürokrasisine ve devletçiliğe dayanan, ekonomik ve sosyal sistemi devletçi olan klasik iktidar bloklarıyla geleneksel yerel sosyal, ekonomik güçlere dayanan kesimler arasındaki iktidar mücadelesi 1960'ta bir askeri darbeyle sonuçlanmıştır. 1945'ten sonra Türkiye'de çift partili hayata geçme biçimindeki eğilim, 1960'ta Avrupa'ya daha fazla yakınlaşmak adına kısmi düşünce ve örgütlenme özgürlüğü ile bu yönlü sınırlı imkanlar ortaya çıkarmıştır.

Kuşkusuz bu kısmi değişikliklere karşın Kürtler ve İslami güçler üzerindeki baskı ve sömürü düzeni sürdürülmüştür. Sosyalistler açısından da zulüm ve sömürü sürdürülmüştür. Yine de Avrupa'da etkili olan sosyal demokrasi çerçevesinde düşünce ve örgütlenme özgürlüğü konusunda belirli şeyler yaşanmıştır. Bunun getirdiği etkiler vardır. Zaten sol güçlerin mücadelesi ile Kürtlerin tepkisi vardır.

İşte, tam da böylesi bir ortamda, 1968'te Türkiye'de de zulme, baskıya, sömürüye itiraz eden bir gençlik hareketi ortaya çıkmıştır. Bu hareket hem dünyadaki gençlik hareketlerinden etkilenmiştir hem de Türkiye'deki rejimin baskı altında tuttuğu kesimlerin gençleri mevcut sisteme karşı itirazlarını güçlü biçimde ortaya koymuşlardır. Bu nedenle sadece bir gençlik hareketi olarak görmemek lazım; Türkiye toplumunun itirazı, ayaklanışı ve seslenişi olarak değerlendirmek gerekiyor.

NATO'nun uç karakolu olmasından dolayı daha fazla baskı altına alınan Türkiye gerçeği vardır. Bırakalım sınırların değişmesini, Türkiye içindeki siyasal iktidarın karakterinin köklü değişmesine bile izin verilmemektedir. Yani demokratikleşmesinin kabul edilmesi mümkün değildir. Türkiye'nin demokratikleşmesi demek toplumun iradesinin ortaya çıkması, toplumun taleplerinin açığa çıkması; dolayısıyla toplumun güçlenmesi demektir. Toplumun, halkın güçlendiği bir yerde emperyalizme karşı, kapitalist sisteme karşı itirazlar da güçlü olabilir. İrade kazanan bir toplum gerçeği ortaya çıkabilir. Toplumun irade kazanmaması için Türkiye'nin demokratikleşmesi istenmemiştir. Bu açıdan da toplum çok yönlü bir baskı ve zulüm cenderesine alınmıştır.

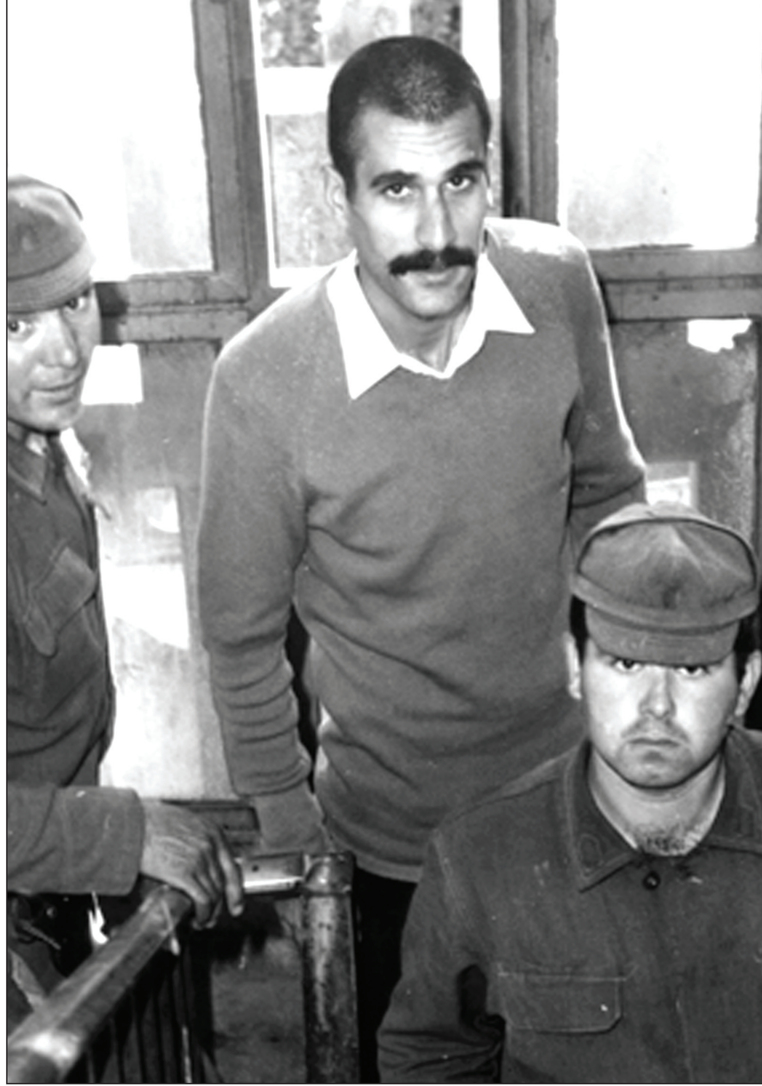
Denizler, Mahirler, İbrahimlerin çıkışı

Türkiye'deki gençlik hareketinin bu kadar güçlü çıkmasının nedeni dış gerici güçlerle iç gericiliğin Türkiye toplumunu baskı altında tutma ihtiyacı sonucu ortaya çıkan otoriter rejime karşı halkın gençlerinin tepkisidir. Bunların sembolleri de Denizler, Mahirler ve İbrahimlerdir. Kuşkusuz birçok gençlik önderi vardır. Hüseyin İnan, Yusuf Aslan, Hüseyin Cevahir, Ali Haydar Yıldız ve daha isimleri anılabilecek birçok gençlik önderi vardır. Bu gençlik önderleri toplum üzerindeki baskıya karşı isyan etmişlerdir.

O dönemde bir **Türkiye İşçi Partisi** vardır. Türkiye İşçi Partisi ilk defa sol değerleri, emekçiyi savunan, baskıya ve zulme karşı çıkan bir siyasal partidir. Hatta bu karakterinden dolayı bazı Kürtler de içinde yer almıştır. Ama Türkiye'deki baskı ve zulüm o kadar fazla; buna karşı toplumun tepkisi o kadar derin ki, İşçi Partisi bu gençleri tatmin edememiştir. Bu gençleri içinde tutacak bir siyasal programa, eylem çizgisi ve bir gelecek projesine sahip olamamıştır. Bu nedenle de gençlik 60'ların sonunda İşçi Partisinden büyük oranda kopmuştur.

İşçi Partisi gençliği kontrol edemeyince, bu hareket de doğal olarak sadece bir gençlik hareketi olarak kalmamış, sosyalist siyasal hareketler olarak gelişmişlerdir. Bu gençlik önderlerinin her birisinin kendi birikimleri ve düşündükleri Türkiye çerçevesinde bir sosyalist hareket yaratması, Türkiye'de sorunların ne kadar köklü olduğunu ve bu sorunların öyle sıradan siyasal zihniyetle çözülemeyeceğini göstermektedir. Yani Türkiye'nin sorunları ancak radikal yol ve yöntemlerle çözülebilir. Bu nedenle gençlik radikal devrimci hareketlere yönelmiş, radikal örgütlenmeler oluşturmaya çalışmışlardır. Bu gerçeklik sadece gençlerin sübjektif niyetleriyle ilgili değildir, Türkiye'deki karakteriyle ilgilidir. Türkiye'deki sorunların çözümünün ancak radikal hamleler, radikal dönüşümlerle gerçekleşebileceğinin somut ifadesidir.

Öyle ki herkes kendi siyasal emellerine ulaşmak için bu dinamik gençlik gücünü kullanmak istemiştir. Türkiye'de ordu içindeki biraz daha millici olan Kemalist kesim –ki bunlara sol Kemalistler deniyor- bile bu gençliğe dayanarak iktidarı ele geçirmek istemişlerdir. Bu gerçeklik de Türkiye'deki sorunların ne kadar köklü olduğunu, gençliğin ne kadar radikalleştiğini ortaya koymaktadır. Gençliği bu kadar radikalleştiren, sorunların köklü olmasıdır. Sorunların çözümünün de ancak köklü siyasal hareketler ve dönüşümlerle olabileceği gerçeği nedeniyle gençlik böyle bir eğilim göstermiştir. Bu tutum hem gençlik hem de toplum içinde taraftar bulmuştur. Bu gerçeklik görülmeden ne o dönemin Türkiyesi ne de gençliğin tercihleri ve yönelimleri doğru anlaşılabilir. Aslında '68 gençliğinin duruşu, yönelimleri Türkiye gerçeğini anlamak açısından önemli veriler sunmaktadır. Bugün bile Türkiye gerçeğini anlamak isteyenlerin '68 kuşağı yönelimlerinin nedenlerini araştırmaları gerekir.

Türkiye'deki '68 hareketi diğer ülkelerden daha radikaldi...

Neden '68 Hareketi dünyadaki başka hareketlerden daha radikal oldu? Türkiye'deki '68 Hareketi ise dünyadaki diğer hareketlerden daha fazla ideolojik ve politik bir yönelime girdi? Bırakalım belirli bir ideolojik-politik eğilime sempati duyulmasını, bizzat radikal ideolojik-politik eğilimlere öncülük edilmesi, bunun örgütlendirilmesi yaratması ve eylemine geçilmesi söz konusudur. Bu yönleriyle Türkiye'deki '68 kuşağını irdelemek, anlamak çok çok önemlidir. "***Denizler, Mahirler, İbrahimler şöyle militandı***" demek yetmez. Neden böyle militanlar olduklarının çok güçlü biçimde irdelenmesi ve açığa çıkarılması gerekir.

Kuşkusuz Türkiye'nin NATO üyesi olması, başta ABD, çok fazla dış güçlerin etkisinde olmasının da bunda rolü vardır. Tüm bunlara rağmen eğer toplumsal çelişkiler güçlü, toplumsal sorunlar bu denli ağır olmasaydı Türkiye'deki rejim ne kadar dış güçlere bağlı olursa olsun, böyle güçlü ve bilinçli bir hareket ortaya çıkmazdı. Bu hareketlerin ortaya çıkışını sadece Türkiye'nin dış güçlere, NATO'ya bağlılığıyla açıklamak yetersiz kalır. Bu nedenle Türkiye'nin toplumsal yapısını, siyasal, kültürel, sosyal yapısını; içte yaşadığı çelişkileri, ağır sorunları, ağır memnuniyetsizlikleri, güçlü itirazları görmek gerekir. Bunu görmeden '68 kuşağı değerlendirmesi yapmak, bunu görmeden Denizleri, Mahirleri, İbrahimleri yüceltmek gerçekten yüzeysel ve yetersiz kalır. Denizleri, İbrahimleri, Mahirleri ve tüm devrimci gençlik önderlerini ve onların ortaya çıkardığı hareketleri anlamak açısından kesinlikle Türkiye'nin temel siyasal ve toplumsal sorunlarını iyi anlamak gerekir.

Tabi ki Kürt sorunu bunların en başında gelmektedir. Bunun yanı sıra emekçiler üzerinde büyük bir sömürü düzeninin kurulması gerçeği vardır. Çok farklı etnik, kültürel ve dinsel topluluklara sahip Türkiye'de tekçi siyasal, sosyal, kültürel ve inanç yapısı yaratılması gerçeği vardır. Bu nedenle '68 kuşağı iyi irdelenirse tabii ki Sünni Türk gençleri de yer almışlardır. Kürt gençlerinin '68 kuşağı içindeki rolleri gerçekten etkindir. Farklı etnik, kültürel ve dinsel topluluklardan, inançlardan gelen çevrelerin çocukları da bu işin içindedir. Bu gerçekliğin de görülmesi gerekir. Bu yönüyle de tekçi, baskıcı, ulus-devletin ezdiği toplulukların tepkisi gençlik şahsında dışa vurmuştur. Gençliğin tepkisini içinden geldiği toplumun tepkisi olarak görmek gerekir. Toplumun refleksleri vardır. Gençler toplumun refleksleri içinde yaşıyorlar. Her gün annelerinden, babalarından, çevrelerinden bir şeyler duyuyorlar ya da genç olarak yaşadıkları toplumun sorunlarını görüyorlar. Tüm bunların da gösterdiği gibi 1968 Türkiyesi'nde Kürt'ü, Türk'ü, Alevisi, Sünnisi, Çerkez'i, Ermenisiyle bütün bir toplumun gençlerinin itirazı ve ayağa kalkışı gerçekleşmiştir.

Kuşkusuz '68 Gençlik Hareketi, Fransa'da, ABD ve Avrupa'da etkili olmuştur. Oralarda kendi ülkelerinin emperyalist politikalarına karşı çıkış vardır. Türkiye'de, NATO'ya karşı çıkış kadar, bizzat kapitalist emperyalist sistemin baskısını gören, ona bağımlılık içinde olan ülkelerin gençliğinin tepkisi daha da sert olacaktı. Emperyalizme karşı Türkiye'deki gençlerin tepkisinin Fransız ve Amerikan gençlerinden daha fazla ve radikal olması, emperyalizmin Türkiye gibi ülkelerdeki topluma ve insanlara yaşattığı acılardan ötürüdür. Bu ilişkinin getirdiği baskı ve zulümdendir. Antidemokratik siyasal, sosyal ve kültürel yapılanmalardandır.

Tüm bu nedenlerden dolayı Türkiye'deki '68 gençliği dünyanın diğer yerlerinden daha fazla kendi ülkesindeki siyasi tarihte etkisini göstermiştir. '68 Hareketi dünyada ve Türkiye'de bir dönüm noktasıdır. Hatta dünya genelinde bir dönüm noktası olma gerçeğinin yanında, tek tek ülkelerde böyle bir gerçeklikten söz edilecekse, Türkiye'deki '68 kuşağının diğer ülkelerden daha fazla kendi ülkesinin siyasal, toplumsal, ekonomik ve kültürel yapısını etkilediğini ve gelecekteki gelişmelerine yön verdiğini söylemek gerekir. Bu açıdan '68 kuşağını birkaç devrimci gençle sınırlamak mümkün değildir. Onların etkisini çok uzun süreli görmek gerekmektedir. İdam edilen, vurularak şehit edilen önderler, devrimciler eğer sadece kendi pratikleriyle ya da kendi dönemindeki etkileriyle açıklanır ve öyle ifade edilirse çok büyük bir yanlışa düşülmüş olur. Kesinlikle 1968 kuşağının Türkiye tarihi açısından, Kürdistan tarihi açısından Türk'üyle, Kürt'üyle, Alevi'siyle, Sünni'siyle Türkiye'de yaşayan bütün topluluklar açısından büyük bir anlamı vardır. Kendi eylemlerinin, kendi hareketlerinin çapını da aşan, kendilerinin de öngöremeyeceği sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Kuşkusuz o gençlerin özlemleri vardı. Devrim yapmak istiyorlardı, Türkiye'de kendilerinin düşündüğü bir düzen oluşturmak istiyorlardı. Ama ağır saldırılar karşısında ömürleri kısa oldu. Ama yürüttükleri mücadele, kurdukları örgüt, yaptıkları eylemleri katbekat aşan çok büyük sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bir kere bu gerçeğin görülmesi gerekiyor.

1970-80 gençlik hareketinin büyük mücadelesi

Eğer 1970-'80 arasında gençlik hareketi, emekçi ve toplumsal hareketin çok büyük yükselişi gerçekleşmişse, Türkiye bir iç savaş durumunu yaşamış ve devlet krize girmişse; devlet iktidarı artık eskisi gibi yönetemez hale gelmiş ve bunun sonucunda 12 Eylül'de askeri faşist darbesi ve çok sert bir faşizmle toplumun uyanışı, ayağa kalkışı ezilmek istenmişse, bu durumu ortaya çıkaran '68 kuşağının devrimci ruhudur. Onun yarattığı siyasal, toplumsal, kültürel etkidir. Onun ekonomik ve siyasal yaşamda yarattığı sonuçlardır. Bu açıdan çok büyük sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

1970-'80 arası dönem öyle kısa bir değerlendirmeyle geçiştirilecek bir süreç değildir. 1970-'80 arasında büyük bir mücadele yaşanmıştır. Gençlik hareketinin, bu devrimcilerin ortaya çıkardığı sonuçlar karşısında emperyalizm, NATO harekete geçmiştir, Gladio harekete geçmiştir. Türkiye'deki bütün gericilik harekete geçirilmiş ve bu uyanış ezilmek istenmiştir. Bu öyle istihbarat örgütlerinin birbirine vuruşturması değildir. Kuşkusuz NATO gibi askeri ve siyasi bir güç ve onun Türkiye'deki örgütlenmeleri tabii ki Türkiye'nin kontrolden çıkmaması için, Türkiye'deki özgürlükçü ve demokratik hareketin etkili olmaması için her türlü provokasyonu da, yönlendirmeyi de yapmıştır. Ama bütün bunları ortaya çıkaran, bu tür müdahaleleri yapmak zorunda bırakan güç '68 kuşağının yarattığı özgürlük ve demokrasi özlemidir. Bu hareketin özgürlük ve demokrasi ruhu Türkiye'deki tüm gençliği harekete geçirme gücüdür. Bunlar olmasaydı Türkiye'de MHP de o düzeyde gündeme sokulmazdı, istihbarat güçleri o düzeyde harekete geçmezdi. Devlet de bu hareketlerle bu kadar uğraşmazdı. Yine bu

Diğer hareketler 12 Mart koşullarında yenilirken, Önder Apo onlar deneyimlerinden çıkardığı dersler ve Mamak'ta verdiği sözle, "***öyle bir hareket başlatmalıyım ki sürekli olsun, düşmanın istediği koşullarda değil kendi yarattığımız koşullarda mücadele etsin, başarıyı sağlayacak sürekli mücadele ve bir hareket gelişsin***" düşüncesini 1973 Çubuk Barajındaki tutumuyla ortaya koymuştur. Aslında 1973'te Çubuk Barajında ortaya konulan tutum ayrı bir Kürt örgütlenmesini ifade etmekte; öyle bir çekirdek oluşturmaktaydı. Buna karşın, Önder Apo o süreçte hala Kürt örgütlenmesiyle Türkiye'deki devrimci mücadeleyi ortaklaştırma çabası içindeydi. Ortak örgütlenme, ortak hareket ve ortak mücadele geliştirme yaklaşımı vardır. Bu gerçekleşmediğinden Kürtlerin özgün örgütlenme ve öz iradelerini ortaya çıkarmaları çabası 1973 Çubuk Barajında ortaya çıkmıştır. Daha sonra ise tamamen bir ayrı örgütlenme ve mücadele gerçeği olarak tarih sahnesindeki yerini almıştır.

Kuşkusuz Apocu grubun bir gençlik hareketi olarak ortaya çıkmasında '68 kuşağı ve hareketi ile Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin yürüttüğü mücadelenin etkisi kadar, o dönemde bütün dünyada büyük etkisi olan Vietnam kurtuluş mücadelesinin de büyük etkisi olmuştur. Bu iki olgu, kültürel soykırımcı sömürgecilik altında yok edilmek istenen bir halkın devrimci gençleri olarak Apocu grubun bir gençlik hareketi olarak ortaya çıkmasında önemli moral değerler olmuş; önemli etkide bulunmuştur. Önder Apo'nun siyasal düşünce ve tutumunun gelişmesinde '68'ler hareketi ile o dönemde Kürdistan'da belli bir popülerliği olan DDKO'nun etkisi de olmuştur. Esas olarak '68 kuşağı, Vietnam hareketinden etkilenmiş, ama DDKO'nun da belirli düzeyde etkisiyle şekillenen bir hareketten söz etmek gerekir. Apocu Hareket devrimci ve mücadeleci karakteri ile özgürlük ruhunu '68 Kuşağı ve Vietnam ulusal kurtuluş hareketinden almıştır. Yine dünyadaki sosyalizmin etkisi vardır. Ama milli kimlik olarak Kürt genci ve grubu ortaya çıkması açısından da DDKO'nun kısmi etkisinden söz etmek mümkündür. Ama Önder Apo'nun kimliğini, kişiliğini ortaya çıkaran '68 hareketi, onun yarattığı Türkiye devrimci gençlik hareketi, Vietnam ulusal kurtuluş savaşı ve dünyadaki reel sosyalizmin hala o dönemde süren etki gücü esastır.

Apocu gençlik grubu '68 kuşağı ve onun temsilcileri olan Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin militan kişiliğiyle şekillenmiştir. Onların militanlığını kendisine örnek almıştır. Onların militanlığını ilk grup aşamasının moral değeri haline getirmiştir. Onların fedailiğini, başkaldırışını, yiğit duruşunu Apocu grubun militan kimliği haline getirmiş, moral değeri olarak ele almıştır. Kültürel soykırımcı sömürgeciliğe karşı ancak çok güçlü militan duygu ve duruşlarla mücadele edilebilirdi. Kültürel soykırımcı Türk sömürgeciliğine karşı sıradan mücadelelerle sonuç almak mümkün değildi. Türk devletine karşı büyük adanmışlık ve fedailik ancak Kürt halkının Özgürlük Mücadelesini geliştirebilirdi. Ancak böyle bir militanlık Kürdistan'daki sömürgeciliğe karşı koyabilir, bu sömürgeciliği geriletecek bir mücadele yürütülebilirdi. Bu açıdan da Türkiye'de '68 kuşağı ve onun temsilcilerini örnek alırken, dünyada da büyük bir kahramanlık yürüten, fedai savaşı yürüten Vietnam'daki direnişçileri, Vietnam'daki ulusal kurtuluşçuların fedailiğini, militanlığını kendi grubunun mayası yapmaya çalışmıştır. Bu açıdan da hem '68 Kuşağı ve onun temsilcilerini hem de Vietnam'da Amerika'ya karşı büyük bir fedai ruhla direnen Vietnamlı devrimcileri, fedaileri de Kürt halkı her zaman anmak durumundadır.

Bugün ortaya çıkan PKK militanlığında, gerilla fedailiğinde böyle bir direnişçiliğin mayası bulunmaktadır. Kuşkusuz bugün gerilla yiğitliğinde, gerilla direnişinde Kürt'ün tarihteki savaşçı karakteri ve yiğitliği esas zemindir. Böyle bir zemin olmasaydı, Kürt toplumunda, Kürt gerçeğinde direnişe yatkınlık, savaşa yatkınlık, yiğitlik karakteri bulunmasaydı kuşkusuz Vietnam'daki ve Türkiye'deki bu yiğit devrimcilerin anıları, karakterleri ve duruşlarını kendi kimliğinde somutlaştıracak, kimliğinin parçası haline getirecek bir durum ortaya çıkmazdı. Var olan zeminde bu mayanın tutması, tarihteki Kürt yiğitliğinden payını alsa da, esas şekillendirenin, o mayayı, o zemini güçlü biçimde ortaya çıkaranın '68 Hareketi ve Vietnam'daki fedai direnişçilik olduğunu söylemek bir gerçekliği ifade etmektir.

Apocu gençlik hareketi böyle bir temelde tarih sahnesine çıktı. Tabii ki başta bir gençlik hareketi olarak ortaya çıktı. Ama esas olarak da Kürt halkının Özgürlük Mücadelesini geliştiren bir Özgürlük Hareketi olarak şekillendi. Önder Apo'nun "***Genç başladık, genç başaracağız***" demesi, hareketin bir gençlik hareketi olarak başladığını, dolayısıyla bu hareketin mayasında bir gençlik ruhu olduğunu vurgulamaktadır. Bugün de hala PKK'deki o gençlik ruhu ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Eğer PKK'de biraz devrimci ruh kalmışsa, mücadele ruhu kalmışsa, başlangıçtaki o gençlik dinamizminin ortaya çıkardığı mücadele ruhudur, atılım ve atılganlık ruhudur. PKK zaten böyle gelişmiştir. Apocu grup gençlerle yola çıkmıştır, gençlerle örgütlenmesini geliştirmiştir. İlk önce Ankara'da bir grup genç olarak yola çıkmış, Ankara'da bir hareket oluşturacak düzeyde kendisini kadrolaştırdıktan hemen sonra da Kürdistan'a yönelmiştir. Ama Ankara'da oluşturduğu kadrolaşma çok anlamlı, çok değerlidir. Eğer bugün Kürdistan Özgürlük Hareketi bu noktaya gelmişse, Önder Apo'nun bizzat eğittiği, örgütlediği ve Ankara'da bir grup olarak hazırladığı gençlerin, gençlik ruhunun ve onun ortaya çıkardığı mücadele azmi ve dinamizminin payı belirleyicidir. Hakiler, Kemaller, Hayriler, Mazlumlar hep bu grubu oluşturan genç militanların direnişçi ruhlarını, karakterlerini bu harekete vermesiyle PKK gerçeği, böyle bir Özgürlük Hareketi gerçeği ortaya çıkarmıştır. Kuşkusuz Hakilerin, Hayrilerin, Kemallerin, Mazlumların bu düzeyde dirençli olmalarını sağlatan, Önder Apo'nun mücadeleci kimliği ve mücadeleci kişiliğidir. '68 kuşağını, Mahirleri, Denizleri, İbrahimleri çok iyi temsil etmesidir. Yine sömürgeciliğe, kültürel soykırıma, dünyadaki emperyalizme, Türkiye'deki baskıcı düzene büyük bir öfke duymasıdır. Önder Apo ve Apocu grup şahsında emperyalizme, Türk devletine, baskıcı ve sömürücü düzene büyük bir öfke vardır. Bir yönüyle Apocu grup gençliğin öfkesiyle, bir öfke hareketi olarak tarih sahnesine çıkmıştır.

Apoculuğun kökenleri

Sömürgeciliğe, kapitalizme, emperyalizme, Türkiye'deki oligarşik faşist düzene büyük öfke duyulmasaydı gençliğin özünde, ruhunda, beyninde var olan o öfke ve Denizlere, Mahirlere, İbrahimlere, dünyadaki kurtuluş mücadelesi verenlerin anısına bağlılığın gereği olarak güçlü temsili yapılmasaydı, PKK Kürdistan'da özgürlük mücadelesinin öncü gücü haline gelemezdi. Ortadoğu'daki siyasal gelişmeleri bu kadar etkileyecek bir güce ulaşılmazdı. Demek ki bu güce ulaştıran kuruluşundaki gençlik mayasıdır. Gençlik ruhunu ve dinamizmini taşımasıdır. Apocu grup bir gençlik grubu, bir gençlik hareketi olarak ele alınabilir.

Türkiye'deki '68 gençliği dünyanın diğer yerlerinden daha fazla kendi ülkesindeki siyasi tarihte etkisini göstermiştir.

Mahirler, Denizler, İbrahimler bir gençlik hareketi olarak başlamalarına rağmen, Türkiye'nin ağır sorunları karşısında gençlik hareketi düzeyini aşmış ve Türkiye'nin tüm sorunlarını çözecek bir hareket ortaya çıkarmış, bunun mücadelesini vermişlerdi. Apocu Hareket de benzer bir gelişme seyri izledi. Kürdistan'daki sömürgecilik kültürel soykırımcı karakterdedir. İnsanlık tarihindeki en ağır, eşi görülmemiş bir sömürgecilik gerçeği olduğundan, bu sömürgeciliğe karşı salt bir gençlik hareketi olarak sonuç alıcı mücadele vermek mümkün olmazdı. Bir gençlik hareketi olarak başlanmış, ama en başından itibaren salt Kürt gençliğinin hareketi değil, bütün halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesi olarak tarih sahnesine çıkmıştır.

Yani gençliğin kendi toplumuna karşı sorumluluk duymasının en önemli örneğini Apocu grupta görebiliriz. Belki de tarihte hiçbir gençlik grubu Apocu grup kadar halkına, ülkesine bu düzeyde sorumluluk duymamıştır.

Apocu grup Ankara'da gençlerden oluşan militan, devrimci ruhlu gençlerden oluşan bir grup olduğu için hemen dinamizm ortaya çıkmıştır. Daha Ankara'dayken sayısı azdır ama etkisi çoktur. Dikkate alınan bir gruptur. Sayısının çok ötesinde siyasi ve militan bir ağırlığı, saygınlığı vardır. Daha grup oluşum aşamasındayken, daha Kürdistan'a gelmeden Ankara'da faşistlere karşı mücadelede hiç geri durmamış, öncülük yapmıştır. Örneğin diğer Kürt örgütleri, "***bize ne, burası Kürdistan değil, biz buradaki savaşın parçası olmayız***" derken, APOCU grup bunu dememiştir. Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de, bulunduğu her yerde Türkiye'deki devrimci gençlerle, sol gruplarla omuz omuza faşizme karşı mücadele etmiştir. Hem de aktif ve en önde mücadele etmiştir. Göğsünü siper ederek mücadele etmiştir. Bu da tabii ki Apocu grubun karakterinin şekillenmesinde etkili olmuştur.

Bugün de Apocu grup Türkiye'de de devrimci mücadeleyi geliştirmek istiyor, Türkiye'deki halkın sorunlarına ilgi ve sorumluluk duyuyorsa, bu durum Önder Apo'nun çıkışı, duruşu ve Apocu grubun ortaya çıktığı dönemde Türkiye'deki devrimci mücadeleye karşı duyduğu sorumlulukla ilgilidir. Ankara'da bulunduğu müddetçe kesinlikle faşizme karşı mücadeleden geri durmamıştır. Bulunduğu her yerde etkin biçimde faşistlere karşı mücadele etmiştir. Bu gerçeklik Apocu hareketin en önemli özelliklerinden biridir. Başka Kürt grupları da olmuştur ama hiçbirisi Apocu grubun takındığı bu tutumu takınmamıştır. 'Bulunduğumuz her yer bizim için mücadele alanıdır' demiş ve faşistlere karşı mücadelede her zaman en önde olmuştur. Okullarda, fabrikalarda, her yerde faşistlere karşı direnişte en önde olmuştur. Bu konuda kesinlikle kendisini geri çekmemiştir. Örneğin, Siyasal Bilgiler Fakültesinde geliştirilen faşizme karşı ortak mücadele tartışmasında Önder Apo, "***faşizme karşı mücadelede omuz omuza biz de varız, bu mücadelenin parçasıyız***" diyerek tavrını ortaya koymuştur. Diğer Türk solu grupları böyle bir ortak tavrı takınamayıp parçalı bir tutum içinde olurken, kendilerini çeşitli gerekçelerle geri çekip faşizme karşı mücadele birliğinde yer almaz, tek başına hareket etme yaklaşımı gösterirken, Önder Apo "***kesinlikle gençliğin faşizme karşı devrimci direnişinin olduğu her yerde olacağız***" diyerek tutumunu ortaya koymuştur. Bu da bir duruştur. Mahir Çayanların şehadetine karşı nasıl sorumluluk duymuş, o direnişi örgütlemiş, zindandan çıktıktan sonra nasıl ki Ankara'da devrimci gençliğin örgütlenmesinde birinci dereceden sorumluluk taşımışsa, Türkiye'deki devrimci gençliğin örgütlenmesinin en öndeki militanı, öncüsü olmuşsa; Ankara'da faşizme karşı mücadele keskinleştiği bir dönemde de Apocu grup da bu mücadelenin etkin bir parçası olmuştur.

Tabii ki belirli gruplaşma belirli bir düzeyde oluşturulunca Kürdistan'a dönülmüştür. 1976 Şubat ayı **Dikmen toplantısıyla** birlikte Kürdistan'a tam dönüş gerçekleştirilmiştir. Kuşkusuz ondan önce de 1974-'75'te de Kürdistan'a gidişler olmuş, sınırlı çalışmalar yapılmıştır. Ama '**76 Şubat toplantısı**yla birlikte artık bütün kadroların Kürdistan'a gitmesi, Kürdistan'da mücadeleyi geliştirmesi kararlılığı ortaya çıkmış ve bu derhal pratikleştirilmiştir. Kürdistan'a gidilirken de hedef, gidilen yerde gençliğin örgütlendirilmesi, eğitilmesi ve kadrolaştırılması olmuştur. Bu nedenle de Ankara'dan Kürdistan'a dönüşte ilk gidilen yerler öğrenci gençliğin yoğun olduğu Antep, Amed; işçilerin yoğun olduğu Batman, Ceylanpınar; devrimci gençliğin yoğun olduğu Elazığ, Dersim, Serhat ve Urfa'dır. Bu açıdan hem öğrenci gençliğin hem de işçilerin bulunduğu alanlar PKK'nin ilk örgütlenme ve mücadele alanları olmuştur. Buraların seçilmesinin temel nedeni ise gençlerden devrimci kadrolar çıkarmaktır. Bu yönüyle grup çalışmasını ilk başta da gençliğin ve işçilerin yoğun olduğu yerlerde başlatarak emekçilerden, emekçi çocuklarından militan çıkarma çalışmasıyla işe başlamıştır.

Kısa sürede de gittiği her yerde gençliği örgütlemiştir. Antep'te, Urfa'da, Batman'da, Amed'te, Dersim'de, Elazığ'da, Serhat'ta örgütlemiştir. Kürdistan'daki diğer tüm gruplardan farklı olarak gençliğe önem veren, gençlikten kadro çıkararak aktif mücadele eden bir hareket olmuştur. Apocu hareketin başta bir gençlik grubu olarak şekillenmesi, daha sonraki Apocu hareketin ve PKK'nin de çok genç, dinamik bir hareket ve parti olarak mücadeleye atılmasını beraberinde getirmiştir.

Apocu Hareket 1973'ten '78'e kadar esas olarak bir gençlik hareketidir. 1978'deki Hilvan mücadelesiyle birlikte durum değişmiş, köylere kadar yayılmıştır. Yine 1978'e gelindiğinde Batman'da, Ceylanpınar'da, Antep'te işçiler içinde de önemli bir gelişme sağlanmıştır. Ama esas olarak partinin kuruluşuna kadar çalışmanın ağırlıklı bölümünün gençleri örgütleme, genç kadroları ortaya çıkarma olarak değerlendirmek mümkündür. 1977'nin başında **Kürdistan Yurtsever Devrimci Gençlik Birliği** adında bir gençlik örgütünün kurulması da bu gerçekliğin kanıtıdır. Daha başlangıçta bile ağırlıklı olarak gençlerden oluştuğu için "***bir gençlik hareketi olarak mı ortaya çıksak?***" gibi bir yaklaşım görülmüş, bu çerçevede bir gençlik grubu kurulmuştur. Bu grubun örgütsel ağının oluşturulması ve yaygınlaştırılması için de önemli bir çaba harcanmıştır. Aslında daha sonraki tüm gençlik örgütlenmelerimizin temelinde de bu örgütsel oluşum vardır. Özellikle de YCK'nin hala çokça bahsedilen devrimci militan duruşu da bu tarihsel mirasın ürünüdür.

Apocuk gençlik grubunun geliştiği tüm il, ilçe, mahalle ve köylerde faşistlere karşı pratik mücadele içinde edinilen deneyimlerle sömürgeci asimilasyona, uyuşturucuya, fuhuşa, hırsızlığa, istismara, kumara, alkole karşı; özetle toplumun ahlaki ve politik tüm değerlerine karşıt temelde gelişen özel savaş uygulamalarına karşı yoğun bir mücadele geliştirilmekteydi. Apocu gençliğin toplumun gönlünde yer edinmesinde bu pratik mücadelenin belirleyici yeri ve önemi vardı. Ne söylediğinden çok ne yaptığına bakarak yaklaşımını belirleyen Kürt ve Kürdistan halkları toplumun değerlerine sahip çıktığı içindir ki toplum tarafından kucaklanmıştır. 1978'e gelindiğinde mücadelenin ulaştığı düzey ihtiyaçları, artık bir gençlik hareketiyle karşılanamayacak boyutlara varmıştı.

Kürdistan ve Türkiye'nin ağır sorunlarına salt bir gençlik hareketiyle cevap vermenin artık mümkün olmadığı, genç kadrolardan oluşan bir Özgürlük Hareketi'nin, devrimci bir hareketin geliştirilmesi ve partileşmesinin daha doğru olacağı düşüncesine varılmıştır. Devrimci gençlik hareketinin Önderi Haki Karer'in katledilmesine kadarki süreçte Kürdistan Özgürlük Hareketi önemli bir kadro potansiyeline ulaşmıştı. Toplumun geniş kesimlerini etkileyecek bir düzeye ulaşmış olan Hareket için, Haki Karer yoldaşın şehadetinden sonra partileşme ihtiyacı açıkça görülmekteydi. Bu temelde partileşme çalışmalarına ağırlık verilerek partileşme sürecine girilmiştir.

hareketin gelişimini önlemek için provokasyonlarla devreye girmez, her türlü provokatif eylem ortaya çıkarmazdı. Ortamın o düzeyde karışık ve bulanık hale getirilmesini yaratan da bu kuşağın yarattığı özgürlük ve demokrasi mücadelesinin yarattığı Türkiye'deki değişim ve toplumu harekete geçirme gücüdür. Bu görmezlikten gelinebilir mi?

Ecevit'in bu ortamı değerlendirerek "**ne ezilen ne ezen, insanca, hakça düzen**" sloganı ve bu tür söylemlere başvurarak ezilenlerin, mazlumun yanında duran bir lider gibi görünüp yüzde 42 civarında oy alması ve Türkiye'nin birinci partisi olması böyle bir mücadelenin yarattığı Türkiye siyasi ortamının sonucunda gerçekleşmiştir. Bu yönüyle '68 Kuşağının gücünü görmek gerekir. '68 Kuşağı çok güçlü bir zemin ortaya çıkardı. Denizler, Mahirler, İbrahimler, onların yarattığı zemin üzerinde gençlik öyle bir sol harekete eğilim gösterdi ki, bir değil, onlarca sol, sosyalist, devrimci örgüt ortaya çıktı. Bu aslında Türkiye'deki '68 Kuşağının yarattığı verimli topraktan dolayı, özgürlük ve demokrasi özlemine seslenmenin toplumu etkilediği bir Türkiye, bir Kürdistan yarattığı için bu kadar örgüt ortaya çıkardı, bu kadar eğilim ortaya çıktı. Birçok örgütün topluma seslenerek örgütlenebildiği, taban bulabildiği bir 70-80 arası yaşadık. Toplum bu düzeyde güçlü bir biçimde demokrasi ve özgürlük özlemlerine yöneldiği için hak, adalet kavramlarına sarıldığı için, sömürüye ve baskıya karşı çıktığı için Türk devleti de MHP'yi kullandı, istihbarat örgütünü güçlü biçimde devreye sokarak bu eğilimi durdurmaya, bastırmaya çalıştı. Bu hareketin etkileri o kadar güçlüydü ki, bu yol ve yöntemlerle tümden bastırılıp tasfiye edilemeyince 12 Eylül'de dört dörtlük bir askeri faşist darbeyle kökü kazınmak istendi. '68 kuşağının yarattığı bütün değerlerin kökü kazınmak istendi. Onun etkisi tümden silinmek istendi. Böyle ağır bir saldırı ortaya çıktı.

Tabii ki bu faşist darbe ABD'nin, NATO'nun desteklediği bir harekattı. Ama bu kadar destek verilmesinin nedeni, bu dalganın NATO'nun uç bölgesi olan Türkiye'yi sarsmasıydı, Türkiye'deki siyasal sistemi altüst edecekti. ABD ve Avrupa Türkiye'yi kullanamayacak duruma gelmişti. Bu nedenle NATO'ya bağlı orduyu harekete geçirerek bir kök kazıma harekatına giriştiler. Bu açıdan '68 kuşağı derken özellikle onların şehadetleri sonucunda ortaya çıkan tüm bu gelişmeleri, '68 kuşağının ortaya çıkardığı sonuçlar olarak değerlendirmek gerekiyor. Dünyadaki diğer '68 hareketleri bu denli sonuçlar yaratmamış, toplumu bu denli etkilememişlerdir. Türkiye'deki '68 kuşağı, yani Denizler, Mahirler, İbrahimler ve onların çevresinde örgütlenenler ise Türk devletini, NATO'nun en önemli askeri gücü, uç beyi, uç karakolu olan Türkiye'yi sarsmıştır. Tek başına bu durum bile Türkiye'deki '68 hareketinin gücünün ne düzeyde olduğunu ortaya koymaktadır.

Kürt hareketinin çıkışında 68 hareketi belirleyicidir

'68 Devrimci Gençlik Hareketi kuşkusuz Kürdistan Özgürlük Hareketi'ni de ortaya çıkaran temel etkenlerdendir. Önder Apo da '68 kuşağındandır. Belki Önder Apo bir iki yıl sonra bu hareketle tanışmıştır. 1970-71'de 1968 kuşağıyla daha sıkı ilişki içindedir. 1968 kuşağıyla tanışmış bir önderliktir. 1968 hareketinin belirli düzeyde etkilediği DDKO hareketi vardır. Kuşkusuz DDKO, Güney'deki KDP'nin de belirli düzeyde etkisindedir ama dünyadaki gençlik hareketi de belirli düzeyde bu hareketi etkilemiştir. Önder Apo DDKO ile de belirli bir ilişki içindedir, oraya gidip gelmektedir. Yine 1960 sonu ve '70'lerin başında Türkiye'deki gençlik hareketiyle, devrimci hareketle tanışmıştır. Onları da yakından takip etmektedir. Zaten 1971 yılında üniversiteye girmiştir. Ondan önce de İstanbul'da ve Ankara'da kalması sözkonusudur. Bu süreçlerde de Türkiye'deki sol güçlerle tanışmıştır. Zaten Siyasal'a girdiğinde de SBF Mahir Çayan'ın okuludur. THKP-C'nin en önemli merkezlerindendir. Önder Apo'nun Siyasal Bilgilere öğrenci olarak girmesi bu hareketle, THKP-C'yle ve sol güçlerle yakından tanışma, onları görme fırsatı olmuştur. Zaten bu gençlik hareketinden, '68 kuşağının yarattığı Türkiye'deki siyasal ortamdan yararlanarak sosyalizme ve devrimci mücadeleye ilgi duymuştur. Artık 1970-71'de sosyalizmi benimsemiş olan bir gençtir. Belki herhangi bir grubun, hareketin üyesi değildir, ama devrimci gençlik hareketinin bir sempatizanıdır, ilgi duyan bir gençtir. Bu ilgisi de sıradan bir ilgi değildir. Bu gençlik hareketinin, sosyalizmin Türkiye açısından özgürlük ve kurtuluş getireceğine inanmıştır. Yine Kürt genci olarak sosyalizmin Kürt halkının sorunlarına da çözüm getireceğine inanmaktadır. Bu yönüyle sosyalizme güçlü inanç vardır. Böyle bir inanca sahip olduğu bir süreçte 1971'de Siyasal Bilgiler Fakültesine kaydolmuştur.

Önder Apo'nun Siyasal Bilgiler Fakültesine kaydolduğu süreç, aynı zamanda 12 Mart askeri darbesinin gerçekleştiği süreçtir. Darbe olduğunda Türkiye'de; Ankara'da, İstanbul'dadır. Bu süreçleri yakından takip etmektedir. Böyle bir bilinçle Siyasal Bilgiler Fakültesinde sosyalizmi; Mahirlerin, Denizlerin, Türkiye'deki devrimci gençlik hareketinin mücadelesini yakından takip etmiştir. Yine 12 Mart darbesini yakından görmüş, buna karşı Türkiye'deki devrimci güçlerin mücadelesini, duruşunu da takip etmektedir.

İşte bu süreçte 1972'nin 30 Mart'ında Mahir Çayan ve arkadaşlarının, Deniz Gezmişleri kurtarmak için yaptıkları eylem sonrası Tokat Niksar'ın Kızıldere köyünde katledilmesini protesto etmek için Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğrenci boykotu düzenlemiştir. 12 Mart darbesinin o ağır faşist baskı koşullarında bir okulda boykot düzenlemek tabii ki büyük ve devrimci bir eylemdir. Bu büyük devrimci eylemin esas örgütleyicisi de Önder Apo'dur. O zaman 23 yaşında bir gençtir. Herhangi bir örgütün yöneticisi değildir. Ama devrimci örgütlerin dağıtıldığı, 12 Mart askeri darbesi sonucu faşist baskıların arttığı dönemde gerçekleşen bu katliam sonrası sorumluluk bilinciyle, devrimci güçlere bağlılığıyla, sosyalizme inancıyla devrimci gençlik hareketinin merkezlerinden olan Siyasal Bilgiler Fakültesinde gençleri örgütlemiş ve boykot gerçekleştirmiştir. Böyle bir boykota 23 yaşında genç bir öğrenciyken devrimci bir sorumlulukla, ciddiyetle öncülük yapması, örgütlemesi Önder Apo'nun karakterini, kişiliğini ortaya koymaktadır. Bir düşünceye bağlandığı zaman ona karşı nasıl sorumluluk duygusu taşıdığını; herhangi bir olay karşısında nasıl ciddi yaklaşım içinde olduğunu ortaya koymuştur. Önder Apo'nun sorumluluk duygusunu, olaylara ve olgulara ciddiyetle yaklaşımasını Mahir Çayan ve arkadaşlarının hemen katledilmesinden sonra bir boykot düzenlemesinde görmekteyiz. Tabii ki büyük bir eylem olduğu için 12 Mart askeri darbesi, 12 Mart faşizmine karşı bir direnişçi tutum, bir meydan okuma gibi bir eylem olduğu için hemen bu boykotun üzerine gidilmiştir. Boykotu örgütleyenlere yönelik bir tutuklama kampanyası başlatılmıştır. Bu kampanyanın sonucu Önder Apo ve birçok öğrenci arkadaşı tutuklamıştır, Mamak cezaevine atılmıştır. Tabii Siyasal Bilgiler Fakültesinde olduğu için boykot THKP-C'nin bir eylemi olarak değerlendirilmiştir.

Bu gerçeklik, Önder Apo ile 1968 Hareketi arasındaki bağı yakından göstermektedir. Önder Apo da 1968 hareketinin ortaya çıkardığı devrimci bir gençtir. 1968 gençlik dalgasının etkilediği ve kendine çektiği bir Kürt genci; bir öğrencidir. Bu açıdan, Önder Apo dünyada gelişen ve Türkiye'de kendini çok etkili bir biçimde dışa vuran '68 Kuşağının bir parçasıdır. Önder Apo'nun '68 kuşağıyla ilişkisini böyle değerlendirmek gerekir. Önder Apo boykottan sonra tutuklanmıştır ama bir örgüt lideri değildir; hatta bir örgüt üyesi bile değildir. THKP-C'ye sempatisi vardır; ilişkisi o kadardır. Ama bütün devrimcilerin illegaliteye çekildiği, tutuklandığı 12 Mart faşizmi altında kimsenin devrimci örgütlenme ve eyleme cesaret edemediği bir dönemde, bir devrimci genç olarak böyle bir eylem geçekleştirmesi, Önder Apo'nun devrimci siyasal mücadeleye öncülük düzeyinde aktif katılacağını, yaşamının yönünü böyle çizdiğini ortaya koymuştur. Çünkü o zor koşullarda böyle bir boykot gerçekleştirmek ve bunun öncülüğünü yapmak böyle bir kararlılığı, böyle bir duruşu ve yaşamına bu doğrultuda yön vermesini ifade etmektedir.

Önder Apo bu sorumluluk ve ciddiyetle boykota katıldıktan sonra tutuklanmış, zindanda da devrimci duygusunu, düşüncesini pekiştirmiş, yoğurmuştur. Zindana THKP-C'ye sempati duyan bir devrimci genç olarak girmiş ama kaldığı altı ay içinde kesinlikle sorumluluk duygusu daha da gelişmiş, sorunu daha ciddi ele almaya başlayan bir önder adayı olarak çıkmıştır. Özellikle de Mahirlerin katledilmesi, ardından Denizlerin idam edilmeleri, Önder Apo'da '68 kuşağının geliştirdiği bu devrimci mücadeleye bağlı kalarak onların anılarını gerçekleştirmek kararlılığı ve duruşunu geliştirmiştir. Bu yönüyle Önder Apo Mamak cezaevinde kendini tümden devrimci mücadeleye adama kararı vermiştir. Daha Mamak'taykken, "***öyle bir devrimci ve mücadele başlatmalıyız ki, Mahirlerin, Denizlerin mücadelesi gibi kesintiye uğramasın***" sonucunu çıkarmıştır. Düşmanın yarattığı koşullarda değil de devrimcilerin, devrimci güçlerin kendi yarattıkları ortamda ve zamanda mücadeleyi geliştireceği bir hareketin ortaya çıkarılması gerektiği düşüncesine ulaşmıştır. Öyle bir hareket geliştirmeliyiz ki kesintiye uğramasın, yenilmesin ve başarıya gitsin kararlılığı ortaya çıkarmıştır. Yedi ay sonra Mamak cezaevinden çıkarken Önder Apo'nun gelişmesi ve ortaya koyduğu kararlılık bu çerçevede olmuştur.

Yedi ay, o dönemin Türkiye koşullarında az bir cezaevi yatma değildir. Sempatizan bir öğrenci olarak boykot yapmıştır. THKP-C ile organik bağı olan bir boykot değildir. Sadece devrimci gençlerin sorumluluk duyarak gerçekleştirdiği bir eylemdir. Böyle bir eylem sonrası yedi ay cezaevinde yattıktan sonra serbest bırakılmıştır. Devrimci bir genç olarak, devrimci sempatizan olarak girdiği cezaevinden, '68 Kuşağı gençliği şehitlerine bağlılığın gereği olarak devrimci mücadele geliştirme kararlılığıyla zindandan çıkmıştır.

Önder Apo zindandan çıkar çıkmaz gerçekten de '68 devrimci kuşağına bağlılığını ortaya koymuştur. Çıkar çıkmaz hemen devrimci gençliği örgütleme çabası içine girmiştir. 1972'nin sonunda çıktıktan sonra boş durmamıştır. En başta da devrimci sempatizan gençlerin yoğun olduğu Siyasal Bilgiler Fakültesinden yanına aldığı birkaç THKP-C sempatizanıyla birlikte, Siyasaldaki THKP-C'ye yakın gençleri örgütlemeye çalışmıştır. Bu konuda önemli bir çaba göstermiştir. 1973'ün sonundaki seçim öncesi ve sonrasında örgütlenme çabalarını daha da arttırmıştır.

12 Mart'tan sonra gençliği Önder Apo örgütlemiştir

Kesinlikle bilinmelidir ki, 12 Mart'tan sonra Türkiye'de, devrimci gençliğin örgütlenmesine öncülük eden, devrimci gençliği ilk örgütleyen Önder Apo'dur. Kuşkusuz İstanbul'da, Ankara'da, başka yerlerde Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin anısına bağlılığın gereği olarak gençliği örgütlemeye çalışan, bu devrimcilerin anısına devrimci mücadeleyi örgütlemek ve geliştirmek isteyen başkaları da olmuştur. Ama bunların başında Önder Apo gelmektedir. Bu gerçeklik çok iyi bilinmemektedir. Ancak 1972-'73-'74'te Ankara devrimci gençliğin, özellikle de THKP-C'lilerin ağırlıkta olduğu Siyasal Bilgiler Fakültesindeki gençlerin kim tarafından örgütlediği araştırılırsa, yanıtın Önder Apo olduğu açığa çıkacaktır.

Özellikle 1974'teki Ecevit affıyla bazı THKP-C üyelerinin dışarı çıkmasından sonra THKP-C'lilerin örgütlenmesinde başka isimler de ortaya çıkmıştır. 1974 affına kadar Ankara gençliğinin, özellikle de THKP-C'ye bağlı gençliğin, sempatizanların örgütlenmesinde birinci derecede rol oynayan Önder Apo'dur. Bunu o dönemde Siyasal Bilgiler Fakültesinde ya da başka okullarda okuyan THKP-C sempatizanı, THKP-C'ye bağlı gençler bilmektedir. Bunu Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğrenci olan Ali Arfatlı, Nasuh Mitap; yine o dönemde Siyasal Bilgiler Fakültesinde etkili olup THKP-C'ye sempati duyanların hepsi bilmektedir. Sadece THKP-C değil, diğer örgütlerin de THKO, TİKKO sempatizanları da iyi bilmektedirler. 1974'te TKP, TİP, TİSİP geleneğinden gelenlerin, o geleneğe yakın olanların kurduğu ADYÖD'ün devrimci gençlerin eline geçmesi, ADYÖD'ün devrimci gençliğin odağı haline gelmesinde Önder Apo'nun rolü belirleyicidir. Önder Apo kurulan ADYÖD'de devrimci gençliğin etkin olması için yeniden yapılanması ve kongreye gitmesi sürecinde Önder Apo ADYÖD Üst Kurulu denen oluşumun içindedir. Onun sorumluluğunu yapmaktadır. ADYÖD'te devrimci gençler etkili hale gelmişse, daha sonra ADYÖD'te THKP-C'nin etkinliği artmış, sonunda ADYÖD AYÖD biçiminde yeni bir oluşuma dönüşmüşse, bu süreçte en etkili öncülük yapan devrimci kişilik de yine Önder Apo'dur. Bu gerçekliğin herkes tarafından bilinmesi gerekir.

"***Önder Apo'nun Türkiye Devrimci Gençlik Hareketi içinde yeri nedir?***" diye sorulursa, "1968 kuşağına bağlılığın sürdürülmesinde en büyük rolü oynayan devrimci kişiliktir" demek kesinlikle bir gerçeği ifade etmek olur. Hiç kimse Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin anısına bağlılığın gelişmesinde, onlara bağlılık temelinde 1970'lerde güçlü bir devrimci gençlik hareketi ortaya çıkmasında Önder Apo'nun emeğini, çabasını inkar edemez. O dönemde devrimci gençlik hareketinde yer alanlar bu gerçeği bilmekteler ve bu gerçeği takdir etmeleri gerekir. Şimdi çok dillendirilmiyor. Ama eğer "***1973-74 affıyla THKP-C üyeleri çıkana kadar Ankara'da devrimci gençliğe, özellikle THKP-C'ye bağlı gençlere kim öncülük yaptı, onları kim örgütledi, onların örgütlü hale gelmesinde esas rolü kim oynadı?***" denilirse, bunun Önder Apo olduğu açıktır. Ama ne yazık ki o dönemde THKP-C içinde yer alan sorumlu kişiler bu gerçeği açıkça ortaya koymamaktadırlar.

12 Mart sonrasında devrimci önderler katledilmiş, zindanlara atılmışken Önder Apo devrimci sorumluluk duyarak bu gençleri örgütleme çabasına giriştiği süreçte, aslında Türkiye halkıyla Kürt halkının özgürlüğünü ve kurtuluşunu ortak mücadelede görmektedir. Daha o dönemde Önder Apo'nun hedefinde ortak mücadele vardır. Ama THKP-C içindeki sosyal şoven eğilimin Kürt sorununa doğru yaklaşamama, Kürtlerin kendi öz örgütlenme iradeleriyle ortak mücadele içinde yer alma gereği ve gerçeğini görememe, Kürtleri kendi örgütlerinin eklentisi, mücadelenin destekçisi olarak düşünmesi nedeniyle Önder Apo ayrı örgütlenme ve bağımsız bir mücadele yürütmek zorunda kalmıştır. Eğer o dönemde, 1970'lerin başında özellikle THKP-C içinde Kürt sorununa doğru bir yaklaşım olsa ve Kürtlerin kendi örgütleriyle, kendi iradeleriyle ortak örgütlenmenin, ortak iradenin içinde olma gerçeği görülebilseydi, Önder Apo o durumda kesinlikle böyle bir ortak örgütlenme ve mücadele geliştirebilirdi. Ama ne Türkiye'deki solun sorumluluk düzeyi, Kürt sorununa yaklaşımı ne Türkiye'nin siyasal koşulları ne de o dönemde Kürtlerde var olan siyasi eğilimler böyle bir ortak örgütlenme ve mücadelenin gelişmesine imkan vermiştir.

Önder Apo'nun '68 Kuşağının önderlerinden olduğu kesindir. Esas olarak da '68 kuşağının anısına bağlı olarak 1970'lerde devrimci gençlik hareketini geliştirenlerdendir. Türkiye devrimci gençlik hareketini geliştirme sorumluluğu duyanlardandır. Önder Apo gerçekliği budur.

68 hareketinin Kürdistan versiyonu Apoculardır

Buna karşılık, Türkiye'deki örgütlerin hiçbirisi Önder Apo'nun siyasi ufkuna sahip olamamıştır. Örgütlenme ufkuna olumlu yaklaşılmadığı için Önder Apo '68 geleneğini Kürdistan'da ayrı bir örgütlenme ve mücadele hattıyla pratikleştirmiştir. Bu yönüyle Apocu grubun ortaya çıkmasını kesinlikle '68 kuşağından bağımsız olarak görmemek gerekir. '68 kuşağı Türkiye'de Denizler, Mahirler, İbrahimler şahsında devrimci örgütler ortaya çıkardığı gibi aynı '68 Kuşağı Önder Apo şahsında da -belki bir iki yıl gecikmeli olarak- Apocular denen grubun ortaya çıkmasına zemin olmuştur. 1973'te Çubuk barajında kurulan Apocular denen grup, aslında '68 kuşağının Kürdistan versiyonu olarak değerlendirilebilir. '68 kuşağının Kürdistan'da temsil edilmesidir. Tabii ki bu sadece bir gençlik hareketi değil, kültürel soykırımcı sömürgecilik altında olduğu için bir halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütme sorumluluğunu üstlenmiş bir hareket olmuştur. Nasıl ki Denizler, Mahirler, İbrahimler salt gençlik önderleri olmaktan çıkıp bir devrimci hareket geliştirme önderi olmuşlarsa, bu gerçekliği Kürdistan'da da Önder Apo temsil etmiştir.

"Önder Apo'nun Türkiye Devrimci Gençlik Hareketi içinde yeri nedir?" diye sorulursa, "1968 kuşağına bağlılığın sürdürülmesinde en büyük rolü oynayan devrimci kişiliktir" demek kesinlikle bir gerçeği ifade etmek olur.

Ekin Sanem'in sözleri...

Karar uygulandığı oranda karardır. Ondan ötesi suya yazılan yazılardan ibarettir...

HALİL UYSAL

Kuzey'e geçiş kararını anlattığı ilk yazısında yer alan bu sözleri Ekin yoldaşın elimde tutmakta olduğum portakal renkli defterinden aldım. Botan dağlarında karşılaştığım yiğit kızların ve erkeklerin sözlerini topladığım not defterime ondan da bir cümle almaya niyetliydim. Ama onun bu topraklarda yaşadığı zamanı not ettiği ufak gönül defterinin ilk benim elime geçeceğini ve onun bu sözlerini ilk okuyanın ben olacağımı tahmin edemezdim.

Botan'ın kızgın savaş ortamında tanıştığım bu Sivas'lı kızın sözlerini aramıyor, her söylediğini can kulağı ile dinlemiyor değildim. onun bu coğrafyadaki duruşu, onun için yazmamın kaçınılmaz olacağını içten içe bana hissettiriyordu. Ama henüz zamanı gelmemişti. Onun toprak altında baharı bekleyen bir tohum gibi usul usul ve sabırla hazırlandığını fark ediyordum. Botan'ın toprağından suyundan içerek açacaktı yemyeşil esrarlı yapraklarını.

Bu nedenle, ben de acele etmeden, onu asıl anlatan cümleleri bulacağım anı bekliyordum. Biraz daha tanımak, anlamak için fırsat kolluyordum. Botan topraklarına düşmüş bu tohumun bu coğrafyaya, dağın çocuklarına ekleyeceği renkleri merak ediyordum.

Güney'deyken birçok kez karşılaşmıştık. Ama yoldaşlığımız bir merhabadan öteye gitmemişti. Çalışmaların yoğunluğunda yollarımız sadece kesişmiş ve ayrışmıştı. Aslında Botan'da da öyle oldu. Bestlerin derelerinde yollarımız bir kaç kez kesişiverdi. Ama biz o kesişmelerde sanki çok eski arkadaşlarmışız gibi birbirimize anlatmaya, birbirimizi dinlemeye koyulduğumuzda bana ne kadar garip gelmişti. Sanki yıllarca bu anı ve bu mekanı beklemiştik, sanki Botan için biriktirmiştik birbirimize anlatacaklarımızı. Bu yüzden Güney'de tüketmemiştik sözlerimizi ve hiç acele etmeden Kuzeyin soğuk, titreten operasyon gecelerine saklamıştık arkadaşlığımızı. Aynı zamanlarda farklı noktalardan sınırı geçmiş, sabırla arkadaşlığımızın başlangıcına yürümüş ve Kato'larda bir kez daha merhabalaşıp, bu defa onun ötesine geçmiştik.

Arkadaşlar silahını, el yapımı kolyesini ve portakal renkli günlüğünü az önce getirdiler. Birde sol yüzük parmağında takılı kalmış bombasının pimini... Hezil vadisi çatışmasında yaralandıktan, Kurtay arkadaş başta olmak üzere yanındaki bütün arkadaşları şehit düştükten ve Ararat arkadaşı zorla yanından uzaklaştırdıktan sonra yeleğinin cebindeki günlüğü ve kolyesini bir taşın üzerine bırakmış, aynı taşa silahını yaslamış ve sürünerek oradan uzaklaşmış. Anlaşılan güzelim bedeninde patlatacağı bombasının silahına, kolyesine ve defterine zarar vermesini istememiş. Yoldaşlarının kendisinden sonra geleceğine, bahar yağmurlarının el yazmalarını ıslatmayacağına inanmış ki, eşyalarını taşa ve yağmura emanet etmiş...

Öyle de olmuş. Taş ve yağmur Ekin'in defterini, silahını ve kolyesini kirli ellerden ve çürümüş kalplerden korumuş. Ne özel harekata bağlı birlikler, ne de Sêgirkê'nin alçak korucuları Ekin'in eşyalarını görebilmişler. Arkadaşlar çatışma alanına ulaştıklarında ilk silahı, kolyeyi ve günlüğü bulmuşlar ama Ekin yoldaş'ın bedenini ne kadar aradılarsa da bulamamışlar. Bardaktan boşanırcasına yağan bahar yağmurları ise O'nun el yazmalarını zerre kadar ıslatmamış.

Yağmur altında özenle bırakılmış eşyaların ne anlatmak istediğini, Ekin yoldaşın cansız bedeni bulununcaya kadar kimse çözememiş. Ancak bomba parçalarıyla paramparça olmuş bedenine ulaştıklarında anlamışlar silahını da kolyesini de defterini de koruyup bir yerlere ulaştırmak istediğini...

Şimdi, şehit Cumali yoldaş şahsında tüm devrimci sosyalist şehitlere atfen tuttuğu günlüğü ellerimin arasında duruyor. Bu günlüğü ilk okuyacak kişi olacağım için heyecanlanıyorum. Bunun da ötesinde yazıları Ferhat arkadaşın ufak cep bilgisayarına geçeceğim. Ekin yoldaş günlüğünde, yazılarına Kastamonu'lu Helin Arkadaşın sahip çıkmasını istiyor. Ama biz bu kızgın savaş koşullarında daha iyi koruyabilmek için yazıların bir kopyasını da bilgisayara yazacağız.

Her şeyin olasılık dahilinde olduğu bu kızıl kıyamette Ekin yoldaşın kendi bedenini parçaladığı o son anda bile korumaya çalıştığı yazılarının başına bir şey gelirse bunu hiç birimizin vicdanı kaldıramaz. Bir şehidin defterini, yazılarını kaybetmek o şehidi bir kez daha vurmak olur. Bu nedenle bu yazılar bizimde canımız alınmadan hiç bir yere kaybolmayacak. Bu nedenle de operasyonların yoğunlaştığı şu günlerde yazmak için acele ediyorum. Tamamlamak istediğim şeylerden bir tanesi de bu defterin temize çekilmesi oluyor.

Bu dağlardaki en güzel şeylerden bir tanesi şehit düşen arkadaşların arkalarında bıraktıkları defterlerinde yer almaktır. Bu yazıları temize çekmeye başlamadan önce bu gerçeği çok derinden hissettim ve defteri bu niyetle ellerimin arasında iyice hissetmek için kavradım. Bakalım, Bestlerin derelerinde bir kaç kez de olsa yollarımızın kesiştiği bu yoldaşın defterinde yer alacak kadar iyi bir duruşun sahibi olmuş muydum? Bu nedenle yazmaya koyulmadan önce bir kez okumaya karar verdiğim defterde dağın bu güzel kızını aradığım kadar kendimi de aradım. Sivas'lı bu kadın gerillanın ellerinden ve yüreğinden dökülen yazılar bu topraklarda yaşayan, onunla yüzleşen hepimiz için, benim için bir ayna olacaktı. Portakal rengindeki defteri okumaya başladığımda bir de bu nedenle heyecanlıydım.

Kadının en güçlü sezgileriyle örülmüş bu defteri okurken ilk farkettiğim şey, onun hepimize bir yer ayırmış olması, Botan topraklarında yaşadığı kısa zamana ve bu ufacık cep defterine koca bir dünyayı sığdırabilmesi oldu. Uzağında veya yakınında yaşanan hiç bir şeyin üzerinden atlamamış, Botan'ın yoğun savaş ortamı içinde her şeye, kısa da olsa değinmiş olması gözümden kaçmadı.

Düşündüğümün çok daha ötesindeki duyarlılığı ile Afrika'da açlıktan karınları şişip biçimsizleşen çocuklardan, İran'da recm edilerek öldürülen kadınlara kadar, Çin'de, Hindistan'da fuhuşu bir iş olarak yapmak zorunda kalan kadınlardan daha regl bile olmadan 60-70 yaşlarındaki erkeklere satılan Kürt kızlarına kadar, Üçüncü cins tercihini yapan travestiler, homoseksüeller, lezbiyenlerden Afganistan'da çarşaf dışına çıkmadan dünyayı çıplak gözle göremeyen kadınlara kadar, Anadolu'nun dört bir tarafında sırtından küfesini indirmeden dağ-taş, bağ-bahçe gezen kadınlardan ülkesinden, toprağından sürgün edilmiş bütün insanlara kadar, ekmeğini taştan çıkaran kendi annesi Fatma'dan erkeğin insafına bırakılan kadınlara kadar herkesin ve bunların dışındaki nice insanın acılarını bu ancak avuçlarımı kaplayacak büyüklükte olan portakal renkli deftere sığdırabilmesi Esra isimli bu kızın nasıl da büyük bir kalbe sahip olduğunu gösteriyordu. Duygularını, istemlerini, ütopyalarını çok uzaklardaki o insanlarla ortak kılmasının yanı sıra yılmadan, bıkmadan yok edilmeye karşı sürdürdüğü savaşını onların mücadeleleriyle ortak tutması, hatta Kürdistan dağlarına çıkışında onların da payının olduğunu unutmaması ve bütün bunları olanaksızlıklar içinde de olsa not etmeyi ihmal etmemesi bu küçük tohumun içinde baharı beklemekte olan çiçeğin rengarenk yapraklarını çok güzel açıklıyordu...

Bir de kendi iç dünyasına, zihniyet yapısına yönelimi, kendini aşmak için verdiği o amansız savaş bu defterin ve bu kızın en beğendiğim ve sevdiğim yönü oldu. Bir insanın kendisini böylesine güçlü ve içten sorgulayabilmesi kadar güzel ve geliştirici ne olabilir ki. Ekin yoldaş'ın kendine acımasızca yöneldiği sayfaları, Sezen'in 'bu kızı yeniden büyütmeliyim, kor ateşlerde öğütmeliyim, farkındayım...' sözleriyle tamamlayışını büyük bir hazla okuduktan sonra bir nefes aldım. Ve onun bu şarkıyı söylerken ki halini gözlerimin önünde canlandırmaya çalıştığımda hafif bir tebessümün usulca gelip yüzüme yerleştiğini hissettim.

Esra Bulut (Ekin Sanem) 1978 Sivas doğumlu. 1999'da PKK saflarına katıldı. 12 Mart 2008'de Besta'da çıkan çatışmada şehit düştü...

Ne yazık ki, Sêgirkê korucuları, özel harekata bağlı birlikler, İsrail'in insansız casus uçakları ve Amerika'nın en ileri savaş teknolojisi Botan topraklarında açmak için sabırsızlanan bu esrarlı çiçeği vurdular. Geride bıraktığı silahını, kolyesini ve küçük not defterini arkadaşları aldılar. Onun bu topraklara dökülen kanı ve saçılan bedeni ise nice Kürt ve Türk kızları için içmeye doyamayacakları ab-ı hayat olacak.

Bana ise kendini paramparça ettiği el bombasının parmakları arasında kalan pimini saklamak ve bir de portakal rengindeki defterine hiç kimseyi unutmadan, herkes için düştüğü gibi benim için de düştüğü şu sözleri yerine getirmek kaldı...

'Halil arkadaş 'Ağrı'ya yürüyüş' şeklinde bir çalışma ile yürüyüşe başladı. Fakat onun şanssızlığı grubunun hepsi imha oldu.

Ama inanıyorum bu yolculuğu tamamlayacak.'